DÖNEM : 21 CİLT : 66 YASAMA YILI : 3

T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

117 nci Birleşim
14 . 6 . 2001 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**247**
II. - GELEN KÂĞITLAR	**249**
III. - YOKLAMALAR	**251,252,346**
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	**252,295**
A) GÜNDEMDIŞI KONUŞMALAR	*252:258*
1. - Ankara Milletvekili Mustafa Cihan Paçacı'nın, kapatılan Ziraat Bankası şubelerine ilişkin gündemdışı konuşması	252:253
2. - Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan'ın, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin görüşeceği Türkiye raporuna, ilişkin gündemdışı konuşması	253:255
3. - Rize Milletvekili Mehmet Bekâroğlu'nun, çay üreticilerinin sorunlarına ve alınması gereken tedbirlere ilişkin gündemdışı konuşması ve Devlet Bakanı Edip Safder Gaydalı'nın cevabı	255:258
B) ÇEŞİTLİ İŞLER	*295*
1. - Genel Kurulu ziyaret eden Nijerya dışişlerinden sorumlu Devlet Bakanı Dubem Onuıa Başkanlığındaki Parlamento heyetine Başkanlıkça "hoş geldiniz" denilmesi	295

Sayfa

V. - ÖNERİLER **258**

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ *258:259*

1. - 13 Haziran 2001 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan 710 sıra sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, 48 saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 9 uncu sırasına alınmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi 258:259

B) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *259:274*

1. - Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ilişkin DYP Grubu önerisi 259:268

2. - Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralamanın yeniden düzenlenmesi ile Genel Kurulun çalışma saatlerine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Gruplarının müşterek önerisi 268:274

VI. - SEÇİMLER **274**

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ *274:275*

1. - (10/124) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi 274:275

VII. - GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI **275**

A) GÖRÜŞMELER *275:292,389*

1. - Doğru Yol Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan, Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve İçel Milletvekili Turhan Güven'in, yanlış ekonomik program ve uygulamalarla ülke ekonomisinde krize ve yoksullaşmaya yol açtığı iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/14) 275:292,389:412

VIII. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **292,295,315,346,413**

1. - İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali Iliksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) 292:293

2. - Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) 293:295,295:314

Sayfa

3. - Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ve 3 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/418, 2/87) (S. Sayısı : 683) 315

4. - Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) 315

5. - Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666) 315

6. - Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675) 316

7. - Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676) 316

8. - Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685) 316

9. - 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/873) (S. Sayısı : 710) 316:345,346:367, 413:436

10. - Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 11.12.1936 Tarihli ve

Sayfa

3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399) 367;368

11. - Ortadoğu Teknik Üniversitesinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bir Kampus Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/845) (S. Sayısı : 681) 368

IX. - SORULAR VE CEVAPLAR **369**

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI *369:388*

1. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, Yenimalle İlçe Emniyet Müdürlüğünde basın mensuplarına kötü davranıldığı iddialarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in cevabı (7/4271) 369

2. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, HAVELSAN hakkında basında çıkan iddialara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu'nun cevabı (7/4286) 370:372

3. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın;

İstanbul Emniyet Müdürünün yaptığı bir toplantı hakkındaki haberlere,

İstanbul Emniyet Müdürünün bir toplantıda yaptığı ileri sürülen açıklamaya,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in cevabı (7/4296, 4334) 373:374

4. - İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, 2001 yılının ilk dört ayında meydana gelen trafik kazalarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in cevabı (7/4341) 374:377

5. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, İstanbul Boğazındaki kirliliğin önlenmesi için alınan tedbirlere ilişkin sorusu ve Çevre Bakanı Fevzi Aytekin'in cevabı (7/4349) 378:385

6. - Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, devlet memurluğu ve işçi sınavlarında aranan şartlara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/4418) 385:388

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Hakkâri Milletvekili Hakkı Töre'nin, Hakkâri İlinin sorunlarına ve Hakkâri barajının yapımının gerçekleştirilmesine ilişkin gündemdışı konuşmasına Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Zeki Çakan,

Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, kapatılan Ziraat Bankası şubelerine ilişkin gündemdışı konuşmasına Orman Bakanı İ. Nami Çağan;

Cevap verdiler.

İstanbul Milletvekili Masum Türker de, Türkiye'de ekonomik denetim düzenine ilişkin gündemdışı bir konuşma yaptı.

Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in, (6/1254), (6/1265) ve (6/1273) esas numaralı sözlü sorularını geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sözlü soruların geri verildiği bildirildi.

Batı Avrupa Birliği Genel Sekreteri Colin Cameron'un, Paris'te yapılacak Batı Avrupa Birliği Geçici Asamblesi Geçici Avrupa Birliği Güvenlik ve Savunma Asamblesinin 47 nci Genel Kuruluna vaki davetine TBMM Millî Savunma Komisyonu Başkanı Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın icabet etmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi kabul edildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan:

TBMM İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu raporunun (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) görüşmeleri, daha önce geri alınan maddelere ilişkin Komisyon raporu henüz hazırlanmadığından,

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısının (1/851) (S. Sayısı : 669),

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının (1/418, 2/87) (S. Sayısı : 683),

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin Kanun Tasarısının (1/53) (S. Sayısı : 433),

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin Kanun Tasarısının (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666),

Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin Kanun Tasarısının (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675),

Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin Kanun Tasarısının (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676),

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin Kanun Tasarısının (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685),

Ortadoğu Teknik Üniversitesinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bir Kampus Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının (1/845) (S. Sayısı : 681),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından;

Ertelendi.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair (1/757, 2/603, 2/605) (S. Sayısı : 592),

Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında (1/698) (S. Sayısı : 579),

Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair (1/806) (S. Sayısı : 608),

Üretimini Likit Petrol Gazı ile Yapan Üreticilerin Zararlarının Karşılanması Hakkında (1/866) (S. Sayısı : 708);

Kanun Tasarılarının yapılan görüşmelerinden sonra kabul edildikleri ve kanunlaştıkları açıklandı.

Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin, İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın,

İzmir Milletvekili Suha Tanık, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in,

İzmir Milletvekili Yusuf Kırkpınar, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in;

Şahıslarına sataştığı iddiasıyla birer konuşma yaptılar.

14 Haziran 2001 Perşembe günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 22.35'te son verildi.

Mehmet Vecdi Gönül

Başkanvekili

Hüseyin Çelik	*Şadan Şimşek*
Van	Edirne
Kâtip Üye	Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR

14 . 6 . 2001 PERŞEMBE

Sözlü Soru Önergeleri

1. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, SSK prim tabanının artırılmasının doğurduğu sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/1534) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

2. - Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman'ın, Şanlıurfa'da Halk Bankası merkez şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) sözlü soru önergesi (6/1535) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

3. - Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman'ın, Şanlıurfa-Birecik İlçesi Tüten köyünün yol sorununa ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/1536) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

4. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, Bursa-Osmangazi-Tuzaklı Köyüne orman köylülerine yapılan yardımların sağlanmasına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1537) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

5. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, Bursa-Osmangazi-Tuzaklı Köyünün spor sahası ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından (Fikret Ünlü) sözlü soru önergesi (6/1538) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

6. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, Bursa-Osmangazi-Tuzaklı Köyündeki işsizlik sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1539) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

7. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, Osmangazi Doğancı Barajının kuruluş yerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1540) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

8. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, Bursa-Osmangazi-Tuzaklı köylülerinin sağlık sorununa ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1541) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

9. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, Bursa Nilüfer Deresi ve Doğancı ile Nilüfer baraj bölgelerindeki kanalizasyon sorununa ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/1542) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

10. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'ın, Bursa-Osmangazi İlçesi Tuzaklı ile Hüseyinalan köyleri arasındaki yol, onarım ve asfalt çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/1543) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

11. - Gaziantep Milletvekili İbrahim Konukoğlu'nun, Bakanlığın yeni bir vakıf kurduğu iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1544) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, İMKB Başkanına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4516) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

2. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ziraat Bankası Matbaasının tasfiyesine ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/4517) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

3. - Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol'un, kapatılan Şanlıurfa Halk Bankası Bölge Müdürlüğünün yerine merkez şube açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4518) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

4. - Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman'ın, GAP projesinin ne zaman tamamlanacağına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4519) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

5. - Manisa Milletvekili Mustafa Enöz'ün, Akhisar Sigara Fabrikasına ilişkin Devlet Bakanından (Yılmaz Karakoyunlu) yazılı soru önergesi (7/4520) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2001)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

14 Haziran 2001 Perşembe

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL

KÂTİP ÜYELER: Hüseyin ÇELİK (Van), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117 nci Birleşimini en iyi dileklerimle açıyor, saygılar sunuyorum.

III. - YOKLAMA

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısına ulaşılamamıştır; 20 eksiğimiz var.

Sayın grup başkanvekillerinin önerisi var mı efendim?

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - 14.30'a kadar ara verelim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Diğer grup başkanvekilleri katılıyor mu efendim?

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş) - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Saat 14.30' a kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 14.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN: Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL

KÂTİP ÜYELER: Hüseyin ÇELİK (Van), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117 nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III. - YOKLAMA

BAŞKAN - Yoklama yapacağız.

Yoklama için 3 dakikalık süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden evvel, üç sayın milletvekiline gündemdışı söz vereceğim.

Gündemdışı ilk söz, Ziraat Bankası şubelerinin kapatılması hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Cihan Paçacı'ya aittir.

Buyurun Sayın Paçacı. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEMDIŞI KONUŞMALAR

1. - Ankara Milletvekili Mustafa Cihan Paçacı'nın, kapatılan Ziraat Bankası şubelerine ilişkin gündemdışı konuşması

MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle, 57 nci hükümet göreve geldiği tarihten bu yana, ülkedeki bütün dengeler, âdeta, altüst olmuştur; esnaf siftah yapamıyor, her gün yüzlerce iş yeri kapanıyor; çiftçi perişan ve tasfiye edilmekte; memur, emekli aç; işsizlik çığ gibi büyüyor. Bırakın, yeni iş bulmayı, işi olanlar mevcut işlerini kaybetmekteler. Her gün yüzlerce insanın işine son veriliyor. Üretim durmuş, malî piyasalar tedirgin. Ekonominin dengeleri, âdeta, pamuk ipliğine bağlı. Bir Sayın Bakan, kendisine göre haklı gerekçelerle, Tütün Yasasını eleştiriyor diye, o gün piyasalar altüst oluyor ve üçüncü kriz tehlikesi yaşanıyor.

Bilindiği üzere, yaptığımız tüm ikazları dinlemeyen ve neticede, ülkeye üç ayda iki kriz yaşatan hükümet, yüksek bir devalüasyonla dövizde dalgalı kura geçmiş ve döviz kurunu piyasa şartlarına bırakmıştır; ancak, uygulamaya konulan programın sigortası yoktur, savunma sistemi çalışmamaktadır. Devletin, piyasaları kontrol ve gerektiğinde balans ayarı yapacak enstrümanları piyasaya girememektedir.

Değerli milletvekilleri, malî piyasalar her an yeni bir kriz tedirginliği içerisindedir. Özellikle, son günlerde, piyasaların ateşi yükselmeye başlamıştır. Bu gidiş, iyi bir gidiş değildir. Bu süreç içerisinde bankacılık sektörü de, en problemli günlerini yaşamaktadır. Özellikle kamu bankalarının personeli, özverili çalışan personeli, tedirgindir; geleceklerinin ne olacağını bilememektedirler. Yirmi yıllık bir bankacının, söz gelimi, bir sağlık ocağında görevlendirilecek olması, kalifiye insan kaynağının heba edilmesi demektir, israf edilmesi demektir.

Geçtiğimiz günlerde kamu bankalarının özelleştirilmesiyle ilgili çıkan yasa, bu bankaların ortak bir yönetim kurulu marifetiyle özelleştirmeye hazırlanması ve üç yıl içinde de özelleştirilmesini öngörmüştür. Atanan yönetim kurulu, yasayla kendisine verilen görev gereği, işe, belde şubelerinin kapatılmasıyla başlamıştır. Ziraat Bankasının 68 şube, 2 bürosunun kapatılması kararı verilmiş ve 44 beldede Ziraat Bankası şubeleri kapatılmış, 24 adedi ise kapatılma aşamasında durdurulmuştur.

Değerli milletvekilleri, kapatılan şubelerin bulunduğu beldelerde başka bir banka şubesi de yoktur. Bu durumda, bu beldelerin ticareti ve sosyal gelişmesi ölmektedir. Bankasız ticaret olur mu; ticaretsiz gelişme olur mu? Devlet bankaları, özellikle Ziraat ve Halk Bankaları, sadece bir banka değil, bankanın ötesinde kurumlardır. Örneğin, bugün, Ziraat Bankası, bankacılık dışında devletin kendisine verdiği 30 ayrı görevi de başarıyla yerine getirmektedir.

Ziraat Bankası, Merkez Bankasının olmadığı yerde Merkez Bankasının görevini götürür; ayrıca, hazinenin kasasıdır, veznesidir; onun adına tahsilat yapar, tediyede bulunur ve nihayet, Ziraat Bankası, 20 milyonu aşkın çiftçiye hizmet verir. Bütün bu hizmetler, bundan sonra, kim ve hangi kurum tarafından yapılacaktır? Bu sorunun cevabı henüz meçhuldür.

Ziraat Bankası, Mithat Paşadan bu yana, devlet ile millet arasında kurulmuş önemli köprülerden biridir. Devletin görevi, ülkenin gelişmesini temin etmek ve halkına hizmet sunmaktır. Bugün, devlet adına, beldelerde bu hizmetleri yapan Ziraat Bankası şubeleri, maalesef, tek tek kapatılmaktadır. Haksız ve adaletsiz bu uygulama, o yörelerde yaşayan insanlarımızı mağdur etmiştir.

Şube kapatma ve personel tasfiyesi çözüm değildir. Bu, yüce kürsüden, sayın hükümete, BDDK'ya ve banka yönetimine bir çağrıda bulunuyorum; gelin, 44 beldede kapatılmış olan Ziraat Bankası şubelerini tekrar hizmete açın; şube kapatma kararı, mutlaka uygulanacak ise, özellikle büyük kentlerde birbirine çok yakın olan şubeleri kapatın; bu uygulama, daha adil bir yaklaşım olur.

Esasen, şube kapatma kararı alan banka yönetim kurulunu suçlamak da yanlıştır. Esas suçlu ve sorumlu, ülkeyi IMF'ye teslim eden ve Meclisi, IMF'nin direktifleri doğrultusunda yasa çıkaran bir konuma düşüren hükümettir. Bilinmelidir ki, millî haysiyet ve onurumuz, hiçbir maddî değer karşılığında takas edilemez.

Bu düşüncelerle, Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Paçacı.

Gündemdışı ikinci söz, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin görüşeceği Türkiye raporu konusunda söz isteyen, Ankara Milletvekili Sayın Uluç Gürkan'a aittir.

Buyurun Sayın Gürkan. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

2. - Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan'ın, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin görüşeceği Türkiye raporuna,ilişkin gündemdışı konuşması

H.ULUÇ GÜRKAN (Ankara) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye'ye hak etmediği bir çelişki yaşatıyoruz. Elli yıl önce kurucusu olduğumuz Avrupa Konseyinin denetimindeyiz. Kuruculuk statümüzle belirleyicisi olduğumuz Konsey standartlarına uyumumuz inceleniyor. Bir ara, denetim sonlanabilir diye umutlanmıştık; olmadı. Denetim Komisyonunun geçtiğimiz hafta yaptığı toplantıda kabul edilen Türkiye raporu, denetimin sürmesini öngörüyor.

Kabul edilen bu rapor, önceki raporlardan çok daha olumlu; hatta, Türkiye'nin, gerçekleştirdiği demokrasi atılımları nedeniyle, yer yer kutlandığını da görüyoruz; ancak, denetim dışına çıkarılmıyoruz.

Avrupa Konseyi Denetim Komisyonunun bu kararının çifte standartlı olduğu, önyargılara dayandığı kuşkusuzdur; ancak, sayın milletvekilleri, kendimizi de aldatmayalım. Önyargılı çifte standartlılık, çelişkinin sadece bir bölümünü açıklayabilir, bütününü açıklayamaz. Önyargıların sebepleri arasında biz de varız. Kimi davranışlarımızla, önyargıları haklı kılabiliyor, çifte standartları besleyebiliyoruz. Bunu karşın, doğru olanı yaptığımızda, önyargıları aşabiliyor, çifte standartları kırabiliyoruz. (F) tipi cezaevleri ve ölüm oruçları bu konuda çarpıcı bir örnektir. İşkenceyi Önleme Komitesi, başından bu yana, Türkiye'nin haklılığını özellikle vurguluyor. Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu üyeleri (F) tipi uygulamasını da, ölüm oruçlarını da, Türkiye karşıtı önyargılarıyla istismar etmiyor; terör örgütlerinin ölü sevici eylemlerine destek vermiyor. Ancak, bu olumlu hava değişebilir. Adalet Bakanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerekli yasal düzenlemelerin yapılmış olmasına karşın, cezaevlerindeki ortak yaşam düzenlemesini geciktiriyor, bu da rahatsızlık yaratıyor. İşkenceyi Önleme Komitesinin son raporu bu bakımdan uyarıcıdır.

Sayın milletvekilleri, Konseyin çifte standartlı ve önyargılı denetimi sürdürme kararı da, özünde, verilen sözlerin yerine getirilmemesi ya da geciktirilmesi gerekçesine dayanıyor. Bir örnek, siyasî partilerin kapatılmasıdır. Türkiye raportörleri, görüştükleri her hükümet ve siyasî parti yetkilisinin, Anayasanın ve ilgili yasaların değişmesi gerektiğini söylediklerini belirtiyor. Raportörlere inanmak gerekirse, Anayasa Mahkemesi Başkanı da benzer ihtiyacı vurgulamış.

Bir yasal düzenlemeyi beğenmiyor olabiliriz, değiştirilmesini istiyor olabiliriz; ama, değiştiremiyor veya değiştirmiyorsak, elbette eleştirebiliriz; ama, bu yasayı başkalarının önüne günah keçisi gibi koyma hakkımız olduğunu sanmıyorum; aksi halde, bu düzenlemeye göre yapılacak işlemler inandırıcı olamaz; Konseyde bu sıkıntı yaşıyoruz.

Türkçemiz de bir başka konudur. Raportörler "devletin dili mi, resmî dil mi" tartışmasını ilgiyle izlediklerini ve bu tartışmanın sonucunu beklediklerini söylüyorlar. Hiç yoktan, boşu boşuna bir tartışma yarattık. Anayasanın 3 üncü maddesi "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir" diyor. Maddenin başlığı da, bu dili "resmî dil" olarak tanımlıyor.

Neyi tartışıyoruz, niçin tartışıyoruz?! Anayasa maddelerini, başlığından ayrı tutmak, başlığının dışında yorumlamak, maddeyi kendinin dışına çevirme girişimleri... Durduk yerde, önyargılı kafaları karmakarışık ettik.

Ve idam cezası... Türkiye, bu cezayı, 17 yıldır uygulamıyor. Her koşulda ve her zeminde, bu arada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde, uygulamayacağını da bir taahhüt olarak vurguluyor. Buna rağmen, gerekli yasal düzenleme, ulusal programda orta vadeli hedefler arasında sayılıyor. Yurtdışında, bize "bu gecikme, bölücü terör örgütü lideriyle mi ilgili?" diye, soruluyor. Bir ilgi olamaz, olmamalı. Böylesi bir ilgi, psikopat bir katili, hiç hak etmediği halde önemsemektir; yasaları, başkası istemiyor diye, uygulayamıyor duruma düşmektir.

Böylesi bir çelişki, onur gerekçesiyle açıklanamaz sayın milletvekilleri. Burada ulusal onurun gereği, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17 yıllık iradesini, kimseden etkilenmeden yasalaştırmaktır. Gecikilmesi, Türkiye'de hiçbir şeyin, ne ekonominin ne de siyasetin, kendi içinden yönetilmediği izlenimini güçlendirecektir.

Belki bir özeleştiri olacak; başkaları karşısındaki durumumuzla ilgili izlenim, maalesef, olumlu görünmüyor. İkinci, üçüncü sınıf yabancı bürokratların basın açıklamalarını dahi canlı yayın konusu yapıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, konuşmanızı toparlayın Sayın Gürkan.

H. ULUÇ GÜRKAN (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Bu kişi de, yasaması ve yürütmesiyle, bizi, icraya düşmüş borçlular gibi azarlamaya kalkıyor. Bunu kabul edemeyiz, etmemeliyiz. Hükümetin, gereğini yapacağına inanmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, kime ne söz verdiysek bunu yerine getirelim. Yapamayacağımız, yapmayacağımız işler için, başkaları istedi diye -IMF, Dünya Bankası, ABD, Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, her kim olursa olsun- söz vermeyelim; bu, kendimize saygının gereğidir.

Kendimize saygının bir başka gereği de, demokratikleşme çalışmalarının sürdürülmesidir. Öncelikli gündem, kriz gerekçesiyle ertelenmemelidir. Yanı sıra, demokratikleşme talepleri de, ulusal değerlerimiz ve duyarlılıklarımızla çatışıyor gibi algılanmamalıdır.

Türkiye, küreselleşen dünyada öncü bir ulus devleti olarak varlığını ve ağırlığını ancak demokrasisini dünya standartlarına ulaştırarak sürdürebilir. Atatürk'ün çağdaş uygarlık hedefi de bu yöndedir.

Teşekkür ederim efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Gürkan.

Sayın milletvekilleri, gündemdışı üçüncü ve son söz, çay üreticilerinin sorunları hakkında söz isteyen Rize Milletvekili Sayın Mehmet Bekâroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bekâroğlu (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

3. - Rize Milletvekili Mehmet Bekâroğlu'nun, çay üreticilerinin sorunlarına ve alınması gereken tedbirlere ilişkin gündemdışı konuşması ve Devlet Bakanı Edip Safder Gaydalı'nın cevabı

MEHMET BEKÂROĞLU (Rize) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önce, Sayın Gürkan'ın konuşmasına bütün kalbimle katıldığımı belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Doğu Karadeniz Bölgesinde 200 000'i aşkın aile yaş çay üretimiyle geçinmektedir. Aşağı yukarı bu, 1-1,5 milyon nüfus demektir ve bölgenin tek gelir kaynağı da çaydır. Çayın dışında herhangi bir gelir yoktur. Bölgede sanayi ve ticaret maalesef, gelişmemiştir.

Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin'de 1999 yılında çaydan 300 milyon dolar gelir elde edilmişti; bu rakam, aile başına 1 500 dolara tekabül ediyor. 2000 yılında bu rakam 170 milyon dolara indi; yine, aile başına 800 dolar. 2001 yılında muhtemelen 800 000- 850 000 ton rekolte beklendiğinden dolayı muhtemel gelir 120 milyar dolar; yani, aile başına 570 dolara düşmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Doğu Karadeniz Bölgesinde mayıs ve haziran aylarında özel sektör ve Çay-Kur 250 000 ton yaş çay ürünü teslim edildi. Üretici, teslim ettiği bu üründen dolayı toplam 75 trilyon lira alacağı olduğu halde, henüz bir kuruş para alamadı. Özel sektörden geçen yıldan da 20-25 trilyon lira civarında alacağı mevcuttur. Bölgede sadece çay üreticisi değil -yani çiftçi değil- çiftçi aracılığıyla para girdiğinden dolayı esnaf da çok zor durumdadır. Zaten, devri hükümetinizde memur ve işçinin durumu da malumdur. Anlayacağınız, Türkiye'nin her tarafında olduğu gibi, bölgede de; yani, Doğu Karadeniz Bölgesinde de insanlar zor durumdadır. Gerçek anlamda açlık mevcut; bölgede sadece konfeksiyoncular, beyaz eşya satıcıları değil lokantacılar bile iş yapamamaktadırlar.

Evet, biliyoruz, denilecek ki, ekonomi çok zor durumda, Türk ekonomisi çok önemli günler geçiriyor; dolayısıyla, herkesin birtakım fedakârlıklarda bulunması gerekiyor. Bunu kabul ediyoruz; ama, bu durumdan en son mesul tutacağımız kesim çiftçidir, çay üreticisidir değerli arkadaşlarım. Ülkenin bu hale gelmesine çiftçinin, çay üreticisinin hiçbir katkısı olmamıştır.

Değerli arkadaşlarım, Rize insanının çalışkanlığını Türkiye biliyor, fedakârlığını da biliyor, ülke için her zaman fedakârlık yapmıştır ve yapmaya da hazırdır.

Bakınız, yıllardan beri Rize'den insanlar göç ediyor ve gittiği yerlerde de Rizeli insanlar harikalar yaratıyorlar; ama, şimdi nereye gidilecek, göç edilecek bir yer kalmamıştır ülkede; çünkü, özellikle büyük şehirlerde olmak üzere milyonlarca işsiz mevcuttur. Deniliyor ki, tarım ürünleri, Türkiye'de, dünya fiyatlarının çok üstünde elde ediliyor ve dünyayla yarışmamız mümkün değil. Yine, deniliyor ki, Türk ekonomisinin bu noktaya gelmesinde tarıma ve esnafa yapılan destekler ve görev zararları etken olmuştur.

Değerli arkadaşlarım, bunlar doğru değildir. Ülke, çiftçiden dolayı değil, yanlış politikalardan dolayı iflas etti. Katlanan faizleri bir tarafa bırakırsak, on yılda çiftçiye verilen destek, asla 10 milyar doları bulmamıştır; ama, sadece batan bankalarda 15 milyar dolar gitti. Irak'a uygulanan ambargodan dolayı 35 milyar dolar zararımız mevcuttur. Bu durumda, krizin sorumlusu, asla Türk çiftçisi olamaz, Doğu Karadeniz Bölgesindeki çay üreticileri olamaz.

Bazıları, uygulanan politikalara alkış tutuyor, diyorlar ki, bu şekilde, bu millet, köylülükten kurtulacak ve çağdaş uygarlık seviyesine ulaşacak.

Değerli arkadaşlarım, kimse köyde kalmaktan memnun değil ki; insanlar köyde iki ay çalışıp, bir yıl yemekten memnun değiller ki... Sorun, Türkiye'de gerçek anlamda yatırımların yapılamamasıdır, istihdamdır, kalkınmanın sağlanamamasıdır ve bunun sorumlusu, asla ve asla Türk çiftçisi değildir, Doğu Karadeniz Bölgesindeki, Rize'deki çay üreticileri değildir.

Bizim Rizeliler çalışmayı sever değerli arkadaşlarım; ancak, bölgede çalışacak tek bir işyeri yoktur. Devlet, işyerleri kursun istemiyoruz. İstediğimiz, devlet, bölgeye, işyeri kurulabilecek, sanayi kurulabilecek, ticaret yapılabilecek imkânları hazırlasın. Bu durumda, sadece çay üreticileri, Doğu Karadeniz Bölgesi insanı değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlar mısınız...

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - ...Türkiye'nin her tarafındaki bütün çiftçilerin durumu budur. Şu anda uygulanmakta olan ekonomik politikalar en çok çiftçimizi vurmaktadır; ama, ortaya çıkan, şu anda yaşamakta olduğumuz ekonomik krizden en az sorumlu olan kesim çiftçimizdir. Kim bu memlekette işyerleri kurdu, fabrikalar kurdu da, Türk köylüsü, gidip bu fabrikalarda çalışmadı?

Değerli arkadaşlarım, elbette bu ekonomik krizin bedeli olacaktır ve herkes bedel ödeyecektir. Siz, 10 tane arabası olan, yalısı olan, büyük imkânları olan insanların elindekilerin yüzde 10-15'ini, yarısını alabilirsiniz; fakat, elinde 2 tane ekmeği olan insanın, evine 2 tane ekmek götüren insanın 1,5 ekmeğini elinden alırsanız, bu insafsızlık olur.

Sayın hükümet mensuplarından, sadece Doğu Karadeniz Bölgesindeki çay üreticileri için değil, tüm çiftçi için, şu uygulamakta oldukları ekonomik politikaları gözden geçirmelerini öneriyorum, herkese saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bekâroğlu.

Devlet Bakanı Sayın Gaydalı, Sayın Bekâroğlu'nun konuşmalarına cevap verecekler. Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika efendim.

DEVLET BAKANI EDİP SAFDER GAYDALI (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rize Milletvekilimiz Sayın Mehmet Bekâroğlu'nun yapmış olduğu gündemdışı konuşmaya cevap vermek üzere huzurlarınızdayım; hepinize en derin saygılarımı sunuyorum.

Çay, dünyada, sudan sonra en çok içilen bir içecek maddesidir. Üretici ülkelerde toplam 2,2 milyon hektarda 3 milyon ton civarında kuru çay üretilmektedir. Bu üretimin yaklaşık 1,2 milyon tonu diğer ülkelere ihraç edilmektedir.

Ülkemiz, çay üretiminde dünyada beşinci sırada yer almaktadır. En büyük üretici ülkeler, olan Hindistan, Çin, Sri Lanka, Endonezya ve Kenya gibi az gelişmiş ülkeler gerek hammaddenin gerekse işçilik maliyetlerinin düşük olması nedeniyle, ihracatta önemli bir paya sahiptirler. Bu ülkelerin maliyetleri, bizim maliyetlerimizin 1/4'ü kadarıdır; dolayısıyla, maliyetler açısından, çay üreticisi ülkelerle rekabet etme şansımız azdır. Ancak, çayımızın sağlık yönünden diğer üretici ülkelere göre üstünlüğü vardır. İklim koşulları gereği ziraî ilaçlama yapamadığımız için, çayımızda kimyasal artıklar yoktur. Bu yönüyle ülkemiz, çay üretiminde, tarımında kimyasal ilaç, katkı maddesi kullanılmayan tek ülkedir.

Bunun yanında, ülkemizde, 150-160 000 ton kuru çay üretilmektedir; tüketim miktarı ise, 190 ilâ 200 000 tondur. İthal çaylarda bir azalma yapabilmemiz halinde, iç pazarımız, üretimimize denk durumda olacak; dolayısıyla, stokta ürün kalmayacaktır ve elde edilecek gelir de daha hızlı bir şekilde çay üreticisine yansıyacaktır.

Sektörde üretim-tüketim dengesinin sağlanabilmesi için, Çay-Kur, 2000 yılından itibaren planlı alım uygulamasına geçmiştir. Çay-Kur tarafından uygulanan bu alım planıyla, çay sektöründe yaş çay alım ve üretim faaliyetleri disiplin altına alınmıştır. Bu alım planına, 767 bin dekar ruhsatlı çay alanında faaliyet gösteren 204 bin üreticimiz dahil edilmiştir. Yaş çay alım planı uygulamasıyla hem kaliteli kuru çay üretilmiş hem de çay tarım alanlarının genişlemesi önlenerek, yurtiçi üretim ve tüketim dengesi sağlanmıştır.

Ayrıca, çay ürününün, belirlenen standartta ve zamanında hasat edilerek kalite kaybına uğramadan satın alınması sağlanmış, ruhsatlı üreticilerin ürün satmasında eşit ve adil bir uygulama yapılması temin edilmiş ve ruhsatsız çay bahçelerinde üretilen yaş çayın sisteme girmesi önlenerek, ruhsatlı üreticilerin hakları da korunmuştur.

Yaş çay alım planıyla beraber, kaliteli çay üretebilmek için, 1994 yılından beri uygulanmakta olan budama projesiyle de, her yıl mevcut bahçeleri 1/5 oranında budama suretiyle, tarlada yaş çay bitkisinin gençleştirilmesi sağlanmıştır. Uygulanmakta olan budama projesiyle üreticilerimiz mağdur edilmediği gibi, budamadan doğan gelir kaybı da tazminat olarak kendilerine ödenmektedir. Kısaca, tarlada ürün kalitesi iyileştirilerek ve alım planıyla beraber alımlar da disiplin altına alınarak, fabrikalarımızda kaliteli üretim yapılmak suretiyle, yabancı menşeli çaylarla hem fiyat hem de kalite yönünden rekabet edilmektedir.

Son beş yılın alım ve ödeme durumlarına baktığımızda: 1997 yılında 542 000 ton çay alınmış, 28,2 trilyon lira bedel ödenmiş, ödemenin bitiş tarihi 26.12.1997'dir. 1998 yılında 718 000 ton çay alınmış, 62,7 trilyon lira para ödenmiş, son ödeme tarihi 30.12.1998'dir. 1999 yılında 843 000 ton çay alınmış, 106 trilyon lira para ödenmiş, son ödeme tarihi 29.02.2000'dir. 2000 yılında 499 000

ton çay alınmış, 81 trilyon lira para ödenmiş, ödemenin bitiş tarihi 23.03.2001'dir. 2001 yılında - şimdiye kadar- bu sezon için, 193 000 ton çay alınmış, bunun karşılığında 48 trilyon lira ödenecektir, henüz ödemelerimiz başlamamıştır.

Görüldüğü gibi, üreticilerimizden alınan ürün bedelleri bir program çerçevesinde ödenmektedir.

Yaş çay ürünü, özelliği itibariyle 6 aylık bir dönemde hesap edilmekte, bütün giderler bu döneme isabet etmektedir. Halbuki, üretilen kuru çay bir yılda pazarlanarak, satış gelirimiz oniki ayda elde edilmektedir.

Kuruluşumuz, kurulduğundan bugüne yeterli işletme sermayesine sahip olmadığı için, ürün bedellerinin ödenmesinde zaman zaman gecikmeler olmakla birlikte, altı-sekiz aylık zaman dilimi içerisinde tüm ödemeler tamamlanmaktadır. 2001 yılı yaş çay rekoltesi 800-850 000 ton olarak tahmin edilmektedir. Çay-Kurun satın alacağı yaş çay miktarı 550 000 ton olarak belirlenmiştir. 2000 yılı yaş çay ödemeleri, 2001 yılı mart ayı itibariyle bitirilmiştir. 2001 yılı yaş çay ödemeleri de plan dahilinde yapılacaktır.

Yüce Kurula saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN - Sayın Bakana teşekkür ediyorum.

Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşlarını Sayın Divan Kâtibinin, oturarak yapması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; önce okutup, işleme alacağım, sonra oylarınıza sunacağım.

V. - ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. - 13 Haziran 2001 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan 710 sıra sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, 48 saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 9 uncu sırasına alınmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

14.6.2001

13 Haziran 2001 tarihli Gelen Kâğıtlarda yayımlanan, 710 sıra sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, 48 saat geçmeden, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 9 uncu sırasına alınmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Ömer İzgi
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Aydın Tümen	Mehmet Şandır	Avni Doğan
DSP Grubu Başkanvekili	MHP Grubu Başkanvekili	FP Grubu Başkanvekili
Beyhan Aslan		Ali Rıza Gönül
ANAP Grubu Başkanvekili		DYP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN - Danışma Kurulu önerisi üzerinde söz talebi?.. Yok.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Danışma Kurulu önerisi kabul edilmiştir.

Şimdi, Doğru Yol Partisi Grubunun, İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; önce okutup işleme alacağım, sonra okutup oylarınıza sunacağım.

B) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. - Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ilişkin DYP Grubu önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14 Haziran 2001 Perşembe günü (bugün) yapılan toplantısında siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ali Rıza Gönül
Doğru Yol Partisi
Grup Başkanvekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 62 nci sırasında yer alan 192 sıra sayılı kanun teklifinin bu kısmın 10 uncu sırasına, 106 ncı sırasında yer alan 365 sıra sayılı kanun teklifinin 11 inci sırasına, 75 inci sırasında yer alan 300 sıra sayılı kanun teklifinin 12 nci sırasına, 276 ncı sırasında yer alan 700 sıra sayılı kanun teklifinin 13 üncü sırasına, 254 üncü sırasında yer alan 663 sıra sayılı kanun teklifinin 14 üncü sırasına, 253 üncü sırasında yer alan 662 sıra sayılı kanun teklifinin 15 inci sırasına, 139 uncu sırasında yer alan 420 sıra sayılı kanun teklifinin 16 ncı sırasına, 226 ncı sırasında yer alan 620 sıra sayılı kanun teklifinin 17 nci sırasına, 258 inci sırasında yer alan 672 sıra sayılı kanun teklifinin 18 inci sırasına, 247 nci sırasında yer alan 656 sıra sayılı kanun teklifinin 19 uncu sırasına, 249 uncu sırasında yer alan 658 sıra sayılı kanun teklifinin 20 nci sırasına, 239 uncu sırasında yer alan 641 sıra sayılı kanun teklifinin 21 inci sırasına, 138 inci sırasında yer alan 419 sıra sayılı kanun teklifinin 22 nci sırasına, 185 inci sırasında yer alan 538 sıra sayılı kanun teklifinin 23 üncü sırasına, 275 inci sırasında yer alan 699 sıra sayılı kanun teklifinin 24 üncü sırasına alınması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerge sahibi olarak, lehinde konuşmak üzere, Sayın Gönül; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabiî, Türkiye, istesek de istemesek de, iyi yönetsek de kötü yönetsek de, birtakım gelişmeler kendiliğinden olacaktır; bu, doğal bir hadisedir. Özellikle, son yıllardaki çekilen ekonomik sıkıntılar, kırsal alandan şehirlere, ilçelere ve illere büyük bir akını beraberinde getirmiştir. O nedenle, gerek ilçelerde gerek kasabalarda gerekse büyük illerde, büyük bir nüfus patlaması meydana gelmiş, ihtiyaçlar artmış, vatandaşın talepleri de, tabiî ki, çoğalmıştır.

Biz, huzurunuza bir öneri getirdik. Şüphesiz, bu öneriyi -işte, şu sıradaki kanun tasarı veya teklifinin gündemin şu sırasına, bu sırasındakinin de şu sırasına getirilmesi şeklindeki bu okumadan- değerli milletvekili arkadaşlarım olarak sizler, takip etme şansına sahip değilsiniz.

Ben, öncelikle, ne istediğimizi açıkça, buradan, sizlere arz etmek istiyorum. Biz, gensorunun bugün görüşülmesine evet dedik. Geçici bütçenin gensoru sonrası ele alınıp, görüşülmesine de evet dedik; ama, ondan sonra, Meclisin yazılı gündeminde birtakım değişiklikler talebinde bulunduk. Çünkü, biraz sonra size arz edeceğim bu kanun tekliflerinin, burada, İçtüzüğün 37 nci maddesine göre gündeme alınmasını, sadece iktidar partisi milletvekili arkadaşlarım değil, aynı zamanda, muhalefet partisi milletvekili arkadaşlarımız ve gruplarımız da oybirliğiyle desteklediler ve mutlaka gündeme alınmasını gerekli gördükleri ve görüşülmesinden de vatandaşımızın birtakım faydalar göreceği inancıyla oy verdiler. Yani, bu yasa tekliflerinin gündeme girmesinde genel bir uzlaşma sağlanmış oldu. Zaten, bu öneriyi huzurunuza getirirken, bize güç veren, bize cesaret veren de, bu idi; yani, genel bir uzlaşı havası. Bu kanun tekliflerini hazırlayan değerli milletvekili arkadaşlarım da, Türkiye'nin gerçeklerine göre, Türkiye'nin kriterlerine göre, çevrelerindeki, illerindeki veya bu vatanın bir köşesindeki bilmem ne kasabasının ilçe olmasını veya bir ilçenin de il olmasını, beyinlerinde, yüreklerinde mezcetmişler, hazmetmişler ve çalışmalarının bir ürünü olarak huzurlarınıza getirmişlerdi.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bu önerimizle neler istediğimizi, sizlere arz ediyorum: Şanlıurfa İlimizin büyükşehir statüsüne kavuşturulmasını istiyoruz, bu yasa teklifinin acilen görüşülmesini istiyoruz; çünkü, gerçekten, Şanlıurfa Belediyesi, belediyeler, çevreden almış olduğu büyük göçle, hizmet üretemez bir duruma düşmüş.

İkinci sırada -yani, 10 uncu sıradan itibaren arz ediyorum- Milliyetçi Hareket Partisi Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Mehmet Kaya ve 8 arkadaşı, aynı taleple gelmişler, Kahramanmaraş İli de büyükşehir statüsüne kavuşturulsun diye. Gerçekten, Kahramanmaraş İlimiz, özellikle tekstil sanayiinde büyük bir hamle yapmış ve altyapı hizmetlerinin karşılanmasında, vatandaş, belediyecilik hizmetlerinden yeterince faydalanamama, hizmet görememe gibi bir durumla karşı karşıya kalmıştır. (DYP sıralarından alkışlar)

Ondan sonra, kanun hükmünde kararname gereğince büyükşehir statüsüne kavuşmamakla beraber, halen, bugün, büyükşehir olarak faaliyetlerine devam eden bazı illerimiz var, Anavatan Partisinden arkadaşımız Denizli Milletvekili Beyhan Aslan Bey, bunun arkasına da Denizli İlimizi ilave ettiler. Denizli İlimiz buna layık değil mi?! Ben, o bölgenin bir insanı olarak görüyorum, yaşıyorum ve gelip geçerken veya konakladığımda bizzat izlenimlerimle tespit ediyorum ki, gerçekten, sanayileşme açısından büyük bir atılım gösteren Denizli İlimiz de, nüfusu ve sanayileşmesi açısından, büyükşehir olmayı hak etmiş bulunmaktadır.

Ondan sonra, Adana Milletvekillerimiz Halit Dağlı, Musa Öztürk ve Ali Halaman Beylerin müşterek olarak vermiş oldukları "Kozan" adıyla bir il kurulmasıyla ilgili kanun teklifleri var.

Arkasından, Sayın Bakanımız İstemihan Talay ve 11 arkadaşının getirdikleri "Tarsus" adıyla bir il; "Yenice, Gülek ve Huzurkent" adıyla üç ilçe kurulması yolundaki teklifleri var. Tabiî ki, bunlar, hep, 37 nci maddeye göre gündeme alınmış kanun teklifleridir.

Yine, DSP Hatay Milletvekilimiz, değerli arkadaşımız Namık Kemal Atahan Beyin "İskenderun" adıyla bir il; "Uluçınar, Payas" adıyla da iki ilçe kurulması yolundaki kanun teklifleri var.

Bir diğeri; Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 arkadaşının; yine, bununla ilgili, MHP Bursa Milletvekilimiz Burhan Orhan'ın - birlikte bunlar - "İnegöl" adıyla bir il; "Alanyurt, Tahtaköprü, Kurşunlu, Yenice, Cerrah" adıyla beş ilçe kurulmasıyla ilgili teklifleri bulunmakta.

Yine, Giresun Milletvekilimiz Rasim Zaimoğlu'nun "Şebinkarahisar" adıyla bir il kurulmasıyla ilgili kanun teklifleri var.

Tabiî ki, bunlar, gördüğünüz gibi Türkiye'nin çeşitli bölgelerine yayılmış; büyükşehir olma, il olma, il olurken de bazı kasabaların ilçe olma taleplerini kapsayan kanun teklifleridir.

Kendi seçim bölgeme gelince; Milliyetçi Hareket Partisinin değerli milletvekilleri, sevgili hemşerilerim Ali Uzunırmak Bey ile Bekir Ongun Beyin de üst üste getirmiş oldukları teklifler var ki, bunlar, gerçekten, Aydınımızın incisi sayılan dört tane kasabamız var; sırasıyla, Atça, Umurlu, Bağarası ve Ortaklar Kasabalarımızın ilçe olmasını içeriyor.

Değerli milletvekilleri, sizi temin ediyorum ki, gerek altyapısıyla, hizmetleriyle, ulaşımıyla, haberleşmesiyle gerekse millî eğitim ve sağlık açısından sahip oldukları kurumlarıyla, kültür seviyeleriyle, bu 4 kasabamız, gerçekten, Aydınımızın 18 tane ilçesi varsa, bu 18 ilçemizin en az 8 tanesinden, 9 tanesinden, nüfus itibariyle de büyük kasabalarımızdır. Şimdi, bu kasabalarımızın da ilçe olmalarını gündeme getiriyoruz.

Değerli milletvekilleri, kısacası, Türkiye'nin gerçeklerine, bölgenin gerçeklerine, o kasabanın, o ilin, o ilçenin gerçeklerine uygun olarak, belli kriterler gözetilerek, bir emek verilerek hazırlanmış ve buraya getirilmiş olan, arkadaşlarımızın İçtüzüğün 37 nci maddesine göre gündeme alınmasını istedikleri bu kanun tekliflerinin, öncelikli olarak burada görüşülmesini ve gerek beklenti içinde olan hemşerilerimizin gerekse vatandaşlarımızın, ilçe olma, büyükşehir olma ve il olma taleplerinin karşılanmasını kaçınılmaz görüyoruz.

Şüphesiz "Türkiye'de sadece bunlar mı var" diye sorabilirsiniz; hayır, ilçe olması istenilen, il olması istenilen, büyükşehir olması istenilen ve bunları ihtiva eden daha pek çok kanun teklifimiz var. Mesela, Manisa'nın Akhisar'ı var, Turgutlusu var...

NECMİ HOŞVER (Bolu) - Mesela, Düzce'nin Konuralp'i var.

MURAT AKIN (Aksaray) - Aksaray'ın Sultanhan'ı var.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Mesela, Aydın'ın Nazillisi var, Sökesi var. (MHP sıralarından "Başka yerler de var" sesleri)

Teşekkür ediyorum; iktidar partisi milletvekilleri beni uyarıyorlar ve hatırlatıyorlar; şüphesiz, benim bu saydıklarımla sınırlı değildir.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Ümitköy var.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Sayın Bedük'ün teklifi, Ümitköy var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, toparlar mısınız.

Kısacası, elimize almak istersek ve bunların gerçekten vatandaşa hizmet etmesi açısından zarurî görüyor isek -ki, ben görüyorum ve Doğru Yol Partisi görüyor; onun için, biz, buraya getirdik- yerleşim birimlerinin ilçe, il ve büyükşehir olmasını isteyen vatandaşlarımızın diğer tekliflerini de ikinci bir grup, üçüncü bir grupta Yüce Meclisin önüne getiririz. Elbirliği ile, uzlaşı içerisinde bu yerleşim birimlerimizi ilçe yapalım, il yapalım, büyükşehir yapalım ve böylece, halkımızın beklentilerine de cevap vermiş olalım diye düşünüyoruz. Önergemizin esası budur, temeli budur. Olumlu katkıda bulunacağınıza inanıyorum, oy vereceğinize inanıyorum; çünkü, iktidarıyla, muhalefetiyle hep beraber gündeme aldık. Bunu da, herhalde, bu vatandaşlarımızdan, siz, esirgemeyeceksiniz; oylarınızla, mutlaka, görüşülmesine karar vereceksiniz. Bu vesileyle, gerek şahsım gerekse Grubum adına en derin saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Beyhan Aslan.

BEYHAN ASLAN (Denizli) - Aleyhte efendim.

BAŞKAN - Aleyhte, buyurun efendim.

Süreniz 10 dakika.

BEYHAN ASLAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Danışma Kurulu toplantısını gerçekleştirdik. Tabiî, gensoru ve ekbütçe tasarısı üzerinde oybirliğiyle karar aldık; ama, bizim teklif ettiğimiz diğer konularda, muhalefet partilerine mensup grup başkanvekili arkadaşlarımız aksi yönde görüş belirttiler ve bizim önerimiz oylandı, kabul edildi, Yüce Meclise teşekkür ediyoruz.

Tabiî, Doğru Yol Partisi de bir Danışma Kurulu toplantısı yapılmasını istemişti ve orada tekliflerini sıraladı, burada ilçelerin il ve bazı illerin büyükşehir olması gerektiği konusunda İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınan; çeşitli partilere mensup arkadaşlarımız tarafından verilen önergeleri gündeme almamız istendi.

Değerli arkadaşlar, tabiî ki, biz Meclis gündemine baktığımız zaman, İçtüzüğün 37 nci maddesiyle Meclis Genel Kurul gündemine giren konular, daha ziyade, beldelerin ilçe olması, ilçelerin il olması, büyükşehir talepleri ve şehirlerimize, hatta, bazı ilçelerimize bile üniversite kurulmasına ilişkindir ve tabiî ki, o yörenin, mahallin milletvekilleri olarak bu taleplerde arkadaşlarımız samimidirler; ancak, şurası muhakkak ki, bu beldelerin ilçe, ilçelerin il ve bazı şehirlerimizin büyükşehir statüsüne kavuşabilmesi için birtakım belirgin kurallar, kriterlerin olması ve bu kriter ve kurallara göre, o kriterleri yakalayan, o kriterlere sahip olan beldenin ilçe, ilçenin il -otomatik olarak- olması; yine, o kriterlere uygun olan illerde üniversitenin kurulması; yine, belli kriterlere sahip olan şehirlerin büyükşehir olması gerektiği kanısındayız.

Biz, daha önce 20 nci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilçe yarışlarını gördük, il yarışlarını gördük, büyükşehir olma konusundaki yarışları gördük. Hiç kriter olmadan, her arkadaşımız, kendi ilinin büyükşehir olabilmesi için, hatta, nüfusu 40 000 olan, 50 000 olan, 70 000 olan illerimiz dahi burada önerge vererek büyükşehir olma taleplerinde bulunmuşlar ve böyle olunca da, burada yaş-kuru birbirine karışmış, gerçekten büyükşehir olması gereken -ki, buna Denizli de dahil- iller büyükşehir olamamıştır; Şanlıurfa olamamıştır, Malatya olamamıştır, Kahramanmaraş olamamıştır, Denizli olamamıştır. Niye olamamıştır; bu Genel Kurulda bir kör dövüşü başlamıştır; nüfusu 50 000, 70 000, 80 000 olan ve nüfusun dışındaki kriterlere göre de büyükşehir olması imkânsız olan iller dahi, önergelerle gündemi tıkamıştır. Böylece, bu gündem tıkama, büyükşehir olmaları engellemiştir, hak ettiği halde bazı ilçelerin il olmasını engellemiştir, hak ettiği halde bazı beldelerin de ilçe olmasını engellemiştir.

Öyleyse, bizim ne yapmamız gerekiyor... Ben, sayın liderlerimize de bu konuyu arz ettim, Sayın İçişleri eski Bakanımıza da arz ettim -ki, yeni İçişleri Bakanımızla da konuyu görüşeceğim- grup başkanvekili arkadaşlarımızla da zaman zaman bu konuyu görüştük. Bizim, Mahallî İdareler Yasası Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine geldiğinde, komisyonlarda görüşülmeye başlandığında, hangi kriterlerin bir beldeyi ilçe yapacağını, hangi kriterlerin bir ilçeyi il yapacağını, hangi kriterlerin de bir ili büyükşehir yapacağını açık seçik ortaya koymamız lazım; burada, bu yarışı sona erdirmemiz lazım.

Komisyonda bu kriterleri ortaya koyduktan sonra "aşağıdaki iller büyükşehir olmuştur" şeklinde bir maddeyle, o kriterlere uyan illerimizi büyükşehir belediyesi yapacağız. Yine, kriterleri koy-

duktan sonra, o kriterlere uyan belirli ilçelerimizi "aşağıdaki ilçeler il olmuştur" şeklinde komisyondan çıkaracağımız bu tür bir kararla; yine, ilçe olması gereken, bunu gerçekten hak eden, hakkı yenen beldelerin de ilçe olması konusunda, ilçe olma kriterlerine uygun hale geldiğinde "aşağıdaki beldeler ilçe olmuştur" şeklinde bir maddeyle Genel Kurula indirmek istiyoruz. Bunun sebebi de, Genel Kurulda bir yarışa, bir kör dövüşüne yol açmamaktır.

Tabiî ki, İçtüzük 37'ye göre önerge veren arkadaşlarımızın hepsi samimîdir; ama, bu kriterleri mutlaka ortaya koymamız, objektif kuralları ortaya koymamız ve bu kurallar çerçevesinde, beldenin ilçe, ilçenin il ve ilin de büyükşehir belediyesi olması noktasındaki kriterlere dikkat etmemiz lazım. Bu nedenle, biz, şu anda bunun görüşülmesinin yeniden bir yarışa sebep olacağını, yeniden bir kaosa sebep olacağını, hak eden illerimizin hak ettiği, hak eden ilçelerimizin de hak ettiği hakkı alamayacağı kanısındayız. Bu nedenle, sadece zamanlama açısından ve işin olabilirliği açısından, biz, bu öneriye karşı çıktık; yoksa, Denizli'nin büyükşehir olması konusundaki önergenin sahibi benim. Önergeyi veren bir kişinin o önergeye karşı çıkması, eşyanın tabiatına aykırıdır. Yine, Malatya'ya, Kahramanmaraş'a, Şanlıurfa'ya, Elazığ'a önerge veren arkadaşlarımızın bu önergelerinin karşısına çıkması eşyanın tabiatına aykırıdır; ama, şurada, tamamen popülist bir yaklaşımla, hadi bunu bugün yapalım şeklindeki bir yaklaşımı ben samimî bulmuyorum.

Değerli arkadaşlar, bu nedenle, mahalli idareler yasa tasarısı geldiğinde, iktidarımızla muhalefetimizle herkesi göreve çağırıyorum ve o tasarı geldiğinde bunların tümünü halletmemiz gerekiyor.

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) - Bu tasarı ne zaman gelecek acaba?

BEYHAN ASLAN (Devamla) - Benim aldığım bilgiye göre bu hafta sonunda Meclise gelecek.

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) - İki yıldan beri gelmedi de onun için sordum.

BEYHAN ASLAN (Devamla) - O tasarının sahibi, daha ziyade Anavatan Partisidir, başından bu yana Anavatan Partisidir ve bu tasarının gelmesi, görüşülmesi, hatta Meclis tatile girmeden görüşülmesi konusunda ısrarımızı da biz sürdüreceğiz. Bu nedenle, o tasarıyı getirip, bu arkadaşlarımızın talepleri de dikkate alınmalıdır diye düşünüyorum.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) - Tamam, getirin; engelleyen kim?!

BEYHAN ASLAN (Devamla) - Bu kadar istekli olan bu arkadaşlarımızın, o uzun iktidar dönemlerinde, Denizli'yi, Kahramanmaraş'ı, Malatya'yı ve Şanlıurfa'yı niçin büyükşehir belediyesi yapmadıklarını adama sorarlar; çünkü, o zaman da o kriterlere o illerimiz uygundu diyorum.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) - Mesut Bey söz vermişti!..

BEYHAN ASLAN (Devamla) - Bu nedenle, bu gerekçelerle bu grup önerisine karşı oy kullanacağımızı ifade ediyorum ve Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Aslan.

Lehte, Sayın Avni Doğan, buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pazartesi günü bir Danışma Kurulu toplantısı yapılmıştı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemi belirlenmişti. Ben, pazartesi günü yaptığım konuşmada söylemiştim, her konuşmamda bu Danışma Kurulu konusunu, Meclisin gündemi konusunu çok fazla kaşımamanın gerektiğini hep söylüyorum. Pazartesi günü, iktidarın, perşembe ve cuma günleri Danışma Kurulunu yeniden toplayıp, kendi yaptığı gündemi bozacağını ve yeniden düzenleyeceğini söylemiştim; bugün, onu yaşıyoruz.

Son iki Danışma Kurulu toplantısında, hem iktidar kanadından hem de muhalefetin Doğru Yol Partisi kanadından gündemi belirlemek üzere teklifler geliyor. Geçen hafta, muhalefet tarafından gelen tekliflerde özellikle iktidar partisi yöneticilerinin önergeleri vardı; Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın İsmail Köse'nin bir önergesinin gündeme alınması vardı; Anavatan Partisinden Genel Başkan Yardımcısı Sayın Ali Er'in bir önergesinin gündeme alınması vardı. Her ikisi de makul önergelerdi; birisi, orman köylülerinin durumuyla ilgiliydi; öbürleri de, Türk çiftçisinin durumuyla ilgiliydi; ama, gündeme alınmasını başaramadık; iktidarın oylarıyla reddedildi.

Doğru Yol Partisinin bu haftaki, bugünkü önerilerinde de, yine, iktidar partilerinin ve birtakım muhalefet milletvekillerinin önergelerinin gündeme alınması var. Bunlar, genelde, İçtüzüğün 37 nci maddesine göre görüşülmüş ve Yüce Meclisin takdiriyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine alınmış zaten; ama, bunlar, ön sıraya alınması doğrultusunda, 3 ilin büyükşehir yapılması, 23 ilin ilçe yapılmasıyla alakalı önergeleri. Yine, bunlar da, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın bir önergesi; Denizli'nin büyükşehir yapılması, Şanlıurfa'nın büyükşehir yapılması ve bizim ricamız üzerine, Sayın Gönül, önerilerine, Kahramanmaraş'ın da büyükşehir yapılması önerisini aldı.

Tabiî, Beyhan Beyin söylediklerinde, çok ciddî doğrular var. İllerin büyükşehir yapılması, ilçelerin il yapılması konusunda birtakım kriterler konulmalı; bu, çok önemli; nüfus bir kriter olmalı, göç alıp almaması, sanayileşme bir kriter olmalı, ilçeyse ile uzaklığı bir kriter olmalı, yüzölçümü bir kriter olmalı; bu kriterler konulmalı. Şimdi, bu doğruları yalnız Beyhan Bey söylemiyor; bu doğruları, yıllardır, burada, herkes söylüyor; ama, bunu yapması gereken, iktidardakiler. Muhalefet, bu konuda her türlü yardıma hazır; ama, bu kriterler konmadan önce -mademki bu kriterler yok- Türkiye'deki uygulamalara bakmak lazım. Türkiye'deki uygulamalar, genelde, ilçelerin büyükşehir olması için, o ilçenin belediye başkanının kaybedilmesi ve bir seçim arifesi olması gerekti hep. Bu, Osmaniye'de böyle oldu, Kilis'te böyle oldu, Bartın'da böyle oldu; 67 ili 82 il yaptıran gerçek, başkanlarının başına bir iş gelmesi. Yani, kritersizliğin zirvesi bu; hadiselere siyasî bakmanın zirvesi bu. Bunu, bu iktidarı karalamak için söylemiyorum; çünkü, bu iktidar zamanında öyle bir uygulama olmadı; ama, şimdiye kadar böyle oldu. İşte, bundan kurtulmak için, bu kriterlerin konulması; ama, mutlaka, tez zamanda koulması gerekiyor.

Şimdi, burada, Doğru Yol Partisinin önerisinin desteklenmesinde, ben, bir açıdan fayda görüyorum; adı geçen 3 il, gerçekten büyükşehir olmayı hak etmiştir; eksiği var... Mesela, Malatya niye yok, Malatya'nın da olması lazım, Elazığ'ın olması lazım -Şeref Malkoç gözüme bakıyor- Trabzon'un olması lazım.

Mesela, Kahramanmaraş'ı, ben, örnek olarak vereyim. Sayın Prof. Mehmet Kaya'nın bir önerisidir, bizim de imzamız var, 9 Kahramanmaraş milletvekili memnuniyetle de destekledik. Kahramanmaraş, Türkiye'nin sanayileşmiş 10 büyük ilinden birisidir; yüzölçümü olarak, Türkiye'nin en büyük 6 ilinden birisidir; verdiği vergiyle kendine yeten 5 ilinden birisidir; bunun ötesinde, henüz, bu Yüce Meclis kurulmadan, Türkiye Büyük Millet Meclisi kurulmadan, millî mücadelenin fitilini ateşleyen ilk şehirdir; Türkiye'de düşmana karşı çıkan, kendini kurtaran, henüz millî mücadele resmen başlamadan millî mücadeleyi başlatan ilk şehirdir; Atatürk'ün madalya verdiği tek şehirdir.

Şimdi, Kahramanmaraş'ın birazcık üzerinde durmak lazım. Nüfus itibariyle, bugünkü büyükşehirlerin birçoğundan daha fazla, daha büyük bir şehirdir. Hadise nüfustan açılmışken, Kahramanmaraş'ın nüfusu üzerinde de birtakım oyunlar oynanıldığını burada söylemek istiyorum. Sayın Bakanımız Tunca Toskay burada, kendisinin dürüst, liyakatli ve fevkalade nazik bir insan olduğunu,

bütün hayatı boyunca o ölçüler içerisinde olduğunu biliyorum; ona saygım var; ama, Türkiye'de bir nüfus sayımı yapıldı, Kahramanmaraş'ta da bir nüfus sayımı yapıldı.

Büyükşehir olması icap eden bütün illerin nüfusu üzerine bir gölge düşürüldü, birtakım şaibeler arandı, bu Maraş'ta fazlasıyla yapıldı. Nüfus sayımına devletin görevlendirdiği memurlara zoraki kâğıtlar imzalatıldı, efendim şurayı fazla yazdık, şurayı eksik yazdık biçiminde, şurada mahalle vardı, şurada mahalle yoktu biçiminde. Kahramanmaraş gibi 550 000 nüfuslu bir ilin nüfusunu sondajlama yoluyla tespit etmek mümkün değil. Eğer Kahramanmaraş'ın nüfusu üzerinde devletin bir şüphesi varsa, nüfusu yeniden saymaktır. Açık söylüyorum, nüfusu yeniden saymaktır. Kahramanmaraş orada, bir yere kaçmadı, bir yere de kaçacak , 8 fikrisabit içerisinde memur göndererek Kahramanmaraş'ın nüfusunu kimse tespit edemez. Kahramanmaraş orada, nüfusu yeniden sayılsın.

Kahramanmaraş'ın hangi ilçesinin nüfusu azalmışsa bir şey yok, nüfusun azalmasına bir şey denilmiyor; ama, hangi ilçesinin nüfusu artmışsa, kafasında çivi kesiliyor. Niye Türkoğlu'na memur gönderilmiyor; nüfusu azaldı. Niye Elbistan'ın başında çivi kesiliyor; Maraş Merkezin nüfusu arttı. Ne yapalım, cebren Maraş'ın nüfusunu mu azaltalım? Göç alıyor, gelir düzeyi yüksek, ovası verimli, 400 tane fabrikası var, Maraş göç alıyor; ne yapalım da nüfusunu azaltalım?

Şimdi, devletin böyle anlayışı olmaz. Devlet, ben bu nüfus sayımını yanlış yaptım diyemez. Yanlış yaptıysa nüfusu yeniden sayar, düzeltir. Bunu, özellikle burada bir Kahramanmaraş Milletvekili olarak söylemek zorundaydım, aynı şey Adıyaman'a yapılıyor, bunların yapılmaması lazım. Maraş da orada, Adıyaman da orada; nüfusu yeniden sayalım; ama, şunu söylemek istiyorum: Maraş, Malatya, Denizli, Elazığ; bunlar, gerçekten, büyükşehir olmayı hak etmiş yerlerdir.

Mesela, 23 ilçenin il yapılması konusu var; belki, 23 ilçe çok; ama, Elbistan, Türkiye'nin 40 ilinden daha büyük; İskenderun, Türkiye'nin 60 ilinden daha büyük. Şimdi, bunlar, kriter koymayı, ölçü koymayı beklemez. Türkiye'nin 40 ilinden daha büyük bir ilçe, ölçü koymayı beklemez. Türkiye'nin en büyük beş ovasından birine sahip olan bir ilçe, ölçü koymayı beklemez. Türkiye'nin elektriğinin yüzde 20'sini üreten bir ilçe -Elbistan İlçesi- sizin kriter koymanızı beklemez. Hangi kriteri koyarsanız koyun, bunlar, o kriterlerin üstünde yapılardır. Bu konuda da acil birtakım tedbirler alınması gerektiğine inanıyor; saygılar sunuyorum.

Doğru Yol Partisinin önerisini destekliyoruz. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Aleyhte, Sayın Şandır; buyurun.

Süreniz 10 dakikadır.

MEHMET ŞANDIR (Hatay) - Değerli Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; sözlerime başlamadan önce, Muhterem Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Doğru Yol Partisinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemiyle ilgili teklifi üzerindeki görüşlerimi arz etmek üzere söz aldım.

Öncelikle, değerli sözcünün teklifinde ifade ettiği temennilere katılmamak mümkün değil. Tabiî ki, bu belediyelerimizin büyükşehir belediyesi olmasını, bu ilçelerimizin il olmasını, beldelerimizin ilçe olmasını, bu listede olmayan daha birçok beldemizin ilçe olmasını, ilçemizin il olmasını istememek mümkün değil; Fazilet Partisinin sayın sözcüsünün kanaatine katılmamak da mümkün değil; birtakım kriterler beklenilmeden, olması gerekenlerin, yapılması gerekenlerin hızla yapılmasını ve uzun sürelerdir verilen bu sözlerin yerine getirilmesine katılmamak mümkün değil; bu temennilere hepimiz katılıyoruz; biz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak da katılıyoruz; hat-

ta, bu konuda geç kalındığını, daha önceki dönemlerde yapılması gereken birtakım düzenlemelerin yapılmamasından dolayı toplumdan özür dilenmesi gerektiğini de ifade ediyoruz burada.

Tabii, burada, bir şeyi daha ifade etmek lazım. Bu kanun tekliflerinin birçoğunu iktidar partilerinin milletvekilleri vermiş bulunuyor. Bunların birçoğuna, tüm partilerimizin milletvekilleri katılmış bulunuyor; hatta, diyebiliriz ki, Genel Kurulumuzun tüm üyelerinin, 37 nci madde kapsamında, bu kanun tekliflerinin gündeme alınmasına, öne alınmasına katkıda bulunduklarını ifade etmemiz lazım. Yani, bu temenniler, bu Parlamentonun teklifidir ve bu Parlamentonun onayıyla gündeme alınmış tekliflerdir, bu Parlamentonun teklifleridir. Dolayısıyla, bu temennilere, bu tekliflere yürekten katılıyoruz, biz de destekliyoruz; ancak, bir hususu da dikkatlerinize sunmak istiyorum; onun için söz aldım.

Değerli milletvekilleri, Parlamento, Meclisimiz, ülkemizin ihtiyaç duyduğu birtakım zaruretlerin, mecburiyetlerin öncelikleri belirlediği birtakım hukukî düzenlemeleri yapmakla görevli. Bu hukukî düzenlemeleri yapma sorumluluğu yalnız iktidarın değil, iktidarıyla muhalefetiyle tüm Parlamentonun görevi. Ülkemizin içerisinde bulunduğu birtakım zorluklardan, ekonomik sıkıntılardan çıkabilmek için yapılması gerekenler de hepimizin görevidir, hepimizin sorumluluğundadır. Ülkemizin ve Parlamentomuzun önceliğini belirlemek, bence, ülkemizin içerisinde bulunduğu durum, toplumun beklentileri doğrultusunda tanzim edilmek gibi bir mecburiyet var.

Bu hafta içerisinde yaptığımız iki Danışma Kurulu toplantısında, Doğru Yol Partisinin teklif ettiği ve Fazilet Partisinin katıldığı bir yeni yaklaşımı, hem Parlamentomuzun hem de Türk toplumunun dikkatine sunmak istiyorum. Evet, birtakım fikirler doğrudur, haklıdır da; ancak, bir öncelik, bir ehem mühim meselesi yok mudur?.. Böyle bir sorumluluk, böyle bir hassasiyet duymak, bu duyarlılığı göstermek, hepimizin görevi değil midir?.. Şimdi, insanımıza sormak lazım; sizin birinci meseleniz il olmak mıdır, büyükşehir olmak mıdır; yoksa, şu ekonomik sıkıntılardan çıkmak için gereken düzenlemelerin yapılması mıdır? Biz, böyle bir niyet taşıdıklarını ifade etmiyoruz, böyle bir şeyi ihsas etmiyoruz; ancak, hatırlatmak istiyorum, birtakım doğruları öne çıkararak -hatta, bu doğruların sahibi, kendileriyle beraber diğer partilerin milletvekilleri de olduğunu bile bile, ifade de ederek- burada, birtakım duyguları ve heyecanları okşayıp, Meclisin tatile girmesi sonrasında iktidarı suçlamak için malzeme toplama hesabîliğini çok şık bulmuyoruz, çok doğru bulmuyoruz.

Biz, muhalefet partilerine, bu Meclisin çalışmalarındaki katkılarından dolayı, uzlaşmacı tavırlarından dolayı teşekkür ediyoruz; ancak, bu hafta gösterdikleri bu tavrı yadırgadığımızı ifade ediyorum. Ülkemizin, toplumun beklentileri doğrultusunda, içerisinde bulunduğu sıkıntılar doğrultusunda, bir mecburiyet olarak yapılması gereken düzenlemeler dururken, bir yıl geçmiş, on yıl geçmiş, olması gereken birtakım teklifleri bugün dile getirmenin, bugün Meclisin gündemine getirme teşebbüslerinde bir samimiyet noksanlığı görmekteyiz; bunu, toplumun dikkatine sunuyorum. Evet; büyükşehir olma taleplerine, il olma taleplerine, ilçe olma taleplerine yürekten katılıyoruz; hatta, eksik buluyoruz; daha, olanlar da var. Anavatan Partisi Grubunun sayın sözcüsünün ifade ettiği gibi, birtakım kriterler konulmalı, ülkenin bu yöndeki talebine, ihtiyacına binaen, ülkenin bütün ilçeleri, beldeleri, illeri, belediyeleri gözden geçirilmeli, bir kanun ekinde bu mesele toptan çözülmelidir; ancak, böyle sıkışık bir dönemde, hele, böyle, Meclisin tatile girmesine 15 gün kala bir süre içerisinde, olmayacağını kesin bilerek, Danışma Kurulunda bunun kabul edilmeyeceğini, Genel Kurulda reddedileceğini bile bile bunu gündeme getirerek, "layık değiller mi, oylarınızı esirgeyecek misiniz" gibi, Meclisimizi, milletvekillerimizi seçmen nezdinde töhmet altında bırakıcı bir suçlamaya, bir konuşmaya bence gereklilik yoktu.

Biz, bu temennilere katılıyoruz Sayın Başkan. Evet; il olmalı, ilçe olmalı; ancak, bunun sırası mı? Bunun aciliyeti, bunun gerekliliği... Bence, bu konuda, sayın muhalefet partimiz, yaz mevsiminde iktidarı suçlamak için malzeme biriktirmektedir; bu, doğru olmamıştır. Bence, muhalefet, ülkenin sorunlarının çözümü yönünde projeler üretmeli, teklifler getirmeli ve onun üzerinden siyaset yapmalı, topluma kendini beğendirmeli. Bu sebeple, ben, yine, muhalefetimize Meclisimizin çalışmasına katkılarından, uzlaşmacı tavrından dolayı teşekkür ediyorum; ama, toplumun dikkatine de, bunu, muhalefetimizin bu tavrını... Bunun fırsatçılık olduğuna inanmak istemiyorum; ama, bu niyeti taşıyan ve samimî olduğuna da inanmadığım bu tavrını toplumun dikkatine sunmak istiyorum. Bu sebeple, muhalefet partimizin bu teklifine ret oyu vereceğimizi ifade ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Şandır.

Sayın milletvekilleri, oylamaya geçmeden evvel, önergeyi tekrar okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14 Haziran 2001 Perşembe günü (bugün) yapılan toplantısında siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ali Rıza Gönül
Doğru Yol Partisi
Grup Başkanvekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 62 nci sırasında yer alan 192 sıra sayılı kanun teklifinin bu kısmın 10 uncu sırasına, 106 ncı sırasında yer alan 365 sıra sayılı kanun teklifinin 11 inci sırasına, 75 inci sırasında yer alan 300 sıra sayılı kanun teklifinin 12 nci sırasına, 276 ncı sırasında yer alan 700 sıra sayılı kanun teklifinin 13 üncü sırasına, 254 üncü sırasında yer alan 663 sıra sayılı kanun teklifinin 14 üncü sırasına, 253 üncü sırasında yer alan 662 sıra sayılı kanun teklifinin 15 inci sırasına, 139 uncu sırasında yer alan 420 sıra sayılı kanun teklifinin 16 ncı sırasına, 226 ncı sırasında yer alan 620 sıra sayılı kanun teklifinin 17 nci sırasına, 258 inci sırasında yer alan 672 sıra sayılı kanun teklifinin 18 inci sırasına, 247 nci sırasında yer alan 656 sıra sayılı kanun teklifinin 19 uncu sırasına, 249 uncu sırasında yer alan 658 sıra sayılı kanun teklifinin 20 nci sırasına, 239 uncu sırasında yer alan 641 sıra sayılı kanun teklifinin 21 inci sırasına, 138 inci sırasında yer alan 419 sıra sayılı kanun teklifinin 22 nci sırasına, 185 inci sırasında yer alan 538 sıra sayılı kanun teklifinin 23 üncü sırasına, 275 inci sırasında yer alan 699 sıra sayılı kanun teklifinin 24 üncü sırasına alınması önerilmiştir.

BAŞKAN - Doğru Yol Partisi Grubunun, İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş olan önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Bakanım, Tarsus'un il olmasını reddediyorsunuz! Kanun teklifi sizin efendim!..

AYFER YILMAZ (İçel) - İçel'den iki bakan var!..

İÇİŞLERİ BAKANI RÜŞTÜ KÂZIM YÜCELEN (İçel) - Biz yaparız; merak etmeyin.

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi Gruplarının, İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş müşterek önerileri vardır; önce, tümünü okutup işleme alacağım, daha sonra oylarınıza arz edeceğim.

Öneriyi okutuyorum:

2. - Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralamanın yeniden düzenlenmesi ile Genel Kurulun çalışma saatlerine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Gruplarının müşterek önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14 Haziran 2001 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda, siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, gruplarımızın ekteki müşterek önerilerinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Aydın Tümen	Mehmet Şandır	Beyhan Aslan
DSP Grup Başkanvekili	MHP Grup Başkanvekili	ANAP Grup Başkanvekili

Öneriler:

1. Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 38 inci sırasında yer alan 399 sıra sayılı kanun teklifinin bu kısmın 10 uncu sırasına, 9 uncu sırasında yer alan 681 sıra sayılı kanun tasarısının 11 inci sırasına, 10 uncu sırasında yer alan 679 sıra sayılı kanun tasarısının 12 nci sırasına, 11 inci sırasında yer alan 695 sıra sayılı kanun tasarısının 13 üncü sırasına, 13 Haziran 2001 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan 714 sıra sayılı kanun tasarısının, 48 saat geçmeden, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 14 üncü sırasına, 13 üncü sırasında yer alan 173 sıra sayılı kanun tasarısının 15 inci sırasına, 12 nci sırasında yer alan 707 sıra sayılı kanun tasarısının 16 ncı sırasına, 278 inci sırasında yer alan 702 sıra sayılı kanun tasarısının 17 nci sırasına, 20 nci sırasında yer alan 571 sıra sayılı kanun tasarısı ve teklifinin 18 inci sırasına, 267 nci sırasında yer alan 688 sıra sayılı kanun tasarısının 19 uncu sırasına alınması önerilmiştir.

2- Genel Kurulun, 14 Haziran 2001 Perşembe günü gündemin 12 nci sırasına, 15 Haziran 2001 Cuma günü de gündemin 16 ncı sırasına kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin aleyhinde olmak üzere, ilk söz, Erzurum Milletvekili Sayın Lütfü Esengün'e ait.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum. İktidar partilerinin ortak önerisi aleyhinde görüşlerimi açıklamak üzere huzurunuzdayım.

Değerli arkadaşlar, Meclis gündemi, artık, haftadan haftaya değil, günden güne değişiyor. Hemen hemen her gün bir grup önerisiyle muhatap oluyoruz. Tabiî, sözün başında, bunun Meclis çalışmalarını olumsuz yönde etkilediğini ifade etmek gerekiyor. En azından, muhalefetin, bugün Genel Kurul gündeminde hangi konunun görüşüleceğini bilmesi lazım, iktidarın dahi bilmesi lazım, ona göre hazırlık yapılması lazım ki, getirilen teklifler, tasarılar, Meclis Genel Kurulunda layıkıyla incelensin, ona göre önergeler verilsin ve çıkarılan yasalar en mükemmel hale gelsin; ama,

maalesef, bu yapılmıyor. Sümmettedarik, günübirlik, nereden gelen birtakım talimatlarla, isteklerle, ricalarla Danışma Kurulu toplantıya çağrılıyor; çoğunluk hâsıl olmazsa, mutabakat hâsıl olmazsa, bu defa da grup önerisi olarak huzura getiriliyor. Bugün de böyle bir teklifle karşı karşıyayız.

Uzun zamandan beri gördüğümüz bir başka uygulama var; özellikle, iktidar partilerinin getirdiği teklifler sonucunda, Mecliste denetim hemen hemen yok hükmünde. Sadece, Anayasaya göre belli sürede görüşülmesi lazım gelen soruşturma ve gensoru önergeleri görüşülüyor; onun dışında, genel görüşme önergeleri, araştırma önergeleri ve hele de sözlü sorular Meclis gündeminin dışına atılmış durumda.

Değerli arkadaşlar, muhalefetin en önemli görevi, Parlamentonun en önemli görevi, yasa yapmak kadar, denetimdir de. Siz denetimi gündem dışına bırakırsanız, sözlü sorulara dahi, eğer bakanlar, hükümet cevap vermez duruma düşerse, o parlamento görevini yapmıyor, yapamıyor demektir. Onun için, benim, iktidar partilerinden özellikle ricam, şu kalan dönemde, şu anda, gündemde, 700 civarında birikmiş sözlü soru var; hiç olmazsa, onlara cevap için haftada iki saat ayrılsın ve araştırma önergeleri, genel görüşme önergeleri için de -ta dönemin başında salı günleri ayrılmış idi, hâlâ da o karar geçerlidir- şu salı günlerine müdahale edilmesin lütfen salı günlerinde denetim konuları görüşülsün.

Değerli arkadaşlar, gündemde neler var; kısaca, önemli birkaç teklif ve tasarıyı bilgilerinize arz edeceğim. Ben, Elazığ'ın, Şanlıurfa'nın, Denizli'nin, Malatya'nın, Kahramanmaraş'ın, geçen hafta gündeme alınan Balıkesir'in büyükşehir olmasından bahsetmeyeceğim; çünkü, bu illerimiz boşuna heveslenmesinler; bu hükümet işbaşında olduğu müddetçe, hiçbir zaman, büyükşehir olamazlar. Gerçekleri görmezden gelmeyelim.

BEYHAN ASLAN (Denizli) - Siz hiç yapmamışsınız ki...

LÜTFÜ ESENGÜN (Devamla) - Olmayacak Sayın Aslan. Eğer, siz, Denizli'yi, burada, büyükşehir yaparsanız; ben, sizi tebrik edeceğim, bu sözlerden dolayı da özür dileceğim. Yapamazsınız; çünkü, büyükşehir olmak, tabiî ki, bütçe ister, masraf ister. Sizin başınızda IMF var; IMF'den izin almadan siz bu işleri yapamazsınız. İki kere iki dört; apaçık budur.

Sonra ne var; Konya Ovası Projesinin teşkilat kanunu çıkarılsın diye yasa teklifi var; yani, KOP var, KAP var (Karedeniz Kalkınma Projesi teşkilat kanunu) DAP var (Doğu Anadolu Projesi) yıllardan beri, Doğu Anadolu'da 17 vilayetin hasretle beklediği, iktidar partileri milletvekillerinin verdiği kanun teklifi var;bu da yasalaşmayacak. Bunların hepsi, belli maksatlarla, popülist politikalar sonucu gündeme kadar getirilmiş; ama, gündemde bekletilmeye mahkûm edilmiş tasarılardır, tekliflerdir.

Değerli arkadaşlar, her şeye vakit buldu bu Parlamento. Bu dönemde, gerçekten, bu yasama yılında olsun, geçen yasama yılında olsun, çok yoğun faaliyet gösterdik. Gece saat üçbuçuğa kadar, bu Meclis çalıştı; ama, iki yıldan beri çalıştık da, bu milletin hangi sorununa, hangi derdini haletik? Şu sorunu, şu derdi, şu problemi halledildi diye, hiçbir milletvekili arkadaşımız söyleyemez.

Bu Meclisimiz, maalesef, hep belli çevrelere hizmet etti. IMF'den, medya patronlarından, benzeri çıkar gruplarından gelen talepler, istekler, hep öncelikle incelendi, onlara vakit ayrıldı, gece saat üçbuçuğa kadar hep o konular görüşüldü. Onun için, Balıkesir'in, Denizli'nin, Malatya'nın büyükşehir olmasına vakit kalmadı.

Onun yanında, bakın, bildiğim kadarıyla, gündemde, Bartın, Gümüşhane, Rize, Trabzon, Burdur, Karaman, Erzincan, Aksaray, Ağrı, Balıkesir, Giresun, Çorum, Yozgat, Kırıkkale, Bayburt,

Adıyaman, Tekirdağ, Ordu İllerinde üniversite kurulmasıyla ilgili, çoğunluğunu da iktidara mensup milletvekili arkadaşların verdiği kanun teklifleri var. İllerinize gidip "ben, bu teklifi verdim, gündeme de aldırdım" diyorsunuz. Sonrası; sonrası yok ve siz, iktidar milletvekilisiniz. Bu doğru değil, ya o teklifleri vermeyin veya sonuna kadar sahip olun, onun yasalaşması için, parti yönetimlerinin yakasını bırakmayın.

Daha ne var; Memur Sendikaları Yasa Tasarısı var; geçen hafta geldi, ne hikmetse, orada kaldı, bir daha da gelmeyecek; Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı var, Karayolu Taşıma Kanun Tasarısı var, Trafik Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi var; Sayın Ahmet Tan, geçen gün protesto ediyordu; gerçekten acil, önemli bir tekliftir, tasarıdır; ama, maalesef, Meclis gündemine alınmıyor ve en önemlisi, değerli arkadaşlar, anayasa değişiklikleri...

Bakın, iktidar partilerinin sayın grup başkanvekilleri geçen hafta ifade ettiler, bu haftada ifade ediliyor ki, haziran ayı sonunda Meclis tatile girecek. Ben de buradan ricada bulunuyorum, açıkça söylüyorum, gelin, haziran ayında Meclis çalışmalarını bir noktada bitirelim. Nerede bitirelim; IMF'den, şuradan buradan gelen tasarılar, teklifler dursun bir tarafta, biraz da milletimize hizmet edelim, biraz da milletin istediği teklifleri, tasarıları görüşelim. Ne var bunun başında; anayasa değişikliği var. Bakınız, Uzlaşma Komisyonu, bugün basın toplantısı yaptı; üzerinde çalıştığı 30 madde hakkında uzlaşma temin edilmiş. Bu, önemli bir adımdır, önemli bir başarıdır. Ben, o komisyonda çalışan bütün arkadaşlarımı tebrik ediyorum; ama, iş orada kalmasın. Geliniz, Haziranın 30'undan sonra, temmuz ayında, sırf demokratikleşme için, insan hakları için bir aylık mesai sarf edelim, başka hiçbir teklif ve tasarı görüşülmesin, sadece Anayasa, sadece Türk Ceza Kanunundaki antidemokratik hükümler görüşülsün.

Değerli arkadaşlar, sürem doluyor; ama, söz çok.

Bakınız, bir af kanunu çıkardık, düşünce suçluları hapishanelerden çıktı, 2 nci maddesiyle; ama, dert bitmedi, sorun bitmedi. Bakınız, bugün, Yeni Asya Gazetesinin sahibi ve başyazarı, yaşlı, tecrübeli, bu memlekete uzun yıllar, kalemiyle, her şeyiyle hizmet etmiş olan Sayın Mehmet Kutlular, 312 nci maddeden dolayı mahkûm olduğu 2 yıl 1 günlük hapis cezasını çekmek için şu anda cezaevindedir. Yine, Yeni Asya Gazetesi yazarlarından -listeyi süratle okuyacağım- Abdil Yıldırım 1 sene 8 ay, Cemil Tokpınar 1 sene 8 ay, Şaban Döğen 1 sene 8 ay, Şevki Akgünler 1 sene 8 ay, Sami Cebeci 1 sene 8 ay, Ali Ferşatoğlu 1 sene 8 ay hapse mahkûm edilmişler. Bunlar hırsız değil, bunlar soyguncu değil, bunlar banka hortumcusu değil, bunlar, sadece yazı yazmışlar. Bakınız, şu gördüğünüz yazının karşılığı 2 yıl hapis cezasıdır. Türkiye bu ayıptan kurtulmalıdır. Sadece yazı yazmış, sadece düşüncesini ifade etmiş; ama, karşılığında, 312 nci maddeden 2 yıl hapse mahkûm olmuş gazeteciler var, fikir adamları var, köşeyazarları var. Gelin, şu 312 nci maddeyi düzeltelim, bu ayıptan kurtulalım, Türkiye'yi bu ayıptan kurtaralım elbirliğiyle.

Daha neler var... Anayasa değişikliğini, özellikle 24 üncü madde, 14 üncü madde, 69 uncu madde gibi -bilemiyorum, bugünkü uzlaşmada hangi maddeler var ama- muhakkak değiştirmemiz lazım gelen birçok madde var Anayasada.

Bütün ikazlarımıza rağmen, iki sene evvel çıkardığımız -şu meşhur- 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Yasası görüşülürken, burada "bakın, bunu mafyayla mücadele adı altında çıkarıyorsunuz; ama, bu, yarın herkese uygulanacak, iki kişi bir araya gelip bir suç işlerse hemen DGM'lik olacak" diye ifade etmiştim. Bugün, DGM'lerin işi alabildiğine yoğun, en başta DGM hâkimleri, DGM savcıları bu yasadan şikâyetçi; çünkü, işlenen bütün suçlar onlara havale ediliyor. Bu yasa, o gün niyeti ne olursa olsun, fevkalade yanlış düzenlenmiş; ama, muhalefetin isteklerine,

taleplerine kulak asılmadığı için, bugün, şikâyet edilen bir yasadır; gelin, onu düzeltelim, Terörle Mücadele Kanunundaki aksaklıkları düzeltelim.

Değerli arkadaşlar, neticede şunu demek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız Sayın Esengün.

LÜTFÜ ESENGÜN (Devamla) - Gelin, 21 inci Dönem Parlamentosu olarak, iktidarıyla muhalefetiyle el ele verelim, Türkiye'nin yanlışlarını, aksaklıklarını elbirliğiyle düzeltelim; bu şeref de bize ait olsun. Türkiye, Avrupa'da, dışarıda kınanan, horlanan bir ülke olmaktan çıksın artık. Türkiye'de, siyaset adamlarının yasağı olmasın, partiler kapatılmasın, köşe yazarları hapishanelere atılmasın, Türkiye layık olduğu bir noktaya gelsin; bizim bütün talebimiz bundan ibaret.

İnşallah, şu sözlerimizin tesiri olur; inşallah, iktidar biraz daha basiretli davranır, şu temmuz ayında bir araya geliriz, ifade ettiğim bu değişiklikleri yapmayı başarırız. O başarının büyük kısmı yine iktidara mal edilir; ama, sonuçta hepimiz kazançlı çıkarız.

Hepinizi hürmetle selamlıyor, iktidarın getirdiği bu değişiklik önergesine de ret oyu vereceğimi ifade etmek istiyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Esengün.

İkinci söz, aleyhte olmak üzere, Sayın Ali Rıza Gönül'e aittir.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Ne kadar mazeret uydurursanız uydurun, nasıl suçlarsanız suçlayın, görüntünüz, samimiyetinizin ifadesi oldu. Getirdiğiniz kanun tekliflerindeki imzanızın arkasında duramadınız. "İlçe yaptık sizi, il yapıyoruz sizi, büyükşehir yapıyoruz sizi" diye çalımla dolaştığınız il ve ilçelerinize, şimdi, gidip, acaba ne diyeceksiniz?!

BEYHAN ASLAN (Denizli) - Doğru Yol Partisi iktidarında hangi ili büyükşehir yaptınız?..

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Hayırlı olsun!.. Yani, siz, bu oylarınızla, samimiyetinizin ölçüsünü ortaya koydunuz. Yani, şimdi, hem gideceksiniz "sizi ilçe yapıyoruz, sizi il yapıyoruz, büyükşehir yapıyoruz" diye, yerel gazetelerde, televizyonlarda saatlerce boy göstereceksiniz, beyanatlar vereceksiniz, ondan sonra da buraya gelip, "Türkiye'de vatandaşın önceliği bu mudur" diye de bize soracaksınız!.. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, vatandaş, bu söylediklerinizi ve benim bu söylediklerimi de, şimdi ekrandan dikkatle izliyor. Sözcü olarak benim düşüncem doğruymuş; ancak, vatandaşın önceliği bu değilmiş, malzeme topluyormuşum, muhalefet malzeme topluyormuş, Doğru Yol Partisi malzeme topluyormuş... Ne benim ne Doğru Yol Partisinin malzeme toplamaya ihtiyacı yok; malzeme sizsiniz, malzeme hükümettir, malzeme kötü yönetimdir. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Milleti aç bıraktınız, fakirleştirdiniz, ekonomiyi küçülttünüz, arabayı kaç defa devirdiğinizin hesabını tutamaz olduk; ne malzemesi toplayacağız biz?! Sizin icraatınız, hükümet anlayışınız, hükümet icraatınız, ortaya koyduklarınız, bizim için zaten fazlasıyla malzeme; biz, kullanmakta, seçmekte zorluk çekiyoruz aslında. (DYP sıralarından alkışlar)

Samimiyetin ölçüsü, bunları bu kürsüden dile getirmek midir; yoksa, imzanızın arkasında duramamak mıdır? Bunu, ben, kamuoyunun takdirine ve değerlendirmesine bırakıyorum.

Şimdi, geçen salı günü de getirdik buraya, ne getirdik; bir daha okuyayım, hem vatandaş duysun hem siz duyun. Ne getirdik; getirdiklerimiz şunlar: Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi. İkincisi, Çiftçi Borçlarının -yani Ziraat Bankasına, Tarım Kredi Kooperatiflerine olan- Faizlerinin Affı... Üçüncüsü, Esnaf ve Sanatkârların Orta ve Küçük Ölçekli İşletme Sahiplerinin Bankalara Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Taksitlendirilmesi...

Değerli milletvekilleri, siz biliyor musunuz, 800 000 çiftçi, bugün, icra kapısında.

MELDA BAYER (Ankara) - Sizin sayenizde.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayenizde.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Siz biliyor musunuz, 600 000 esnaf da icra kapısında; mal beyanında bulunmamaktan 6 500 esnaf da 10 gün hapis cezası almış, cezaevlerinde sıra bekliyor, boşalsın da gireyim diye. İşte getirdiğiniz Türkiye burası, ne malzemesi arayacağız biz?!. (DYP sıralarından alkışlar)

Bakın, çiftçi şu an para bekliyor, hangi para biliyor musunuz; taahhüdünüz olan, Bakanlar Kurulunun taahhüdü olan. Pamukçu 9 sent ödemenin yapılmasını bekliyor; Allah'tan ki, Tariş Pamuk Birliği, bugünden itibaren borç olarak kilo da 50 000 lira verdi de, birinci kat çapasını yaptırmaya çalışıyor çiftçi vatandaşımız; bundan haberiniz var mı, bunu biliyor musunuz?

Ondan sonra da, Koçarlı Ziraat Odası Başkanı Rıza Aslan faks çekiyor bana "abi, ölüyoruz; çiftçi bitti, para yok, pul yok, millet birbirinden 1 milyon lira borç almaya başladı" diyor. Faksı da elimde, burada. Bir de övünüyorsunuz, hem primi ödemiyorsunuz... Ama, hani geçenlerde verdiğiniz buğday fiyatı var ya 164 000 lira!.. Kendinizi uyutuyorsunuz, kendinizi aldatıyorsunuz; Ege Bölgesinde hasat bitti, 125 000 lira buğday 164 000 lira falan değil. Ha, "Ofis alıyor" mu diyorsunuz... Ofis almamak için elinden geleni yapıyor.

VAHİT KAYRICI (Çorum) - Yalan söyleme, doğruları söyle!

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - 125 000 lira... Gelin de size alıvereyim Aydın'dan, istediğiniz kadar. Vatandaş burada sizin söylediğinizi oradan duyuyor. (MHP sıralarından gürültüler)

Oradan laf atmaya gerek yok sevgili hemşerim, değerli milletvekili; gelirsiniz buraya, bu kürsüye... Bak, biz nasıl çıkıyoruz, konuşuyoruz; siz de gelirsiniz buraya duygularınızı, düşündüklerinizi, yaptıklarınızı -varsa tabiî- buradan söylersiniz. Bu kadar basit. (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Gönül, bir dakika.

Lütfen, karşılıklı konuşmayalım efendim.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Şimdi, çiftçiye vermiyorsunuz, hadi biraz evvelki sözlerimize, getirdiğimiz önerilere "popülist" falan dediniz. Yoksulluk içinde, zaruret içinde olan belediye başkanlarını rahatlatacak, esnafı rahatlatacak, çiftçiyi rahatlatacak... Emekli ve dula dikkat edin dedim. Bağ-Kur'lu alıyor 60 milyon lira, SSK'lı alıyor 120 milyon lira, Emekli Sandığına tabi olan alıyor 180 milyon lira; açlık sınırının altında, buna dikkat edin, sayın bakanlar, bunu düzeltin dedik; popülizm mi yaptık yani?! Bu doğruları söylemek popülizm yapmak mı, malzeme toplamak mı; yoksa sizin aybınız mı, onun dile getirilmesi mi?

Değerli milletvekilleri, ama, çiftçiye, ona buna vermediğiniz, prim borcunu ödemekten kaçındığınız şu günlerde, daha akşam verdiniz... Biz verilmesine karşı değiliz; ama, adaletli verilirse des-

tek oluruz. LPG kullanan oniki onüç tane seramik fabrikası patronuna 80 trilyon verdiniz akşam. Keşke esnafa da verseydiniz, keşke çiftçiye de verseydiniz, emekliye de verseydiniz, adaletli verseydiniz, ben bunu buraya getirmezdim. Ona veriyorsunuz... Bir milletvekili arkadaşım diyor ki: "Uşak'ta şu fabrika var -Uşak Milletvekili arkadaşın- burada şu kadar çalışan var." O kadar çalışan var, iyi de, deri organize sanayi bölgesinde dericiler batarken, kepenklerini kapatırken hiç sesiniz çıkmadı; battaniye fabrikaları iflas ederken hiç sesiniz çıkmadı; esnaf kepenk kapatırken hiç sesiniz çıkmadı. (DYP sıralarından alkışlar) Neymiş; efendim, ihracat yapılıyormuş. Allah razı olsun, sağ olsun, işadamı fabrikasını kurmuş, ihracat yapmış, döviz kazandırıyor; tebrik ediyoruz, teşekkür ediyoruz. Ne kadarmış; 120 milyon dolarmış, kayıtlarda öyle, ben söylemiyorum; 120 milyon dolar. Bunun yarısını, işte bu zarar eden -ticarette kârla zarar beraber değil mi- oniki onüç tane patrona - 80 trilyon lira; yani, 70 milyon dolar parayı- aktardınız.

Arkadaşlar, bu hesabı ben tutturamıyorum; 60 milyon dolar ihracat yapıyor, devletten 70 milyon dolar para alıyor. Peki, şimdi, siz, Dünya Bankasının o müfettişine ne cevap vereceksiniz, ne hesap vereceksiniz? Ayın 15'inde -temmuzun 15'inde- geliyormuş yine; ne cevap vereceksiniz? Yani, yine onun "zam yapın, zam yapın" talimatına mı uyacaksınız? "Bu kaynağı nereden buldunuz" diye bir soru yönelttiğinde, onun hesabını nasıl vereceksiniz? Adam giderken dedi ki: "Bunları bunları yapın." Talimatlarını -sanki talimat gibi- verdi gitti; millî onurumuz, haysiyetimiz rencide edildi; ama, sizlerden tek kelime çıkmadı değerli milletvekilleri.

70 milyon dolar para veriyorsunuz; bu hesabı siz tutturabildiniz mi arkadaşlar?

BAŞKAN - Lütfen toparlayın.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Siz bu hesabı tutturabiliyor musunuz? Zannetmiyorum, tutturamadığınıza ben inanıyorum, eminim; ama, niye söylüyorum; hiç olmazsa, millet bunu duysun da, hesabı o tutturabilir mi tutturamaz mı artık, onların takdirine bırakayım.

Şimdi, bizim popülizme falan, popülist politika falan yapmamıza hiç gerek yok. Sayın Aslan, Sayın Şandır, biz, buradan doğruları söylüyoruz, gerçekleri söylüyoruz; ama, bu kanun tekliflerinizin arkasında durmamakla, imzanızın sahibi olmamakla, esas popülist politika yapan sizsiniz. Samimî olmayan, ikiyüzlü politika yapan da sizsiniz.

Saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum Sayın Gönül.

Sayın milletvekilleri, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi gruplarının İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş önerisini, bu defa maddeleriyle okutacağım ve her iki maddeyi ayrı ayrı oylarınıza arz edeceğim.

Önerinin 1 inci maddesini okutuyorum:

1.- Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 38 inci sırasında yer alan 399 sıra sayılı kanun teklifinin bu kısmın 10 uncu sırasına, 9 uncu sırasında yer alan 681 sıra sayılı kanun tasarısının 11 inci sırasına, 10 uncu sırasında yer alan 679 sıra sayılı kanun tasarısının 12 nci sırasına, 11 inci sırasında yer alan 695 sıra sayılı kanun tasarısının 13 üncü sırasına, 13 Haziran 2001 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan 714 sıra sayılı kanun tasarısının, 48 saat geçmeden, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 14 üncü sırasına, 13 üncü sırasında yer alan 173 sıra sayılı kanun tasarısının 15 inci sırasına, 12 nci sırasında yer alan 707 sıra sayılı kanun tasarısının 16 ncı sırasına, 278 inci sırasında yer alan 702 sıra sayılı kanun tasarısının 17 nci sırasına, 20 nci sırasında yer alan 571 sıra sayılı

kanun tasarı ve teklifinin 18 inci sırasına, 267 nci sırasında yer alan 688 sıra sayılı kanun tasarısının 19 uncu sırasına alınması önerilmiştir.

BAŞKAN- Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerinin 2 nci maddesini okutuyorum:

2.- Genel Kurulun, 14 Haziran 2001 Perşembe günü, gündemin 12 nci sırasına, 15 Haziran 2001 Cuma günü de gündemin 16 ncı sırasına kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Oylarınıza sunuyorum: Kabul edeler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VI. - SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1. - (10/124) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi

BAŞKAN - Bitlis-Ahlat İlçesinin tarihî, kültürel ve turistik değerlerinin araştırılarak ekonomik ve sosyal yönden kalkınması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Genel Kurulun 5.6.2001 tarihli 112 nci Birleşiminde kurulan (10/124) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine siyasî parti gruplarınca gösterilen adayların listesi bastırılıp, sayın üyelere dağıtılmıştır.

Şimdi, bu listeyi okutup, oylarınıza sunacağım:

Adı, soyadı	Seçim çevresi
DSP (3)	
Orhan Ocak	Bursa
Salih Dayıoğlu	İzmir
Zeki Eker	Muş
MHP (3)	
İbrahim Halil Oral	Bitlis
Mustafa Gül	Elazığ
Ayhan Çevik	Van
FP (3)	
Akif Gülle	Amasya
Sabahattin Yıldız	Muş
Maliki Ejder Arvas	Van
ANAP (2)	
Miraç Akdoğan	Malatya
Erkan Kemaloğlu	Muş
DYP (2)	
Yahya Çevik	Bitlis
Takiddin Yarayan	Siirt

BAŞKAN - Listeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edeler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meclis Araştırma Komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin, 15.6.2001 Cuma günü saat 11.00'de ana bina zemin kat PTT karşısı Meclis araştırması komisyonları toplantı salonunda toplanarak, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmaları gerekmektedir. Komisyonun, toplantı yer ve saati ayrıca ilan tahtalarına asılmıştır.

Sayın milletvekilleri, şimdi, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına geçiyoruz.

Bu kısmın 1 inci sırasında yer alan, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan, Aydın Milletvekili Sayın Ali Rıza Gönül ve İçel Milletvekili Sayın Turhan Güven'in, yanlış ekonomik program ve uygulamalarla ülke ekonomisinde krize ve yoksullaşmaya yol açtığı iddiasıyla Başbakan Sayın Bülent Ecevit hakkında (11/14) esas numaralı gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelere başlıyoruz.

VII. - GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) GÖRÜŞMELER

1. - Doğru Yol Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan, Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve İçel Milletvekili Turhan Güven'in, yanlış ekonomik program ve uygulamalarla ülke ekonomisinde krize ve yoksullaşmaya yol açtığı iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/14)

Doğru Yol partisi Grubu adına, Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili, Nevzat Ercan, Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve İçel Milletvekili Turhan Güven'in, Yanlış Ekonomik Program ve Uygulamalarla Ülke Ekonomisinde Krize ve Yoksullaşmaya Yol Açtığı İddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit Hakkında Anayasanın 99 uncu ve İçtüzüğün 106 ncı Maddeleri Uyarınca Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi. (11/14)

BAŞKAN - Hükümet?.. Hazır.

Önerge, daha önce bastırılıp dağıtıldığı ve okunduğu için tekrar okutmuyorum.

Sayın milletvekilleri, Anayasanın 99 uncu maddesine göre, bu görüşmelerde önerge sahiplerinden bir üyeye, siyasî parti grupları adına birer milletvekiline ve Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya bir bakana söz verilecektir.

Konuşma süreleri, önerge sahibi için 10 dakikadır; gruplar ve hükümet için ise 20'şer dakikadır.

Şimdi, söz talep eden sayın üyelerin isim listesini okuyorum: Önerge sahipleri adına, Sayın Tansu Çiller. Gruplar adına, Doğru Yol Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Tansu Çiller ve Fazilet Partisi Grubu adına Sıvas Milletvekili Sayın Temel Karamollaoğlu.

Sayın Tansu Çiller, buyurun. (DYP sıralarından ayakta alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - İki sürenin birleştirilmesini talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN - Grup adına da konuşacağınıza göre, her ikisini birleştirebilirsiniz; böylece, yarım saatlik bir konuşma süreniz doğuyor.

Buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA TANSU ÇİLLER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bugün, bizi, yine televizyonları karşısında izleyen aziz vatandaşlarımız; hepinizi sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum.

Tarihimizin ağır ve bunalımlı bir döneminden geçmekteyiz. Gönül isterdi ki, bu kadar büyük sıkıntılar içinde genel görüşmeler yapabilelim ve enine boyuna, çözümleriyle, sıkıntıları ortaya koyalım; ancak, öyle gözükülüyor ki, böyle görüşmeleri iktidar istememekte ve bu kapıyı kapayarak, gensorulara açık bırakmaktadır Meclisi; dolayısıyla, bugün, meseleyi, enine boyuna tartışma imkânı yerine, yine böyle bir platformda ele alma durumunda kalıyoruz.

Tekrar ediyoruz; tarihin çok ve en ağır bunalımlı bir dönemini geçirmekteyiz; ancak, krizden daha ağır olan bir olgu, krizin mahiyetini anlamamaktır. Bugün, Türkiye'de, ciddî bir iktisadî kriz görüntüsü var; ancak, hep tekrar ediyoruz ki, aslında, bu, bir siyasî krizdir; o kadar ağırdır ki, birçoğumuz, birçok vatandaşımız, her gün, acaba, yolun sonuna mı geldik diye sormakta; ilk kez, cumhuriyet tarihinde, polis, sokaklara çıkmış; çiftçi, tarihimizde, ilk kez, sokaklara dökülmüş -biraz önce telefon ediyorlar "bizi kelepçeli götürüyorlar, kürsüden bunu ifade edin" diye- ve ilk kez, cumhuriyet tarihimizde, esnaf, keza, sokağa çıkmış yürüyor; yazarkasalar havalarda kafalara fırlatılıyor; bakanlar istifa ediyor; bakanlar azlediliyor, bakanlar intihar ediyor, intihar ediyorlar ve ardı ardına müsteşarlar istifa ediyorlar; yetmiyor, üç ayda, ardı ardına iki defa ekonomi tosluyor; bu Meclis çatısı altında töre saldırıları yapılıyor; o yetmiyor, demokrasi şehitleri veriliyor, o yetmiyor, savcı ve jandarmalarla, bir küçük ortak, köşe kapmaca oynamaya başlıyor (DYP sıralarından alkışlar) o yetmiyor, Millî Güvenlik Kurulunda Anayasa fırlatılıyor, havalarda uçuyor, krizler ortaya çıkıyor. Netice itibariyle, görüyoruz ki "enflasyonu indireceğiz" diyerek gelenler, Türkiye'yi, kriz ardı krize sürüklüyorlar ve nihayet, bu milletin iktidardan beklediği tek şey kalıyor: "Şu iktidar bir istifa etsin, gitsin." Bekledikleri tek şey bu (DYP sıralarından alkışlar)ve o arada, Sayın Başbakan cevap veriyor "bizi finans çevreleri destekliyor" diyor. Hiç kimse desteklemiyormuş da; ama, finans çevreleri destekliyor... Bu, eğer bir kafa karışıklığı değilse, milletle alay etmektir; ama, bilinmelidir ki, milletle böylesine alay edenlerle de, millet, sandıkta alay edecektir. (DYP sıralarından alkışlar)

Evet, temelde çok ciddî, tahmininizin çok üstünde bir iktisadî kriz yaşıyoruz; ama, ilk önce, bunun geçmişine de kısaca bir bakalım. Bugün gelinen duruma bir günde gelmedik, doğrudur. Bir model, bir iktidar modeli 1997 yılında ortaya çıktı; burada, Sayın Ecevit ve Sayın Yılmaz, yanlarında bir suskun ortak ve bu modelle, dediler ki "enflasyonu indireceğiz, Türkiye'yi, ayağa kaldıracağız" ve ilk krizi yaşadı Türkiye 1998'de. 1999'da seçime giderken, bir toplum mühendisliği projesi çerçevesinde, aman dendi o kadar iyi idare ediliyor ki Türkiye, öyle iyi vergi yasaları var ki, ekonomi o kadar iyi ki, öyle kararlılar ki, aman, bunları bir daha iktidara getirelim denildi ve o arada da, bir teröristbaşı yakalanmış, milliyetçi duygular son derece hassas, o arada, birileri de milleti yanıltı, o teröristbaşının cezasını mutlaka biz veririz, yoksullukla, yolsuzlukla biz meşgul oluruz, hallederiz...

MEHMET TELEK (Afyon) - Doğru, doğru...

TANSU ÇİLLER (Devamla) - ...ve netice itibariyle gördük ki, soruşturmaları dahi açmaktan - bırakın, zaten soruşturmalarda nasıl karar verileceği belli de- kaçan bir iktidar anlayışıyla millet karşı karşıya kaldı.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Memleketi bu duruma sen getirdin!

TANSU ÇİLLER (Devamla) - Şimdi, işin en can alıcı noktası şu: 1999'da seçime giderken bütün bu söylenenler, seçimden birkaç ay sonra unutuldu, hani reform olan o vergi yasası ve iyi

idare edilen ekonomi, meğerse, Türkiye'nin değil, dünyanın en hızlı küçülen, en hızlı yoksullaşan, Rusya'yı da sollayarak en fazla enflasyona sahip olan bir ekonomisiymiş ve dolayısıyla, IMF'ye teslim edilmesi lazımmış ve 1999'da, bu Meclis, bir kurtuluş savaşı ilan etti. Bu kurtuluş savaşı öyleydi ki, bütün sivil toplum örgütleri, baskıyla veya başka yöntemlerle, ilanlarla, bu kurtuluş savaşını kutladılar. Bu kurtuluş savaşına, yani, o günkü IMF programına hayır demek de vatan hainliği olarak ilan edildi. Şu kürsüde, 1999 yılında, birçok uyarımızın içinde tekrar çıktık, dedik ki, yanılıyorsunuz, o söylediğiniz hiçbir şey olmayacaktır, bu program bir tablita programıdır, bunu uygulayan çok ülkede çok ciddî sıkıntılar oldu. O cari işlemler açığını 2,8 milyar diyorsunuz; "olmaz, 10 milyar olur" dedik; 9,8 çıktı. "Ticaret açığı, sizin dediğiniz gibi 14 milyar değil, 24 milyar, 25 milyar olur" dedik; 24 milyar çıktı. "İlk önce enflasyon düşer, faiz düşer; aldanmayın, 2000 yılının sonbaharında bir kriz var" dedik; sonbaharda kriz geldi. "Bu enflasyonun düşüşü sürdürülebilir değil, devalüasyon gelecek, enflasyon yeniden patlayacak" dedik; aynen oldu. Eğer unuttuysanız, arşivler mevcut.

Şimdi, bunları niye söylüyorum; bundan sonra söyleyeceklerim için de not alın diye söylüyorum. Not alın, aynen çıkacaktır, ama, ne dediysek aynen çıkacaktır. (DYP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bugün, yine bir kurtuluş savaşı, yine, enflasyonu düşürecekler!.. Enflasyonu düşürürken, enflasyon yüzde 52,5 olacakmış. Şu bütçeye kadar yüzde 70-80'di; ama, bu ekbütçeden sonra, bilesiniz ki, bir kara bulut gibi, ülkenin üzerine hiper enflasyonu indiriyorsunuz. Bunun farkında mısınız acaba...

HASAN EKİNCİ (Artvin) - Hiç kimse farkında değil.

TANSU ÇİLLER (Devamla) - ... veya kaçınız imzaladığınız programları okudunuz?! Onu bilmiyorum; ama, bizim bütün bu söylediğimiz her şey, yine, doğru çıkacaktır.

O eksi 3 dediğiniz; yani, hedef koyuyorsunuz. Düşünebiliyor musunuz, hedef koyuyorlar; büyüme hedefi konulur. Hayır, küçülme hedefi konuluyor. O küçülme hedefi eksi 3 deniliyor; ama, maalesef, o da eksi 3 değil, eksi 7-8. Yani, şunun hesabını yapacak, şu 350 milletvekilinin arasında bir adam yok mu da, gidip birilerini tayin ettiriyorsunuz dışarıdan?! Yok mu bir adam?! (DYP sıralarından alkışlar)

Ve netice itibariyle, bugün gelinen noktada, ekonomiyi güçlendirmeye değil, ekonomiyi çökertme programına imza attınız. Bakın, ne kadar vahim; belki böyle anlarsınız diye göstermeye çalışıyorum. Gerçekten, keşke, Türkiye'de, altı ay önce seçim yapılsaydı da, Türkiye'yi bu hale getirmeden, bu millet, şu iktidardan kurtulabilmiş olsaydı.

Şimdi, bakın, bugün, Türkiye'nin en önemli meselelerinden bir tanesine "borç bulduk" diyorsunuz ve seviniyorsunuz. Herkes için zül olacak bir mesele, sizin için övünç meselesi. İnanılır gibi bir olay değil!

Bakın, Türkiye'yi ne hale getirdiniz. Şu, Türkiye'nin dışborçları, kamunun dışborcu. Bugün, iki yıl içinde, IMF'nin en fazla dışborcu olan ülkesi ve bununla birlikte, şu gördüğünüz rakam, yüzde 75, cumhuriyet tarihinin dışborcunu artıran bir rakam. Bu bir züldür, zül; övünç meselesi değil, züldür bu! (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Şimdi, o beğenmediğiniz ve çok üzerinde durduğunuz 5 Nisan kararları var ya -orada sarıyla gösterilen bütün dönem- 5 Nisan kararlarında, 1 dolar dışborç almadık biz, gidip el açmadık; kendi yağımızla, kendi gücümüzle, çıktık, o dışborcu tıkır tıkır ödedik ve gördüğünüz gibi, Türkiye'deki dışborç azaldı 1995'te, yükselmedi. Kurtuluş savaşı budur! Kurtuluş savaşı mı arıyorsunuz; kurtuluş savaşı budur! (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Şimdi, diyebilirsiniz ki, peki, bununla biz içborcu hallediyoruz. Acaba, ne yapıyorsunuz, onun da farkında mısınız?

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - O tabloların hepsi yanlış!

TANSU ÇİLLER (Devamla) - Yok, yok... Bunlar IMF'nin, sizin programınızın bunlar. Bunlar bizim falan değil, bizim projeksiyonlarımız bunun çok üzerinde. Bunlar sizin projeksiyonunuz. Daha, onu bile bilmiyorsunuz; yani, kendi programınızın, kendi IMF programınızın kendi projeksiyonunu bilmiyorsunuz. Şu da -getirdiğiniz noktada- içborç. O beğenmediğiniz 5 Nisanda, içborçlar azalmış, dışborçlar azalmış; bu defa ise, şu içborcu ve dışborcu bir arada acaba nasıl ödeyeceksiniz? Bakın, şu toplamı, iç ve dışborcun. Bunu nasıl ödeyeceksiniz? Bunu ödemenin denklemi nedir biliyor musunuz: Reel faizin büyümeyle kıyaslanması lazım, büyümenin reel faizden yüksek olması lazım. Sizde büyüme yok ki, bunu sürdürebilesiniz. (DYP sıralarından alkışlar) Sizde büyüme eksi 7. Bunun sürdürülemeyeceğini ilan ettiniz, farkında değilsiniz ve netice itibariyle, en önemlisi, 5 Nisanda biz nasıl çıktık bu işin içinden, onu göstereyim ve neyi yapmıyorsunuz, neyi ısrarla saf dışı bırakıyorsunuz, burada göreceksiniz.

Şimdi, bakın, şu Türkiye'nin bavul ticaretiyle beraber ihracatı. Şurada defalarca dendi ki, siz ihracatı yükselttiniz; çünkü, devalüasyon oldu. Şu, 1994 yılındaki 5 Nisan kararları, arkasındaki fırlamayı görüyorsunuz değil mi?.. Arkasındaki fırlamayı görüyorsunuz... (DSP, MHP ve ANAP sıralarından gülüşmeler) Şu ihracat, şu Türkiye'nin öz kazancı, şu Türkiye'nin iftiharı. Şunu görüyor musunuz? İşte, ne yaptınız biliyor musunuz; 1999 yılında, şu kürsüden, size Türkiye'ye getirdiğiniz her şeyi söylediğimiz zaman, aynen böyle güldünüz; ama, sandıkta millet size gülecek, millet size; nasıl gülecek; ama, nasıl gülecek. Nasıl gülecek millet biliyor musunuz size. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Şimdi, bugün gelinen noktada, Türkiye'ye, maalesef, bu dışborcu hedef olarak yüzde 7 gösteriyorsunuz.

Nisan ayında büyüme ne oldu, biliyor musunuz, farkında mısınız; büyüme, eksi 10,5, üretimde; imalat sanayiinde yüzde 12 küçülme. Türkiye elden gidiyor, farkında değilsiniz; Türkiye elden gidiyor!

HASAN EKİNCİ (Artvin)- Ve bunlar gülüyor!

TANSU ÇİLLER (Devamla)- Ve karşılık olarak, bugün gelinen noktada, "bütün bunlar oldu; ee ne yapacağız..." Tayin ettirilen bakan ifade ediyor; diyor ki: "Galiba biraz aceleye geldi." Kriz geçmiş, krizden sonra üç ay beklenmiş; hasta acilde, kan kaybından gidiyor... Üç ay beklediniz; aranızda 350 milletvekilinden bir tane bilen yok, bir tane, çıkıp da şunu şöyle yapacağız diyen yok; verdiniz dışarıdan tayin ettirilen birinin eline; o da, sonunda, programa "biraz aceleye geldi" dedi. Bu, aceleye gelmek değil, acemiliğe gelmek, acemiliğe gelmek; başka hiçbir şey değil. (DYP sıralarından alkışlar)

Bütün bunlardan sonra, ne yapacaksınız; takas yapacaksınız. Bu takasın anlamının ne olduğunu biliyor musunuz; takasın anlamı, meseleyi biraz ertelemek, piyasaları biraz rahatlatmak; ama, biliyor musunuz ki, o kur riskini, onun ödenmesini, ondan sonraki yıllara ve bu milletin üzerine bırakıp da gidiyorsunuz. Başka hiçbir anlamı yok... O da size zaman kazandıramayacak zannettiğiniz kadar. Yani, bir iki ay için, bu, biraz daha ileriyi ipotek altına alan bir olay. Başka ne yapacakmışsınız; başka, zam yapacakmışsınız, zam...

Şu Türkiye'de, zamlar için, şöyle bir kitapçık çıktı. Son dört ayınki. bu kitapçık... Neler yok ki bunun içinde. Başlıyoruz ocak ayından; elektrik, ilaç, taşkömürü, Telekom, akaryakıt -yetmiyor-

Türk Hava Yolları... Sadece son birkaç gün içinde, tekrar benzine, tekrar tüpgaza, tekrar otogaza, tekrar Tekel ürünlerine, tekrar millî eğitimin kitaplarına... Yani, çocukları okutacağız; bari hiç olmazsa... Onlar ne kadar? Onlar da yüzde 41 oranında, kitaplara yüzde 41 oranında... Ve nihayet, alüminyum ürünlerine... Vesaire vesaire, devam ediyor... Ne yapacaklarmış? Daha fazla zam... Çözüm bu.

Şimdi, bütün bunlarla birlikte, Türkiye'nin geldiği noktada, peki, bütün bunlara ne yapmak lazım? Milletin, bu iktidarı en fazla affetmeyeceği şey şudur: Bu ülkeyi bu kadar büyük borca soktuğunuz halde, sadece böylesine bir ekonomik krize sokmadınız, aynı zamanda, bu fakirleştirilen milleti açık bir kefaletle karşı karşıya bıraktınız. Bütün alınan borçlar, dışkrediler -bütün özel bankalardan- eğer ödenmez ise, bu millet ödeyecek. Yani, eğer fonlara alınırsa bundan böyle, sadece o 13 bankanın 17 milyar dolarını değil, ucu açık... Siz ne yaptığınızı bilmiyorsanız eğer ve bunu sizin adınıza yapacak birisine teslim ettinizse eğer, yani milletin size verdiği iradeyi teslim ettinizse, o zaman siz ne yapıyorsunuz orada, niye oturuyorsunuz orada?! (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Şimdi, bütün bunlardan sonra, sorumlu kimmiş; sorumlu on yılmış, sorumlu çiftçiymiş, sorumlu esnafmış, sorumlu popülist politikalarmış... Yani, düşünebiliyor musunuz, 16 yılda 33 milyar dolar; yani, yıl başına, her yılda, 2 milyar dolar bu ülkenin yüzde 40'ına yakın insanına, çiftçiye sübvansiyon veriliyor. Bu sübvansiyon Türkiye'yi batırıyor da, sizin 13 bankaya bir yılda verdiğiniz 15 milyar dolar batırmıyor, öyle mi?! Yani, bunun anlaşılır bir tarafı var mı? (DYP sıralarından alkışlar)

Davos'ta Coopers adlı denetim şirketleri, önünüze fırlatıyor, diyor ki: "Sizin iktidarınızda, 1998, 1999, 2000 yıllarında, bu milletin -yani, bu bizim milletimizin- ödediği bütün vergilerin yüzde 36'sı yolsuzluklarınıza gitti." Bunu, Davos'ta, bir başbakan yardımcısının olduğu toplantılardaki dönemde söylüyor ve bunun anlamı 31 miyar dolar. Bu 31 milyar dolar Türkiye'yi batırmıyor da, çiftçinin almış olduğu 2 milyar dolar veya esnafın aldığı 150 trilyon batırıyor öyle mi?! (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Şimdi, bakın, bu grafikte gördüğünüz, şunlar, esnafın kullandığı kredilerdeki artış. Kredilerdeki bütün artışlar bizim dönemimizdedir. Bununla iftihar ediyoruz. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bütün bunların toplamı nedir, biliyor musunuz; 150 trilyon; bizim dönemimizde. Bu 150 trilyon, bugün -1 milyarın onda 1'i- bütün esnafa verilmiş. Bu 1 milyarın onda 1'i Türkiye'yi batırıyor da, sizin bunca yönetim bozukluğuyla oluşturduğunuz, bütün dünyayı ayağa kaldıran mavi akımlar, beyaz akımlar, neler varsa bunların hiçbir tanesi mesul değil de, bundan esnaf mesul, öyle mi?! (DYP sıralarından alkışlar; DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

SAĞLIK BAKANI OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - En fazla 95 seçiminde verilmiştir.

TANSU ÇİLLER (Devamla) - Şu da, Halk Bankasının görev zararları. Şunlar bizim dönemimiz, sarı renkli; şunlar da sizin ayıplı döneminiz. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; DSP ve MHP sıralarından gürültüler) Görev zararlarının hangi dönemde arttığını görün. Bilmeden, hiçbir hesap yapmadan yönetmenin sorunları!.. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

Şimdi, aynı şekilde, Ziraat Bankasına bakalım. (DSP sıralarından gürültüler)

GÖNÜL SARAY ALPHAN (Amasya) - Keşke biraz fazlasını da söyleseniz; 95'te Emlak Bankasını da söyleyin!.. (DYP sıralarından "sus, konuşma" sesleri)

TANSU ÇİLLER (Devamla) - Şu da Ziraat Bankasının görev zararları, şu da Ziraat Bankasının görev zararları. Bunların da, her biri, sizin döneminizde vermediğiniz, kestiğiniz kredilerle...

Şimdi, bakın, herkesi mağdur ettiniz; 164 000 buğdaya dediniz, 125 000 diyorlar; faize yüzde 55 dediniz, yüzde 120'den aşağı yeni kredi açabilen yok ve tuttunuz, onlar yetmiyormuş gibi, esnafın, bütün Halk Bankası kredilerini kestiniz ve milleti mağdur etmekle kalmadınız, milleti suçluyorsunuz; yani, diyorsunuz ki: "Millet suçlu." Hayır, millet suçlu değil. Sizin 350 adamınızdan bir tane bilen çıkmaması suçludur bunun içinde; bir tane bilen çıkmaması!.. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, sorun, tamamen siyasîdir. Sorun, öylesine siyasîdir ki, bu iktidarın kurmuş olduğu al gülüm ver gülüm siyaseti, al gülüm ver gülüm ekonomisi, artık, kendini yaratan dinamikleri yemeye başlamıştır. Tıpkı, bir gölet küçüldüğü zaman nasıl yamyam balıkları birbirlerini yerlerse, aynen, bugün ortaya çıkan durum budur. Onca zaman söyledik; dedik ki: "Sanal tablolar yaratıyorsunuz; Türkiye'yi kandırıyorsunuz." Bugün ortaya çıkan, gerçeğin yalandan intikamıdır; başka hiçbir şey değildir. Gerçek, şimdi işlemeye başladı ve gemi, içinde herkesi barındırıyor. Bu "al gülüm ver gülüm"den faydalandıklarını zannedenler ve üst güvertede rahatça oturduklarını düşünenler, gemi battıkça, sular ayaklarına doğru geldikçe, feryat etmeye başladılar; demeye başladılar ki: "Ülkeyi iyi yönetemiyorsunuz. Ülke, iyi yönetilmiyor." Doğru bir tespit. Ülke, iyi yönetilmemiştir; ama, ondan sonraki geçişi anlamak mümkün değil. Peki, iyi yönetilmiyor, ne yapalım? Demokrasinin gereği vardır, ne yapılır; seçime gidilir. Hayır, seçime gitmeyelim... Ne yapalım; birisi gelsin, kim gelirse gelsin, dışarıdan gelsin, bizi kurtarsın; aman, şu 10 milyar dolar gelsin de, ne olursa olsun... Bir ülke düşünün ki, bütün geleceğini, istikbalini, istiklalini, hepsini 10 milyar dolarla tanımlayabilsin. Bu, bir tarih yazmış, bir imparatorluğa hükmetmiş bir ülkenin aczi olamaz; olsa olsa bu sizin aczinizdir. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bu 10 milyar gelecek derken, 10 milyar dolar çıkıyor zaten kriz sonrasında; 15 milyar ile 17 milyar arasında bir rakamın, 13 bankaya verileceği ilan ediliyor; yolsuzlukların boyutları, Dünya Bankası raporları ve uluslararası denetim şirketlerinin raporlarıyla ortaya çıkıyor ve böyle bir ortamda, bu Meclis, fason çalışan bir atölyeye çevriliyor. (DYP sıralarından alkışlar) Eskiden, iktidarlar tarafından virgülüne dokunmadan gelen birtakım kanunlar, burada, bir rejim tartışmasına yol açardı, kabul etmezdi Meclis bunu, Meclisin katkısı olması lazım derdi. Bugün, ta okyanus ötesinden size yazdırılan, dikte ettirilen yasalar, kanunlar, virgülüne dokunmadan buraya geliyor ve bir fason imalat çalıştırılırcasına, burası bir atölye gibi çalıştırılarak bunlar çıkarılıyor. (DYP sıralarından alkışlar)

Herkes bilmelidir ki, bir ülkenin ulusal egemenliği takas edilebilir bir şey değildir; herkes bilmelidir ki, bir ülkenin siyasî karar mekanizmalarının bağımsızlığı takas edilebilir değildir. Bakın, egemenlik, kayıtsız şartsız milletin. Bu, takas edilebilir bir olay değildir. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Çıkaracaksınız ve genlerinde bir Düyun-i Umumiye refleksi olan bu milletin onurunu, gözler önünde açık açık, kanata kanata, bir vesayet dönemini başlatacaksınız. O kadar ki, kanunlar, açık artırmayla satılıyor; "şu kanunu çıkarırsan, bu kadar; bu kanunu çıkarırsan, bu kadar; bu yönetimi şöyle değiştirirsen, bu kadar..."

Şimdi, gelinen noktada herkes bilmelidir ki, hiçbir ülke, kendi kendine yapamadığını, kendi için ortaya koyamadığını bir başka ülkeden bekleme lüksüne sahip değildir. Nihayet, böyle bir ortamda, o suskun ortak, bu modelin icabı her zaman suskun ortak nihayet konuşuyor ve diyor ki: "Biz, artık, öğrendik; artık, ülkeyi idare edebiliriz." İyi de, Sayın Bahçeli, siz, yanlış yerde öğrendiniz, yanlış şeyleri öğrendiniz. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Eğer, sizin öğrendikleriniz bu ise, endişe ederim ki, milletin önüne gittiğiniz zaman, millet size "hele bir uzun dönem şöyle dinlenin "diyecek, "hele bir uzun dönem dinlenin" diyecek.(DYP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir başka siyasî kriz şudur, bakın: Siz, bu programı imzaladınız mı, imzalamadınız mı? Eğer bu programı imzaladınızsa, sahip çıkın; eğer imzalamadınızsa, o zaman, milletin size verdiği iradeyi nasıl gidip de bir başka seçilmemişe teslim ediyorsunuz?! O zaman sizin işiniz ne orada?! Yok, eğer imzaladınızsa, o zaman, çıkın milletin önüne, deyin ki: "Tarım bana aitti; ama, ben sizi tasfiye etmeyi imzaladım. (DYP sıralarından "Bravo"sesleri, alkışlar) Ben, tütünün tasfiyesini imzaladım. Ben, pancarı tasfiye ediyorum. Bugün Sanayi Bakanlığı bana aitti; ama, ben, esnafı cezalandırıyorum, kredisini kesiyorum. Ben, milleti yok sayıyorum ve -bugün, emekli, her kesimde, tabanı, açlık sınırının altındadır-. ben, bu milleti tasfiye ediyorum."

ABBAS BOZYEL (Iğdır) - Millet de sizi tasfiye edecek.

TANSU ÇİLLER (Devamla) - Şimdi, değerli arkadaşlarım, gelinen noktada gerçek şudur ki, olay iktisadî değil, olay siyasîdir. Şimdi, bugün, bu Meclisin, bir siyasî basiret içerisinde yapması gerekli olanlar var, tarihî sorumluluğu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Genel Başkan, 3 dakika süre veriyorum; süreniz tamamlandı, lütfen toparlayınız.

Buyurun efendim.

TANSU ÇİLLER (Devamla) - Bugün, yapması gerekli olan, hemen, Siyasî Partiler Yasasını, Seçim Yasasını ve parti harcamalarındaki şeffaflaşmayı ele alıp, milletin talebi doğrultusunda, milletin isteği doğrultusunda bu değişiklikleri yapmaktır. Gelin, şu üyeleri sağlıklı bir hale getirelim. Gelin, hiçbir şey olmazsa eğer, tercih sistemini getirerek, millete katkıda bulunma imkânını sağlayalım. Gelin, millet, bu benim milletvekilim diyebilsin, ben seçtim diyebilsin; ama, bir şeyi sakın yapmayın: Yüzde 10 barajını indirmeye kalkarsanız eğer, bu, sizin korkunuzun ortaya koyduğu bir kaçma olur; (DYP sıralarından alkışlar) ama, üçlü koalisyonlarla, şimdi dörtlü konfederasyonlarla ortaya koyduğunuz idaresizliği ve yönetim eksikliğini ve yönetilemez Türkiye'yi, büsbütün yönetilemez hale gelip bırakırsınız. Bu, sizin, yüzde 10 barajının altına indirme teşebbüsünüz, kamuoylarındaki yüzde 10 barajının altında çıkmanızın ortaya koyduğu bir korkudur. (DYP sıralarından alkışlar) Bundan dolayı millete çelme takmaya kalkışıyorsunuz. Bu, bir oyundur; ama, millete çelme takmaya kalkanlara, sandıkta, millet çelme takar.

Değerli arkadaşlarım, yapılacak şey açıktır; bu değişikliklerle seçime gitmektir. Yeniden üretim, hedef üretim olacak; hedef üretim ve ihracat... Bu gelen paradan, ne üretim için ne ihracat için bir kuruş gelmedi. Çiller, sen dış borca karşı mısın; hayır, değilim; ama, bu, eğer, üretime giderse... Yiğidin de kamçısıdır borç; ama, eğer, o borç yiğide giderse öyledir. (DYP sıralarından alkışlar) Burada öyle bir şey yok, burada öyle bir şey yok. Yeniden, Türkiye, üretecek, satacak; haklı rekabet... Bu haklı rekabet tarımda... Avrupa Birliğinde 2 600 dolar alıyorsa çiftçi, bizde de 40 dolar veriyorum diyemezsiniz; olmaz böyle şey! Ben, 25 yıl bu işin hocalığını yaptım, 10 küsur yıldır içindeyim; böyle bir olay olmaz Türkiye'de, haklı rekabet olmaz! (DYP sıralarından alkışlar) Bilmiyorsanız... (DSP, MHP ve ANAP sıralarından gürültüler) Bilmediğiniz tescil oldu canım. Gelin, bırakın; şu bilenlere bırakın. Bu işin kaynağı da devlettir.

Bakın, Türk Telekom, Türk Telekom... Şurada, üzerinde Sayın Ecevit'in, Sayın Yılmaz'ın imzası var. Anayasalardan döndürttünüz onları; 40 milyar dolar istiyorlardı, 40 milyar doları alabilecektik. Türkiye'nin içborcu bunun yarısı değildi o zaman. Şimdi, kurtuluş projesi olarak 3,5 milyar diye getirdiniz Türkiye'nin önüne. Hiç bundan utanç duymuyor musunuz siz, hiç utanç duy-

muyor musunuz?! (DYP sıralarından alkışlar) Bunun hesabını nasıl vereceksiniz? Soruyorum: Nasıl vereceksiniz bunun hesabını?

Kaynak, devlet. Bugün, özelleştirmede bağlı KİT'ler; her bir tanesinin toplamı... 4,5 milyar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, son cümleniz için mikrofonu açıyorum; lütfen tamamlayınız.

TANSU ÇİLLER (Devamla) - Bitiriyorum.

4,5 milyar dolar sadece açık var. Evet, kaynak devlet; ama, topyekûn bir harcama reformu gerekli. Böylece, Türkiye, bırakın millete gitsin; kapıyı açın, millete gitsin. Yeniden ortadirek, yeniden bir büyük Türkiye, yeniden üreten bir Türkiye, yeniden sözü dinlenen bir Türkiye... Bugün, Meclise düşen budur.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından ayakta alkışlar, FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Gruplar adına ikinci söz, Fazilet Partisi Grubu adına Sıvas Milletvekili Sayın Temel Karamollaoğlu'na ait.

Buyurun efenim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

FP GRUBU ADINA TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Sıvas) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Başbakan Sayın Ecevit ve hükümet hakkında verilen gensoru üzerinde, Fazilet Partimizin görüşlerini arz etmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum.

Kıymetli milletvekilleri, maalesef, bu görüşmeyi kritik bir dönemde yapıyoruz ve ülkemiz çok zor bir dönemden geçiyor. Bu görüşmeler neticesinde, gensoru açılıp açılmaması için görüşmeye karar vereceksiniz. Temennimiz o ki, 20 dakika içinde bu meselelerin görüşmesi kifayet etmeyecek. Aslında görüşülmesi icap eden birçok konu var; ama, öyle bir alışkanlık kazandık ki, biz, meseleleri her zaman geçiştirme ihtiyacını duyuyoruz. Buraya muhalefet partileri olarak geliyor, görüşlerimizi arz ediyoruz; ancak, onun arkasından, iktidar partileri, zaman kazanabilmek için hiç ağızlarını açmıyorlar. Burada, kanunlar gelirse, kanunlar hükümetten geldiği gibi geçiyor; eğer muhalefetin bir önergesi varsa, bunlar, oylarınızla reddediliyor. Elbette bunu yapma hakkına sahipsiniz; ancak, bunu yapmanın demokratik olduğunu, bunu yapmanın ülke menfaatına olduğunu, bunu yapmanın ülke meselelerini görüşüp, çözüm arayarak doğru kanaate, doğru neticeye varma olduğunu diyorsanız, bunun doğru olduğunu söylememiz mümkün değil.

Şunu hemen ifade etmek istiyorum: Aslında, Sayın Ecevit, başbakan yardımcılığı dönemini de dahil edersek, tam dört yıldır iktidarda bulunuyor. Bu hükümet ise, yaklaşık olarak, iki yıl bir aydır iktidarda bulunuyor. Bu kadar zaman zarfında, maalesef, ülkenin problemleri çözüleceği yerde, sadece iktisadî konuda değil, her konuda, dünden daha kötü bir noktaya geldik. Maalesef, bu dönemde demokrasi hırpalandı, özgürlükler kısıldı, insan hakları ihlalleri arttı, hukuk siyasallaştı ve soygunlar bu dönemde kendisine bir zemin buldu. Hükümet ise, Meclisi sadece kullandı. Hakikaten demokrasinin beşiği olan bu Meclis "hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir" ifadesinin gereğini yerine getirmedi; iradesini bütünüyle hükümete ve bugün de, maalesef, hükümet tarafından, bu problemleri çözmek üzere Amerika'dan getirtilen bir zata teslim edildi.

Hükümetin kendi yaptığı program alây-i valâyla buraya takdim edilmişti; ama, başarısızlığa uğradı. Şu anda bütünüyle, Sayın Derviş'e değil; ama, anlaşılan, IMF'ye teslim olduk; çünkü,

talimatlar çok uzaklardan geliyor; yapılacak kanunlar, çıkarılacak kanunlar, bütçe, alınacak borçlar, çiftçiye verilecek destek, esnafa verilecek destek, hepsi IMF'nin talimatlarıyla bu Meclise geliyor ve buradan, olduğu gibi, kanunlaşarak geçiyor.

Zaman zaman bazı konularda bir uyanmanın işaretlerini görüyoruz. Onu da ifade edelim. RTÜK Yasası geçerken, Mecliste bir canlanma meydana geldi; bazı arkadaşlarımız, bu kanunun kabul edilemeyeceğini söyledi. Bu Mecliste, birtakım arkadaşlarımızın da, iktidar partilerine mensup arkadaşlarımızın da desteğiyle, onbeş gün RTÜK Kanunu burada görüşülemedi; ama, sonunda ne oldu; sonunda, sayın liderler geldiler, oturdular. Ne zaman üç sayın lider, iktidara mensup partilerin liderleri arzı endam ederlerse, biz şunu anlıyoruz ki, Mecliste, iktidar partisi milletvekillerinin muhalefet ettiği, direndiği, olmaz dediği bir kanun var, bir karar var; ama, sayın liderler buraya gelip oturdukları zaman, maalesef, bu iktidar partilerine mensup milletvekili arkadaşlarımızın vicdanlarından yükselen ses boğuluyor, kesiliyor ve arkasından, IMF'ye yine teslim bayrağı çekiliyor.

Muhterem arkadaşlarım, bu kadar kısa zamanda her konuya temas etme imkânına sahip değiliz; ancak, şunu hemen söylemek istiyorum ki, dört yıl içinde hükümetin birinci mesele olarak gördüğü enflasyon, maalesef, düştü, düştü, düştü derken, alınan tedbirlerle birden bire hortladı ve dört yıldır, memura sabredin, işçiye, çiftçiye sabredin, emekliye sabredin diyen iktidar, yeni bir dönemde, yeniden, sabır temennisiyle karşımıza geldi ve maalesef, bu sabır temennilerinin sadece ve sadece dargelirli, sabit gelirli insanlara yapılmış olmasından dolayı da, milletimizin ciğeri yanıyor, kan ağlıyor.

Muhterem arkadaşlarım, gayri safî millî hâsıla, son üç yıl içinde, peşpeşe iki defa geriledi. Gayri safî millî hâsıla, 1999 yılında yüzde 6,5 oranında, cumhuriyet tarihinin en büyük düşüşünü yaşadı. 2000 yılında, sunî bir rahatlama görüldü; ama, 2001 yılında, yeniden zincirler boşaldı, yüzde 3,5'luk bir gerileme tahmin ediliyor; ama, herkesin ittifak ettiği bir nokta var ki, bu sene, gayri safî millî hâsıla, yüzde 6, belki yüzde 7 seviyelerinde düşecek ve gerileyerek; daha fakirleşeceğiz, insanımız daha zor günler yaşayacak.

Elbette, gayri safî millî hâsılanın düşmesi, insanımızın fakirleşmesine sebep oldu. 1997 yılında, 3 160 dolar seviyesinde olan fert başına düşen gayri safî millî hâsıla, 2001 yılında 2 600 dolara kadar düştü. Sadece gayri safî millî hâsıla düşmedi Biz, fert başına gayri safî millî hâsıla sıralamasında, dünya ortalamasında çok gerilerdeyiz, 68 inci sıradaydık sene başında. Şu anda hangi sıraya düştük bilemiyorum; ama, herhalde, oldukça gerilere gittik.

En yüksek dışborç alan ülkeler arasında 9 uncu sıradayız. Elbette, aldığı borcu en kötü kullanan ülkeler arasında da, herhalde, bundan birkaç nokta daha öndeyiz.

En yüksek enflasyonda 10 uncu sıradayız. Birleşmiş Milletlerin, İnsanî Gelişme Endeksi diye bir endeksi var. O endekse baktığımız zaman, Türkiye, bu endekste 77 nci sırada görünüyor; Ermenistan'la aynı seviyedeyiz, Suudi Arabistan bizden ileride.

Eğitime en düşük payı ayıran 14 ülke içerisindeyiz; ama, yolsuzlukta 4 üncü sıradayız.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi, şu tabloya baktığımız zaman, dört yıldır iktidarda bulunan... Ben, bugünkü iktidarı -her ne kadar, ortak adedi arttı, 3'e, 4'e çıktıysa da- bundan önceki iktidarların bir devamı olarak görüyorum; çünkü, ne iktisadî politikasında ne eğitim politikasında ne dış politikasında bir değişiklik meydana geldi. Bugünkü program, Sayın Ecevit'in Sayın Yılmaz'la beraber uygulamış olduğu programın aynısı.

Şu anda, İstanbul'daki en zengin insanlar, Anadolu'nun bütün gelirinden daha fazla gelire sahip. "Tasarruf edin, biraz sabredin, fedakârlıkta bulunun" denildiği zaman, hiç, bu kesime, rant kesimine gönderme yapılmıyor; onların faizleri günü gününe ödeniyor, borçları günü gününe ödeniyor, ihtiyaçları mutlaka gideriliyor; ama, sıra Anadolu'daki gariban çiftçiye ve esnafa geldiği zaman "vur abalıya" mantığı, maalesef, işliyor.

Dışödemeler dengesinde verdiğimiz açık, korkunç. Özellikle, dışticaret açığı 27 milyar dolara çıktı. Bu, korkunç bir rakam. İhracatımız, ithalatımızın sadece yarısı kadar. Hiçbir dönemde bu kadar kötü olmadık; ama, en üzücü tarafı, bu dengesizlikte, yine cumhuriyet tarihinde ilk defa, tarım ürünleri ve gıda maddelerindeki ithalatımız ihracatımızdan daha fazla oldu.

Muhterem arkadaşlarım, bu kadar garip, bu kadar acımasız ve bu ülkeyi bu kadar yoksul ve dışarıya muhtaç hale getiren bir politikayı tasvip etmemiz, benimsememiz, uygulamasını istememiz mümkün değil. Elbette, iktidar partisine mensup milletvekili arkadaşlarımı da bu konuda düşünmeye davet ediyorum.

Bütün problemlerimizi borçla halletmek istiyoruz. Hakikaten dışarıdan borç alıyoruz, borç almak mümkün; ancak, borç almak, o borcu ileride ödeyebilecek sahalara yatırım yapıldığı takdirde isabetli bir tercih olur. Biz, sadece, borçla borcu kapatıyoruz; o zaman da korkunç bir büyüme meydana geliyor.

Şimdi, sene ortasına baktığımızda, içborç stoku 57 milyar dolar deniliyordu, dışborç 114 milyar olarak tescil edildi.

Bir başka gariplik, bu hükümet -bundan önceki hükümetlerin birçoğu da, itiraf edelim, kabul edelim- bizim dış borcumuz ne kadardır diye, kesin bir rakam ortaya koyamadı.

Hazine Müsteşarlığı, bağımsız bir bakanlık gibi değil, hükümetten kopuk bir kurum gibi çalışıyor. Böyle bir kurumun çalışmasına müsaade etmemiz mümkün değil. Hazinenin dışborç tespiti farklı, Devlet Planlamanın farklı, Maliye Bakanlığının farklı, bağımsız kuruluşların daha da farklı.

Biz, o kadar zor bir durumdayız ki, Sayın Mesut Yılmaz -bu dış borçlardan saklanan kısımları bilip bilmediğini bilmem, ama- Avrupa Birliğine, en azından aday ülke olma noktasındayken bir şey söylemişti "en azından bir noktada müsterih olabiliriz ki, bizim dış borcumuzun gayri safî millî hâsılaya oranı, yani, borç yükümüz yüzde 58" diye.

Halbuki, aynı tarihlerde, biraz didinince, Sayıştayın çıkardığı rapora bakıyoruz ki, bizim dışborç yükümüz yüzde 83 olmuş. Şu anda çok daha korkunç bir noktaya doğru gidiyor. Aslında, dışborç yükü yüzde 98'i -kendi rakamlarıyla- geçti, iç borcu da dahil ettiğimiz zaman, şu anda, borçlarımız, gayri safî millî hâsılamızın çok üzerinde, bunun azalacağı istikametinde de, maalesef, bir emare görülmüyor. Borçlarımız çığ gibi büyüyor; bunun neticesi nereye gidecek?

Muhterem arkadaşlarım, biz gayri safî millî hâsılada bu borçları ödeyecek bir artış meydana getiremezsek -ki, getiremeyeceğimiz kesin; çünkü, ekonomi daralıyor, fabrikalar kapanıyor, işyerleri kapanıyor, çiftçi artık ekmeyecek, fakirleşecek; böyle olunca, gelirler, ister istemez azalacak- nereden karşılayacaksınız?.. Yeni borç bulmadan bunu karşılamak mümkün değil. Yeni borca gittiğiniz zaman, gelen faizler çok daha büyük bir buhranın içine sürüklüyor bizi.

İşin garip tarafı, Sayıştay raporuna baktığımız zaman, bu hükümet, hazine, sadece dışborcu bilmiyor demiyoruz, alacaklarını da bilmiyor, KİT sermayesini de bilmiyor; ne biliyor, sadece IMF'den kendilerine teklif edilen rakamları biliyor. Onu da, alt alta nasıl getireceklerini bilip bilmediklerinden pek emin değilim.

Şimdi, bir ekbütçe geliyor. Bu ekbüçeyle, maalesef, bütçemiz rakam olarak artıyor; ama, felaketi biraz daha yakından görme imkânına kavuşuyoruz. Dikkat ederseniz, 2001 yılı bütçesi, 2000 yılı bütçesiyle, esas itibariyle aynı bir bütçeydi; giderler aynıydı, birisi 47 katrilyon lira, birisi 48 katrilyon lira. Dövizdeki daralmayı ve enflasyonu dikkate aldığımız zaman bütçe küçülmüştü; ancak, vergi gelirlerinde ciddî bir artış meydana getirilmişti. Nereden sağlanacak bu gelirler; bu gelirler, zaten ezilmiş olan vatandaşlardan sağlanacak.

Muhterem arkadaşlarım, zannediyorum ki, bu, bu millete yapılan en büyük hakarettir, en büyük zulümdür.

Zamanımız dar. Elbette, her noktaya burada temas etme imkânına sahip değilim; ama, özellikle görev zararı olarak sık sık ifade edilen bir noktanın açıklanmasında fayda görüyorum. "Çiftçiye yardım etmeyeceğiz" neden "çünkü, bankaların görev zararları çok büyük." Ne yapılmış: Bundan takriben yedi yıl önce, çiftçiye, 312 trilyon liralık bir katkıda bulunulmuş -o günkü değerle, 312 milyon dolarlık- onu şimdi 158'le çarpmışlar, aradaki farka "bu, görev zararı" diyorlar! Muhterem arkadaşlarım, Sayın Başbakanım, bu, görev zararı değil; o bankaların batırdıkları... Bunu görev zararı olarak takdim etmek ve onun üzerinden prim yapmaya kalkmak, onun üzerinden, çiftçiye verilen o küçük destekleri önlemek en büyük haksızlıktır. Burada, üzerine gidilmesi icap eden konu, çok daha farklı olmalı zannediyorum.

Burada, bir konuyu daha vurgulamakta fayda görüyorum.

Muhterem arkadaşlarım, faizler, bu dönemde, yüzde 7 500'lere kadar fırladı. Bunu, sadece rant çevreleri aldı. Onun arkasından, normale döndü denildi; o da, ancak yüzde 100'ler seviyesine döndü. Faizler niye düşmüyor; aslında, bir istikrar sağlandı gibi görünüyor; çünkü, maalesef, Hazine, değişik faizli içborç senetleri çıkardı. Değişik faizli içborç senedi ne demek; yani, bunun faizleri değişecek. Dikkat edin, verilen, yaklaşık olarak 50 katrilyon liranın 21 katrilyonu, repoya endeksli; yani, yarın eğer Türkiye'de bir kriz daha yaşarsak, 21 katrilyon... Farz edelim ki, Allah muhafaza etsin, o kriz döneminde olduğu gibi, repo faizleri yüzde 7 500'e fırladı; akıl almaz bir tarzda, bir gecede, yüzde 20 daha ödenecek bu insanlara. Onun arkasından, yaklaşık 20 katrilyona gelen bir kısım da değişik faizli. Vatandaşın eline bono verilmiş, senet verilmiş; üç ayda bir, Hazine, o kredilerin, o bonoların faizini tespit etmek için, yeniden senet ihraç ediyor.

Muhterem arkadaşlarım, eski senetlerin sahipleri ile bu yeni üç aylık senetleri alacak olan insanlar aynı; kendi faizlerini düşürür mü bu arkadaşlarımız?! Elbette, yine yüksek faizler çıkıyor ve bundan dolayı da, bu sene, ödemelerde o iyileştirme gibi gözüken veya faizlerde gözüken düşüklük, kesinlikle yerine gelmeyecek.

Muhterem arkadaşlarım, bu arada ne oldu; çiftçi ezildi; memur, işçi, emekli; bunların, zaten, halini hatırını soran kimse kalmadı hükümetin içinde. Esnaf perişan hale getirildi. Geçen hafta çıkan rapora bakıyoruz ki, 10 000 civarında insan, esnafımız, Bağ-Kur primlerini ödeyemedikleri için mahkemeye verilmiş, 6 000'i, bundan dolayı hapse mahkûm edilmiş. İnsafsızlık muhterem arkadaşlar! Çiftçiye verilen kredi, esnafa verilen kredi toplamı 1,5 milyar dolar seviyesinde. 50 katrilyonu bankalara verirken, rant çevresini korurken, ne olurdu, nazarı dikkate bir de şu 1,5 milyar doları alsaydınız; ama, orada, garipan var; orada, hakkını savunmakta zorluk çeken milyonlar var ve zannediliyor ki, yarın seçimlere gidilirken onların gönlünü biz nasıl olsa alırız ve mutlaka bu problemin üstesinden geliriz. Öyle hayal kurmayın.

Muhterem arkadaşlarım, bu işin içinde söylenecek o kadar çok şey var ki... Tarım Türkiye'de yok oluyor. Pancarı biz ekmeyeceğiz. Neden; pancardan şeker üretmek pahalıdır diye. Amerika

ekecek, Fransa ekecek, Almanya ekecek, İtalya ekecek, hem de bizim 2 mislimiz ekecek. Onlar pancardan şeker üretecekler; biz, çiftçimizden esirgediğimizi, gidip, onların çiftçisine ödeyip alacağız. Efendim, dünya piyasaları şöyleymiş diye... Şekerde dünya piyasaları 700 dolar ile 150 dolar arasında değişiyor. Biz, Türkiye Cumhuriyeti olarak ne zaman ithalat yapmaya kalksak, rakamlar yükselmiş. Şimdi, eğer biz, yarın şeker ithalatına mecbur kalırsak, o zaman, nerelere gideceğimizi, herhalde, hep birlikte göreceğiz.

Asgarî ücretlinin haline bakıyorsunuz. Türkiye'de tespit edilen rakamlara göre, eğer, açlık sınırı 260 milyon liraysa ve siz de asgarî ücreti 102 milyon lira olarak tespit ediyorsanız, bunun tek bir ifadesi var; o da, acımasızlık, insafsızlık. En yüksek devlet memurlarının aldığı maaşlar 300-400 dolar seviyesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız.

TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bir profesör 600 dolar ancak alabiliyor.

Muhterem arkadaşlarım, bu hale elbette gelmemeliydik. Bu hali kabullenmemiz fizikî olarak mümkün değil. Peki, ne oluyor? Olan hadiseyi size söyleyeyim; çok kısaca ifade ediyorum: Biz, borç alıyoruz; bu borcu sanayie aktarmıyoruz, tamamen rant gelirlerine götürüyoruz. Memura, emekliye verdiğimiz parayı kıstık, çiftçiye vermedik; sonunda esnaf perişan oluyor, sonunda fabrikalar kapanıyor, fabrikalar kapanınca, işsizlik artıyor; işsizlik artınca, fabrikalar kapanınca, gelirler yeniden düşüyor ve bu, bir fasit daire halinde çığ gibi büyüyor. Bunu, bir yerde kesmek lazım, bir yerde kırmak lazım.

Emin olun -en kısa haliyle söylemek istiyorum- bugün, hükümetin aldığı tedbirlerin, istisnasız, her konuda tam tersini alsanız, iktisadî durumumuz bugünkünün 10 misli daha iyi hale gelir. (FP sıralarından alkışlar) Hiç tereddüdünüz olmasın. Vergileri düşürün, faizleri, borçlanmayı bu şekilde yapmayın, çiftçiye biraz daha iyi ücret verin, memura ücret verin, taban fiyatları yükselsin, göreceksiniz ki, enflasyon da -bunu, akıllı bir şekilde yapabilirseniz- düşecek, kontrol altına alınacak ve mutlaka, Türkiye'nin ekonomisi de kalkınacak.

1996 ve 1997 yıllarında, biz, bunu yaşadık. Taban fiyatları yükseltildi. Memura, emekliye akıl almayacak tarzda büyük artışlar verildi; çünkü, haklarıydı. Bir Bağ-Kurlu 3,5 milyonla geçiniyordu, artırdık denildi, o zaman yüzde 350 zam yapıldı, 14,5 milyona çıktı; ama, o, güven getirdi ve hakikaten, ekonomide ciddî bir düzelme meydana geldi.

Muhterem arkadaşlarım, vaktin kısalığı sebebiyle her meseleyi dile getirme imkânına sahip değiliz. Sizden istirhamımız şu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karamollaoğlu, son cümleniz için mikrofonu açıyorum.

TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Gelin, şu Meclisi çalıştıralım. Bizler farklı şeyler söyleyebiliriz; sonunda yine bildiğinizi yapın; ama, lütfen, karşılıklı olarak, bizi de ikna edin, bu milleti de ikna edin; ki, hükümetin aldığı kararlar isabetlidir, sizin tutumunuz doğrudur...

Bakın, sermaye yurt dışına kaçıyor, beyin göçü var. En kabiliyetli insanları Türkiye'den kaçırıyoruz, herkes gidiyor. Vatandaşa sorulduğunda "Türkiye'de mi yaşamak istersin, Avrupa'da mı veya yarın vizeler verilse gider misin" diye, yarısı "ben Türkiye'yi terk ederim" diyor.

Konuştukları için insanlar hapislere giriyorlar. Hatta hatta "tabiî afettir, ikazdır" demek bir ülkede suçsa, siz bunun ötesini tahmin edin!.. Muhterem arkadaşlarım, kimse konuşamaz. Yazıktır...

BAŞKAN - Sayın Karamollaoğlu, lütfen...

TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Sizlerden istirhamımız şu: Zaten hükümetin işi bitti; kaldığı her gün biraz daha kötüye gidecek bu memleket; ancak, şu anda, siz, oylarınızla hükümeti ayakta tutmaya gayret edersiniz; ama, sizinle beraber çöker. Gelin, en azından, demokrasinin gereğini yerine getirip "şu memleketin içinde demokrasi vardır" dedirtelim "egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir" sözünün arkasında duralım.

Bu sözlerle, hepinize saygılar sunuyor, bu gensorunun kabulü istikametinde oy kullanacağımızı ifade ediyor, bu görüşmelerin milletimize, memleketimize hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum efendim. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karamollaoğlu.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Hükümet adına, Orman Bakanı Sayın Nami Çağan görüşecekler.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

ORMAN BAKANI İ. NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri tarafından ekonomik gelişmelerle ilgili olarak Başbakanımız Sayın Bülent Ecevit hakkında verilmiş olan gensoru önergesinin öngörüşmesi dolayısıyla hükümetimiz adına söz aldım; sizleri, şahsım ve hükümetimiz adına, saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Doğru Yol Partisi tarafından 57 nci hükümet hakkında şimdiye kadar pek çok gensoru önergesi verildi. Gensoru önergeleri, bize, burada, gerçekleri yeniden anlatma olanağını vermektedir. O bakımdan, biz, kendi adımıza rahatsızlık duymuyoruz. Bununla birlikte, içinde bulunduğumuz bu önemli günlerde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün çalışmasını, ülkemiz için çok önem taşıyan yasaların çıkarılmasına ayırdığı, gecesini gündüzüne kattığı bir dönemde, bu tür yinelenen önergeler, zaman kaybına yol açmaktadır ve daha da öteye, anayasal bir kurum olan gensoru kurumunun etkisini azaltmaktadır. Artık, Doğru Yol Partisinin gensoruları, basında bir satırla bile yer almıyor.

Gensoru önergesinde yer alan konular daha önce burada pek çok defa tartışıldı. Aslında önergenin konusunu oluşturan gelişmelerin, nedenleri, yine önergede "bankacılık sektörüyle ilgili sorunlar, kamu bankalarının görev zararları, borçlanma" olarak açıklanmaktadır.

Sayın milletvekilleri, 57 nci hükümetin en önemli özelliklerinden biri, yıllardan beri çözümsüz bırakılmış sorunları cesaretle ele almasıdır. 57 nci hükümet, yaklaşık yirmibeş yılın ağır ekonomik sorunlarını devralmıştır; artık sürdürülemez noktaya gelmiş bir ekonomik yapıyı yenilemeyi, günümüz koşullarına uygun bir ekonomik sistem oluşturmayı görev saymıştır. Hükümetimiz, daha başlangıçta, bu yolun sıkıntılarla dolu olduğunun, taşların yerinden oynatılmasıyla üstü örtülmüş pek çok eksikliğin, aksaklığın, bozukluğun ortaya çıkacağının farkındaydı; bu işin kolay olmayacağının bilincindeydi; ancak, ülkemizin, çocuklarımızın geleceği için, bu yaraya neşter vurulması gerekiyordu; hükümetimiz, neşteri vurdu, sorunların üstüne cesaretle gidiyor.

Yıllardır süregelen hataların, ihmallerin, yanlış politikaların bütün olumsuz sonuçları, iktidara ya da muhalefete ait olmasına bakılmaksızın, ortaya konuldu, ortaya döküldü. Şimdi, tedavi hızla

sürüyor; yara, bir süre sonra kapanacaktır ve ekonomi, yeniden yapılandırılarak, verimli bir işleyişe kavuşturulacaktır.

Sayın milletvekilleri, 1 Mayıs 2001 tarihinde görüşülen gensoru dolayısıyla yaptığım konuşmada da belirttiğim gibi, 1990'ların başından itibaren, kamu gelirlerinde, vergilendirme yerine borçlanma temel tercih olmuş ve bu süreç, diğer yapısal bozukluklarla birleşince, ekonomi, artık sürdürülemez noktaya gelmiştir.

Türkiye, kaynaklarının izin verdiği sınırın ötesinde kamu harcaması yapagelmiştir. 1990 yılında yüzde 29 olan kamu kesimi toplam borcunun gayri safî millî hâsılaya oranı, 1999 sonunda yüzde 61'e ulaşmıştır; içborçların gayri safî millî hâsılaya oranıysa, aynı dönemde yüzde 6'dan yüzde 42'ye yükselmiştir. 1992-1999 arasında yıllık büyüme hızı, ortalama yüzde 4'ün altında kalmış, içborçlanma reel faiz oranıysa, yüzde 32 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, bir borç-faiz kısırdöngüsünün açık göstergesidir.

Kasım ve şubat aylarında yaşadığımız gelişmelerin temelinde, bankacılık sisteminin, özellikle kamu bankalarının içinde bulunduğu ağır sorunlar yatmaktadır. Bankacılık sistemindeki yozlaşmanın 1990'lı yılların ortalarına doğru çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle başladığını unutmamak gerekir. Bu kanun hükmünde kararnamelerin bazı hükümlerinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesinden sonra, bankacılık sektörü, uzun bir süre hukukî boşluk içinde kalmıştır. Sektör, bu dönemde asıl işlevinden uzaklaşmış, yüksek faizli kamu borçlanma senetlerinden sağlanan gelirlerle varlığını sürdüren bir yapı oluşmuştur.

Kamu bankalarını tıkanma noktasına getiren görev zararlarıyla ilgili Bakanlar Kurulu kararları 1984 yılına kadar dayanmaktadır; ancak, bu kararların 1990'lı yıllardan itibaren yoğunlaştığı görülüyor. Yıllarca, banka değil KİT gibi çalışan bu kuruluşların görev zararları, kamunun finansman açığının gerçek boyutunu gizleme işlevi görmüştür. Gerçi, bu görev zararları, gelir dağılımını düzeltici bir işlev görmüştür; ama, artık, ekonominin sürdürülemez noktaya gelmesiyle, konuyu yeniden değerlendirme zamanı gelmiştir.

Şimdi, verilen kamu kâğıtlarıyla, bir yandan kamu bankalarının görev zararları ortadan kaldırılmakta, öte yandan da sermayeleri artırılmaktadır ve böylece, yüksek fon gereksinmeleri giderilen kamu bankaları, malî sistemin tümünü tehdit eder bir durumdan çıkmakta ve sağlıklı bir yapıya kavuşmaktadır.

Daha önce, görev zararları şeklinde üstü örtülü tutulan devletin borçları, doğal olarak bu süreçle içborca eklenmektedir. Bu yüzden, içborç olağanüstü artmış gibi görünüyor. Oysa, bu borçlar, yıllardır var olan, ancak, gizlenen kamu yükümlülükleridir. Alınan önlemlerle, 57 nci hükümet, aynı zamanda saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkesinin bir gereği olarak, sorunu olduğu gibi kamuoyunun bilgisine sunmuş bulunuyor.

Sayın milletvekilleri, yaşadığımız gelişmelerde çeşitli dış etkenlerin de önemli etkisi vardır. Dünyada yaşanan ekonomik krizler, özellikle Rusya krizi, ülkemizi de olumsuz etkilemiştir. Son yıllarda, dünya petrol fiyatlarında büyük artışlar olmuştur. Doların euroya göre değer kazanması, dışsatımı olumsuz etkilemiştir. Ayrıca, 1999 yılında yaşadığımız iki büyük deprem de, kuşkusuz, ekonomimizi etkilemiştir. Depremlerin olumsuz sonuçlarının giderilmesi, bölgede ekonomik ve sosyal yaşamın yeniden canlanması için büyük kaynaklar ayrılmıştır ve ayrılmaya da devam ediyor.

Sayın milletvekilleri, hükümetimiz döneminde, ekonomik alanda pek çok reform gerçekleştirildi. Bu reformları ve bazı önemli düzenlemeleri satırbaşlarıyla belirtmek istiyorum:

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun kurulmasıyla ve diğer önlemlerle, bankacılık sistemini düzgün işleyen bir yapıya kavuşturmak amaçlandı.

Sosyal güvenlik reformuyla, sosyal güvenlik sisteminin finansal dengesini sağlamaya yönelik önlemler alındı. Ayrıca, ülkemizde ilk kez işsizlik sigortası kuruldu.

Kamu emeklilik sistemine ek olarak bireysel emeklilik sisteminin getirilmesine ilişkin düzenleme yürürlüğe girdi.

Dışalımda, haksız rekabete karşı etkili önlemler alındı.

Vergi alanında, vergi gelirlerini artırıcı düzenlemeler yapıldı.

Kamu hizmetleriyle ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıkların uluslararası tahkim yoluyla çözülmesinin öngörülmesine olanak sağlayan Anayasa ve yasa düzenlemeleri gerçekleştirildi.

Gümrük mevzuatında köklü değişiklikler yapıldı, Avrupa Birliği mevzuatına uyum sağlandı.

Sermaye Piyasası Yasasıyla, sermaye piyasasının yönetimi çağdaş, özerk ve etkili bir duruma getirildi.

Kamu maliyesinde disiplinin ve saydamlığın sağlanabilmesi amacıyla, fonların çok önemli bir bölümü kaldırıldı.

İletişim sektörünün devlet imtiyazı olmaktan çıkarılmasına olanak sağlayan yasa değişikliği yapıldı.

Türk Telekom Anonim Şirketinin, Ticaret Yasasına göre, özel bir şirket olarak hizmet vermesi öngörüldü. Telekomünikasyon Kurulu adıyla özerk bir kurul oluşturuldu.

Tarımda Yeniden Yapılandırma ve Destekleme Kurulu kuruldu. Tarımsal ürünler için verilen desteklerin aracılar yerine, doğrudan üreticilere ulaşmasını sağlayacak doğrudan gelir desteği sistemi uygulanmaya başladı.

Ayrıca, tarımda alternatif ürün, çiftçi kayıt sistemi, hayvancılığın geliştirilmesi ve desteklenmesi adıyla çeşitli projeler uygulamaya konuldu.

Tarım satış kooperatifleri ve birliklerine malî ve idarî özerklik verilmesini öngören düzenlemeler yapıldı.

Ürün ihtisas borsaları kurulmasıyla ilgili yasa yürürlüğe konuldu.

Orman Yasasında önemli değişiklikler yapıldı.

Organize Sanayi Bölgeleri Yasası çıkarılarak, bu bölgelere tüzelkişilik kazandırıldı; bunların devlet gözetiminde bağımsız bir biçimde gelişmelerine olanak sağlandı.

Kamu bankalarının yeniden yapılandırılarak özelleştirilmesine yine olanak sağlayacak yasalar çıkarıldı.

İçki üretiminde yerli ve yabancı girişimcilere de yatırım olanağı tanındı.

Elektrik piyasasının serbestleşmesi sağlandı.

Hayvansal üretimde verimin artırılması için ıslah çalışmaları yapılmasını öngören yasa çıkarıldı.

TÜPRAŞ, Petrol Ofisi, cep telefonu lisans satışı gibi özelleştirme uygulamalarında başarılı sonuçlar alındı.

Şubat ayında yaşanan gelişmelerden sonra hazırlanan "Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı" kapsamında da, mali sektörün yeniden yapılandırılması için bir dizi önlem alınmaktadır. Bu çerçevede, Bankalar Yasasında gereksinme duyulan değişikliklere ilişkin yasa çıkarıldı.

Merkez Bankasında yönetim bakımından tam özerkliği sağlayacak yasa yürürlüğe konuldu; bankanın yapısı, Avrupa Birliği normlarıyla uyumlu duruma getirildi.

Ziraat Bankasının ve Halk Bankasının görev zararlarına yol açan bütün Bakanlar Kurulu kararları iptal edildi; şimdi de aynı düzenlemeler, yasa haline getiriliyor.

Kamu bankalarının sermayeleri yeterli düzeye getirildi.

Kamu bankalarının yönetimi, ortak bir yönetim kuruluna devredildi; bu kurul, bankaları yeniden yapılandırarak, aynı zamanda özelleştirmeye hazırlayacaktır.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundaki bankaların sorunlarının kısa sürede çözüme kavuşturulması için de etkili ve kapsamlı önlemler alınmaktadır.

Ayrıca, yaşanan gelişmelerden olumsuz yönde etkilenen özel bankaların güçlendirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

Devlette saydamlığı artıracak ve kamu finansmanını güçlendirecek düzenlemeler çerçevesinde hazırlanmakta olan kamu borçlanma yasasıyla, devlette saydamlık ve hesap verilebilirlik amaçlanmakta, kamu borç yönetiminin sınırları açık kurallara bağlanmaktadır. Yürürlüğe konulacak yeni kamulaştırma yasasıyla, yeterli ödenek sağlanmadan kamulaştırma işlemine başlanmaması öngörülmektedir. Kamulaştırma Yasasında, bu yıl sonuna kadar, kamulaştırmada kayırmacılığı kesin biçimde önleyecek düzenlemelere yer verilecektir.

Ekonomide rekabeti ve etkinliği artıracak düzenlemelerden Şeker Yasası ve Doğalgaz Yasası çıkarılmıştır. Türk Telekomun özelleştirilmesini hızlandırmak amacıyla hazırlanan yasa yürürlüğe girmiştir. Hava Yollarının iç hat uçuş fiyatlarını serbestçe belirlemesine olanak sağlayan sivil havacılıkla ilgili yasa çıkarılmıştır. Bu arada, sosyal dayanışmayı güçlendirecek, sosyal uzlaşmaya olanak sağlayacak Ekonomik ve Sosyal Konsey Yasası çıkarılmıştır.

Son olarak, ekbütçe, Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilmiştir. Kamu bankalarının görev zararlarının önlenmesine, kalan bazı fonların tasfiyesine, bankaların birleşme ve bölünmeleri halinde vergi kolaylığı sağlanmasına ilişkin düzenlemeler Meclise sunulmuştur. Ayrıca, tütün yasa tasarısı ve uluslararası tahkime ilişkin yasa tasarısı da Meclise sevk edilmiştir. Böylece, öncelikle çıkarılması öngörülen 15 yasadan 9'u, hükümetimizin ve Yüce Parlamentomuzun yoğun çalışmaları sonucu kısa sürede yürürlüğe konulmuştur; kalan yasalardan 3'ü Meclistedir, 3'ü ile ilgili de hazırlıklar sürüyor.

Sayın milletvekilleri, kur modelinde yapılan değişiklikle birlikte, mart ve nisan aylarında enflasyonda yükselme yaşanmıştır. Mayıs ayı enflasyonu ise, beklenenden biraz düşük çıkmıştır. Aralık ayından bu yana ekonomide geçici bir daralmayla karşı karşıyayız; ancak, rekabet gücünde kazanılan iyileşme ve ekonomik programın uygulanmasıyla, yılın ikinci yarısında, özellikle dördüncü çeyreğinde yeniden büyümeye dönülecektir. Özellikle, turizm gelirleri ile dışsatımda beklenen artış, ekonomide canlanmaya önemli katkılar sağlayacaktır. Şimdiden bu konuda olumlu gelişmelerin işaretlerini de görüyoruz. Turizmde canlılık, 2001 yılında, bu anlamda tam bir iyileşme yaşanacağını göstermektedir. Eldeki son verilere göre, Ocak-Mart 2001 döneminde; yani, kur avantajı henüz tam olarak etkisini göstermeden dışsatımdaki artış ve dışalımdaki gerilemeyle, dışsatımın dışalımı karşılama oranı yüzde 80'i aşmıştır, cari işlemler açığı ise yüzde 75 oranında azalmıştır. Bunlar olumlu göstergelerdir.

Öte yandan, kamu kesiminde her alanda tasarrufa gidilmesi, kamu hizmetlerinde verimliliğin sağlanması amacıyla köklü ve kalıcı önlemler alınmaktadır. Bu arada, özellikle üretim sektörünün, esnaf, sanatkâr ve çiftçilerimizin sıkıntılarının bir ölçüde hafifletilmesi için sağlanan vergi borçlarının, prim borçlarının taksitlendirilmesi ve bütçe karşılığı konmak suretiyle kredi borç faizlerinin düşürülmesi biçiminde çeşitli önlemler alınmıştır.

Ekonomik programla ilgili olarak hazırlanan niyet mektubunun Uluslararası Para Fonu İcra Direktörleri Kurulunda 15 Mayıs 2001 tarihinde kabul edilmesiyle programa sağlanan dış destek kesinleşmiştir. Buna göre toplam 17,9 milyar dolar kredi sağlanmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; amacımız kısa vadede ekonomiyi yeniden canlandırmak ve sağlıklı bir büyüme ortamı oluşturmaktır. Orta ve uzun vadede ise hedef, çağımızın koşullarına uygun bir ekonomik yapılanmayı gerçekleştirerek enflasyonu düşürmek, istikrarlı biçimde büyümeyi sürdürmek, aynı zamanda hakça bir düzen oluşturarak sosyal adaleti sağlamaktır.

Sayın milletvekilleri, Anayasa ve İçtüzüğün Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine tanıdığı gensoru kurumunun, bundan böyle, muhalefet tarafından daha yerinde kullanılmasını, Meclisimizin ve hükümetimizin çalışma azim ve hızını kesmemesini umarak, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakana teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Başbakan Sayın Bülent Ecevit hakkında verilen (11/14) esas numaralı gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunu oylarınıza sunacağım; ancak, açık oy talebi vardır, açık oy talebini okutup, talepte bulunanların Genel Kurul salonunda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(11/14) esas numaralı, yanlış ekonomik program ve uygulamalarla ülke ekonomisinde krize ve yoksullaşmaya yol açtığı iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit hakkında verilen gensoru önergesinin gündeme alınmasıyla ilgili yapılacak olan oylamanın, İçtüzüğün 143 üncü maddesi gereğince açık oylama şeklinde yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Nevzat Ercan?.. Burada.

Ali Rıza Gönül?.. Burada.

Turhan Güven?.. Burada.

Teoman Özalp?.. Burada.

İsmet Attila?.. Burada.

Cihan Paçacı?.. Burada.

Erdoğan Sezgin?.. Burada.

Nurhan Tekinel?.. Burada.

Metin Musaoğlu?.. Burada.

Ali Şevki Erek?.. Burada.

Mehmet Gözlükaya?.. Burada.

Kemal Çelik?.. Burada.

Mehmet Gölhan?.. Burada.

Mustafa Örs?.. Burada.

Doğan Baran?.. Burada.

Yahya Çevik?.. Burada.

Mehmet Sadri Yıldırım?.. Burada.

Nihan İlgün?.. Burada.

Saffet Kaya?..

SALİH SÜMER (Diyarbakır)- Tekabbül ediyorum efendim.

BAŞKAN- Tekabbül ediyorsunuz.

Hüseyin Çelik?.. Burada.

Metin Kocabaş?.. Burada.

İbrahim Konukoğlu?.. Burada.

Şimdi, açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir; açık oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

Oylama için 3 dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gensorunun gündeme alınıp alınmaması konusunda yapılan açık oylamaya 418 sayın milletvekili katılmış; 1 sayın milletvekilimiz çekimser kalmış, 149 kabul, 267 ret, 1 mükerrer oy çıkmış, böylece, gensorunun gündeme alınması kabul edilmemiştir. (DSP sıralarından alkışlar, DYP sıralarından alkışlar[!])

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Güle güle!.. Güle güle!..

MUSTAFA ÖRS (Burdur) - Millet sizi seyrediyor; ağlanacak halinize gülmeyin!

NEVZAT ERCAN (Sakarya) - Ağlanacak haliniz var!..

BAŞKAN - Şimdi, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, yarım kalan işlerden başlayacağız.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali Iıksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527)

BAŞKAN - 10.01.2001 tarihli 42 nci Birleşimde, İçtüzüğün 88 inci maddesine göre komisyona verilen Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklif-

lerinin görüşülmeyen maddeleriyle ilgili komisyon raporu Başkanlığa verilmediğinden, teklifin görüşmelerini erteliyoruz.

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu raporunun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

2. - Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) (1)

BAŞKAN - Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Sayın milletvekilleri, hatırlanacağı üzere, görüşmekte olduğumuz 669 sıra sayılı tasarının 5 inci maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi, 5 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5 inci madde kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

İzleme kurullarının görev ve yükümlülükleri

MADDE 6. - İzleme kurullarının görevleri şunlardır :

1. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki infaz ve ıslah uygulamalarına ilişkin işlem ve faaliyetleri yerinde görmek, incelemek, yönetici ve görevlilerden bilgi almak, hükümlü ve tutukluları dinlemek.

2. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde infaz ve ıslah, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili olarak gördükleri aksaklık ve eksiklikleri yetkili mercilere bildirmek.

3. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile ilgili tespitlerini ve aldıkları bilgileri değerlendirerek en az üç ayda bir rapor düzenlemek, raporun birer örneğini Adalet Bakanlığına, izleme kurulunun bulunduğu yargı çerçevesindeki infaz hâkimliği ile Cumhuriyet Başsavcılığına, gerektiğinde ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına göndermek.

4. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

İzleme kurulu üyeleri, görevleri sırasında edindikleri bilgileri ve düzenlenen raporları yetkili mercilerin izni olmaksızın açıklayamazlar.

BAŞKAN - 6 ncı madde üzerinde, ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Adana Milletvekili Sayın Yakup Budak'a ait.

Buyurun Sayın Budak.(FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

FP GRUBU ADINA YAKUP BUDAK (Adana) - Sayın Başkan, değerli üyeler; sözlerime başlarken, hepinize saygılar sunuyorum.

Ceza İnfaz Kurumları İzleme Kurullarıyla İlgili Kanun Tasarısının 6 ncı maddesi üzerinde, Grubumun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum.

Elbette ki, cezaevleri, cezaevlerinde tutukluların ve hükümlülerin cezalarını çektikleri mekânlardır. Bu mekânların içerisindeki düzenlemeler, yapılanmalar, işlerin yürütülmesi, idarî işlerin

(1) 669 S. Sayılı Basmayazı 17.5.2001 tarihli 105 inci Birleşim Tutanağına eklidir.

yapılandırılması ve denetiminin yapılması, elbette, idareyi ilgilendirdiği kadar, toplumun değişik kesimlerini de ilgilendirmektedir.

Şüphesiz, içeride olan insanların rahat ve huzurunun sağlanması, insanca yaşayacakları bir ortamın oluşturulması, devletin en başta gelen görevlerinden birisidir. İşte, bu kurullar, bu görevin yapılmasında katkıda bulunmak amacıyla oluşturulmaktadır; ama, kurullar, oluşturuluş biçimleri açısından bakıldığında, demokratik değildir ve toplumun katılımına da engel teşkil etmektedir; çünkü, âdeta bir yasak savma kabilinden, dışarıya karşı verilmiş olan birtakım taahhütler yerine getiriliyormuş imajı verilmektedir. Bu kurullar oluşturulurken ne yapılmaktadır; devlet memurları görevlerini yapıyorlar, bu görevleri yaparken, âdeta, ikinci bir devlet memurları kurulu oluşturuluyor, o kurul bu işleri izlesin deniliyor. Burada yanlış olan, bu kurulun daha da sivil olması gerekirdi; ama, maalesef, bu yapılamamıştır; bu kurulda, hukuk, insan hakları gibi kurulların da, muhakkak surette, temsilcilerinin bulunması gerekirdi, o yapılmamıştır.

Cezaevleri, cezaevlerinde cezalarını çeken insanlar kadar, o insanların yakınlarını da ilgilendirmektedir; dolayısıyla, cezaevlerimizde 60 000-70 000 civarında insan olduğunu düşünürsek, yaklaşık olarak 500 000 insan, gecesinde gündüzünde cezaevleri içerisinde meydana gelen olayları, onların yaşantılarını takip etmektedir. Dolayısıyla, bu cezaevlerimizin cezaların insanca çekilebileceği bir ortam haline getirilmesinde bu kurullara görev düşmektedir.

Cezaevlerinin, inşaı, işletilmesi, elbette, mevcut mevzuata göre yapılmaktadır; ama, aynı zamanda, oralarda, mevcut mevzuata kadar, işletme esasının, suçların çekilmesinin, gelişen dünyadaki konulara göre de değerlendirilmesi gerekir. Maalesef, bugün, cezaevlerimizin, bu noktada büyük eksikliklerle malul olduğunu görüyoruz. Nedenine gelince; cezaevlerimiz, fizikî şartları itibariyle, idarî yapısı itibariyle, aynı zamanda, suçlu ile o suçlular üzerinde idare etmesi gereken görevliler arasındaki psikolojik bağ itibariyle gerekli şekilde yapılandırılmamıştır. Cezaevlerinde, hukukî cezaların çekilebilmesi için, cezaların yerine getirilebilmesi için fizikî şartların düzeltilmesi, bu kurulların da çalışabilecekleri ortamın meydana getirilmesi gerekir diyoruz.

Bu kurullar, üç ayda bir, cezaevi savcılığına, gerekli yerlere rapor verir diyoruz; en sonda da, gerek görürlerse, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna da rapor gönderirler diyoruz. Yani, gerektiğinde ne demektir; bu, bir hukukî ifade midir, gerektiğindeki bu durumu kim tespit edecektir, nasıl tespit edecektir, ona bir açıklık getirilmemiştir. Âdeta, bu yasanın hazırlanmasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi, bir hiç mesabesine indirilmiştir, insan haklarını izlemekle ilgili olan komisyon bir hiç mesabesine indirilmiştir. Oradaki memurlar, kendi takdirlerine göre, gerektiğinde bilgi vereceklerdir ki, bunun, muhakkak surette düzeltilmesi gerekir.

Bunun yanında, cezaevleri, sadece cezaların çekildiği yerler değil, aynı zamanda, bu cezaevlerindeki insanların ıslah edilmeleri, topluma kazandırılmaları gerekli olan mekânlardır da. Maalesef, cezaevlerimiz, oraya düşen insanların ıslahı noktasında fonksiyonlarını ifa edemedikleri gibi, buraların, insanları topluma kazandırma noktasında da gerekli görevleri ifa ettiğini söyleyemeyiz. Neden; çünkü, buralarda, yeterli sayıda yönetici yoktur, öğretmen yoktur, sosyal çalışmacı, din görevlisi yoktur. Elbette, Bakanlık yetkilileri vardır diyecekler; ama, buradaki görevlendirilen insanlar, acaba, görevlerini ifa edebilecekleri ortamı, sosyal bir tavrı bulabiliyorlar mı diye bakacak olursak, bu görevler, sadece ve sadece bir formalite yerini bulsun, zaman geçsin açısından ifa edilmektedir. Dolayısıyla, cezaevlerindeki eğitim fonksiyonunun yerine getirilmesi, ıslah anlayışının geliştirilmesi, bunun yanında, topluma kazandırılması konusunda, bu kurulların üzerine düşen görevleri yerine getirebilmeleri açısından, bu konunun tekrar düzenlenmesi gerekir, cezaev-

lerinin tekrar yapılandırılması gerekir; cezaevlerinin, sadece cezaların çekildiği yerler değil, buradaki insanların ıslah edildikleri, topluma kazandırıldıkları ve tekrar hayata dönebilecekleri bir ortamın oluşturulduğu mekânlar halinde yeniden teşekkül ettirilmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız.

YAKUP BUDAK (Devamla) - Bu kurulların yapısına baktığımız zaman, kendilerine verilen görevleri yapabilecek bir yapıda olmadıklarını, en azından sivil bir yapıda olmadıklarını görüyoruz.

Bu yapının da değiştirilmesi gerekir diyor, saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Budak.

IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. - Genel Kurulu ziyaret eden Nijerya dışişlerinden sorumlu Devlet Bakanı Dubem Onuıa Başkanlığındaki Parlamento heyetine Başkanlıkça "hoş geldiniz" denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Nijerya dışişlerinden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Dubem Onuıa'nın Başkanlığında bir Parlamento heyeti ve maiyeti erkânı ziyaret etmektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

VIII. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

2. - Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Manisa Milletvekili Sayın Necati Çetinkaya görüşecekler.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

DYP GRUBU ADINA M. NECATİ ÇETİNKAYA (Manisa) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; konuşmama başlamadan önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cezaevlerinin ülkemizdeki durumlarını, geçmişteki durumlarını hepimiz biliyoruz. Hakikaten, cezaevleri, suçların ve suçluların bir nedamet yeri olmaktan çıkmış, âdeta, suçluların orada suça teşvik edildiği veyahut da illegal örgütlerin drije edildikleri, teorik çalışmalarının yapıldığı mekânlar haline gelmişti. Birçok sefer görevli bulunduğumuz yerlerde yaptığımız inceleme ve araştırmalarda, cezaevlerinin içindeki adi suçluların bu konudaki feryatları hakikaten son derece manidardı. Masum bir şekilde, kader kurbanı olarak giren insanların, orada, illegal örgüt elemanlarının zorlamalarıyla ve cezaevlerindeki denetim noksanlığından dolayı, bir örgüt elemanı olarak, sempatizan, drijan bir şekilde dışarıya çıktıklarını hepimiz biliyoruz ve bu, bizzat oradakiler tarafından da ifade edilmiştir.

Cezaevlerinin, kontrolsüzlükten dolayı, uyuşturucu tacirlerinin âdeta icrayı faaliyet yaptıkları yerler haline geldiğini de biliyoruz, silahların sokulduğunu biliyoruz ve dolayısıyla, bir nedamet yerinde, yeniden topluma kazandırılması gereken, bir nevi orada pişmanlık duyacak, yaptığı fiil ve hareketten dolayı, cezaevlerinden çıktığı zaman, tertemiz duygularla, topluma, ülkesine, vatanına ve ülkesinde yaşayan insanlara saygılı bir birey olarak çıkması gerekirken, diğer bir ismiyle ıslahevleri durumunda olan bu mekânlar, maalesef, âdeta suçluların kemikleştiği bir yer haline gelmiştir.

Şimdi, bunları anlatmamdaki sebep şudur: İşte, bu konularda buraların her şeyden önce suçtan arındırılması ve hakikaten gerçek manasıyla, ismiyle müsemma olarak bir ıslah yeri, suçtan nedamet duyulan, pişmanlık duyulan mekânlar haline gelmesi için buna göre şartların hazırlanması gerekir.

Denetimlerin mutlaka yapılması, bu kurullar kanalıyla bu denetimlerin yapılmasıyla birlikte, bir de yerel mülkî idare âmirlerinin, görevlilerin, ilin, ilgili başsavcısının ve dolayısıyla cezaevinden sorumlu olan savcının bu konuda görevlerini eksiksiz ifa etmeleri gerekir. Bu yapıldığı takdirde, orası bir ıslahevi, suçlarından arındırılmış ve oradaki eğitimiyle birlikte âdeta toplumun tertemiz insanları olarak yeniden kazandırılmış bir insan tipi ortaya çıkar. Bunun yapılabilmesi için de, bu kurulların üzerine çok önemli görevler düşer. Bu kurullar, görevlerini, sivil toplum örgütleri mesabesinde olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Lütfen, toparlayınız.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla)- Sayın Bakan, Batı dünyasında, Amerika'da, görevli olarak gittiğimiz sırada yaptığımız incelemelerde, hakikaten, ne kadar ciddî görev yaptıklarını gördük. Yerel yönetimlerde bu kurullar var, cezaevlerinde bu kurullar var ve bu kurullar, işte orada, âdeta resmî bir hüviyetle toplantılarını yapmakta, kontrollerini yapmakta, denetimlerini yapmakta. Görülen noksanlıkların giderilmesi, işte, orada yönetime düşen önemli bir görevdir. Bunlar noksanlıkları tespit ederler. Tespit edilen bu noksanlıkların giderilmesi ve, orada, eğitim önemlidir. Orada manevî değerlere saygılı olmak ve dolayısıyla, dinî yönden de bunların suçtan arındırılması ve bu konuda da görevli elemanların verilmesi...

Geçenlerde yurt dışında birisi aynen şunu söyledi: "Efendim, burada cezaevlerine düşen bir suçluyu ilk olarak ziyaret eden, kilise görevlileridir; çünkü, ona manevî telkin yapar. Burada psikologlar var. Psikolojik yönden onun ruhî tedavi görmesine yardım ederler."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Sayın Çetinkaya, lütfen... Son cümleniz için açıyorum.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla)- Onun için, bu kurulların kurulması önemli olmakla birlikte, kurulların tespit etmiş olduğu denetim neticesindeki raporların, aslolan, uygulanmasıdır. Dileriz ki, inşallah, cezaevleri, işte bu sayılan konuların ışığı altında, bir nedamet, bir ıslahevi hüviyetine girer ve oradaki gerek illegal gerek diğer adi suçluların topluma yeniden, tertemiz duygularla bağlı insanlar olarak çıkması sağlanmış olur.

Hepinize saygılar sunarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çetinkaya.

Madde üzerinde verilmiş bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 669 sıra sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısının 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Mehmet Bekâroğlu	Fethullah Erbaş	Yahya Akman
Rize	Van	Şanlıurfa
Eyüp Fatsa	Nezir Aydın	
Ordu	Sakarya	

BAŞKAN - Sayın Komisyon?..

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH ERBEYİN (Denizli) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Hükümet önergeye katılıyor mu efendim?

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Konuşacak mısınız Sayın Erbaş?

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe: İzleme kurulu çalışmaları kamuoyuna açık olmalıdır.

BAŞKAN - Hükümetin ve Komisyonun katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6 ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6 ncı madde kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum:

İzleme kurullarının çalışma esas ve usulleri

MADDE 7. - Her izleme kurulu, kendisini seçen adlî yargı adalet komisyonu başkanının çağrısı üzerine ve onun başkanlığında yapacağı ilk toplantısında üyeleri arasından iki yıl için bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir raportör seçer. Süresi dolanlar, bu görevlere yeniden seçilebilirler.

İzleme kurulları, en az iki ayda bir olağan olarak toplanır. Başkan, izleme kurulunu gerektiğinde resen veya üye tamsayısının salt çoğunluğunun görüşülecek konuyu da belirten yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağırır.

İzleme kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğunun bir fazlası ile toplanır. Raporlar, katılan üyelerin salt çoğunluğu ile kabul edilir.

Çalışmalar yürütülürken ceza infaz kurumu veya tutukevinin güvenliğini etkileyebilecek konularda kurum idaresine bilgi verilir.

İzleme kurulu, ilgili olduğu ceza infaz kurumu veya tutukevini en az iki ayda bir olmak üzere, gerekli gördüğü her zaman ziyaret edebilir. Bu ziyarete katılanların sayısı üçüncü fıkrada öngörülen toplantı yeter sayısından az olamaz.

İzleme kurullarının çalışma esas ve usulleri ile yapacakları ziyaretlerin şekli ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Ali Şahin'e ait.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

FP GRUBU ADINA MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinize saygılar sunuyorum.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde iyileştirme yapmak amacıyla Adalet Bakanlığında hazırlanıp Bakanlar Kurulunca Parlamentomuza sevk edilen bir seri kanun tasarılarından birini daha görüşüyoruz.

Hatırlayacaksınız, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde, kamu görevlilerinin uygulamalarını yasalara ve yönetmeliklere uygun bulmayan hükümlü ve tutukluların başvurabilecekleri bir merci

olsun düşüncesiyle ceza infaz hâkimliği ihdas edilmişti, hatta, ondan önce de Terörle Mücadele Kanununun 16 ncı maddesinde iyileştirme yapılmak suretiyle, terör suçlularının kaldığı veya kalması gerektiği bir ve üç kişilik hücrelerle ilgili birtakım iyileştirmeler yapılmıştı.

Şimdi, 7 nci maddesi üzerinde Grubum adına söz aldığım Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısıyla ilgili 7 nci maddenin getirdiği düzenlemeyi değerlendiriyoruz. 7 nci madde, biraz önce okunduğu gibi, izleme kurullarının çalışma esas ve usullerini düzenleyen bir maddedir. Önce, izleme kurullarının ihdası ve kurulun, toplum adına ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki uygulamaları izlemeleri ve rapor takdim etmeleri düşüncesi, hiç şüphesiz ki, isabetli bir yaklaşımdır. Biz, Fazilet Partisi Grubu olarak, genel olarak, bu tasarıya destek verdik. Benden önce Grubumuz adına konuşan arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, infaz kurullarında görev yapacak olan kişilerin seçimiyle ilgili muhalefet şerhimiz de var; itirazlarımızı da belirtmiştik.

Biraz önce, Sayın Budak, çok önemli bir noktaya dikkati çekti; bu infaz kurulları birtakım çalışmalar yapacaklar, raporlar düzenleyecekler, bu raporları Adalet Bakanlığına takdim edecekler, infaz hâkimliğine takdim edecekler, cumhuriyet başsavcılığına takdim edecekler ve ayrıca, gerek görülürse, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna da takdim edecekler; böyle diyor. Ancak, şöyle bir cümle daha var: İzleme kurulları, yetkili mercilerin izni olmaksızın, bu raporlarda dile getirmiş oldukları hususları başka bir yerde söyleyemeyecekler, tartışılmayacak. Şimdi, düşünün, toplum adına, sivil toplumlar adına cezaevlerinde birtakım incelemeler yapılıyor; orada, birtakım aksaklıklar, eksiklikler görülüyor. Bunlar, toplumun nezdinde tartışılmayacaksa, toplumun bu olaya katılmasını nasıl sağlamış olacağız?!

Bakın, gerekçenin hemen birinci sayfasında şöyle diyor: "...sorunlarının çözümünde toplumun katkısının sağlanması ve kurumların şeffaf bir yönetime kavuşturulması amacıyla bu tasarı hazırlanmıştır." Şimdi, toplum adına, bu kurullarda inceleme yapacak olan 5 kişilik kurul bir rapor hazırlayacak; ama, bu rapor tartışılmayacak; yasak getireceksiniz. Şeffaflık sağlanmış olur mu?!

Dolayısıyla, burada dostlar alışverişte görsün atasözünü hatırlatacak bir uygulama olması endişesini taşıyoruz; yani, bu tasarıyla getirilmek istenen iyileştirmenin, tatbikatta, dağın fare doğuracağı gibi bir neticeyi hâsıl etmesinden kuşku duyuyoruz ve endişe ediyoruz. Keşke, daha önceki maddelerde vermiş olduğumuz önergeler kabul edilseydi de sivil toplum örgütlerinin önereceği isimlerden bu kurullar oluşmuş olsaydı ve bir önceki maddede de bu raporlar tartışılır, kamuoyu da bu konuda bilgi sahibi olur ve böylece, ceza ve tevkifevlerinde meydana gelen birtakım olumsuzluklardan kamuoyu da haberdar olur ve böylece bir baskı kurularak, bu yasayla getirilen düzenleme amacına ulaşmış olurdu diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, tabiî, vaktimiz çok kısa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ ŞAHİN (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlıyorum; 1 dakika daha lütfeder misiniz?

BAŞKAN - Buyurun efendim.

MEHMET ALİ ŞAHİN (Devamla) - Evet, teşekkür ederim.

Yasa yapmak önemli; ama, ondan da önemlisi, tabiî uygulamaktır. Bakın, iki gün önce, bir değerli arkadaşımızın önergesi üzerine verilmiş olan bir cevaptan anlıyoruz ki, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince, şu ana kadar 10 trilyon liraya yakın tazminat ödemek durumunda kalmışız.

Uluslararası anlaşmaların altına Türkiye olarak imza atıyoruz; ama, o anlaşmaların uzantılarını, yani, o anlaşmaların getirdiği düzenlemeleri iç hukukumuza yansıtamıyoruz. Birtakım yanlış tatbikatlar oluyor ve bu tatbikatlardan olumsuz etkilenen insanlar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyor ve Türkiye, şu ana kadar, 10 trilyon lira para ödemiş. Sırada bekleyenler var ve Türkiye, mutlaka, altına imza koymuş olduğu sözleşmeleri iç hukuka taşımalı ve bu sözleşmelerin gereğine uygun icraatlar ortaya koymalıdır. Bu konuda, Adalet Bakanlığımıza çok büyük görevler düştüğü kanaatindeyim. Sürem dolduğu için, daha fazla uzatmak istemiyorum.

Bu tasarının, ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor; hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Isparta Milletvekili Sayın Ramazan Gül; buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA RAMAZAN GÜL (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 669 sıra sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısının 7 nci maddesi hakkında söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

İlgili 7 nci madde, izleme kurullarının çalışma usul ve esaslarını belirtmekte ve bu çalışma usul ve esaslarının da bir yönetmelikle düzenleneceğinden bahsetmektedir.

Değerli milletvekilleri, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kurulmasını ilke olarak olumlu kabul ediyoruz. Bu kurullara, tıp, eczacılık, hukuk, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim birimleri alanlarında eğitim görmüş, kamu ve özel sektörde en az on yıl çalışmış kişilerden ya da emekliler arasından resen veya o yerdeki meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak seçilmesini sistemin sağlıklı işlemesi açısından olumlu karşılıyor ve iyi bir koordinasyonla, bunun, olumlu sonuçlara katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Bu kurullar, tutukevlerinin yönetim, işleyiş ve uygulamalarını yerinde görmek, incelemek, bilgi almak ve yaptıkları tespitleri ilgili mercilere rapor haline getirerek sunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim esas üzerinde durmak istediğimiz husus bundan sonra başlamaktadır; çünkü, cezaevlerinin, işleyişi, yönetimi ve uygulamaları hakkında hazırlanmış binlerce rapor vardır. Bunlar, tozlu rafları süslemekte ve tozlar içerisinde beklemekten öteye gidememektedir. Kamuoyunun rahatsızlığı da burada yatmaktadır.

Aylar önce yazılı ve görsel basın yoluyla cezaevlerinin içinde bulunduğu durumu, terör örgütü liderlerinin cezaevlerini nasıl ele geçirdiğini, buradaki mahkûmların nasıl ve hangi gerekçelerle suç makinesi haline dönüştürüldüğünü, bu duruma düşmek istemeyen diğer mahkûmların hangi işkencelere maruz kaldığını, can güvenliğini sağlamak için örgüt liderlerinin emrinde birer kukla, her söyleneni yerine getiren birer emirer konumunda kalışını hep birlikte gördük ve izledik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ceza ve tutukevleri bu duruma nasıl ve niçin düştü; bunu anlamak, açıklamak ve görmek zorundayız. Burada çalışan ceza infaz memurları ve diğer personel, çok düşük ücretle çalışmaktadırlar. Cezasını çekmek üzere gelen terör suçluları ve mafya liderleri gibi suçlular, buradaki personelin düşük ücretle çalıştırılmasından fayda sağlamaktadırlar. Bu görevlilerin, son ekonomik krizlerden sonra açlık sınırının altında ücret alması cezaevlerinin durumlarını bir daha gözler önüne sermektedir. Cezaevlerine, bugün, bir cep telefonu sokmanın bedelinin 1,5-2 milyar lira olduğundan bahsedilmektedir. Bu şartlar altında, cezaevlerinde güvenliği sağlayamayız ve suiistimali önleyemeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer bir sorun ise, cezaevlerindeki denetim ve aramalardır. Jandarmayla, infaz memurları arasında, denetimi hangisinin yapacağı bir türlü açıklığa

kavuşamamıştır. Cezaevlerinde bulunan bir suç aleti, yazılı ve görsel yayınlarla gösterilmekte; ancak, bu yasak maddelerin cezaevine nasıl girdiği ve sorumluları yıllardır açıklanamamış ve bulunamamıştır. Bunun nedeni, denetim görevini asker ve infaz memurlarının birlikte yapmasından kaynaklanmaktadır. İnfaz memuruna göre suçlu jandarma, jandarmaya göre de suçlu infaz memurudur. Bu durum, yıllardır devam edegelen bir süreçtir. Cezaevlerinde arama ve denetimi kimin sağlayacağı açıklığa kavuşturulmalı ve suç işleyen, görevini savsaklayan kişi mutlaka cezalandırılmalıdır. Herkesin görev alanı ayrı ayrı belirtilip, görevi layıkıyla yaptırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlar mısınız.

RAMAZAN GÜL (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizdeki ceza ve tutukevleri, üyesi olmaya çalıştığımız Avrupa Birliği normlarına getirilmeli, Avrupa Birliği standartlarında yasalar hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Avrupa Birliği, üyesi ülkelerin milletvekillerinin ülkemizdeki cezaevlerini inceleyen ve denetleyen bir kurum olmaktan mutlaka çıkarılmalıdır; ülkemiz aleyhine sayfalarca rapor hazırlamalarının ve inceleme yapmalarının önüne geçilmelidir. Bu durum, hem ülkemiz hem de burada cezasını çekmekte olan insanlarımız için yapılmamalıdır ve ülkemiz bu ayıptan mutlaka kurtarılmalıdır. Bunu, biz, hem ülke olarak hem de hasbelkader suç işleyip cezaevine düşen insanlarımız olarak istemekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasaya, Doğru Yol Partisi Grubu olarak olumlu baktığımız ifade eder; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım. Bu yasanın ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diler, saygılar sunarım, teşekkür ederim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Gül.

7 nci maddeyi oylarımıza sunuyorum...

MUSTAFA NİYAZİ YANMAZ (Şanlıurfa) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

NAİL ÇELEBİ (Trabzon) - Geçti Sayın Başkanım.

BAŞKAN - 7 nci maddeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yetersayısı yoktur; birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.16

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.30

BAŞKAN: Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL

KÂTİP ÜYELER: Hüseyin ÇELİK (Van), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)

———O———

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117 nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VIII. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

2. - Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve hükümet yerinde.

7 nci maddenin oylanması sırasında karar yetersayısının aranılması istenmiş; ancak, ona ulaşılamamıştı.

Şimdi, elektronik cihazla oylama yapacağız ve karar yetersayısını arayacağım.

3 dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı vardır ve 7 nci madde kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum:

İzleme kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 8. - Aşağıdaki hallerde izleme kurulu üyelerinin görevine adlî yargı adalet komisyonunca son verilir :

1. İzleme kurulu üyeliğine seçilme şartlarını sonradan kaybetmek.

2. İzinsiz veya haklı bir mazereti olmaksızın bir yıl içinde iki toplantıya katılmamak.

3. Hastalık veya diğer bir nedenle görevini yapmakta acze düşmek.

4. İzleme kurulu üyeliğiyle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunmak.

Görevine son verilenler, bir daha izleme kurulunda görev alamazlar.

Herhangi bir nedenle boşalan üyeliklere, en geç iki ay içinde aynı usulle yeni üye seçilir.

BAŞKAN - 8 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini Sakarya Milletvekili Sayın Nezir Aydın ifade edecekler; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

FP GRUBU ADINA NEZİR AYDIN (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 669 sıra sayılı kanun tasarısının 8 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu, özellikle F tipi cezaevlerinde iyileştirme programı dahilinde çıkarmakta olduğumuz üçüncü yasa; Terörle Mücadele Kanununun 16 ncı maddesini değiştirmekle bir iyileştirme sağlandı, arkadan infaz hâkimliği ve bu üçüncüsü, izleme kurullarının oluşması.

Bir şeyler yapmaya çalışıyoruz, Sayın Bakan bunları Meclisimize getirdi; ancak, ne hikmetse, biz, bir şeyi tam ve düzgün, tam gereği gibi yapmayı, herhalde, öğrenemeyeceğiz.

16 ncı maddeyi kaldırdık; yani, cezaevlerinde, özellikle (F) tipi cezaevlerinde hücre sisteminden dışarıya çıkmayı, bir nevi, yasal hale getirdik; ama, tretmanı dayattık "ille, benim istediğim şekilde olursan çıkarırım; aksi takdirde, çıkarmam."

Şimdi, getirdiğimiz yasa tasarısında da izleme kurulları oluşturuyoruz; ama, bu izleme kurullarının hiçbir yetkisi yok; sadece gezerler, bakarlar, görürler, rapor tanzim ederler, raporlarını açıklayamazlar. Enteresandır; esasında, bu izleme kurullarının görevlerini Avrupalılar çok iyi yapıyorlar; istedikleri zaman geliyorlar, cezaevlerimizi inceliyorlar ve istediklerini de istedikleri yerde söylüyorlar. Yani, bizim oluşturduğumuz bu izleme kurulları onların görevini nasıl alacak?

Değerli arkadaşlar, ölüm oruçlarının hâlâ devam ettiği, açlık grevlerinin devam ettiği cezaevleri, gerçekten, çok büyük bir sıkıntı; ama, bundan ötesi, cezaevlerine gittiğiniz zaman şunu görüyorsunuz ki, cezaevi, belki, Sayın Bakana kadar dayanan bir dert yumağı. Cezaevlerinde, müdürler dertli, infaz memurları dertli, mahkûmlar zaten dertli; dertli olmayan kimseye cezaevlerinde rastlamak mümkün değil. Şimdi, izleme kurulları, bu dert yumağı içerisinde gezecekler, dertleri dinleyecekler, meseleleri çözecekler.

Biz, bu yasayı neden çıkarıyoruz? Ölüm oruçları olmasaydı, bunlar gündeme gelecek miydi? Ne 16 ncı madde gelecekti ne infaz hâkimliği gelecekti ne bu gelecekti. İlle, bir şey olmalı ki, biz, bir şeyler yapmaya kalkalım. Bir de Avrupa baskısı var. Avrupa baskısı olmasaydı, herhalde, gelmezdi.

Gerçi, ben, bu üç yasayı, Sayın Bakandan ilk duyduğumda, 19 aralık öncesiydi; yani, cezaevleri operasyonu öncesiydi. Sayın Bakan, o zaman "gerekli yasal düzenlemeler yapılacak; 16 ncı madde değişecek, infaz hâkimliği yasası çıkacak, bir de bu sivil izleme kurulları oluşturulacak, ondan sonra (F) tipi cezaevleri açılacak" diyordu; ama, devletimizin Adalet Bakanı, en güvenilen kişi -Sayın Bakanım, mutlaka şahıs olarak öyledir, ama- bu noktada, bu sözleri söyledikten iki gün sonra cezaevlerine operasyon yapılmıştır. Böyle bir durumda, acaba Sayın Bakanın güvenilirliği mi zedeleniyor, yoksa devletin itibarı mı zedeleniyor; ben, bunu da tam olarak anlamış değilim.

Değerli arkadaşlar, aslında, bu ülkede, bu meselelerin çözümü çok kolay; ama, neden?.. Bizde enteresan bir şey var; kendine has koşullar masalı. Ne olursa olsun, neyi yapmaya kalkarsak kalkalım, hemen kendine has koşullar masalı ortaya çıkıyor. Her şeyimizde bu var ne hikmetse.

Şimdi, burada, enteresan bir şey var. Cezaevlerini geziyorsunuz; oradaki tutuklular, hükümlüler "efendim, bu cezaevleri yıkılmalıdır; bunlar yıkılmazsa, bunlar ortadan kaldırılmazsa, biz kendimizi yakarız, kendimizi öldürürüz" diyor. Böyle şey olmaz. Böyle demeye hiç kimsenin hakkı olmaması gerekir ve olmamalıdır da; ama "ben devletim, ben ne dersem o olur, kendini yakarsan yak, ölürsen öl." Bunu da devletin dememesi lazım.

Bu insanlar terörist olabilir; öyledir. Bu insanlar suçludur; olabilir; ama, devletin, insan hakları ölçülerinde, insan hakları standardında, dünya cezaevlerinde uygulanan sistemle, mutlaka yapması gereken şeyler vardır.

Değerli arkadaşlarım, bizde mesele, bina meselesi değildir. Bizim binalarımız gayet güzel; ama, bizde mesele, zannediyorum ki bina meselesi değil, kafa meselesidir. Bizde düşünce meselesi vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - 1 dakika içerisinde toparlayın lütfen.

Buyurun.

NEZİR AYDIN (Devamla) - Sayın Başkanım, bitiriyorum.

Değerli arkadaşlar, beni çok duygulandırdığı için enteresan bir şeyi sizinle paylaşmak istiyorum. Burada, beraber olduğumuz arkadaşlar var. Almanya'da bir cezaevini, Berlin'de bir cezaevini gezdik, hepsi tek kişilik olan bir cezaevi. Orada, Türk mahkûmları ziyaret ettik. Türk mahkûmların bize getirdiği bir şikâyet vardı. "Biz, cezaevi yönetimine müracaatta bulunduk; biz Müslümanız, cuma günleri izin istiyoruz, cuma namazı kılmaya camiye gideceğiz diye. Bir arkadaşımıza izin çıktı, diğer üç tanesine izin çıkmadı; yani, bizim aramızda da, bölücülük veya psikolojik bir ayırımcılık yapıyorlar" dediler. Biz de, cezaevi yönetimine "neden böyle bir şey oluyor, nasıl oluyor" diye sorduğumuzda, cezaevi müdiresinin verdiği cevap şuydu: "Efendim, dilekçeler bize gelince, biz inceledik; o izin verdiğimiz bir kişi, hücresinde, günlük dinî görevlerini yerine getiriyordu, diğerleri getirmiyordu. Onlara, onun için izin vermedik. Günlük dinî görevini yapmayanın, haftalık dinî görev yapma hakkı var mıdır sizce" diye de bize sordu. Biz, sessiz kaldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümleniz için mikrofonu açıyorum; lütfen...

NEZİR AYDIN (Devamla) - İşte, bence, kafa meselesi, düşünce meselesi budur. Ben, bu düşünceyi, bu duyguyu ve bu şekilde olmasını arzu ediyorum. Bunu yaptığım zaman göreceğiz ki, bizim cezaevlerimizde de, ne ölüm oruçları olacaktır, ne açlık grevleri olacaktır; her şey, dünyada olduğu gibi, standartlarına uygun, insan haklarına uygun olacak, herkes cezasını çekecek, herkes de rahat olacak, hepimiz rahat olacağız.

İnşallah, ülke rahat olacak diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç ifade edecekler.

Buyurun Sayın Genç. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Yasa Tasarısının 8 inci maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, benden önce konuşan Fazilet Partili arkadaşımla beraber, biz, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Cezaevleri Alt Komisyonu üyesiyiz.

Tabiî ki, bu izleme kurullarının seçilmesi, bunların işlemesi, cezaevlerinin ve diğer bütün kurumların, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin insanlık âlemi içerisinde sahip olduğu temel demokratik kurallara ve değerlere uygun işlemesi temennimizdir, isteğimizdir; ancak, tabiî, bunları uygulayan da insanlardır. Ne kadar mükemmel düzenlemeler yaparsanız yapın, ne kadar iyi yaparsanız yapın, kötü niyetlilerin elinde kötü olur, iyi niyetlilerin elinde iyi olur.

İzleme kurulu üyeliğinin sona ermesi... Tabiî, bu kurula seçilen kişilerin belli nitelikleri var - tasarıda belirtilmiştir- bunları kaybedince de, elbette ki, bu üyeliğin kaybedilmesi gayet normaldir.

Yalnız, ben, bu vesileyle bir şey söylemek istiyorum, değerli milletvekilleri; bu (F) tipi cezaevleriyle ilgili, Türkiye'de ciddî bir bilgi yok. Mesele nedir? Mesele; bugün, bazı örgütler, burada ör-

gütsel mücadele veriyorlar; ancak, bu mücadele sonucunda, biliyorsunuz, biz, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu olarak, gittik, bunlarla görüştük. Sayın Bakanımız bazı kabullerde bulundu; hatta, Sayın Başbakanımızla görüştük, Sayın Başbakan Yardımcılarımızla görüştük; o sırada denildi ki "biz (F) tipi cezaevleri projesini şimdi durdurduk." Bu denildikten hemen kısa bir süre sonra, 19 Aralıkta bir müdahale yapıldı. O müdahale sırasında, 30 tutuklu ve hükümlü öldü, 2 erimiz şehit oldu; fakat, bu açlık grevleri, ölüm oruçları devam etti. Devamı neticesinde, 23 kişi daha öldü. Şu sırada, aşağı yukarı 10 kişi, kötürüm olduğu için tahliye edildi; 40 küsur kişi, artık, aklî melekelerini kaybetmiş cezaevlerinde; 100 kişi de, hâlâ ölüm orucuna devam ediyor ve bunun devamı da gelecek.

Şimdi, Sayın Bakan, maalesef, bu konuda çok inatlaşıyor. Mesele şu: Şimdi, tecrit var mıdır, yok mudur?.. Bakın, bunlar vatan haini olabilir, katil olabilir, suçsuz da olabilir. Bunların büyük bir kısmı da şöyle sayın milletvekilleri: Adam, 17-18 yaşında çocuk; okula giderken, bir bildiri tutuşturmuşlar eline ve gitmişler, ondan sonra, sen örgüt üyesisin -bir kısmı tabiî ki katil; ama, bir kısmı böyle- diye, 12-13 yıl ceza verilmek amacıyla... Birçoğu hakkında hâlâ mahkûmiyet kararı çıkmamış ve birçoğu da, bu ölüm oruçları nedeniyle çok zor durumda. Hatta, bir kısmı da, geçen gün, mesela, DSP'nin bir fiilinden dolayı, bir ili protestoya giderken tutuklandılar; onların bir kısmı da ölüm orucunda ve bir kısmı galiba öldü.

Şimdi, mesele şu: Bunların büyük bir kesimi, 24 saat, bir odada tek kişi yaşıyor. Bakın, biz, Avrupa cezaevlerini gezdik. Avrupa cezaevlerinde, mahkûmlar, en azılı mahkûmlar, gece tek kişilik odalarda kalıyor; ama, gündüz, 14 kişi, 28 kişi bir araya geliyorlar. Şimdi, Sayın Bakan inatlaşmış; ille 24 saat bunlar bir yerde kalacak; bu, doğru değil. Bakın, hepimizin çocukları var. 18, 20 yaşında, 22, 24 yaşında çocuğu, tek başına, bir odaya 24 saat koyarsanız çıldırır. Onun için, Sayın Bakan, Terörle Mücadele Kanununu da çıkardınız. Kaldı ki, (F) tipi dışında kalan terör suçlusu birçok insan var, 9 000-10 000 kişi var. Ben, bunların isimlerini burada telaffuz etmek istemiyorum. Bunlar toplu yaşıyorlar. O zaman, Sayın Bakan, bir adım atın da, lütfen, deyin ki: "Ben, bu tecridi kaldıracağım."İstenen bu. Biz, onların isteğini değil; ama, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, dünya standartlarında, bir mahkûmun yaşaması için gerekli olan koşullar neyse biz de Türkiye cezaevlerinde uygulayalım; bizim istediğimiz bu.

Geçen gün, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanımıza dedik ki: "Sayın Başkan, Sayın Başbakandan, Başbakan Yardımcılarından bir randevu al." Bu, bir dramdır. Değerli milletvekilleri, bakın, bunların yüzlerce aileleri var, ailelerinin akrabaları var. Bu insanların, ölüm orucunda olan insanların o eylemlerini savunmuyoruz; ama, adam örgüt üyesi ve inatlaşıyor. Devletin görevi, hak olan şeyi yapmak; yani, onun inadı gereğini yapacak değil; ama, maalesef, ne Sayın Bakan ne Başbakan ne de Başbakan Yardımcıları bunlarla ilgili bir adım atmak istemiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - 1 dakika veriyorum; buyurun.

KAMER GENÇ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir hukuk devletidir. Hukuk devletinin kendisine göre standartları vardır; cezaevinde de bunun standardı vardır, dışarıda da vardır. Lütfen, Adalet Bakanı olarak -bakın, bu kadar insan öldü, bu kadar insan sakat kaldı- çıkın deyin ki: "Ben, cezaevlerinde tecridi önleyeceğim." Deyin ki: "Bunlar her gün üç saat, beş saat sekiz on kişi bir araya gelir." Kıyamet mi kopar?! Sekiz on kişiyle de devleti kimse yıkamaz; zaten kontrol altında.

Bize gelen şu: Bu ölüm oruçlarından kaynaklanan bir sakatlık var; yani, artık, kötürüm olmuş insanlar. "bunları tedavi edelim" denilirse... Bize gelen mahkûm ailelerinin istekleri bu. Lütfen,

Sayın Bakan, bunu söyleyin de bu dram bitsin. Bu, onların istekleri yerine gelmiş anlamında değildir. Hergün birçok aileler, İnsan Haklarını İnceleme Alt Komisyonu olarak bize geliyor. Bizim bu konuşmalarımıza, burada, işte "vatan hainlerini savunuyor" diyen zihniyetler de olabilir; ama, biz insanız, biz, Türkiye'de bildiğimiz doğruları söylemek zorundayız; milletvekili yeminimiz bunu gerektiriyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Genç, lütfen tamamlayın.

KAMER GENÇ (Devamla) - Bir cümle söyleyeyim.

Bizim için, doğruyu söylemek şarttır. Dünyanın hiçbir yerinde, demokratik hiçbir ülkesinde, bir kişi, üç ay, beş ay, yirmi ay, üç sene, beş sene tek kişilik odada kalamaz sayın milletvekilleri.

Bakın, 19 Aralık müdahalesinden bugüne kadar yedi ay geçmiş Sayın Bakan; kanunlar çıkmış, lütfen, bir şeyler yapın. Biz gittik, bir cezaevinde bize küçük bir tencere, yanında bir tabak getirdiler; diyorlar ki "yahu, kardeşim, köpeklere bu yemekleri yedirmezler. Getiriyorlar, üç tane yemeği bir tabağın içinde pencereden uzatıyorlar". Bunları görmek lazım, doğru olan şeyleri yapmak lazım.

Buraya her düşen insan suçlu değil. Bakın, Tuncelili bir vatandaş, Malatya Cezaevine, operasyondan üç gün önce gelmiş, operasyonda adamı almışlar, daha mahkemeye çıkarmamışlar. Üç ay sonra gittik; mahkemeye çıkarmıyorlar efendim. Bu durumda olan insanlar var.

Sayın milletvekilleri, birilerinizin hoşuna gitmeyebilir; ama, bizim görevimiz, burada, doğruları savunmak. Doğruları, her zaman ve her zeminde savunuruz; herkes de beni tanır, bilir. Bazı insanların homurdanmalarını da duyuyorum!.. Benim vicdanım neyi gerektiriyorsa onu söylüyorum. Ben, bu memlekette barışın gelmesini istiyorum, huzurun gelmesini istiyorum. Huzur herkese lazımdır. Huzur her kişiye lazımdır. İnsan hakları herkese lazımdır.

BAŞKAN - Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Devamla) - Sayın Bakan, sizden de rica ediyorum. Lütfen, çıkın, şu tecridi ne zaman önleyecekseniz söyleyin. "8 kişi, 10 kişi, belirli bir saatte bir araya gelir" deyin yani... Rica ediyorum. Bu kadar insan öldüğü zaman, siz, hiç mi vicdan azabı duymuyorsunuz?!

Saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Genç.

8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum:

İzleme kurulu üyelerine karşı işlenen suçlar ve kurul üyelerinin cezaî sorumluluğu

MADDE 9. - İzleme kurulunun görevi ile ilgili olarak kurul üyelerine karşı işlenen suçlar hakkında Devlet memurlarına karşı işlenen suçlara, kurul üyelerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında Devlet memurlarının işledikleri suçlara ilişkin hükümler uygulanır.

İzleme kurulu üyelerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı soruşturma izni, adlî yargı adalet komisyonu başkanınca verilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini Nevşehir Milletvekili Sayın Mehmet Elkatmış ifade edecekler.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

FP GRUBU ADINA MEHMET ELKATMIŞ (Nevşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 669 sıra sayılı, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı hakkında Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubumuz ve şahsım adına, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir ülkede hukuku hâkim kılmak, huzuru sağlamak devletin görevleri arasındadır. Hukuka aykırı davranan, huzuru bozanlar, yasaların öngördüğü cezalarla cezalandırılırlar. Tutukluluk hallerindeki cezaların tedbir, hükümlülükteki cezaların da caydırıcılık özelliği vardır; ancak, cezaevine düşen herkesin de suçlu olmadığını kabul etmek gerekir. Bir insan cezaevine girdiyse, elbette ki, o suçlu değildir her zaman; ama, suçlu olan da cezasını mutlaka çekecek. Ancak, şunu da kabul etmek gerekir ki, cezaevine düşen de bir insandır. Onun insan olduğu gerçeğinin de kabul edilmesi gerekir. Bunu söylerken bir şey yanlış anlaşılmamalı, tutuklu veya mahkûmlar cezalarını çekmesinler, cezaevlerinde krallar gibi yaşasınlar demek de istemiyorum. Elbette ki, bir suç işleyen cezasını çekecektir. Cezaevlerinin de kendine özgü şartları vardır ve olacaktır da. Bu durum gayet tabiîdir; ancak, insanın insan olması dolayısıyla vazgeçemeyeceği tabiî hakları, ihtiyaçları vardır. Devletin görevi de bunları sağlamaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda cezaevleri devamlı surette problem olmuştur. Ülkemiz bundan dolayı büyük sıkıntılara uğramıştır. Birkısım sivil toplum örgütlerinin tepkileri de olmuştur. Cezaevlerimizin bugün içinde bulunduğu durum, ülkemizin dış dünyadaki imajını da menfi olarak etkilemiştir. Avrupa Birliği, Uluslararası Af Örgütü gibi kuruluşların tepkilerine, hatta telkinlerine muhatap olduk.

Değerli arkadaşlar, bütün bu tepkilerden, sıkıntılardan kurtulmak için, cezaevlerinin düzeltilmesi, ıslah edilmesi gerekir. Daha evvel Meclisimizce kabul edilen, infaz hâkimliği, iş yurtları ve cezaevleri şartlarının yeniden düzenlenmesi, Terörle Mücadele Kanunundaki değişiklikler bu konudaki olumlu gelişmelerdir. Şimdi, bu kanun tasarısıyla getirilen izleme kurulları da, doğru bir yaklaşımdır.

Bilindiği gibi, cezaevlerinin durumları, geçen yıl, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun gündemine girmiştir. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu çok müspet çalışmalar yapmış, birçok cezaevine bizzat giderek cezaevlerinin halini görmüş, tutuklu ve mahkûmlarla görüşmüş, onların şikâyet ve taleplerini dinlemiş ve neticede de, birçok rapor yayımlamıştır. Komisyonun bu çalışmaları ve yayımladıkları raporlar, gerek ulusal ve gerekse uluslararası camiada çok yankı yapmış ve olumlu bulunmuştur.

Cezaevlerinden sorumlu olan cumhuriyet savcıları ve yeni oluşturulan infaz hâkimleri, elbette ki, cezaevleriyle ilgilenmişler ve ilgileneceklerdir; ancak, tutuklu ve mahkûmlar, savcıları taraf gördüklerinden, her problemlerini kendilerine anlatamamışlar veya anlatmamışlardır; ancak, taraf görmedikleri Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna her şeyi anlatabilmişlerdir. Demek ki, böyle bağımsız ve tarafsız kurullara ihtiyaç vardır. Bu nedenle, cezaevlerinde, bağımsız ve tarafsız izleme kurullarının oluşturulması çok doğru olurdu; fakat, getirilen ve biraz evvel kabul edilen 5 inci maddeye göre oluşturulacak olan izleme komisyonunun seçim şekli, bağımsız ve tarafsızlık ilkesine uymamaktadır. Bu konuda kuşkulu olduğumuzu belirtmek istiyorum. O nedenle, konunun yeniden düşünülmesi ve buna göre düzenleme yapılması yararlı olacaktır. Gerçekten, ehil ve tarafsız kişilerin bu kurullara seçilmesi gerekir. Tabiî, seçilen bu kurul üyelerinin güvenliklerinin ve teminatlarının da sağlanması lazımdır.

Yine, bu kurullarda görev alan kişilerin, görevlerinden dolayı veya görevleriyle ilgili suçlardan dolayı haklarında soruşturma açılmasına imkân tanımak doğrudur. Kurul üyelerinin işledikleri suçlardan dolayı soruşturma izninin, Adalet Komisyonu Başkanına değil de, Adalet Bakanına verilmesi daha doğru olurdu; zira, bu kurulları, Adlî Yargı Adalet Komisyonu, oybirliğiyle seçiyor. Bu kişiler, nihayetinde, seçilen kişilerdir, onun için, böyle bir teminatın verilmesi daha doğru olurdu diye düşünüyorum.

Soruşturma izni aleyhine itiraz kabil mi değil mi belli değildir; bu konunun da açıklığa kavuşturulması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Elkatmış, lütfen toparlayınız.

MEHMET ELKATMIŞ (Devamla) - Hepinizi, saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Elkatmış.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Eskişehir Milletvekili Sayın Sadri Yıldırım; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 669 sıra sayılı, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısının 9 uncu maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Partim ve şahsım adına Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde; bu kurumlarda, özellikle, yönetimden kaynaklanan işleyiş ve uygulamalarla ilgili olarak ileri sürülmüş olan iddiaların takibine imkân sağlamak maksadıyla izleme kurulları teşekkül ettiriliyor. Bu kurullar, asılsız iddiaları veya haklı-haksız olan ithamların gerçeklerini ortaya çıkarmak için oluşturuluyor.

Bir süreden beri, cezaevleriyle ilgili bir seri düzenleme yapıyoruz, yasalar çıkarıyoruz. Burada temel amaç, bu yasaların gerekçelerinde de belirtildiği gibi, cezaevlerindeki işleyişi düzenlemek, cezaevlerinde hem mevcut Anayasaya ve hem de yasalara uygun şartlar oluşturmak. Ayrıca, imza koymuş olduğumuz uluslararası belgelere uygunluğu temin etmek amacıyla, bu yasaları, burada konuşuyoruz ve Doğru Yol Partisi olarak da destekliyoruz; ama, buna rağmen, halen cezaevlerinde bir iyileşme olmadığı kanaatindeyim. Hatta, ceza infaz kurumları ve tutukevleriyle ilgili olarak, özellikle gerek yurtiçinden ve gerekse yurtdışından asılı veya asılsız, haklı veya haksız birkısım iddia ve ithamlar, büyük milletimizi rencide etmiş, devletimizi de, maalesef, güç durumda bırakmıştır. Öyleyse, gelin, adlî reform yasasını getirelim; çünkü, Adalet Bakanlığının, hâkimlerin, personelin, tutuklu ve hükümlülerin tüm sorunlarını kökten çözelim. Bu reforma, adlî tutuklu ve hükümlüler için başlansın diyorum.

Değerli milletvekilleri, Doğru Yol Partisinin çıkarılmasını istediği adlî reformun esas amacı, hukuk devleti olmanın ve demokrasi standardını yükseltmenin en önemli unsurudur. Hukukun üstün olmadığı bir ülkede demokrasiden bahsetmek mümkün olmadığı gibi, insan hak ve hukukunun korunması ve kollanması istikametinde alınacak her tedbirin yargı denetimi ve yargı koruması altında olduğunu da dikkate aldığımızda, bunu bir bütün olarak da değerlendirmek zorundayız.

Değerli milletvekilleri, yargı bağımsızlığının, yargı tarafsızlığının ve yargıç bağımsızlığının olmadığı bir ülkede hukukun üstünlüğünden bahsetmek mümkün değildir. Bu sebeple, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, öncelikle hukukun üstünlüğünü temel alacak birkısım düzenlemeleri yerine

getirmek ve yargıya müdahaleye neden olacak hiçbir şekildeki uygulamaya asla izin vermemek ve bu konuda da gerekli hassasiyeti göstermek hepimizin görevi olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, sosyal devlettir, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir hukuk devletidir ve devlet faaliyetleri, hukuk kurallarına uygun olarak, mutlak surette vatandaşı koruyucu ve kollayıcı mahiyette olmalıdır; yani, devletin en önemli görevlerinden biri, insanların huzurunu ve güvenliğini sağlamaktır, refahını temin etmektir.

Değerli milletvekilleri, 9 uncu maddede, izleme kurulu üyelerinin güven içinde görevlerini yerine getirmelerini sağlamak amacıyla bunlara karşı işlenen suçların devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi sayılacağı ve bunların, görevleri sebebiyle işledikleri suçlarından da devlet memurlarının işlediği suçlar gibi cezalandırılması öngörülmüştür. "İzleme kurulu üyelerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı soruşturma izni, adlî yargı adalet komisyonu başkanınca verilir" denilmektedir. Doğrudur; ancak, bu duruma göre, daha geçenlerde, yeni, İnfaz Hâkimliği Yasası geçti. Bu yasayla tutuklu ve hükümlülerin hak ve hukukları hâkim teminatı altına alınmıştır; daha doğrusu, bu konularda cezaevleri yönetimlerinin karar ve tasarrufları yargı denetimine alınmıştır. Biz, Doğru Yol Partisi olarak, iyileştirmeden yanayız.

Değerli milletvekilleri, izleme kurulu oluşturmak doğrudur; ancak, bu kurulu çalıştırmak çok zor olacağı gibi, kanunun aradığı manada faydalı olacağı kanaatinde değilim; çünkü, bizde denetim noksanlığı vardır, bilhassa cezaevlerini, taviz vermeden, devamlı kontrol gerekir.

Ayrıca, bu kurulun kuruluşunun Anayasanın 138 inci maddesiyle ters düşeceği kanaatindeyim.

Yine, devlete, lüzumsuz yeni kurumlar ve yeni masraflar getirmektedir: çünkü, ekonomik krizi de hesaba katmak mecburiyetindeyiz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde adliyelerimizin durumu bellidir; taşrada halen bilgisayara geçilmediği gibi, duruşma salonları, hâkim ve savcı odaları da iyi durumda değildir ve halen, kâğıt, kalem, kırtasiye sıkıntısı çekilmektedir. Tüm adliye personelimiz, hâkim ve savcılarımız, cezaevleri personeli ve gardiyanlarımız da büyük maddî sıkıntı çekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, toparlayınız.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - İki yıldır söylüyoruz; ama, buna rağmen halen bir iyileştirme yapılmamıştır.

Taşradaki adliyelerimiz, maalesef, topladığı milyarlık harç ve gelirlerine rağmen -tamamı Ankara'ya gönderildiğinden- varlık içinde yokluk çekmektedir, öncelikle bunlara bir çare bulunması gerekir.

Değerli milletvekilleri, bizim yapacağımız iş, öncelikle adlî reform yasasını çıkarmaktır. Yargının tarafsızlığını ve bağımsızlığını sağlamanın, hukukun üstünlüğüne inanmanın, siyasetin yargıya müdahale etmemesini ve yargının da siyasallaşmamasını sağlamanın, demokrasinin bir gereği olduğuna inanıyor; Yüce Heyetinize ve tüm adliye camiamıza, Doğru Yol Partisi Grubu adına saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

9 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan, deminden beri Başkanlık Divanı Üyesine haber gönderiyorum. Bu tarafa bakmadınız, baksanız göreceksiniz beni.

BAŞKAN - Baktım efendim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Burada muhalefet var efendim.

BAŞKAN - Peki efendim.

10 uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10. - İzleme kurulu başkan ve üyelerine her toplantı için 2000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar üzerinden huzur ücreti ödenir. Ancak, bir ayda en çok iki toplantı için ödeme yapılabilir. Bakanlar Kurulu, yukarıda belirtilen gösterge rakamını iki katına kadar artırmaya yetkilidir.

İzleme kurulu üyelerine ayrıca 10.2.1945 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre birinci derece Devlet memurlarına ödenen miktarda harcırah ödenir.

İzleme kurullarının görevleriyle ilgili her türlü harcamaları, Adalet Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır.

BAŞKAN - 10 uncu madde üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MUSTAFA GEÇER (Hatay) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekillerimiz; görüşülmekte olan 669 sıra sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısının 10 uncu maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Heyetinizi selamlıyor, saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan tasarının 10 uncu maddesinde, infaz veya tutukevleri için oluşturulacak izleme kurulları başkan ve üyelerine verilecek huzur hakları düzenlenmektedir. Bu maddeyle, izleme kurulu başkan ve üyelerine verilecek huzur hakları, memurlar için öngörülen 2 000 gösterge rakamı üzerinden hesaplanmakta ve yapmış oldukları aylık toplantılar üzerinden verilmektedir; ancak, bir ayda en fazla iki toplantı için huzur hakkı ödenmektedir.

Diğer taraftan, izleme kurulu üyelerine de, aynı zamanda, 10.2.1945 tarih ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre de harcırah verilmektedir. Burada, izleme kurulları üyelerine, tabiî, çalışmaları karşılığında bir ücret almaları öngörülmüş; ama, toplantı ne kadar fazla olursa olsun, ancak, bir ayda en çok iki toplantı için ücret ödenecektir. Şu andaki son göstergelere göre, iki toplantı için bunların eline geçebilecek para hesaplandığında 74 800 000 lira etmektedir. Gerçekten, önemli bir konuyu, önemli bir görevi yapacak bu elemanlara, kurul üyelerine ödenecek bu paranın, aslında çok cüzi bir para olduğu burada gözümüze çarpıyor. Yani, yapmış olacakları izlemeyle ilgili her toplantı için 37 400 000 lira alacaklar ve ayda en fazla iki toplantı için ücret ödenecek, dolayısıyla, ikiden fazla toplantı yapmış olsalar da 74 800 000 lira bir para alacaklar.

Tabiî, bu, işin malî boyutudur; çok önemli değil diyebiliriz; ama, son derece önemli olan, bugün, tutukevlerinde, ceza infaz kurumlarında zaman zaman karşılaştığımız tatsız olaylar, tutuklulara veya hükümlülere yapılan kötü muamele ve işkencelere tanık oluyoruz. Ülkemiz, maalesef, bu konuda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidilen birtakım davalarda da davaları kaybetmiştir. Önemli bir husustur; ancak, bu düzenleme, şu anda görüşmekte olduğumuz tasarı, gönül isterdik ki, Avrupa ulusal programı verilmeden önce; yani, Avrupa İnsan Hakları Bildirgesi veya Kopenhag kriterleri veya Türkiye'nin Avrupa Birliğine üye olması aşamasında, Avrupa Müktesebatının ül-

kemizin iç hukukuna taşınması noktasında çalışmaların bir ürünü değil, insanımızın, gerçekten, insan olma kimliğiyle, kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesi içerisinde, kanunların öngördüğü fiillerden suçlanması ve kanunların öngördüğü cezalar dışında herhangi bir ceza ile insanlık onuruna yakışmayan bir muameleyle karşılaşmamasını düzenleme adına, bu, ülkemize daha önce getirilseydi.

Ancak, maalesef, memleketimizde, Osmanlıdan bu yana, 1839 Tanzimattan bu tarafa, Batı'dan iktibas edilen veya "resepsiyon" dediğimiz yasalaştırma geleneği sürdürülmekte ve ülkemizin realitesine uygun, insanlarımızın, diğer ideolojik kimlikleri, bütün kimlikleri, meslek kimlikleri, siyasî kimlikleri bir yana, insan olma evrensel kimliğinin kendilerine sağladığı hakkı ve yasalarda gösterilen herhangi bir suç olan fiili işlemesi dolayısıyla, yine yasalarda belirtilen cezalardan başka bir cezaya çarptırılmaması gibi bir işlemin takibi için yapılan bu düzenlemeyle ilgili bu kurula da çok önemli görevler düşmektedir; ancak, bugün, maalesef, tutukevlerinde ve ceza infaz kurumlarında, hatta, belki, yargılamanın ilk aşaması diyeceğimiz polis gözaltına almalarında da, insanlarımıza, büyük işkenceler yapılmaktadır; bunlara tanık oluyoruz.

Bunu yapanlar kimler; yani, dışarıdan gelen insanlar mı; yine devletin, kamunun görevlendirdiği kamu görevlileridir. Yani, bugün tutukevleri ve infaz kurumlarında görevli bulunan, oradaki tutukluların ve hükümlülerin canı ve hayatı emanet edilen insanlar bu işkenceyi uygulamıyorlar mı; elbette ki, bunlar uyguluyorlar; fakat, burada, yine dışarıdan oluşturulacak bir izleme kuruluyla, onların kötü muameleden bertaraf edilmeleri veya uygulanan kötü muamelelere taraf olan, bu fiili işleyen görevlilerin belki de cezalandırılmaları veya görevden el çektirilmesi neticesini doğuracak bir işlevi yapacak bu kurula, aslında, biraz daha malî yönden destek verilmesi gerektiği kanaatindeyim; çünkü, 74 800 000 liralık bir ücret için... Elbette ki, insanların yapısında bir menfaat duygusu vardır, bu menfaatı tatmin edilmediği zaman, yapmış olduğu görevin ve işin veya bir sorumluluğun karşılığını alamama endişesiyle, o göreve sıcak bakmaması da gündeme gelebilir ve burada verim düşer diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız.

MUSTAFA GEÇER (Devamla) - Onun için, öncelikle, eğitim alanında, bu kamu görevlilerinin, insan hakları noktasında eğitilmesi ve buna destek olarak da bu yasanın çıkarılması elbette ki yerindedir, yasal boşluk doldurması açısından yerinde bir yasadır.

Ben, bunun hayırlı olmasını, insanlarımıza hayır getirmesini temenni ediyor; Yüce Heyetinizi saygılarla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Doğru Yol Partisinin görüşlerini Isparta Milletvekili Sayın Ramazan Gül ifade edecekler.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA RAMAZAN GÜL (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 669 sıra sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Kurulları Kanun Tasarısının 10 uncu maddesiyle ilgili olarak söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, ceza hukukunun temel görevi suçluların cezalandırılmasının yanında, onları topluma kazandırma görevi de vardır. Gerçekten de ceza ve tutukevlerinin bu amaçla donatılması, yönetimin de bu amaca yönelik oluşturulması, eğitim kültürünün ağırlıklı olarak verilmesi gerekmektedir. Ancak, Türkiye'de, maalesef, ceza ve tutukevleri üzerinde yeterince durulmamış, hapse giren vatandaş, kaderiyle baş başa bırakılmıştır. O kadar ki, bu vatandaşlar cezalarını çektik-

ten sonra, serbest kaldıklarında, sivil hayata intibak etmekte güçlükle karşılaşmaktadırlar ve iş olanağı bulamamaktadırlar. Bu anlattıklarımın binlerce örneğini görmek mümkündür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ceza ve tutukevlerinde binlerce kişi kalmaktadır. Bu insanları üretime yönelik alanlarda çalıştırmak, onları üretken hale getirerek, meslek kazandırmak çok önemlidir. Bu konuda, Adalet Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işbirliği yapabilir. Bugün, Türkiye İş Kurumu, değişik alanlarda kurslar hazırlamakta ve insanları eğiterek, meslek edinmelerini sağlamaktadır. Bu çaba, ceza ve tutukevlerindeki vatandaşlarımız için de yapılabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ceza ve tutukevlerinde çalışanların sorunlarına eğilmemiz gerektiğini belirtmek isterim. Burada çalışan insanlarımız, gerçekten çok düşük ücret almaktadırlar. Biraz evvelki konuşmamda da arz ettiğim gibi, bugün, cezaevine kesici aleti sokmanın, uyuşturucu sokmanın, silah sokmanın bir bedeli vardır ve bu bedelin de, milyarlarca lira olduğunun dedikodusu yapılmaktadır. Böyle bir piyasa oluşursa, siz, düşük maaş verdiğiniz kişiyi engelleyemezsiniz; bu yasayı çıkararak da engelleyemezsiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, sorun, yasa yapmak değil; sorun, çıkarılan yasaları uygulayabilmektir, bunun altyapısını oluşturabilmektir. Bugün, cezaevleri, belli kişi ya da grupların egemenlik alanı altındadır. Mafya elemanları cezaevlerinde hesaplaşmakta, belli kamu görevlilerini açıkça satın almaktadırlar. Böyle bir yapının egemen olduğu sistemi düzeltmenin zaman alacağı açıktır. Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının belli bir koordinasyon içerisinde çalışması ve bu sorunların üzerine yüreklilikle gitmesi gerekmektedir. Terör örgütlerinin ya da çetelerin ele geçirdiği cezaevlerinde, mahkûmlar, bu örgütlerin hâkimiyeti altına girmekte ve mahkûmlar,. ıslah edilmiş olarak değil, âdeta, suç işlemek için yetiştirilmektedir. Oysa, ceza ve tutukevlerinde mahkûmların ıslah edilmesi ve topluma kazandırılmaları gerekmektedir. Dileğimiz, bu temenni doğrultusunda Bakanlığın bir çaba göstermesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, cezaevlerinin fizikî yapıları, gerçekten, çağın gereklerine uygun değildir. Bugün, çoğu cezaevi gerçekten eskidir ve yapıları son derece kötüdür. İstanbul'da Bayrampaşa Cezaevi vardır ve bugün, Bayrampaşa Cezaevi, şehrin içinde kalmış, o şehrin güzel yapısını, güzel dokusunu bozmaktadır.

Öte yandan, bazen, basından aldığımız bilgilere göre -ben, Sayın Bakanıma çok çok inanıyorum- bu, özellikle, cezaevlerinin ihtiyaçlarını karşılama noktasında bazı arsa alımlarında yüksek fiyatlı alımlar olduğundan bahsedilmekte, Hazine zarara uğratılmakta denilmekte ve bu konuda da Sayın Bakanımın gerekli hassasiyeti göstereceğine inanmaktayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa tasarısıyla getirilen uygulamayı, biz, Doğru Yol Partisi olarak, ilke olarak benimsiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Lütfen, toparlar mısınız.

RAMAZAN GÜL (Devamla)- Gerçekten de, bir tutukevindeki mahkûmu izlemek, sorunlarına sahip çıkmak, çözümlemek; daha doğrusu, bu insanları insan yerine koymak hepimizin görevi olsa gerek. İzleme kurullarının bu açıdan büyük bir boşluğu dolduracağına inanıyorum. Bu kurullara seçilecek olanların, tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda en az dört yıllık yüksekokullardan mezun olanlar arasından seçilmeleri ve asgarî belli bir deneyimin aranılması sistemin sağlıklı işlemesi açısından olumlu karşılıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 10 uncu maddesi, izleme kurullarında yer alacak kişilere verilecek ücretleri düzenlemektedir. Maddede tanımlanan ücretlerin artırılmasında Bakanlar Kuruluna yetki verilmesini, uygulamaya esneklik kazandırması açısından, olumlu karşılıyoruz.

Bu vesileyle, tasarının memleketimize, milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Gül.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 10 uncu madde üzerinde bir önerge vardır; okutup, işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 669 sıra sayılı kanun tasarısının 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aydın Tümen	Kürşat Eser	Beyhan Aslan
Ankara	Aksaray	Denizli
İbrahim Yaşar Dedelek	Salih Erbeyin	Hamdi Baktır
Eskişehir	Denizli	Kayseri

"İzleme kurulu başkan ve üyelerine her toplantı için 2000 gösterge rakamının devlet memurlarına uygulanan aylık katsayıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur ücreti ödenir."

BAŞKAN - Sayın Komisyon katılıyor mu efendim?..

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI EMİN KARAA (Kütahya) - Efendim, çoğunluğumuz olmadığı için katılamıyoruz; takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Hükümet katılıyor mu?..

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Katılıyoruz.

BAŞKAN - Hükümetin katıldığı, Komisyonun takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Görüşmekte olduğumuz 10 uncu maddeyi bu değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 1 inci maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde adlî yargı adalet komisyonlarınca izleme kurulları oluşturulur

BAŞKAN - Geçici 1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 2 nci maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunda öngörülen yönetmelik, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Adalet Bakanlığınca hazırlanır ve Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konur.

BAŞKAN - Geçici 2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 11 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - 12 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının lehinde, Sayın Şandır konuşacaklar.

Buyurun efendim.

Süreniz 5 dakika.

MEHMET ŞANDIR (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu kanunun tamamlanmış olmasından dolayı memnuniyetimi ve size olan şükranlarımı arz etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Gerçekten, hükümetimiz ve Meclisimiz çok önemli, çok insanî, çok gerekli bir kanunu tamamlamış bulunmaktadır. Bence, birçok başka güzel başlangıçların da adımını atmış bulunuyoruz. Devlet, toplumun, milletin en üst düzeyde örgütüdür. Kurumlar, bu toplumun talepleri, beklentileri doğrultusunda görevlerini yapmak durumundalar. Yanlışlıkları, eksiklikleri toplumla paylaşarak yönetmek, tanzim etmek gibi bir mecburiyet vardır. İşte, hükümetimiz, bu kanunla, ceza ve tutukevlerinin yönetimini ve işleyişini toplumla birlikte tanzim etmek noktasında, gerçekten çok önemli, reform niteliğinde bir karar vermiş ve bunu tanzim etmiştir. Her birimiz için, herkes için bir yara haline gelen cezaevlerimiz, cezaevlerimizde yaşanan hadiseler, çığlık çığlığa yaşanan ölüm oruçları ve başka mahfillerde, başka kurumlarda bizi mahcup eden gelişmeler, inşallah, bundan sonra, toplumun arasından seçilmiş toplum temsilcilerinin de katılımıyla, daha güzel, daha doğru, daha adaletli bir şekilde işleyecektir, tanzim edilecektir. Bunu tanzim ettiği için, hükümetimize ve Sayın Adalet Bakanımıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Toplumun içerisinden seçilecek temsilcilerin, ceza ve tutukevlerinin işleyişini ve yönetimini sürekli izlemeleri, alınması gereken tedbirler noktasında yönetime, idareye danışmanlık yapması, çok ileri bir davranıştır. Ümit ederim, temenni ederim, bu davranış, diğer kesimlere, diğer yönetimlere de yansıyacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu sebeple, bir hususiaki kanaatimi, duyarlılığımı da ifade etmek istiyorum. Cezaevlerinde yaşanan ölüm oruçları, gerçekten, bu toplumun çok önemli bir meselesi olarak sürekli gündemde tutulmalıdır. Bu ölüm oruçları bitirilmelidir. Ölüm oruçlarının bitirilmesi için, toplumun her ferdi ve her kurumu üzerine düşen görevi bihakkın yapmalıdır.

Bu insanlar, kendi iradeleri ve kendi eylemleri doğrultusunda yargılanmışlar, cezaevlerinde suçlarının cezalarını çekmekteler. Bu, kendi iradeleriyle olmakla beraber, bu sorun, bu sonuç, toplumun da sorunu, toplumun da sonucu olmak mecburiyetindedir. Bir başka anlamda diyebiliriz ki, cezaevlerindeki insanlar, toplumun devlete emanetidir; onlar rehabilite edilmeliler, onlar tedavi edilmeliler, onların yaşama hakkı korunmalıdır. Ölüm hakkı diye bir hak yok, böyle bir özgürlük yok. Bu toplum, bu Parlamento, bu hükümet ve Adalet Bakanlığı, her hallükârda, bu insanların ölüm orucuna yatmalarının önüne geçmelidir, bunu engellemelidir ve bu insanlarımız, artık, ölmemelidir diye düşünüyorum; bunu talep ediyorum, bunu temenni ediyorum. Bu yönde, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bir milletvekili olarak bize düşen görev neyse, bunu yapmaya hazır olduğumuzu top-

lumun dikkatine sunmak istiyorum. Gerçekten, bu insanlar, artık, ölmemeliler; aileleri ikna edilmeli, kendileri ikna edilmeli, bunların yaşamaları için zemin oluşturulmalı, şartlar oluşturulmalı. Bu insanlar, dikkate alınmalı, ciddiye alınmalı, dinlenilmeli ve bu ölüm oruçlarını, artık, bitirmeliyiz diye düşünüyorum. Bu sebeple, Sayın Bakanımızı ve sayın hükümetimizi de göreve davet ediyorum ve bu kanunu çıkardıkları için, bu yönde çok önemli bir adım attıklarını da biliyorum, inanıyorum ve kendilerine tekrar teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum efendim. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aleyhte konuşma talebi yok.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; ülkemize ve Adalet Bakanlığımıza hayırlı olsun.

Sayın Bakanımız teşekkür konuşması yapacaklardır; buyurun.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ceza infaz kurumlarını ve tutukevlerini çağdaş standartlara uygun duruma getirmek için hazırlamış olduğumuz kanun tasarılarından biri daha yasalaşmış bulunmaktadır; Yüce Meclise teşekkürlerimi sunuyorum.

Daha önce, Yüce Meclisin kabul etmiş olduğu kanunlardan Terörle Mücadele Kanununun 16 ncı maddesiyle ilgili uygulama başlamıştır. Hükümlü ve tutuklularımıza, birlikte çalışmak, birlikte eğitim görmek, birlikte spor yapmak, birlikte toplumsal ve kültürel etkinliklere katılmak olanağı sunulmuştur. F tipi cezaevlerinde tecrit söz konusu değildir. Bu etkinliklere bütün hükümlü ve tutukluların katılmasını bekliyoruz.

İnfaz hâkimliği uygulaması başlamıştır.

İzleme kurulları en kısa zamanda faaliyete geçirilecektir. Böylelikle, cezaevlerimiz ve tutukevlerimiz hakkında, bundan böyle, hiç kimse, buralarda tecrit olduğu ya da buralarda hükümlü ve tutuklulara kötü muamele yapıldığı, işkence yapıldığı iddialarını öne süremeyecektir; çünkü, bunları önleyici bütün tedbirler, Yüce Meclisin kabul ettiği kanunlarla alınmış bulunmaktadır. Şimdi, açlık grevlerini ve ölüm oruçlarını sürdürenlerin, bu durumu görmeleri ve bir an önce, bu insanlık dramına son vermeleri gerekir. Bu çağrıyı, buradan, hepinizin adına tekrarlıyorum, bu eylemlere son verilmelidir; çünkü, ceza infaz kurumlarımızda ve tutukevlerimizde, bundan böyle, çağdaş bütün ölçülere, bütün standartlara uygun bir durum sağlanmış bulunmaktadır; bunun iyi değerlendirilmesi gerekir.

Yüce Meclise, bu tasarılara verdiği destekten dolayı teşekkürlerimi bir kez daha ifade ediyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakana teşekkür ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, aldığımız karar gereğince, çalışmalara devam edeceğiz; ancak, saat 20.00'de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 19.28

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.00

BAŞKAN: Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU

KÂTİP ÜYELER: Hüseyin ÇELİK (Van), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117 nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

VIII. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

3. - Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ve 3 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/418, 2/87) (S. Sayısı : 683)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının müzakeresine başlayacağız.

4. -Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

5. - Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yok..

Ertelenmiştir.

Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

6. - Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

7. - Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

8. - Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun müzakeresine başlıyoruz.

9. - 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/873) (S. Sayısı : 710) (1)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Komisyon raporu, 710 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim.

BEYHAN ASLAN (Denizli)- Sayın Başkan, Grubumuz adına konuşacak olan Sayın Nesrin Nas uçağa yetişecek; o nedenle, öncelikle konuşabilir mi acaba?

---

(1) 710 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

BAŞKAN- Fazilet Partisi Grubu müsaade ediyorsa efendim...

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş)- Tabiî, tabiî.

BAŞKAN- Sayın Ayhan?..

CEVAT AYHAN (Sakarya)- Tabiî Sayın Başkan.

BAŞKAN- Peki efendim.

Anavatan Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Nesrin Nas; buyurun efendim.

ANAP GRUBU ADINA NESRİN NAS (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan; ayrıca, Fazilet Partisine de bu anlayışları için teşekkürlerimi ve minnettarlığımı ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa İlişkin Ekbütçe Kanun Tasarısıyla ilgili Anavatan Partisi Grubunun ve şahsımın görüşlerini belirtmek üzere yüksek huzurlarınızdayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Yüce Heyetinizin de malumları olduğu üzere, 2001 malî yılı bütçesiyle, genel ve katma bütçeli kuruluşlara 48 katrilyon 360 trilyon lira ödenek tahsis edilmişti. Bu ödenekler, hükümetçe uygulamaya konulan üç yıllık enflasyonla mücadele programının ilk dilimi olan 2000 yılında ekonomide yaşanan, başta, enflasyonun, son ondört yılın en düşük düzeyine çekilmesi ve buna bağlı olarak borç faiz oranlarının yüzde 30'lar seviyesine inmesi ve konsolide bütçe faizdışı fazlasının gayri safî millî hâsıla içindeki payının, son altı yılın en yüksek oranı olan yüzde 6 olarak gerçekleşmiş olması gibi olumlu gelişmeler doğrultusunda belirlenmişti. Ne var ki, 2000 yılı kasım ve 2001 yılı şubat aylarında, hepinizin bildiği gibi, iki büyük kriz, ekonominin tüm makro dengelerini altüst etmiş, bütün dengeler bozulmuş ve doğal olarak, programın yeniden gözden geçirilmesi gereği ortaya çıkmıştı.

Bu nedenle, bugün dikkatlerinize sunulan Eködenek Kanun Tasarısıyla 2001 yılı bütçesine 30 katrilyon 80 trilyon lira tutarında ödenek eklenmesi talep edilmektedir.

Eködenek Kanun Tasarısında görüleceği üzere, en büyük pay, ne yazık ki, faiz ödemelerine tahsis edilmiştir ve bu bir zorunluluktur. Bu amaçla talep edilen ödenek 24,5 katrilyon liradır.

Oluşan yeni makro hedefler çerçevesinde eködenek ihtiyacının toplam 5 katrilyon 373 trilyon liralık bölümünün vergi gelirleriyle sağlanması, vergi gelirlerindeki artış dışında kalan bölümünün finansmanının ise net borçlanma hâsılatıyla karşılanması öngörülmüştür. Böylece, 2001 yılı için, başlangıçta öngörülen 5,2 katrilyon liralık bütçe açığının, 24,5 katrilyon liralık bir artışla, yıl sonunda 30 katrilyon liraya ulaşacağı öngörülmektedir. Bu, tarihinin en büyük açığıdır.

Sayın milletvekilleri, bu devasa açık, özellikle ekonomimizde, krize eğilimli bir bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılması için, yılların birikimi görev zararlarının tasfiyesi ile kamu ve fon bankalarının likidite sıkıntılarını giderecek işlemlerden kaynaklanmaktadır ve bu açığın tasfiyesi, Türkiye'nin, en az iki yılını alacaktır. Bu nedenle, sorun önemlidir. Dolayısıyla, kamu harcamalarında daha ileri düzeyde bir kısıntıya gidilmeden, yeni vergi gelirleri bulunmadan, bütün bu sorunların kısa sürede aşılması pek kolay görülmeyecektir. Bu açıdan baktığımda, bu programın başındaki "yeni vergi alınmayacaktır" açıklaması, üzülerek ifade etmek zorundayım ki, yerinde bir açıklama olmamıştır.

Şayet, ciddî tasarrufa gidilmez, yeni vergiler getirilmezse, ne IMF desteği ne iç kaynak yaratma arayışları ne de faizdışı fazla, enflasyonun tırmanışını önler. Türkiye, yıl sonunda, büyümüş iç ve dışborç stokuyla, potansiyel bir kriz ülkesi olur; çünkü, bir stok göstergesi olan borç artışı şayet

durdurulacaksa, bir akım değişkeni olarak ona ekleme yapan kamu kesimi toplam bütçe açıkları, yani, toplam kamu kesimi borçlanma gereği, ciddî bir biçimde azaltılmak zorundadır. Bunun olabilmesi için de, sıkı maliye politikası gereklidir. Yani, bir yandan, bütçelerde faizdışı fazla verilmesi, diğer yandan da, faiz düzeyi ve faiz harcaması toplamının reel olarak düşürülmesi gereklidir.

Kısaca, birinci adım, 2000 yılı sonu itibariyle yüzde 58 olan kamu kesimi net borç stokunun, 2001 yılında, geçmişte yaşanan krizler ve kamu bankaları ve fon bankaları felaketleri sonucunda yüzde 78,5 rakamına çıkmasını tersine çevirerek, 2002 yılında yeniden yüzde 70,4 rakamına, 2003'te de yüzde 64,9 rakamına düşürmektir. Bunun sağlanabilmesi için de, toplam kamu kesiminin yıllık borçlanma gereğinin, yani, tüm kamu kesimi birimlerinin bütçe açıkları toplamının, 2001 yılında gayri safî millî hâsılaya oranı olarak yüzde 17,1 değerinden, 2002 yılında yüzde 9,7 rakamına düşürülmesi gerekir. Ancak, 2001 yılında faiz yükleri, kamu kuruluşlarının bütçelerinden çıkarılsa bile, bütçe dışı fonlar ve yerel yönetimlerin iki yıl sonra bile açık vermeye devam edeceklerini görmek mümkün.Yani, bu iki kesim, faiz yükü çıkarıldıktan sonra bile zarar eden, kâr etmesi mümkün olmayan şirketler gibi; yani, sorunları, faizin de ötesinde.

Fonların tasfiyesini, bildiğiniz gibi, neredeyse, tamamladık, önümüzdeki hafta Yüce Heyetinizin onayına gelecek; ancak, yerel yönetimler reformu halen gündeme alınmadı. Oysa, geleceğin şekillendirilmesi açısından ve toplam kamu kesimi açığının aşağı çekilmesi açısından, bu husus son derece önemli; daha fazla, bu konuda gecikemeyiz.

Sayın milletvekilleri, hem bu yıl hem de gelecek yıl önemli bir diğer sorunumuz da, ekonomik krizin vergi gelirleri üzerindeki olumsuz etkisi olacaktır. Nitekim, 2001 yılının yeni Kurumlar Vergisi hedefi, 2000 yılının dahi altındadır. Gelir Vergisinde ise, 2000 yılına kıyasla, yüzde 60'lık bir artış hedefleniyor. Hem ekonomik krizin devam etmesi hem de 1 milyona yakın kişinin işten çıkarılması nedeniyle aylık stopajların ödenmediği şu ortamda, bu hedefi yakalamak biraz güç görünüyor.

Öte yandan, dahilde ve ithalde alınan Katma Değer Vergisinde de, 2000'e kıyasla hedeflenen yüzde artışların yakalanabilmesi, ekonominin canlı olmasıyla son derece ilgili. Oysa, yılın ilk yarısında bu tür bir canlılık söz konusu değil. Yılın tamamında ise, hedef, zaten, ekonominin yüzde 3 daralmasını öngörüyor.

Akaryakıt Tüketim Vergisinde dahi öngörülen yüzde 60'lık artışın yakalanması ihtimali, akaryakıta yapılan zamların tüketimde bir gerileme doğuracağını dikkate aldığımızda, bu ihtimal de giderek azalıyor.

Bu gerçekler ışığında, son programın da esasını oluşturan yapısal reformların en kısa sürede gerçekleştirilmesi; artık, olmazsa olmaz bir koşul olarak karşımıza çıkıyor. Ancak, bu adımların zamanında atılması da son derece önemli; çünkü, programda hedeflenen ve bir takvime bağlanan yapısal önlemlerin zamanında alınmaması, risk algılamasını artırmaktadır, bu da, ekonomiye, daha yüksek faizler, daha da bozulan makro dengeler olarak geri dönmektedir.

Sayın milletvekilleri, 1990'dan bu yana Türkiye ekonomisi iki kez daraldı, 2001 yılında da küçüleceğiz. Son oniki yılda ortalama büyüme hızımız, ortalama olarak yüzde 3,6. Sorun, düşük büyüme hızı değil; sorun, bizim büyüme hızımızın oynaklığında ve giderek de, bu oynaklık, son derece artıyor. Yani, Türkiye ekonomisi, bir yıl yüzde 7, yüzde 8 oranında büyüyor, ertesi yıl yüzde 3, yüzde 4, yüzde 5 oranında daralıyor. Giderek, bu cycle conjuncture daha da hızlanacak gibi görülüyor. Burada sorun, makro temellerin bozulmasının nedeni olan ekonomik yapıda. Bizi, krizlere karşı son derece duyarlı hale getiren bu yapının değiştirilmesi gerekiyor. Bunun yolu da yapısal reformlardan geçiyor. Burada yapısal reformlardan kastettiğimiz şey, sadece, yeni yasalar değil, çok

daha kapsamlı; yeni yasalar, yeni kurumlar, düzgün uygulama ve her şeyden önemlisi, zihniyetimizde, anlayışımızda değişim. Bu da, bugünden yarına hemen gerçekleşecek bir şey değil. Diğer bir deyişle, krizlere karşı duyarlılığımız, maalesef, bir süre daha devam edecek. Bundan dolayı, krizlere karşı duyarlılığımızı düşürebilmek için anahtar şey, burada, maliye politikası, bütçe disiplini ve para politikası. Bu üçüne çok sıkı sarılmak zorundayız. Son on yılımızı, döviz kurunda istikrar sağlamak çabası sonucunda, son derece yüksek reel faizler ödeyerek geçirdik. Yüksek faizler, kamu borcunu sürdürülemez düzeylere tırmandırdı. Üstelik, sonunda da ne oldu; reel döviz kurumuzu da koruyamadık. Bundan sonra, bildiğiniz gibi, programda öncelik sıralaması tersyüz edildi. Reel faizler, artık, diğer ülkelere yaklaşacak; ancak, burada önemli bir şey var; dalgalı kur demek, bundan sonra ekonomide olacak her türlü çalkantı ve belirsizlik, olduğu gibi, o kura yansıyacak demektir. Bu da, bize, artık çok dikkatli olmamız gerektiğini söylüyor; çünkü, karşımızda, yüzümüze tutulan bir ayna var.

Sayın milletvekilleri, bunu, şunun için söylüyorum: Eski program uygulamaya konulduğunda, aslında, geriye dönülmeyecek bir yola girmiştik. Geriye dönülmesinin sonucunun bir felaket olacağı görülüyordu; buna rağmen geriye dönüldü. Sonuç da, beklediğimiz gibi oldu. Millî gelirimiz, bu yıl, 200 milyar dolardan 150 milyar dolar civarına gerileyecek. Uygulamaya konulan bu yeni program için de aynı şey söylenebilir, bir kez daha, geriye dönülemeyecek bir yola girdik denilebilir; ancak, bu, böyle bir yola girmenin geriye dönülemeyeceği anlamına gelmiyor hiçbir zaman. Eğer, bir 50 milyar dolar daha kaybetmeyi ve biraz daha fakirleşmeyi göze alabilirsek, bu programdan da her an geriye dönebiliriz!

Bu çerçevede, özellikle, programa ilişkin bir hususu daha dikkatlerinize getirmek istiyorum; çünkü, her programdan çıkışın maliyeti, Türkiye açısından ağır bir fakirleşmedir. Bir önceki program, hepinizin bildiği gibi, para arzını dövize bağlamıştı; ne kadar döviz, o kadar para arzı demişti. Bu defa, tam tersi söz konusu. Geçen yıl Merkez Bankası kredileri artmadı, tersine azaldı program çerçevesinde; bu yılın ilk üç ayında ise dörde katlandı, eylül ayına kadar altıya katlanacak; programa göre, yıl sonuna kadar 16-17 milyar dolar artış gösterecek. Bu kredilerle, piyasaya çıkan paranın geri çekileceği öngörülüyor ya da düşünülüyor; ancak, dikkatli olmazsak, şayet güven kırılırsa, bunu yapmak çok kolay değil. Bu yapılmayınca, para arzının artmasına bağlı olarak enflasyon hızlanır, döviz fiyatı enflasyonla birlikte tırmanır, reel faiz oranı yükselir, işsizlik artar. Özetle, önümüzdeki günlerde tehlike, daha yüksek enflasyon ve durgunluk olur. Bütün bu manzara, bize, bundan sonra hata marjımızın, hemen hemen artık hiç kalmadığını söylüyor. Bu nedenle, daha önce de vurguladığım gibi, yeni programın merkezinde yapısal reformlar var. Yapısal reformların tamamlanmasıyla, orta dönemde enflasyonu kalıcı olarak indirebilecek bir ortam yaratılmaya çalışılıyor. Yapısal reformların başında da bankacılık sektörünü görüyoruz. Bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılması ve malî sektörün büyütülmesi, faizlerin makul düzeylerde oluşmasının da önşartlarından biridir.

Sayın milletvekilleri, bir hususa daha dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Türkiye Hazinesi, hiçbir zaman içborçlarda iflas bayrağını çekmedi; çünkü, bundan onüç ondört yıl öncesine kadar, Türk Lirası cinsi ciddî bir bono stoku yoktu; ancak, şimdi, Türkiye ekonomisi ciddî bir bono stoku üzerinde oturuyor. Stand-by, bu konuda bir düzeltme yapabilmiş değil. Yani, Türkiye, iç borçta iflas bayrağını çekme noktasına gelebilir. Dikkat etmemiz gereken ilk şey, asla ve asla o noktaya gelmemektir. Çünkü, içborç sorunu olduğu gibi duruyor, hatta, kriz öncesine kıyasla biraz daha büyümüş durumda. Bu nedenle, öncelik, dolayısıyla devletin iç ve dışborçlarının sorunsuz bir biçimde idare edilmesi olmalıdır. Burada ağırlıklı nokta, borç stokunun piyasalarda yeniden finans-

manı; yani, Hazinenin piyasalara güven vererek borçlanabilirliğinin temin edilmesidir. Bu açıdan, daha önce de belirttiğim gibi, hata yapma şansımız, hele teknik hata marjımız, artık hiç kalmamıştır.

Kuşkusuz, bu programın önünde çok sayıda engel var. Hatta, bu engeller, 2000 yılında uygulanan programın karşılaştığı ve karşılaşabileceği engel sayısından çok daha fazla. Bu anlamda, ekonominin dengeleri bıçak sırtındadır. Beklentilerde oluşacak olumsuzluklar, faizleri kalıcı bir biçimde yükseltecektir. Bu dönemde, özellikle bu dönemde gerçekleşen enflasyonun, en azından gelecek altı ay içinde artıyor olmaması, bekleyişlerin olumluya dönmesi için hayatî önem arz etmektedir. Dolayısıyla, kısa vadede maliye politikalarının önemi ortaya çıkmaktadır.

Gerek enflasyon gerek büyüme konusundaki hedeflerin, bu nedenle, mutlaka ve mutlaka tutturulması gerekiyor. Aksi halde, program kendi içinde tutarlı olsa da, başarı şansı sınırlı olur. Zira, yüzde 52,5 olarak hedeflenen yıllık enflasyonun gerçekleşmemesi durumunda, öngörülen borçlanma maliyeti artacak, ekonominin kırılganlığı daha da büyüyecektir. Bu nedenle, faizlerin düşmesi, eskisi gibi, belirsizliğin azaldığı, kaybedilen güvenin kazanıldığı ve işlerin yolunda gittiği anlamına gelmiyor. Bunun altını özellikle çizmek istiyorum.

Bu açıdan baktığımızda, Türkiye bir ikilem içindedir ve yönetilmesi zor bir ekonomik yapının üstünde oturmaktadır. Yurt dışından borçlanabilme olanakları artmadan, Türk Lirası faizlerinin düşmesiyle büyüme sağlanamaz. Bu ikilemden çıkabilmenin olanağı ise, kısa dönemde mevcut değildir, sadece ve sadece uzun dönemde mevcuttur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu görüşler altında, bu programın sadece siyasetçiler tarafından değil, teknokratlar tarafından da iyi okunması ve anlaşılması gerektiği hatırlatmasıyla ekbütçenin hayırlı olmasını diliyor ve bundan sonra umuyorum ki, bir daha ekbütçelere ihtiyacım kalmadığı bir dönemi yaşarız.

Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Nas. İnşallah temenniniz tutar.

Fazilet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) - Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 2001 Yılı Ekbütçe Tasarısıyla ilgili olarak Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Muhterem arkadaşlar, ekbütçeler genellikle sonbaharda getirilir, yıl içinde uygulamalarda bütçe açığı varsa, bu, eködeneklerle tashih edilir, bütçe düzenlenir; ama, şimdi, daha yılın altıncı ayında yeni bir bütçe getirmiş bulunmaktayız.

Tabiî "bu neden geldi" diye hükümete sorduğunuz zaman "efendim, iki kriz oldu; biri 2000 yılının kasım ayında, biri de 2001 yılının şubat ayında, onun için ekbütçe..." Peki, 2000 yılında ve 2001 yılında Türkiye'yi kim yönetiyordu?.. Bir başka hükümet mi yönetiyordu?.. Tabiî, Sayın Ecevit'in, geçmişte, bu bahanelerini çok dinledik "biz enkaz aldık, onun için, enkazı onarmaya çalışıyoruz" demişti. Şimdi, Türkiye'yi enkaz haline getirdi. Yani, bu iki krizin de sorumlusu bugünkü hükümettir.

Bu yeni bütçe ne getiriyor; yeni bütçe, 30 katrilyon 800 trilyon liralık yeni bir ödenek getiriyor. Mevcut bütçe neydi; 48 katrilyon 360 trilyon liraydı. Artış ne kadar; yüzde 62; yani, altı ayda görünen bütçe açığı yüzde 62. Yıl sonunda ne olacak; meçhul.

Değerli arkadaşlar, bu 30 katrilyon 800 trilyon liralık ekbütçeye bir bakalım. Şimdi, tabiî, milyonlarca çiftçi "acaba bütçe bana ne getiriyor" diye bakıyor, buğday, patates, pancar, fındık

üreticileri, bütün üreticiler bakıyor, milyonlarca esnaf bakıyor "bu ek bütçe bana ne getiriyor" diye, milyonlarca memur ve emekli de bakıyor; ama, peşinen söyleyeyim ki, bu insanlara bir şey getirilmiyor. Bu ekbütçenin getirdiği 30 katrilyon 800 trilyon liranın 24 katrilyon 600 trilyon lirası faize gidiyor; yani, bütçenin, aşağı yukarı tamamına yakını faize gidiyor. Başka ne var bütçede, memurlara, emeklilere 2 katrilyon 300 trilyon lira, yatırımlara da sadece 280 trilyon lira. Diğer harcamalar, tabiî, transfer harcamaları, vesaire; bunların üzerinde durmuyorum. Bununla beraber toplam bütçe ne oluyor; 79 katrilyon lira oluyor; 2001 yılı bütçesi, 79 katrilyon lira oluyor. 79 katrilyon lira nereye kullanılacak bu sene, 2001 yılında; 41 katrilyon lirası faiz olarak ödenecek. Yani, 2001 yılında, bütçe ödeneklerinin yüzde 53'ünü faiz olarak ödeyecek hükümet. Personele 14 katrilyon 700 trilyon lira ödenecek, yatırıma da sadece 3 katrilyon 750 trilyon lira ve tarım desteklerine de 2001 yılı bütçesinde ayrılan para 985 trilyon liradır, 1 katrilyon bile değil. Demek ki, demin ifade ettiğim gibi, memura, emekliye, çiftçiye, esnafa, bu bütçeden hiçbir şey yok; bu bütçe, sadece faize çalışan bir bütçe haline gelmiş.

Bütçenin faize giden kısmı yüzde 53 demiştim. Peki, bütçe gelirlerinin faize giden kısmı ne kadar; yüzde 86. Vergi gelirlerinin faize giden kısmı ne kadar; yüzde 111. Yani, 2001 yılında hükümetin toplayacağı bütün vergiler 37 katrilyon lira; 41 katrilyon lira faiz ödeyince, 100 lira toplayacak, 111 lira faiz ödeyecek; yani, topladığı vergiler faize yetmiyor. Vatandaş vergi ödeyecek harıl harıl, çiftçisiyle, memuruyla, esnafıyla, şirketleriyle; ama, ödediği vergi faize yetmiyor.

Bu oranlara baktığımız zaman, Türkiye, tabiî, bu tablonun içine bir günde girmedi; ama, adım adım girdi. 1975 yılında, toplanan her 100 lira verginin 3 lirası faize gitmiş; 1980'de, 4 lirası faize gitmiş; 1985'te, toplanan her 100 lira verginin 18 lirası faize gitmiş. 1980'den sonra, bunun tırmanmaya başladığını görüyoruz. 1990'da, 100 lira vergi toplanmış, 31 lirası faize gitmiş; 1995 bütçesinde 100 lira vergi toplanmış, 53 lirası faize gitmiş; 1996 bütçesinde 100 lira vergi toplanmış, 69 lirası faize gitmiş; 1997 bütçesinde 100 lira vergi toplanmış, 49 lirası faize gitmiş. İşte, bu, Refahyol döneminin bütçesidir; 54 üncü hükümetin bütçesidir. Bizden sonra gelen hükümet, 55 inci hükümet, 1998 bütçesinde 100 lira vergi toplamış, gaza basmış tekrar, 68 lira faize ödemiş. Biz, fren yapmışız. 1999 bütçesinde 100 lira vergi toplamış, 76 lira faize ödemiş. 2000 yılında 100 lira vergi toplanmış, 79 lira faize gitmiş. 2001 yılı bütçesini burada yaparken, biz, bu tabloları yine konuştuk. O zaman, 2001 yılı bütçesinde, hedef, Muhterem Bakanımızın ifade ettiği ve bütçeye koyduğu... "100 liralık verginin 52 lirası faize gidecek" demişti. Biz de hem komisyonda hem de burada memnuniyetimizi ifade etmiştik; ama, maalesef, şimdi, 52 lira değil, 111 lirası faize gidecek; yani, Türkiye batmış, onu söylüyorum değerli arkadaşlar.

Şimdi, tabiî, Refahyol döneminde, biz, bu iyileşmeyi sağlamışız. Bakın, muhtelif tablolar, size, müsaade ederseniz göstereceğim. Değerli arkadaşlar, bakın, burada, biz, çalışanlara ne vermişiz. Bakın, tarım kesimine bütçeden verilen destekler... Bizden önceki yıllarda şunlar; bakın, 1 milyar 650 milyon dolara yükseltmişiz. Bizden sonra tekrar düşmüş. Şimdi, bu yıl verilen, 758 milyon dolardır, bütçeden ayrılan kaynak; yani, Refahyol dönemi, bir taraftan, bütçe açıklarını azaltmış, bir taraftan, faiz ödemelerini azaltmış, düşürmüş; bir taraftan da memura, işçiye, esnafa, emekliye, herkese memnun edecek ödemeler yapmış; bu, işin bir tarafı.

Yine, bakın, Refahyol döneminde, değerli arkadaşlar, bu da grafik olarak, demin söylediğim rakamlar... Bütçe içinde faize giden ödemeleri, Refahyol döneminde düşürmüşüz. Grafiklere baktığımız zaman, grafikler bunu gösteriyor. Faiz oranlarını düşürmüşüz ve vadeleri uzatmışız. Bunları da burada grafiklerde görüyorsunuz. Zaman dar, onun için fazla açıklamak istemiyorum. Ama, Refahyol döneminde, elhamdülillah, işte, güzel bir icraat yapmışız. Neresinden baksanız, bunu...

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Yanlış bilgi veriyorsunuz.

CEVAT AYHAN (Devamla) - Yanlış bilgi vermiyorum. Sizinle her platformda otur konuşuruz. Ben, burada söylediğimi bilerek ve inanarak söylerim; itiraz eden varsa, kendisiyle her platformda da görüşürüm.

Değerli arkadaşlar, tabiî, bunları uzun uzun konuşuruz; ama, bizden sonra gelen hükümetler de Türkiye'yi bir felaketin içine götürmüş. Bugün, iktidar milletvekili arkadaşlar da aynı ıstırap içinde. Biraz önce, burada konuşan Nesrin Nas Hanımefendiye teşekkür ederim. Hakikaten, mesleğine, bilgisine ve ölçüsüne sahip bir komisyon üyesi arkadaşımızdır. Söyledikleri de doğrudur. Hükümetin de isabetle dikkatini çekmiştir.

Şimdi, tabiî, Türkiye, bu tablo içine girdi.

Bakın, size, bir de içborç stoklarını söyleyeyim. Bu hükümet kurulduğu zaman, Mayıs 1999'da içborç stoku 16 katrilyonmuş; Aralık 2000'de 36 katrilyon olmuş, şimdi, nisan sonunda, dört ayda 59 katrilyona çıkmış. Bir ayda 8 katrilyon artmış. Önümüzdeki aylarda, bu, daha da tırmanarak gidecek. Bakın, size bir hesap daha göstereyim. Temmuz 1997'de Refahyol hükümeti bıraktıktan sonra, Nisan 2001'e kadar geçen dönemde -44 aylık dönemdir; iki ay sonra dört yıl tamamlanacak- bizden sonraki hükümetler döneminde, üç hükümet döneminde, Türkiye, 99 milyar dolar faiz ödemiş. Haziran 1999'dan Nisan 2001 tarihine kadar olan 23 aylık dönemde, bugünkü hükümet döneminde, 56 milyar dolar faiz ödemiş. 2000 yılında sadece 34 milyar dolar faiz ödemiş. Şimdi, dört aylık dönemde de -mayıs ayı daha çıkmadı, üç dört gün sonra çıkar- 7,6 milyar dolar faiz ödenmiş; yani, Türkiye'nin bütün kaynakları faize gidiyor. Onun için, tabiî, Türkiye'ye sülük gibi yapışan uluslararası sermaye, bu dengenin de bozulmasını istemiyor. Maalesef, bizden sonra gelen hükümetler de, tam, rantiye ve faizcilerin hükümeti olarak bunlara hizmet ediyor.

Bakın, bu dört yıllık dönemde vatandaş fakirleşmiş. Bu hükümet döneminde vatandaş fakirleşmiş.

Benzin fiyatları, bu hükümet kurulduğu zaman, Haziran 1999'da 281 000 lira, bugün 1 050 000 lira; 4 kat artmış.

Mazot, bu hükümet kurulduğu zaman, Haziran 1999'da 194 000 lira, bugün 740 000 lira; 4 kat artmış.

Ekmek, kilo olarak söylüyorum, Haziran 1999'da 150 000 lira, bugün 750 000 lira; 5 kat artmış.

Gübre, Haziran 1999'da 30 000 lira, bugün 200 000 lira; 7 kat artmış.

Tüpgaz, Haziran 1999'da 2 300 000 lira, bugün 13 000 000 lira; 6 kat artmış.

Nereye baksanız, tabiî, bu tablo dehşet verici bir tablo. Türkiye, gelecekten umudu kesmiş, bedbin, ümitsiz, müteessir insanların ülkesi haline gelmiş.

Geçenlerde bir anket yapıldı, siz de takip ediyorsunuzdur. Ankette "Avrupa ülkelerinden birinde bir ikamet vizesi bulsanız gider misiniz" diye soruyor, yüzde 50'si "hemen giderim" diyor. Zaten, sabahları Meclise gelirken, şu Paris Caddesinde konsoloslukların önünden geçtiğiniz zaman, her gün binlerce insan o kuyruklarda bekliyor; yani, Türkiye'den, kapıları açsanız, yarısı boşalacak, gidecek. Türkiye'yi bu hale getiren bugünkü iktidarın, aslında, yeni bütçe yapmak falan filan, program bir tarafa, derhal istifa etmesi lazım.

Bakın, bir kitap neşretti hükümet. O kitap şurada; göstereyim size: "Türkiye'nin Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı." Aslında, çöken Türkiye'nin kitabı demek lazım buna. Burada 7 nci

sayfada bir grafik var, bakın, şu grafikte, toplanan vergilerin faize giden oranlarını göstermiş; ama, atlamış; yani, 1996, 1997, 1998'i atlamış. Niye; çünkü, 1997 Refahyol döneminin, altın yıl olduğu burada görülüyor. (FP ve DYP sıralarından alkışlar) Bunu bu kitaba dahi koymamış. Niye; tabiî, utancından koymamış hükümet; ama, gerçekleri buraya koymamakla gizlemeniz mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, tabiî, bugünkü sıkıntıyı niye yaşıyoruz; bugünkü sıkıntıyı, Türkiye'yi yönetme kabiliyeti, bilgisi, ehliyeti olmayan bu hükümet yüzünden çekiyoruz; yani, bugünkü sıkıntının sebebi, iktisadî kriz değil, siyasî krizdir. Ortada hükümet yok değerli arkadaşlar. Siz, 350 kişilik grubu olan iktidar grupları, kendi içinizden ekonomiyi yönetecek birini bulamadınız -ki, çok değerli arkadaşlar var; biraz önce konuşan Nesrin Nas Hanımefendi gibi, DSP'de, ANAP'ta, MHP'de gayet değerli arkadaşlar var- gittiniz, yurt dışından, ekonomiyi yönetecek birini ithal ettiniz veya size yolladılar, "bunu burada görevlendirirseniz size para veririz" dediler.

İyi ya, şimdi, onun yaptığı program, Sayın Derviş'in programı mı, hükümetin programı mı? Başbakan yardımcıları diyor ki: "Biz, bu taahhütleri görmedik." Ee, imzalamışsınız... Okumamışsınız... Hükümet üyelerinin her biri ayrı sazdan çalıyor Bremen Mızıkacıları gibi. Bir bakan bir şey söylüyor, öbürü bir şey söylüyor ve bir bakan, beyanıyla istifa ediyor. Yani, siz, bu programın neresindesiniz allahaşkına; içinde misiniz, dışında mısınız; üstünde misiniz, altında mısınız? Bu program, kimin programı? Bu program, 57 nci hükümetin programı değilse, Sayın Derviş yeni bir hükümet başkanı mıdır; siz, muhalefet partileri misiniz; hükümet üyeleri, muhalefet partisinin milletvekilleri midir?

Halkın arasına gidiyorsunuz, "daha önceki programı Cottarelli yaptı; suçlu, budur" diyorsunuz; hedef, Cottarelli'yi gösteriyorsunuz. Şimdi, Sayın Derviş'i gösteriyorsunuz Cottarelli olarak. Korkarım, sizi, Sayın Derviş de taşıyamayacak; bir gün de bırakıp gidecek, yüzüstü kalacaksınız ortada. Onun için, program yanlışsa düzeltin, program doğruysa arkasında durun. Bremen Mızıkacıları gibi hükümetin her üyesi ayrı beyanlarda bulunmasın, milleti de tereddüte sevk etmeyin, milleti de endişeye sevk etmeyin.

Siz böyle derseniz, tabiî, iş hayatı buna güvenmez. Bugün, iş hayatı çökmüş durumda. Ha bire bankalara çalışıyorsunuz. İşte, gördük burada; tabloyu görüyorsunuz. Şimdi, yeni getirdiğiniz ekbütçede de 31 katrilyon lirayı bankalara ödeyeceksiniz, faiz olarak ödeyeceksiniz. Yani, bankalar şimdiye kadar ne yaptı; bankaları kurtararak ne yapacaksınız? Biz, size, ilk kriz çıktığı zaman, bu bankaları kapatın dedik; ama, siz "ille de yaşatacağız" diye, şimdi, onlarca katrilyon lirayı, milletten vergi olarak alıp, bankalara peşkeş çekiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu bankalar zinciri, Türkiye'nin önünde en büyük engeldir. Gidecek, dışarıdan sıcak dövizi alacak, doları, markı getirecek, bozduracak, Hazineye, hükümete borç verecek. Bu şekilde, dolar üzerinden yüzde 30-35 mertebesinde faiz olacak, beslenecek.

Tabiî, 2000 yılında, siz "istikrar programı" dediğiniz programı yönetirken, biz size söyledik, her ay söyledik bu kürsüden, komisyonlarda da söyledik; birtakım toplantılarda söyledik, sivil toplum, meslek odaları toplantılarında; TİM'in, İhracat Meclisinin toplantısında söylendi orada size; ama, sizin ilgilileriniz bunları duymadı. Bakın, enflasyon ile döviz kurları arasında makas açılıyor, dışticaret açıkları büyüyor, ödemeler dengesi açığı büyüyor; bu, Türkiye için büyük risktir dedik "hayır, değildir; biz, devam edeceğiz" dediniz. Ettiniz de ne oldu; 2000 yılının ortalarında, Türkiye'yi gözlemleyen, müşahede eden, takip eden uluslararası kurumlar "Türkiye'nin carî işlemler dengesi açık veriyor, büyüyor, yani, ödemeler dengesi açığı büyüyor; dışticaret açığı büyüyor. Türkiye, bu programı yönetemez, yakında döviz patlar; onun için, Türkiye'ye yolladığımız fonları geri

getirin bakalım" dediler; yavaş yavaş Türkiye'den döviz kaçmaya başladı ve IMF'nin o zamanki sorumlusu Cottarelli dedi ki: "İnce ayar yapmak lazım, iyiye gitmiyor." Sayın Başbakan, aslan gibi kükredi: "IMF bizim işimize karışamaz." Ama, şimdi, gidip el pençe duruyorsunuz önünde. O ince ayarı yapaydınız, döviz kurları ile enflasyon arasındaki farkı makul şekilde ay ay giydirseydiniz, bugün, dolar 800 000-900 000 lira arasında olurdu, mark da kısmen 400 000 lira üzerinde olurdu; ama, bugün getirdiğiniz nokta, fevkalade istikrarsız bir noktadır, her an altüst olacak bir programdır.

Şunu size söyleyeyim ki, vatandaş para harcamıyor, esnaf gün gün batıyor, her gün zararla kapatıyor, her ay zararla kapatıyor. Eğer, bu üslupla giderseniz, sonbaharda çok daha büyük bir felaket olur.

Şimdi, sizin yaptığınız bu programda, reel sektörü canlandırmak için ne getiriyorsunuz, ne getirdiniz bugüne kadar; hiçbir şey getirmediniz. Bulduğunuz her şeyi faize ödüyorsunuz, bankaları yaşatacaksınız. Yahu, bu bankalar, zaten, Türkiye'yi soyup soğan... Yani, bu bankalar ne zaman reel sektörü finanse etti; iş hayatına ne yaptı? Bu bankalar zaten Türkiye'yi batırdı. İşte, faizleri size söyledim. Siz, şu dışarıdan bulduğunuz kaynakları biraz da reel sektörü, ekonomiyi canlandıracak olan sahalara tahsis edin. Gidin, konuşun, Odalar Birliğiyle konuşun, esnaf odalarıyla konuşun, iş hayatının içinde yaşayan çevrelerle konuşun. Her an çok daha büyük bir kriz patlayabilir, bu sahalarla ilgilenmeniz lazım; ama, ne Başbakan ne hükümet, bunlardan anlamaz, bilmez, tınmaz, solumaz; yani, gölge bir hükümet gibi, ruh gibi ortada dolaşıyorsunuz değerli arkadaşlar. (FP sıralarından alkışlar) Sizin bu düzeninizle kimse selamete çıkamaz. Aslında, sizin yapacağınız şey -hükümet olarak söylüyorum- derhal istifa etmektir. Siz değerli iktidar milletvekilleri de, derhal hükümeti istifaya zorlamalısınız.

Şimdi, Sayın Derviş'i getirdiniz, verdiniz ona Hazine Müsteşarlığıyla ilgili kısmı; ama, ekonomi bir bütündür, Dış Ticareti var, bunu kim yönetecek; Sayın Derviş'in dışında... Eximbank var dış ticareti yöneten, finanse eden; Sayın Derviş'in dışında... Devlet Planlama Teşkilatı var; Sayın Derviş'in dışında... Yani, Sayın Derviş, ekonominin yüzde 20 nispetindeki kısmına kumanda ediyor. Zaten, hükümet üyeleri, Bremen Mızıkacıları gibi her biri ayrı havadan çalıyor. Ekonominin bütün enstrümanlarını da Sayın Derviş'in eline vermeyince muvaffak olması mümkün değil. Derviş sizin adamınız, siz getirdiniz; ama, getirdiğiniz adamın altını oyuyorsunuz, sizi onu söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, MHP'liler rahatsız oluyor ama...

BAŞKAN - Sayın Ayhan'dan kimse rahatsız olmaz.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) - Sayın Bakanım, seni seviyoruz.

CEVAT AYHAN (Devamla) - Ben de sizi seviyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

CEVAT AYHAN (Devamla) - Bunları, zaten, faydalı olsun diye söylüyorum, sizi incitmek için söylemiyorum netice itibariyle; ama, size dostça bir tavsiyem var: İstifa etmiyorsanız -ki, istifa edip seçime gitmek en hayırlısıdır- şu ekonomiyi derleyin, toplayın da birinin eline verin, Sayın Derviş'in eline mi, şeyhin eline mi, kimin eline vereceksiniz birinin eline verin, topyekûn, tek merkezden ekonomiyi yönetin. Bu dağınık halle devam ederseniz, çok daha zor durumlara düşeceksiniz. Yani, ben, size, dört yıldır hükümetlerinizin, iki yıldır son hükümetinizin fotoğrafını gösterdim; bu fotoğrafı ibretle seyredip, bunun içinden, Türkiye'yi selamete çıkaracak olan bir politikayı ortaya

koymak lazım. Siz çok değerli arkadaşlarsınız; ama, hükümeti bu istikamette ikaz edesiniz diye arz ettim.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ayhan, teşekkür ederim.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Sayın Kemal Kabataş'ta.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA KEMAL KABATAŞ (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 710 sıra sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk kamu malî yönetiminde eködenek kanunları, ekbütçe uygulamaları, genelde, çok sık olmasa da başvurulan bir yöntemdir. Bütçe, kamunun, devletin bir yıllık, harcama planıdır; oldukça isabetli tespitlerle, tahminlerle yapılması gereken bir çalışmadır. Zaman zaman beklenmedik nedenlerle, olağanüstü gelişmelerle bütçe hedeflerinde sapmalar ve kanunla öngörülen ödeneklerin yetersizliği olayıyla karşılaşılır. Bu, genellikle yılın son aylarındadır. Kasım ayında yeni yıl bütçesi hazırlanırken, bu yılın ödenek eksiklikleri de ekbütçe kanunlarıyla tamamlanır.

Burada alınan ödenekler sınırlıdır; mevcut ödeneklerin yüzde 10'udur, 20'sidir, çok zarurî hallere inhisar eder. Şu anda Genel Kurulun gündeminde bulunan eködenek kanunu tasarısı, bir eködenek kanunu tasarısından çok, bir ikinci bütçe kanunu tasarısı özelliği taşıyor. 2001 yılı, gerçekten, bütçe çalışmaları açısından çok zengin bir yıl; daha yenisini yürürlüğe koyduğumuz bütçe, altı ayını doldurmadı. Bu bütçenin metnini, daha bundan bir ay kadar önceki bir sürede, yine IMF programının bir parçası olarak, önemli ölçüde değiştirdik, onlarca katrilyonluk işlem yapılmasını mümkün kılacak bir altyapı hazırladık. Şimdi, 2001 yılı bütçesini üçüncü kez değiştiriyoruz. Bu defa da -telaffuz edilmesi bile zor- 48,3 katrilyonluk bütçeye, 30,6 katrilyonluk ilave yapıyoruz. Bu, neredeyse, mevcut bütçenin bir kat artırılması anlamında; yüzde 63 oranında, öngördüğümüz harcama büyüklüğünü artırıyoruz, yükseltiyoruz.

Niçin buraya geldik: Gayet açık, artık, herkes, bu konuları yakından izliyor değerli arkadaşlarım; Türkiye, 20 nci Yüzyılda yaşanan en son ve en ağır krizi Kasım 2000'de yaşadı ve Türkiye, dünyada, 21 inci Yüzyılın en ağır ve derin krizini yaşayan, yine bir rekor kıran ülke konumunda oldu.

Tabiî ki, bu krizin ortaya koyduğu hasarı tespit etmek ve çözümler bulmak ihtiyacı var. Bu hasarın kamuda yaratılan sonuçlarını bir ölçüde muhasebeleştirmek, tespit etmek ve kayda almak üzere bu tasarıyı getiriyor hükümet.

Tabiî, Türkiye'deki ekonomi sadece kamudan ibaret değil; özel sektöründeki, bu ülkenin, üreten, yaratan, istihdam yaratan sektöründeki hasarın ne olduğu ve bunun tedbirlerinin ne olduğu konusunda henüz ciddî bir tespit, henüz ciddî bir tartışma ve bulgu yok. Evet, reel sektörde, reel sektörü yönetenlerin devlet gibi para basma matbaası, katrilyonlara imza atıp, kâğıt verme imtiyazı yok. Onlar perişan halde; aslında, devlet de perişan halde de, bunu, nominal olarak bir şekilde bütçenin verdiği imtiyazla ortaya koymaya, tanımlamaya çalışıyor.

Değerli arkadaşlarım, bakın, reel sektördeki hasar ne boyutta, üretim hangi noktada, ne kadar düşüyor, Türkiye ne kadar küçüldü... Sadece 3 aylık dönemde İstanbul'da iyi nitelikte çalışan

500 000 vatandaşın işini kaybettiği resmî istatistiklerle ortada. Bankacılık sektörü ile reel sektör arasındaki yüzeysel ve çekişme gibi görünen olayın derinliğini kimse bilmiyor. Şirketler kredi borçlarını ödeyemiyor, bankalar alacaklarını tahsil edemiyor, sistem gerçek anlamda tıkanmış; ama, bu hasarları giderecek bir bütçe yaratma gücü, bilgisi ve iradesi yok ortada; devletinki kolay; Maliyedeki değerli arkadaşlarımız, rakamları alt alta yazıp, bütçe adı altında "kaynağımız yok; ama, muhasebemiz hazır, işte getirdik" diye önümüze bütçeyi koyuyorlar.

Nedir getirilen bütçe değerli arkadaşlarım; başlıklarıyla işaret edeceğim; bunun, başka sonuçları var. Türkiye, şu anda, 2001 yılı bütçe büyüklüğünü 48,3 katrilyondan 79 katrilyon düzeyine yükseltiyor ve gelirlerinde de bir mütevazı artış öngörüyor, 43 katrilyonluk gelir tahminini de 5,9 katrilyonluk ilave artış olur düşüncesiyle 49 katrilyona yükseltiyor. Harcamaları yüzde 43 artıyor, daha doğrusu 63 artıyor, gelirleri de yüzde 13 artıyor tahminlere göre ve bütün bunlar da daha aralık ayı sonunda ilan ettiğimiz 5,2 katrilyonluk 2001 yılı bütçe açığını bu yeni düzenlemeyle 29,9 katrilyona yükseltiyoruz. Bu, yüzyılın büyük rekoru, bütçe uygulamasının rekor açığı, bütün maliye tarihinin en yüksek açığı!..

Değerli arkadaşlarım, 5,2 rakamı 29,9'a çıkarken bütçe açığı tahminimiz de 5,7 kat artırılıyor, bir başka ifadeyle yüzde 576 artırılıyor.

Evet, bütün bu artırılan 30,6 katrilyonluk ilave harcama planından kamuda çalışan emekli, dul, yetim, memur, her seviyedeki çalışan için verebildiğimiz pay, çok sunî olarak belirlediğimiz enflasyon hedefine göre ilave pay, yaklaşık sadece 3 katrilyon ve bu 30,6 katrilyonluk ilave harcamadan yatırım için, bu ülkenin geleceği için yapacağımız harcamalara ayırdığımız para sadece 280 trilyon değerli arkadaşlarım; yani, binde 1'i. Daha ilginci, bu ülkede yaşayan ve gerçekten yakın zamanın en büyük yokluğu ve sıkıntısı içinde olan tarım kesimine destek için de, gerçekten, bütçe hazırlayan değerli arkadaşlarım cömert davranmışlar ve bir 75 trilyon da onlar için ayırmışlar. 30,6 katrilyonluk bir ilave kaynak harcanması ihtiyacı var, programlanmış ve bu büyük programda, tarımda çalışan kesime ancak 75 trilyon liralık bir kaynak ayrılabilmiş.

Değerli arkadaşlarım, tabiî ki bunun dağılımına bakıyoruz; bunun 24,5 katrilyonu faiz ve böylece 16,7 katrilyon olarak öngördüğümüz faiz rakamını 41,2 katrilyon düzeyine çıkarıyoruz; yani, faiz harcamaları, aralıkta yaptığımız tahmine göre, yüzde 148 oranında sapma gösteriyor.

Sonra, bu ülkenin millî gelirinin faize oranına bakıyoruz; bu ülkede yaratılan, iyi tahminlerle yaratılan 182 katrilyonluk millî gelirin 42 katrilyonu; yani yüzde 23'ü faize gidecek. Faizin toplam vergilere -yani, 5,9'luk artış da dahil- oranı yüzde 110 oluyor. Bu da, maliye tarihinin, bütçe uygulama tarihinin eşi emsali olmayan bir rekoru değerli arkadaşlarım.

Çok ilginç; bu faizin dağılımına bakmak lazım. Hangi kararlarla buraya geldik; bunları hepimizin teker teker doğru analiz etmesi lazım değerli arkadaşlarım.

Bakınız, kamu bankalarına ve fon bankalarına verilen, eski tarihli kâğıtları yenileriyle değiştirdi hükümet. Bunlar için 3,3 katrilyonluk ilave faiz ödüyoruz ve devam ediyoruz; kamu bankaları görev zararları karşılığında verdiğimiz kâğıtlar için de 8,4 katrilyonluk faiz ödeyeceğiz. Yine, 5,6 katrilyon da, bu meşhur 13 bankanın kâğıtlarının faizi olarak ödeyeceğiz. Sadece 6 katrilyonu da, Hazine borçlanmasında vade kısaldığı için, faizler yükseldiği için, öngördüğümüzden 6 katrilyon fazla faiz ödeyeceğiz. Bunların toplamı 23,3 katrilyon değerli arkadaşlarım. Evet, sadece, bu yıl içinde, altı aylık süre içinde bankacılık sektörüne verilmiş olan kâğıtların faizi, 17,3 katrilyon. Ayrıntı vermek istiyorum: Verilen bu kâğıtların, 15,2'si Ziraat Bankasının, 13,9'u Halk Bankasının, 0,7'si Emlak Bankasının. Üç kamu bankasına ocak ayından bu yana verilen kâğıtların toplamı,

29,9 katrilyon. Fon bankalarına, devletleştirdiğimiz bankalara verilen kâğıtların toplamı da, 19,7 katrilyon.

Bu basit aritmetik gibi görünen rakamların sonuçları var: Bu şekilde verilen kâğıt toplamı, altı ayda, 49,6 katrilyon. Bu 49,6 katrilyonun sadece bu yılki faizi, 17,3 katrilyon. Tasfiye etmedik, bu borç devam ediyor ve 2002 yılı bütçesine de, faiz düzeyine göre, muhtemelen, bir 30 katrilyon faiz yükü gelecek.

Peki, bütün bunlarla beraber, devletin verdiği, daha doğrusu, üstlendiği zararların, yönetim hatalarının, yanlışların sonucu, yanlış programların birikimi sonucu olarak verdiği bu 49,6 katrilyonluk kâğıtlarla beraber içborç servisi, yani, iç borcun 2001 yılında yapılacak ödemeleri, 73,1 katrilyon. İnsan, rüyada gibi... Bütün bunlara baktıkça, gördükçe, her birimizin, vatandaş olarak morali bozuluyor, telaffuz etmekte zorlanıyoruz. Dışborç servisini de koyuyoruz buna; 12,9 katrilyon... 2001 yılı kamunun içborç servisi 86 katrilyon değerli arkadaşlarım.

Evet, içborç stoku, millî gelire oran olarak, yüzde 61'e ulaşmış. Bunun anlamı şu: 2001 yılı sonunda, Türkiye'de, kamunun kağıda bağlanmış, altına imza atılmış içborcu, 113 katrilyon Türk Lirası. Tabiî ki, bunu tamamlayan başka şeyler var. Devlet, kamu, 2001 yılında ve 2000 yılında, tüm cumhuriyet tarihinin en yüksek dış borçlanmasını yapıyor; 32,6 milyar dolarlık dış borçlanma yapmış oluyoruz, 113 katrilyonluk içborca ilave olarak. Yani, bütün cumhuriyet tarihinin, 1999 yılı sonuna kadar borç birikimi kamuda 43 küsur milyar dolar iken, buna, iki yılda 32,6 milyar dolar daha ilave etmiş olacağız, IMF'den kazasız belasız bu kredileri kullanabilirsek.

Değerli arkadaşlarım, nedir bu içborçların, dışborçların yarattığı risk? Artık, bütün dünya bunu konuşuyor; sadece, Türkiye konuşmuyor. Yeni kavramlar icat ettik, Türkçe'ye kazandırdık; "borç dinamiklerinin sürdürülebilirliği." Sürdürülebilirliği, bu borçların ödenebilirliği. Peki, sürdürülemezliği nedir? Sürdürülemezliği iki alternatifli; ya Türkiye, bu monetizasyonla hiper enflasyona gidecek, ya da Türkiye, herkesin korkulu rüyası olan bir konsolidasyon kâbusu yaşayacak. Bütün bunları düşünmek, bütün bunları telaffuz etmek bile, bırakın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üye olmayı, insan olarak içimizi titretiyor. Türkiye, böylesine önemli risklerin altında, böylesine önemli risklerle karşı karşıya.

Değerli arkadaşlarım, bütün bu sistemin, bu iç ve dış borçlardaki dinamiği sürdürülebilirliğinin tek ve vazgeçilmez bir önşartı var; bu ülkeyi yöneten kadrolara, hükümetlere duyulan güven. Bu güven varsa, bu çark dönebilir. Nasıl dönebilir?.. 86 katrilyon liralık içborç ödemesi yapabilmek için, bir bu kadar borç almak zorundasınız, yeniden finansman yaratmak zorundasınız. Bunu yapabilmeniz için, size piyasaların güvenmesi ve istediğiniz bu krediyi vermesi lazım.

Yine, Türkiye'nin, yaklaşık 35 milyar dolarlık, ekonomi olarak, 2001 yılında, ithalat hariç, ödeme yükümlülüğü var. Eğer, Türkiye'deki yönetime dış piyasalar güven duymazsa, vadesi gelen dış krediler tıkır tıkır tahsil edilecektir. Bunun emareleri vardır. Eğer, bu tahsilat devam eder, bu krediler yenilenemez ise, Türkiye, bu defa, ödemeler dengesinde, dış yükümlülüklerinde, çok büyük bir riskle karşı karşıyadır.

Bütün bunları niçin söylüyoruz. Bütün bunları şunun için söylüyoruz: Bu ülkede yaşanan riskleri, bu ekonomide yaratılan tabloyu ve bu tablodan çıkış için ortaya konulacak çözümleri hep beraber düşünmek ve hiç gecikmeden de, büyük bir ciddiyetle uygulamaya koymak zorundayız.

Değerli arkadaşlarım, bu kriz tablosunun yönetiminde önemli eksiklikler var. Program diye ortaya koyduklarımızın çok önemli bir yükü bu Yüce Meclisin üzerinde. Bir yasal hazırlıklar, yapısal düzenlemeler serisidir geliyor. Bütün bunlarla Türkiye güven kazanabilirse, iç ve dış piyasalarda

yolunu açabilir; kazanamazsa, bu düzenlemeler, bu sorunların çözümünde hiçbir katkı sağlayacak düzenlemeler değildir, bugünden yarına bu tabloyu düzeltme etkisi yoktur; ama, biz, yine de, iyiniyetle, bu yeniden yapılandırma çalışmalarının sürdürülmesi yönündeki çabalara destek veriyoruz; başka da çaremiz yok. Bunun karşılığında yapılan yeniden yapılandırma çalışmalarına baktığımızda, neler var ortada, tarımla ilgili neler yaptık değerli arkadaşlarım? Tarımda, bugün, çiftçi, üretici hangi durumda? İşte, bütçenin rakamlarını ifade ettim; 30,6 katrilyon liradan, çiftçiye, sadece 75 trilyon liralık bir destek kaynağı ayırıyoruz. Bütün bunlardan çıkan sonuç ne? Çiftçi, bütün yükümlülüklerle karşı karşıya; geleneksel bütün teşvikleri kaldırmışız; ama, yerine, gerçekten, hiçbir şey koymuyoruz. Şu anda yürürlükte olan sistemde, sadece, dekar başına 5 dolarlık -eğer onu da Dünya Bankasından alabilirsek- destek sağlamayı öngörüyoruz; üretimi, âdeta, tasfiye ediyoruz.

Özel sektörün, reel sektörün tüm sorunları bütün derinliğiyle ortada; ama, doğru sayılabilecek, rasyonel sayılabilecek hiçbir çözüm, henüz, ufukta görünüyor değil. Üretimin önünü açacak, ihracatın önünü açacak, gerçekten, bu programda, bu çalışmalarda, hiçbir, kayda değer, ciddî ve rasyonel öneri yok. Hiç vazgeçilmeden, hiç gecikmeden bu tedbirlerin alınması lazım. Bu programı, sadece ekspres yasalar çıkararak, Türkiye Büyük Millet Meclisine fazla mesai yaptırarak aşmak mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL KABATAŞ (Devamla) - Konuşmamı bağlıyorum Sayın Başkan.

Türkiye üretmek zorunda, Türkiye büyümek zorunda, Türkiye'de iş kaybeden milyonlar iş bulmak zorunda.

Ekonominin çarkı, ekonomideki aktivite, ekonomideki büyüme başlatılmadan, Türkiye, iç ve dışborç dinamikleri içerisinde bunalmış bir ülke olma ve topyekün ekonomide yeni krizlere maruz kalma riskini bertaraf edemiyor. Bunun çok iyi görülmesi lazım.

Bütçe, bu haliyle hiçbir soruna çözüm getirmiyor. Bütçe, sadece, yaşanmış hasarın muhasebesini, kaydını tutuyor. Belki, bu, bir şekil unsuru; ama, bunu da, bugünkü şartlarda, sadece, IMF programının bir satırı, bir uygulama gereği olarak yapıyoruz; kendi bütçemiz, kendi programımız değil.

Her şeye rağmen, ülke bizim, sorunlar bizim, çözüm için kolaylıklar diliyorum. Bütçenin, bu şekliyle bile, ülkemize ve değerli yöneticilerimize hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kabataş.

Gruplar adına başka söz isteyen var mı efendim? Yok.

Şahısları adına, Edirne Milletvekili Sayın Şadan Şimşek; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

ŞADAN ŞİMŞEK (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının tümü üzerinde şahsım adına konuşma yapmak üzere söz almış bulunuyorum. Öncelikle, Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Ülke olarak yaşadığımız ve ekonomik kriz olarak adlandırdığımız olumsuzlukların çeşitli sebepleri mevcuttur. Bu sebepleri, iç ve dış etkenler olmak üzere, birkaç başlık altında ifade etmek mümkündür. Özellikle, 1990'lı yıllardan günümüze doğru gelindiğinde, belirli bir frekans dahilinde

nitelendirebileceğimiz krizler, ülkemiz ekonomisini abluka altına almıştır. İçborçlanmanın sürdürülemez boyuta ulaşması ve malî sistemdeki bozuklukları, krize neden olan faktörler olarak özetleyebiliriz. Yani, kamu kesiminin sağlıklı kaynaklara yönelmek yerine borçla finanse edilmesi, malî kaynakların çok büyük oranda devlet tarafından kullanılmasının yanı sıra, reel olarak faizlerin aşırı şekilde yükselmesi sonucunu beraberinde getirmiştir. Neticede, ekonominin ve ülke bütçemizin olumsuz etkilenmesine neden olmuştur.

18 Nisan seçimlerinden sonra kurulan hükümetimiz, enflasyonu ortadan kaldırmaya yönelecek para ve maliye politikaları uygulamasıyla, iç ve dış ekonomik çevrelerde, güven vermiştir. Alınan önlemler sayesinde, faizler düşmeye, borsada ise işlemler artmaya başlamıştı. Hedef, kapsamlı bir ekonomik programla, üç yılın sonunda enflasyonu tek haneli rakamlara indirmek, reel faizi aşağıya çekmek ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme olarak belirlenmişti. 2000 yılının ilk uygulamaları da, izlenilen malî politikaların geleceği açısından umut verici olarak değerlendiriliyordu. Bütün bu olumlu gelişmeler ışığında, ülkemiz, çağı yakalama ve aşma doğrultusunda, dünya standartlarında üreten, gelirini adil paylaştıran, küresel düzeyde etkili bir dünya devleti olma yolunda ilerlemeye başlamıştı; ancak, Kasım 2000 ve Şubat 2001'e gelindiğinde, bir kriz ortamıyla karşılaşılmıştır. Finansman krizine bağlı olarak, faizler yükselmiş, reel sektör etkilenmiş; talepteki daralmaya bağlı olarak, firmalar sıkıntılı bir döneme girmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin bu noktaya gelmesinde, gerekli kaynak tahsisi yapılmadan seçim rüşveti olarak genişlemeci politikalarla yıllarca yönetilmeye çalışılmasının, iç ve dış kaynakların üretime yönlendirilmesi yerine rantiyecilere peşkeş çekilmesinin rolü çok büyüktür. Ülkemiz bütçesinin önemli bir bölümü, geçmişten katlanarak artan ve günümüze ulaşan borçların faizlerine gitmektedir.

Yaşadığımız ekonomik kriz, programın gözden geçirilmesini, ekonomiyi normal işleyişine döndürmek, kamu maliyesinin sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasını, enflasyonla mücadeleyi ve sağlıklı büyümeyi sağlamak yönünden yeni bir ekonomik programın uygulanılmasını kaçınılmaz hale getirmiştir.

Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, Genel Kurulun yoğun çalışmalarıyla, bu kapsamda yeni birtakım yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Biz, ülke olarak, rant ekonomisinden üretim ekonomisine geçişi gerçekleştirmek zorundayız. Sadece parasıyla para kazanan değil, üreten, ürettiğini işleyen bir ekonomik ortam oluşturmalıyız. Bunun için de, ülkemizdeki menfaat gruplarının beslendikleri muslukları kapatarak, ekonomiyi tam manasıyla kayıt altına almalıyız.

Sosyal devlet anlayışının beraberinde getirdiği, ortaya çıkan gereksinimlerin karşılanmasına yönelik olarak, kamu bankaları tarafından, çiftçilerimize, esnaf ve sanatkârlarımıza kullandırılan kredilerden kaynaklanan farklar, görev zararı olarak kabul ediliyordu. Genel Kurulda görüşülecek olan ek tasarıyla istenilen ödenekle, bankacılık sektörümüzün sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasının ve görev zararlarının tasfiyesinin hedeflendiği açıkça görülmektedir.

710 sıra sayılı ek ödenek tasarısına göz atıldığında, bu tasarıyla, 2001 Malî Yılı Bütçesine 30 katrilyon lira civarında bir ödenek eklenmesi düşünülmektedir. Bu ek yükle, yaşanan olumsuzlukların getirdiği koşulların bütçe kapsamına alınması sağlanmış olacaktır. Yine, ek tasarıya bakıldığında, en büyük payın faiz ödemelerine ayrıldığı göze çarpmaktadır.

Değerli milletvekilleri, küreselleşen bir dünyada, ulusal ve uluslararası rekabet ortamının belirlediği özgün koşullar altında şekillenen ekonominin saydam bir yapıda oluşmasının sağlanılması, kaçınılmaz bir gerçek ve zorunluluktur. İfade ettiğim gibi, rantiyeci kesime dur denilmelidir.

Nitekim, ülkemizde, enflasyonist ortamda gelişip serpilen çıkar gruplarının ülkemizin geleceğine taş koyarak engel olmaya çalıştıkları, yaşadığımız ara dönemde kendini açıkça göstermiştir. Ülkemizin geleceği için, kararlı ve tutarlı hareket etmek önem arz eder. İçinden geçtiğimiz bu ara dönemde, görev ve sorumluluk bilinciyle, ekonomimizi zora sokmadan, olumsuzluk ortamından el birliğiyle çıkmalıyız. Akılcı önlem ve politikalarla, işçimize, esnafımıza, memurumuza ve çiftçilerimize gereken destek verilmelidir.

Bütün bu uygulamalarda ekonominin evrensel kuralları gözardı edilmemelidir. Yerel ve bölgesel potansiyellere dayanan, akılcı, katılımcı, tabandan başlayan bir kalkınma hedeflenmelidir. Üretim, yatırım ve ihracata yönelmek, büyüme, refah artışı, işsizlik ve diğer sorunlara çözümler getirmek için gerekli olan yapısal düzenlemeler yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin nüfusunun önemli bir kısmını oluşturan tarım sektörümüzün sorunları ivedilikle çözümlenmelidir. Çiftçilerimiz, ürün verimi ve kalitesi yüksek tarımsal faaliyetlere özendirilerek, hayvancılığa gereken önem verilmelidir.

1995 yılında imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması her yönüyle gözden geçirilmeli, ülkemizdeki üreticilerimiz tarafından yetiştirilen tarımsal ürünlerin "sınır ticareti" adı altında ülkemize girmesi önlenmelidir; çünkü, 1995 yılından önce Avrupa Birliği ülkelerinden tarımsal ürün ithalatı rakamlarının Gümrük Birliği Anlaşmasından sonra 2 kat artması, çiftçilerimizde gelir kaybına neden olmuştur. İhtiyacımız olan tarımsal ürünlere ve küçük çiftçilerimize, gerçekçi ve bilinçli destekleme yapılmalıdır.

Faiz ve döviz kurunun istikrara kavuşturulmasıyla, makro ekonomik dengeler sağlıklı bir hale getirilmelidir. Dalgalı kur sistemi bir avantaj olarak değerlendirilerek, turizm ve dışsatım gelirlerinden azamî ölçüde yararlanmanın yolları aranmalıdır. Yabancı sermayeyi ülkemize getirecek ve yatırımları artıracak ortam sağlanmalıdır.

Kamu maliyesinde harcamaların çok sıkı bir şekilde kontrol altına alınması gerekliliğinin yanı sıra, gelir artırıcı önlemler alınmalıdır.

Günümüzün değişen ve gelişen koşullarına cevap vermede yetersiz kalan, tüm kamu kurum ve kuruluşlarını kapsamayan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, Avrupa Birliği ve uluslararası ihale uygulamalarına paralel bir şekilde düzenlenmelidir.

Güçlü ekonomiye geçiş programı ve IMF'ye verilen taahhüt mektubu, hükümeti oluşturan iktidar partilerimizin siyasî sorumluluğunu taşımaktadır. Uyum içerisinde çalışmalar sürdüren hükümetimizin, enflasyon sorununu kalıcı bir şekilde çözerek, kamu dengesini sağlıklı bir yapıya kavuşturarak, ülkemiz ekonomisinin istikrarlı bir büyüme ortamına girmesini sağlayacağı inancını taşımaktayım.

Sözlerimi tamamlarken, içinde bulunduğumuz yaz mevsiminde sıcaklıkların anormal bir derecede artmış olması ve büyük çaplı yangınlara sebebiyet vermesi açısından dikkat çekmek istiyorum. Bir iki gün önce, Edirne İlimizin Tayakadın Köyünün kırsal alanında, yaklaşık 1 500 dönüm buğday ekili tarla yanmış, ekonomik sıkıntı çeken çiftçilerimiz zor durumda kalmışlardır. Bu nedenledir ki, özellikle, karayollarında seyahat eden sürücülerimiz başta olmak üzere, tüm yurttaşlarımızın son derece dikkatli olmaları gerekmektedir. Sürücülerimiz, sönmemiş sigara izmaritlerini gelişigüzel yerlere atıp, yangına sebep olmasınlar. Neticede, yanan, bu ülkenin millî servetidir. Bu yüzden, hepimiz çok dikkatli davranmalıyız.

Ekbütçenin ülkemize hayırlı olmasını diler, bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Meclisi saygılarımla selamlarım. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şimşek, teşekkür ederim efendim.

Efendim, şimdi, söz sırası, Erzurum Milletvekili Aslan Polat'ta. (FP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Polat.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, burada, biraz önce, iktidar partisine mensup bir milletvekili arkadaşımız bir konuşma yaptı; ben, gerçekten şaşırdım. "Biz, rantiyeye para vermemeliyiz, rantiye ekonomisi uygulamıyoruz, uygulamayacağız" diyor. 30 katrilyon 80 trilyon lirayla bütçe yapıyorlar, bir saat sonra bütçe 30 katrilyon 640 trilyon liraya çıkıyor, o bütçenin içerisinden 24,5 katrilyon lirasını bu hükümet faize veriyor ve hâlâ, bunlar rantiye uygulamıyorlar... Ben bunu anlayamadım; yani gerçekten anlayamadım.

Sayın milletvekilleri, şimdi, tekrar, şunu söyleyeyim: Siz, evvela, 48 katrilyon liralık bir bütçe getirdiniz. Getirdikten dört ay sonra bu bütçenin olmayacağı anlaşıldı, yüzde 62 civarında artırdınız, "30 katrilyon 80 trilyon lira artırıyoruz" dediniz ve 30 katrilyon 80 trilyon lira artırarak getirdiğiniz bu bütçe, Plan ve Bütçe Komisyonunda, iki saatte, o bile yetmedi -aynı 1944'teki Alman Markına benzedi- saat başı artmaya başladı, hemen oradan 600 trilyon daha getirdiniz ve 30 katrilyon 640 trilyon liralık bir ekbütçe getirdiniz. Peki, bu getirdiğinizi neyle karşılayacağız dediğimiz zaman "5 katrilyon lira kadarını vergilerden karşılayacağız, vergileri artıracağız" dediniz. Gerisi?..

BAŞKAN - Gerisi, Allah kerim.

ASLAN POLAT (Devamla) - Gerisi açık.

Sayın Kemal Derviş yurt dışında çok önemli bir açıklama yaptı, "biz bu bütçe açıklarımızı kapatacağız" dedi. Nasıl kapatacaksınız?.. "Boğaz Köprüsünden geçenlere zam yapacağız."

Sayın milletvekilleri, bakın, ciddî söylüyorum. Biliyorsunuz, Anadolu'da bir efsane vardır. Bir zamanlar, Deli Dumrul, bir köprü yapmış; köprüden geçenlerden 1, geçmeyenlerden 2 akçe para alarak borç kapatmaya çalışmış. Şimdi, siz de aynen, Deli Dumrul gibi, Boğaz Köprüsünden geçenlerden alınan parayla 30 katrilyon liralık bütçe açığını kapatmayı düşünüyorsanız, üstünüze gülerler; bakın, samimî söylüyorum, size gülerler. Biraz daha ciddî olun. Yani, bu ekbütçeyi, siz Boğaziçi Köprüsünden mi kapatacaksınız?!

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) - Boğaz Köprüsünden sana ne; sen İspir Köprüsünden bahset.

ASLAN POLAT (Devamla) - Sayın milletvekilleri, bakın, biraz önce, burada, arkadaşımız "rantiyeci yerine reel sektöre para vermeliyiz" dedi. Peki getirdiğiniz bütçe...

BAŞKAN - Sayın Polat, bir dakika...

Sayın Öztürk, niye karıştıyorsunuz?!

Buyurun.

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) - Sayın Başkan, İstanbul'a sataşma var, Boğaz köprüsünden bahsetti.

BAŞKAN- Canım, Zap Suyunu söyledi, İstanbul'u söylemedi.

Buyurun Sayın Polat.

ASLAN POLAT (Devamla)- Sayın milletvekilleri, sizin, bizzat, Hazineden sorumlu Devlet Bakanımız dedi ki: "Bu açıkları kapatmak için otoyollara ve köprüye zam yapacağım." Başka bir şey

söylemedi. Sizin MHP'li Bayındırlık Bakanınız da "doğrudur, yapın" dedi. Ben de, bu 30 katrilyon 80 trilyonluk parayı, siz, Boğaz Köprüsünden geçen insanlardan alacağınız parayla, otoyola yapacağınız zamla karşılamayı düşünüyorsanız, Anadolu insanı üstünüze güler diyorum. Bu kadar basit.

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul)- Sayın Polat...

ASLAN POLAT (Devamla)- Şimdi, dinle beni, dinle de anla ne dediğimi.

Siz, bu getirdiğiniz ekbütçede, faize 24,5 katrilyon para ayırırken, sadece ve sadece, dalga geçer gibi, 75 trilyon lirasını çiftçiye veriyorsunuz ve yatırıma 280 trilyon lira para ayırıyorsunuz. Yahu, hakikaten, insan üstünüze güler. Yani, hem rant ekonomisinden, reel ekonomiden bahsedeceksin, hem de tutacaksın, tarıma 75 trilyon, yatırıma 280 trilyon, faize 24,5 katrilyon diyeceksin. Öyle bir bütçe yapıyorsunuz ki, bütçenin açığı 30 katrilyon 800 trilyon; yani, getirdiğiniz ekbütçeden de fazla açığı var, ne olduğu belli olmayan bir şey var ve siz, buna "bütçe" diyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, samimi olarak konuşuyorum. İlkokulda okuyan çocuğa bu bütçeyi götürseniz, sınıfta bırakır, o bile böyle bütçe olmaz der. Gidip bir bakkala, sen bir bütçe yaptın, bütçeyi 48 katrilyon yaptın, iki ay sonra 78 katrilyona çıktı, bunun 30 katrilyonu açık dediğin zaman, vallahi, o bakkal üstünüze güler. Böyle hesap olmaz, böyle bütçe olmaz.

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul)- Sınıfını geçen geçti.

ASLAN POLAT (Devamla)- Sen, öyle gelseydin o okula, bak, orada 1'den 2'ye geçemezdin matematikten ve zaten, yüksek matematik okumadığın belli oluyor senin.

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul)- Sınıfını geçen geçti.

ASLAN POLAT (Devamla)- Şimdi, bak, dinle beni, dinle!

Sekiz yıllık eğitimde sizin bu iktidar kanadını hep geçirmek lazım, sekiz yıllık eğitimde matematikten geçmeniz lazım. Böyle matematik, böyle hesap olmaz; vallahi de olmaz, billahi de olmaz! Bu ne yaptığınız hesap yahu! Böyle bütçe mi olur yahu!

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul)- Sayın Polat...

ASLAN POLAT (Devamla)- Şimdi, dinle beni, dinle; laf atmayı bırak.

BAŞKAN- Karşılıklı konuşmayın efendim. Hatibi rahat bırakın. Allah Allah!..

ASLAN POLAT (Devamla)- Siz, burada vergi gelirlerini nasıl artıracaksınız? Bakın şimdi sayın milletvekilleri, bu hükümetin... En büyük burada yakalandınız. Getirdiğiniz bu vergiler için "bütçede 5 katrilyon lira kadar artış yapacak" dediniz. Nerede yapacaksınız diye baktık rakamlarınıza. Gelir Vergisini de 1 katrilyon filan artıracağız demişsiniz. Gelir Vergisini kim öder; Gelir Vergisini ödeyenler, herkes de biliyor ki, fakir fukara, işçi, memur, bordro mahkûmları; yani, bordrodan maaş alan memur, işçi, emeklilerdir. Onlara da, Gelir Vergisinde, tutmuşsunuz, burada bir miktar artış yapmışsınız. Ne kadar; 1 katrilyon 502 trilyon lira demişsiniz. Peki, ondan sonra nerede artış istemişsiniz; dahilde alınan KDV'lerde; yani, herkesin yaptığı alışverişlerden 802 trilyon lira artıracağız demişsiniz. Akaryakıt Tüketim Vergisinden 1 katrilyon 253 trilyon demişsiniz. Fakat, bütün bunlara rağmen, ithalde alınan KDV'den de 1 katrilyon 408 trilyon demişsiniz.

Şimdi, bakın, tekrar söylüyorum. Vatandaşın bakkaldan alışveriş ettiği KDV'de artış yapacağız demişsiniz. Otobüse binmişse, kamyona binmişse, onun Akaryakıt Tüketim Vergisini artıracağız demişsiniz. İşçiden ve memurdan alınan Gelir Vergisini artıracağız demişsiniz; ama, siz, bu vergide, yalnız -ne yapmışsınız biliyor musunuz- kurumlardan olarak alınan vergiyi azaltmışsınız, 836 tril-

yon azaltmışsınız. Yani, sanayicilerin, büyük işadamlarının vereceği Kurumlar Vergisini... Kim öder Kurumlar Vergisini? Bunu, esnaf, bakkal çakkal ödemez. Kurumlar Vergisini azalt; niye; çünkü, onlardan para alamayacağız demişsiniz. Şimdi, sadece parayı kimden alırsınız... Bir şey daha var, daha da büyüğü var burada.

Sayın milletvekilleri, düşünebiliyor musunuz, temmuz ayında memura yüzde 5 zam yapacağım diye Gelir Vergisinden 1,5 katrilyon almayı düşünüyorsun. Bakın, dikkat edin lafıma. 24,5 katrilyon faiz ödediğiniz faizcilerden yalnız -DSP milletvekillerine söylüyorum- 50 trilyon vergi alacağınızı düşünüyorsunuz. Ek verginiz 50 trilyon... 24,5 katrilyon faiz vereceksiniz bu ekbütçede; fakat, o 24,5 katrilyon faiz verdiğiniz kesimden beklediğiniz faiz artışı, sadece 40 trilyon. Sizin insafınız, sizin adalet anlayışınız da burada görülüyor yani. (MHP ve DSP sıralarından gürültüler)

Ben rakamlarla konuşuyorum; gel, sen de rakamla cevap ver; yanlış diyorsam cevap ver. DSP'liler, size diyorum; yanlış söylüyorsam, gelin, cevap verin; hanginiz veriyorsa o cevap versin. Öyle lafla yok. Getirdiğiniz bu bütçeyi Türkiye'de kimse getiremezdi; böyle bütçe olmaz!

Şimdi, bakın, ben, Refah Partisine oy vermiştim; doğrudur. O partinin milletvekiliydim ve gurur duyuyorum. O parti, o Refahyol döneminde, bütçe içerisindeki faiz 1996 yılında bütçenin yüzde 38'iyken, bir senede yüzde 28'e düşürdü.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Vay be!..

ASLAN POLAT (Devamla) - Evet efendim. Siz de, şimdi, yüzde 52'ye çıkardınız ve dahasını söylüyorum: Siz, bu bütçeyle, şu getirdiğiniz bütçeyle, topladığınız verginin yüzde 111'ini faize ödüyorsunuz; ama, benim içinde olduğum hükümet döneminde, bu., yüzde 45'ti. Siz, dört senede, o Refahyol döneminde bütçe içerisindeki faizi azaltan hükümetin yerine, topladığınız tüm parayı vergiye veren bir hükümet meydana getirdiniz. Sizin yaptığınız bu işte.

Bakın sayın milletvekilleri, size, bir de bir şey söyleyeceğim; bu yaptığınız olayların yanlışlığını söyleyeceğim. Şimdi, siz, döneminizde, işçinin, memurun, esnafın tümünün paralarını azalttınız ve bir şey daha yaptınız; bunu da söyleyeceğim. 985 trilyon lira tarım desteği yapacağız demişsiniz; bugüne kadar, tütün desteğine 1 kuruş ödediğiniz yok, doğrudan gelir desteğine 1 kuruş para ödediğiniz yok; ama, faiz dediğiniz zaman, para var. Ödeneğini bile koyduğunuz parayı köylüye ödememişsiniz.

Size bir şey daha söyleyeyim. Bakın, burada, bir söyleşi var; bunu çok ilginç gördüm. Bir profesör var; Oktay Yenal diye bir profesör... Çok ilginç bir laf demiş Güngör Uras'a. Bunu, siz de dinleyin; sonra başınıza iş açar; onun için söylüyorum. Güngör Uras sormuş profesöre; Oktay Yenal'a diyor ki: "Türkiye'ye IMF'nin gönderdiği temsilciler, sadece yürütme sahasında değil, yasama... Tasarı hazırlayıp Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçiriyorlar. Bunu nasıl karşılıyorsunuz?" Şu kısmı çok ilginç ve çok acı bir şey; diyor ki: "Bazı çevrelerde yaygınlaşan manda zihniyetli küresel tanımı; yani, küreselleşen dünya ekonomisinde, dış kurum ve ülkelere bağımlı olma zorunluluğu tezinin tutar tarafı yok. Dünyadaki onurlu ülkelerden hiçbiri, Türkiye'de olduğu kadar, yabancıların iç işlerine karışmasına müsaade etmez. İçine düştüğümüz bu onur kırıcı durumu küreselleşmenin kaçınılmaz gereği gibi gösterilme çabaları, gerçekten uzaktır ve ülkemiz aydınları için 1920 mandacıları kadar talihsizliktir." Peki, 1920 mandacıları ne oldu; Atatürk cumhuriyeti ilan ettikten sonra, onları, tuttu, Türkiye dışına sürdü. Siz de, korkuyorum ki, bir gün o akıbete uğrarsınız, bu sıralarda oturamazsınız. Bakın, onu size söylüyorum. Ben demiyorum; bu zihniyetin sonu bu, gidiş bu. Kötü gidiştesiniz.

Siz, bu getirdiğiniz tasarılarla, bu yaptığınız zihniyetlerle, işçinin, memurun, emeklinin bütün maaşlarını reel olarak azalttınız; yüzde 17'ye kadar asgarî ücrette azalttınız, yüzde 11 civarında memurlarda azalttınız, yüzde 5 veya 6 işçi kesiminde azalttınız; reel ücretlerde azalttınız. İşte, esas irtica buna derler. Siz, irticayı bundan yaptınız; Türk Halkını geri götürdünüz. Biz, fert başına gayri safî millî hasılayı size 3 026 dolar olarak teslim ettik; şu anda siz bunu 2 500 dolara düşürdünüz. Türk Milletinin istikbalini kararttınız ve bu zihniyetle, bu yaptıklarınızla, Türkiye'yi, IMF'nin, böyle, emrinden çıkamayacak duruma getirdiniz. İşte "tütün yasası" diyor, dayatıyor, mecburî kabul ediyorsunuz; "şeker pancarı"diyor, dayatıyor; yapıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz bunlarla; ekim alanlarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Hepsini yanlış söylüyorsunuz. (DSP sıralarından gürültüler)

ASLAN POLAT (Devamla)- Dediklerimden bir tanesinde yanlış varsa, gel burada cevap ver; hangisi yanlışsa, gel burada cevap ver. Tütün Yasasıyla, 100 000 hektar ekim alanını azaltıyor musun azalmıyor musun; pancarda 100 000 hektar alanı azaltıyor musun azaltmıyor musun; fındıkta 100 000 hektar alanı azaltıyor musun azaltmıyor musun; gel, sen bana bunun cevabını ver.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Hepsini yanlış söylüyorsunuz.

ASLAN POLAT (Devamla)- Siz, şekerpancarında da, tütünde de çiftçinin ekim alanlarını azaltıyorsunuz, ondan sonra gelip oradan laf atıyorsunuz, laf atmayla olmaz.

BAŞKAN - Sayın Karahan...

ASLAN POLAT (Devamla) - Sayın milletvekilleri, bu getirdiğiniz ek bütçe, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin tamamıyla en talihsiz bütçesidir. Tamamen faizlere bağladınız ve dışborcumuz şu anda 120 milyar dolar; 10 milyar dolar daha alırsanız, sene sonunda bunu 130 milyar dolara çıkarıyorsunuz. İçborcumuzu nisan ayı sonunda 59 katrilyona getirdiniz...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Hepsi yanlış...

BAŞKAN - Sayın Karahan, bırakın söylesin efendim...

ASLAN POLAT (Devamla)- "Refahyol" dediğiniz, size, bunu 4 katrilyon olarak teslim etmişti, siz 59 katrilyona çıkardınız. Dışborcu 80 milyar dolar olarak vermiştik; şimdi 114, sene sonunda 130 milyar dolara çıkarıyorsunuz.

Yapmış olduğunuz bu tasarılarla, en büyük gerici sizsiniz, en büyük mürteci de sizsiniz; Türkiye'nin ufkunu da siz daralttınız.

Hepinize saygılar sunarım. (FP sıralarından "Bravo"sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Polat

Sayın Bakan, buyurun efendim.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2001 Yılı Bütçe Kanununa İlişkin Ek Ödenek Kanun Tasarısı huzurlarınızdadır.Hükümet, Yüce Meclisten 30 katrilyon civarında ilave eködenek talep etmektedir.

Bu tasarının görüşülmesi sırasında, değerli arkadaşlarımızın görüşlerinden dolayı, kendilerine teşekkür ederiz; gerçekten, faydalanabileceğimiz önemli katkıları olmuştur.

Bilindiği üzere, 2001 yılı bütçesi, uygulamaya konulan üç yıllık enflasyonla mücadele programının ilk dilimi olan 2000 yılında ekonominin göstergelerinde yaşanan olumlu gelişmelere dayanarak ve doğal olarak, 2000 yılı sonu koşulları dikkate alınarak hazırlanmıştı; çeşitli vesilelerle bu kürsüden görüştük, 2001 yılı bütçesinin müzakereleri sırasında.

2000 yılında fevkalade olumlu gelişmeler yaşadık. Faiz ile vergi ilişkisine baktığımızda -biraz evvel Sayın Ayhan da bu rakamlara değindi- 1999 yılında ve 2000 yılında faizlerin büyüklüğü, vergi gelirlerinin içerisinde bir hayli fazlaydı ve 2000 yılında, her 100 lira verginin 78 liralık bölümü faize gitmişti; ama, halen yürürlükte olan, bugün yürürlükte olan 2001 yılı bütçesinde faizlere ayrılan pay, vergi gelirlerinin yüzde 52'sine tekabül eder, öyle hazırlamıştık; çünkü, 2000 yılının rakamları, öyle bir rasyoyu, öyle bir oranı gerektiriyordu.

Ayrıca, bütçe açığı, 2000 yılında yüzde 11 civarında iken, 2001 bütçesinde, yani, halen yürürlükte olan 2001 bütçesinde 3,4'e çekilmişti. 2000 yılında gayri safî millî hâsılanın içerisinde yüzde 11'lik bir ağırlığa sahip olan faiz yükü, 2000 yılı bütçesinde yüzde 16'ya tekabül ediyordu; faizlerin gayri safî millî hâsıla içindeki payı, 2001 bütçesinde, halen yürürlükte olan bütçede yüzde 10'lar civarındadır; ancak, bunları böyle götürme imkânı olmadı. Bildiğiniz gibi, dalgalanmayla, kasım, özellikle şubat dalgalanmasıyla, yeni makro denge ortaya çıktı. Hiç kuşkunuz olmasın, eğer, şubat dalgalanması olmasaydı, bugün, bir eködenek kanun tasarısıyla huzurunuza gelmezdik. Ne zaman ki, 2000 yılında bir eködenek kanun tasarıyla karşınıza gelmedik, 1999 yılında da gelmedik; ama, bir dalgalanma neticesinde, kur yükseldi, enflasyon yükseldi, haliyle bir eködenek kanun tasarısıyla huzurunuza gelme durumunda kaldık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelinen bu noktada, hükümet, bir yandan ekonomiyi normal işleyişine döndürmek, diğer yandan kamu maliyesini sağlıklı bir yapıya kavuşturarak enflasyonu yenmek ve büyümeyi sağlamak amacıyla yeni bir ekonomik program hazırlayarak uygulamaya koymuştur. Yüce Meclisten istenilen, bugün huzurlarınızda olan tasarıyla istenilen ödeneğin önemli bir bölümü, bankacılık sisteminin, özellikle kamu ve fon bankalarının sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasına dönük uygulamaların ortaya çıkardığı ihtiyacın karşılığıdır. Bankacılık sektörünün sağlıklı olmadığı bir ortamda ekonominin normal işleyişine sahip olamayacağı, son kasım ve şubat dalgalanmalarıyla, çok açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla, bankacılık sektörünün sağlıklı bir hale kavuşturulması, güçlendirilmesinde zorunluluk vardır; işte şimdi bu yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Meclise sunulan kanun tasarısıyla, 2001 yılı bütçesine 30 katrilyon 80 trilyon lira tutarında ödenek eklenmesi talep edilmiştir; bu talep, Plan ve Bütçe Komisyonumuzda bir miktar daha artırılmış, 560 trilyon lira ilave edilerek Yüce Genel Kurula gelmiş bulunmaktadır. Kanun tasarısından da görüleceği üzere, talep edilen ödeneğin içinde en büyük pay, 24,6 katrilyon lirayla faiz ödemelerine ayrılmıştır. Bu amaçla tefrik edilmiş ödenekler hakkında Yüce Kurulunuza izninizle kısaca bilgi sunmak istiyorum.

Bilindiği üzere, hükümet, malî sektörün, bankacılık sektörünün ve özellikle kamu bankalarının yapısal sorunlarının çözümü için bir dizi köklü önlemler almıştır. Nitekim, bütçe kanununda değişikliği öngören 12 maddelik bir kanun, kısa bir süre önce Yüce Meclisimizden çıkmıştır.

Faiz ödeneğinin 3,3 katrilyon liralık kısmı kamu ve fon bankalarında daha önce verilen tahvillerin yenileriyle değiştirilmesi sonucu, söz konusu kâğıtların o güne kadar işleyen faiz giderleri; 8,4 katrilyon lirası, kamu bankalarının görev zararlarının tasfiyesine yönelik işlemleri; 5,6 katrilyon lirası, fon bankalarının malî yapılarını düzeltmek için ihraç edilen devlet içborçlanma senetlerinden

kaynaklanan faizleri; 6 katrilyon lirası da, şubat 2001 krizi sonrasında yükselen faiz hadleri ve piyasa koşulları çerçevesinde kısa vadeli borçlanmaya ağırlık verilmesi nedeniyle 2001 yılı bütçesine gelen ilave faiz giderleri karşılığını oluşturmaktadır.

Görüldüğü üzere, kanun tasarısıyla talep olunan 24,6 katrilyon liranın 17,3 katrilyon lirası, bütçenin finansmanına dönük -değerli milletvekilleri, bu konulara dikkatinizi çekmek istiyorum- borçlanmanın yarattığı faiz giderleriyle aynı nitelikte değildir. Bu ihtiyaç, bankalar sistemini sağlıksız bir yapıya dönüştüren -bugünün meselesi olmayan, dünün de meselesi olmayan- yılların birikimi görev zararlarının tasfiyesi ile kamu ve fon bankalarının içine düştükleri likidite sıkıntılarını giderecek işlerden kaynaklanmaktadır. Bankalar sistemindeki durum için, hangi arkadaşımız, bugünün sorunudur, bir yılın sorunudur diye iddia edebilir?!

Eğer, biz, 17,3 katrilyonu bütçeye koymayıp, kamu bankalarının görev zararları, kamu bankalarının finansman yapıları, fon bankalarındaki durum böyle devam etsin, ne olur bakalım, bir daha dalgalanma olmaz deseydik, 24 yerine 6 veya 7 katrilyonla gelirdik; ama, o zaman, bankalardaki sağlıksız durum devam edecekti, görev zararları devam edecekti. Bir ekonomi, her şeyden evvel bankalar sistemini güçlü hale getirmek mecburiyetinde. Eğer bankalar sistemi güçlü hale gelmezse, ekonomi birtakım problemlerle karşılaşır. Dolayısıyla, 17,3 katrilyonluk ödeneği ayrı mütalaa etmek lazım. Bu, Türkiye'nin ekonomik sistemindeki bankalar sistemini sağlıklı hale getirmek için konulmuş bir ödenektir. Bu, diğerleri gibi, bütçenin finansmanı için borçlanmanın faizi değildir. Sağlıklı bir yapıya kavuşmak... Efendim, böyle dursun... Dursun; o kadar az öderdik; ama, ileride riskler devam ederdi. O bakımdan, onu karşılamak için konulan bir miktardır. Gayet açık, tek tek rakamları söyledik.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Bakanım, Bankalar Yasasını siz getirdiniz, geçirdiniz, o zaman düşünseydiniz bunu.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (Devamla) - Oluşan yeni makro hedefler muvacehesinde, istenilen ödeneğin, toplam 5 katrilyon 373 trilyon liralık bölümünün vergi gelirleriyle sağlanması öngörülmüştür; geri kalan kısmı ise, net borçlanma hâsılatından karşılanacaktır.

Böylece, 2001 yılı için başlangıçta öngördüğümüz 5,2 katrilyon liralık bütçe açığının, 24,5 katrilyon liralık bir artışla, yıl sonunda 29,7 katrilyon liraya çıkması beklenmektedir. Tabiî, bunu daha azaltma gayreti içerisinde olacağız -harcamalarda mümkün olduğu kadar tasarruflu hareket edeceğiz, her kuruş mutlaka yerli yerine gidecek, o zihniyetle hareket edilecek; vergi gelirlerimizi, vergi tabanını genişleterek, kayıtdışıyla mücadele ederek artırmaya çalışacağız- ama, bugün için, kâğıt üzerinde, bu kadarlık bir açık beklenmektedir.

2001 yılı bütçesinin faiz dışı fazla hedefi ise, 11 katrilyon 568 trilyon lirayla gayri safî millî hâsılamızın yüzde 6,3'üne tekabül etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin sonunda, vergi yüküyle ve vergi tahsilatıyla ilgili çok kısa bir bilgiyi kamuoyumuza sunmak istiyorum. 2000 yılı içerisinde, vergi gelirleri tahsilatı, son yılların en yüksek düzeyine çıkmıştır. Vergi tahsilatının çok daha anlamlı bir halde ifade edilebilmesi için, vergi yükü ölçüsünü kullanmamız lazım. 2000 yılında, vergi yükü yüzde 20,7 olmuştur. Bu, 1997 yılında yüzde 16 idi, 1996'da da yüzde 15 civarındaydı. Dolayısıyla, son iki yıl içerisinde, vergi hâsılatında ciddî artışlar meydana gelmiştir ve 2001 yılının ilk dört aylık neticeleri de, hedeflerimizin üzerinde bir vergi artışını göstermektedir. Tabiî, vergide en fazla üzerinde durduğumuz, önümüzdeki günlerde de duracağımız hususlar, kayıtdışıyla mücadele, vergi tabanını genişletme ve ekonomiye karşı duyarlı bir vergi sistemi; çünkü, ekonominin canlı olması lazım.

Biz, vergide, vergi likiditesini, fiskalini düşünmekten çok, ekonomi canlı olsun ki, vergi alınsın amacındayız; ama, vergi tabanını genişletmek, vergi adaletini sağlamak bakımından, kayıtdışıyla mücadele ve işlemleri kayıt içerisine alma en büyük hedefimizdir. Vergi idarelerini etkin hale getirmek ve vergi bürokrasisini azaltmak, vergi idaremizin temel beklentileri olacak.

Uygulamakta olduğumuz program, Türkiye'yi çağdaş dünyayla mücadele edecek hale getirecektir. Sadece kamu maliyesi ve enflasyonu indirmek Türkiye'nin hedefleri olamaz; Türkiye'nin hedefi, çağdaş dünyayla mücadele edebilmek. Evet, birtakım sıkıntılarımız var, bugün böyle bir sıkıntıyla karşı karşıyayız; ama, aşılmayacak sıkıntılar değil. Biz aşacağız; biz aşacağımıza göre, hep beraber... Türkiye Büyük Millet Meclisi, 1999'da ve 2000 yılında, muhalefeti ve iktidarıyla, fevkalade bir anlayış, beraberlik içerisinde, ülke sorunlarına karşı duyarlı hareket etmiştir, bir hayli kanun çıkarmıştır, gece gündüz çalışmıştır; yine aynı anlayış içerisindedir. Bu ülke hepimizin; birlikte götüreceğiz.

Türkiye, sade kendi rakamlarını, parametrelerini iyileştirmekle yetinemez; hem kendi durumumuzu iyi hale getireceğiz hem de gelişmiş ülkelerle aramızda olan mesafeyi daraltacağız.

Türkiye'nin büyük hedefleri vardır. O bakımdan, programı, aynen, titizlikle, kararlılıkla uygulayacağız ve yapısal değişiklikleri etkin bir şekilde uygulamadaki etkinlikle ve takvime bağlı olarak uygulayacağız; takvimsiz hiçbir şey yürütülemez; mutlaka, takvime bağlı olacak.

Türkiye, her kuruşunun ve her saniyesinin hesabını yaparak gidecektir ve kendisine hedef seçtiği sonuçlara da ulaşacaktır. Sorunlar karşısında asla yılmamak lazım; yılınacak sorunlar da değildir. Türkiye, on onbeş sene önce, bugün hedeflediğimiz parametrelere ve ölçülere zaten sahipti; yine, o ölçülere geleceğiz.

Bu ek bütçe konusunda değerli arkadaşlarımın gösterdiği ilgiye tekrar teşekkür ediyorum. Ekbütçe Kanun Tasarısının ülkemize ve milletimize hayırlı olması dileğiyle, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Efendim, son söz milletvekilinin.

Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın, buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

MURAT AKIN (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisinin son dört yıl içinde kronik seviyede enflasyon ve derin bir krizin içerisinde yaşadığının belirtisi ve tespiti olarak, 2001 malî yılı bütçesinin, ilk defa, 70-80 yıldır ilk defa, yılı içerisinde ve yılının ilk altı ayı içerisinde ek bir bütçeyle Büyük Millet Meclisinin huzuruna geldiği bir dönem içerisindeyiz. Hem de bu ek bütçenin, istikrar programının hazırlandığı ve istikrar programının da, yine, 2000 yılı kasım ayında meydana gelen kriz nedeniyle 2001 yılı bütçe hedeflerinin tutmayacağı kesin olarak belli olduğu halde, hükümeti oluşturan partiler ve hükümet, inadına, kriz öncesi hesaplamalarına göre, bütçeyi, bütçe açığını 5 katrilyon olarak Yüce Meclise getirdi ve bu şekilde bütçe kanunlaşmış oldu; ancak, ne yazık ki, IMF dayatmalı ve planlı Hazine programının, Merkez Bankası programının şubat ayı içerisinde, kasım krizinden daha derin, daha şiddetli bir şekilde ikinci bir krize muhatap olması sonucunda, ülkede, biraz önce ifade ettiğimiz gibi, bankalara 15 katrilyonluk ilave yük ve devlete de toplam 30 katrilyon ilave yük gel-

mek suretiyle, o gün bütçenin tenkitlerini yapan ve lehinde konuşan arkadaşlarımızı, bilhassa hükümet partilerinin sözcülerinden birisini, burada, altı ay geçmeden, bu hükümetin programı ve bütçesi mahcup etti. Konuşmacı arkadaşımız lehte söz aldı; yıllardır yapılmayan bir husus, rüya, bizim de hükümet olmamızla bu dönemde gerçekleşti; bütçe açığı 5 katrilyon olarak gerçekleşti; bu ne demektir; bu 5 katrilyon bütçe açığı, gelecekte 1-2 katrilyona inecek; bundan sonra bu milletten toplanan vergiler, alınan vergiler, bankalara veya muhtelif yerlere faiz olarak ödenmeyecek; memura, işçiye emeğinin karşılığı verilecek diye seslenişte bulundu; ancak, o kişi, ülkenin idaresini, ülkenin ekonomisini bilmeyip, afakî konuştuğunu, yine, aynı partilerin devamı olan hükümetin ve aynı Bakanın, Hazineden sorumlu Bakanın ve Maliye Bakanının da içinde olduğu, diğer bir ekbütçeyle öyle olmadığı, açığın sadece 5 katrilyon değil, 30-35 katrilyona vardığı bu ekbütçeyle kesinleşmiş oluyor.

Demek ki, bir yerde oturup konuşmak, bir yerde duyumları ifade etmek, şu şekilde biz daha iyi idare ediyoruz, bizim olduğumuz hükümette işçi daha fazla alacak, memur daha fazla alacak, artık, bu ülkede, bu ülkenin fakirinden fukarasından, esnafından, işçisinden alınan vergi şu veya bu şekilde faiz ödemelerine gitmeyecek sözü ve tespiti doğru değil. O söz ifade edildikten sonra, bu Genel Kurulda, daha altı ayı geçmeden ilave 30 katrilyon ekbütçe, bunun 24 katrilyonu da açıktan finansman şekliyle...

Şimdi, Doğru Yol Partisi sözcüsü Sayın Kemal Kabataş Beyin ifade ettiği gibi, iyi tahminlere göre, 5 katrilyonun vergi gelirlerinden elde edileceği tahmin edilmektedir; ancak, dört aylık kesinhesap neticelerine göre, ocak, şubat, mart, nisan ayları kümülatif toplamına göre, tahakkuk eden vergi 14 katrilyon civarında, tahsil edilen vergi 9 katrilyon civarında. Yine, bu dört aylık süre zarfında Kurumlar Vergisinde tahakkuk eden vergi 1 katrilyon 200 trilyon lira, tahsil edilen vergi 400 trilyon civarında.

Bakınız, Kurumlar Vergisinde tahakkuk eden dört aylık vergi 1,2 katrilyon, tahsil edilen 400 trilyon. Yine, geçmiş 2000 yılına göre dört aylık Kurumlar Vergisi tahsilatı 800 trilyon lira; yani, 2001 yılında tahsil edilen vergi, 2000 yılına göre, yarısı, yüzde 50'si.

Peki, siz, bu yıl, nasıl, Gelir ve Kurumlar Vergisinden ilave bir vergi tahsil edeceksiniz de, bu 5 katrilyon vergi gelirlerine dayalı bütçe gelirini elde edeceksiniz; bu da hayalîdir; bu da, yine, borçlanma suretiyle temin edilecektir.

Değerli milletvekilleri, bütçeye gelecek olan 24 katrilyon yük, sadece bu, bu yıl içinde tasfiye edilmiş olmuyor; bu yıl 17 katrilyon bunun faiz ödemeleri olacak, gelecek yıl, 2002 yılında, belki de 30 katrilyon, 35 katrilyon faiz ödemeleri olacak; yani, bütçe içerisinde gözüken faiz ödemelerine ilişkin giderler bütçede yer alıyor, anapara ödemeleri, itfaları ise, tekrar borçlanmak suretiyle borcun ödemesidir ki, bu, bütçe harcamaları, bütçe ödenekleri içerisinde yer almamaktadır.

Siz, ülkeyi öyle bir noktaya getirdiniz ki, içinden çıkılmaz bir hale getirdiniz; ama, sırf şu kırmızı koltukların hatırına, konuşulan her şeyi, güzel, pişkinlikle dinliyorsunuz. (MHP ve ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Bu koltuk, kırmızı değil. Plakalar kırmızı olabilir.

MURAT AKIN (Devamla) - Dinliyorsunuz; ama, ülke nereye gidiyor; onu anlıyor musunuz?

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Meclis adabıyla konuş. Burada herkes kırmızı koltukta oturuyor.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın efendim...

MURAT AKIN (Devamla) - Gelir burada konuşursun...

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Tamam... Ayıp senin yaptığın!

MURAT AKIN (Devamla) - Senin yaptığın ayıp!

BAŞKAN - Bir dakika efendim... Bir dakika... Karşılıklı konuşmayın efendim... Koltuğun rengini...

MURAT AKIN (Devamla) - Ülkeyi yokluğa ve kıtlığa gark ettiniz.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Sen misin sadece şeyi?..

MURAT AKIN (Devamla) - Sen daha önce hangi partideydin?! Sen git partine otur! Sen neredesin?!

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Git hadi, git!..

MURAT AKIN (Devamla) - Sen neredesin?!

BAŞKAN - Efendim karşılıklı konuşmayın... İstirham ederim...

MURAT AKIN (Devamla) - Parti parti dolaşmaktan başka ne yapıyorsun sen?! (DYP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Konuş konuş... Senin muhatabın değilim!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, efendim, istirham ederim...

MURAT AKIN (Devamla) - Sen en son konuşacak insansın. Sen partine git!

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Otur yerine sen!

SAFFET KAYA (Ardahan) - Sayın Başkan, müdahale edin...

BAŞKAN - Sayın Akın, siz, Genel Kurula hitap edin efendim.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Akın, sen devam et...

MURAT AKIN (Devamla) - Çiftçi yokluk içerisinde...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Kim o?.. Sayın Enginyurt, ne istiyorsun?

MURAT AKIN (Devamla) - ...esnaf yokluk içerisinde, ülke yüzde 20'lere varan küçülme içerisinde. Siz eğer alınacaksanız, bundan alının; benim sözümden niye alınıyorsunuz? Ben gerçekleri size ifade ediyorum. Kaldı ki, en son konuşacak, Sayın Yaşar Dedelek, sensin.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Ne demek sensin!

MURAT AKIN (Devamla) - Sizsiniz.

Siz, bu ülkenin bu hale gelmesinde, kurulan havuzların içinde yer aldınız.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Bir dakika... Bir dakika... Sayın Başkan...

BAŞKAN - Efendim, Genel Kurula hitap edin lütfen.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Sayın Başkan, söz istiyorum.

MURAT AKIN (Devamla) - Siz, transferlerin içinde yer aldınız; siz, onun hesabını bir verin.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Cevabını alırsın birazdan.

BAŞKAN - Sayın Akın, lütfen...

MURAT AKIN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, ülkede, küçülme halen devam ediyor. Bu bütçe açığı, bu şekliyle devam ederse, 2002 yılına varmadan, yine, büyük bir krizin gelmesi an meselesidir.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Enginyurt, lütfen...

MURAT AKIN (Devamla) - Bu şekliyle, bu ülkenin, bu hükümet tarafından, böyle idare edilmesi mümkün değildir. Bu hükümeti oluşturan partilerin, bir an evvel seçime gidip, millete hesabını vermesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akın, lütfen efendim, toparlar mısınız. Rica ediyorum, bir teşekkür edin.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Dedelek, bir dakika.

Sayın Akın, bitiriyorsunuz, teşekkür ediyorsunuz.

MURAT AKIN (Devamla) - Millet kan ağlıyor, işçi, köylü kan ağlıyor. Gelirler politikası içerisinde vaat ettiğiniz, işçiye, köylüye verilecek olan -bilhassa, çiftçiye ve işçiye- refah payını tam olarak vermediniz.

YAHYA ÇEVİK (Bitlis) - Doğrudur.

MURAT AKIN (Devamla) - 2000 yılında, bu işçinin, memurun sizden yüzde 10, yüzde 15 alacağı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, uzatma süreniz de bitti; bir teşekkür edin.

MURAT AKIN (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Lütfen efendim...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Sayın Başkan, yeter.

BAŞKAN - Sayın Karahan, rica ederim... Teşekkür edecek.

MURAT AKIN (Devamla) - 2001 yılının haziran ayı itibariyle, yine, yüzde 20'ye yakın bir alacağı var. Bunu, işçiye, memura vermediğimiz takdirde, bu işçinin, memurun sükûtu, bir gün meydanlarda sizi yıkacak, sizi telaşa düşürecek.

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorsunuz.

MURAT AKIN (Devamla) - Bu ekbütçenin hayırlı olması dileğiyle, hepinizi saygıyla selamlarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Dedelek, ne konuda söz istiyorsunuz; sataşma mı var?

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Sataşma var efendim.

BAŞKAN - Yerinizden söyler misiniz?

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Tabiî efendim. (DYP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Bir dakika efendim... Anlayalım...

Yeni bir sataşmaya...

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, konuşmacı arkadaşımız, konuşması esnasında koltukları kastederek, zaten, Türkiye'de Meclisin üzerine muhtelif kesimlerden birtakım iddialar gelirken, hedef olurken popülist politika yapma amacı uğruna, kalkıp da, Meclisin ve milletvekillerinin haysiyetiyle oynamaya kimsenin hakkı yoktur.

Bu müdahalemden sonra, kendisi benim parti değiştirmemle ilgili bir iddiada bulunmuştur. Ben, adı geçen partinin mücadelesini verdim ve ben, ayrılırken; eğer koltuk meraklısı olsaydım, bakanlık makamını bırakıp buraya gelmezdim, bu, benim kendi haklı düşüncemdi. Neticede, gidilen seçimde, ben, adı geçen yerde hatalı olsaydım, seçmen beni sandığa gömerdi. Bugün, şükürler olsun, üçüncü dönem Yüce Mecliste Anavatan Partisinin grup başkanvekilliği görevini şerefle üstlendim ve yürüttüyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim efendim.

Sayın milletvekilleri...

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) - Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapmama izin verir misiniz?

BAŞKAN - Tabiî, estağfurullah Sayın Bakanım; buyurun.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Murat Akın arkadaşımızın ifadeleri içerisinde vergi gelirleriyle ilgili rakamlar yer aldı. Bunlar, tabiî, rakam ifade edildiği zaman önemlidir. Kamuoyu da bunu izlediği için, yanlış bir kanaat doğmasın diye kısa bir açıklama yapmayı izninizle uygun buldum.

Şimdi, mayıs ayı sonu itibariyle, bizim vergi geliri rakamlarımızda geçici olarak çok ufak inhiraf olabilir; ama, kesine çok yakındır, rakamlarımız elimizdedir. Beş aylık sonunda; yani, mayıs ayı sonunda, şubat krizinden sonra ve yeni programa göre yapılmış revizyon sonrası hedeflerimize karşı, mayıs sonunda vergi gelirlerinde 885 trilyonluk bir fazlalıkla gidiyoruz. Mayıs sonu itibariyle, kümülatif olarak mevcut, revize rakamlarımıza göre 12,6 katrilyon vergi geliri tahsilatı beklerken, 13,5 katrilyonluk; yani, 885 trilyonluk bir beklenti, tahmin fazlasıyla beşinci ayın sonuna gelmiş bulunuyoruz. Dolayısıyla, endişe edilecek bir durum yok, bilakis, ümit verici bir durum var. Toplumumuza da endişe aşılamaktan çok, umut aşılamakta veya hiç olmazsa, gerçeği söylemekte yarar olduğunu sanıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim efendim izah ettiğiniz için.

MURAT AKIN (Aksaray) - Benim aldıklarım nisan ayı sonuçlarıdır.

BAŞKAN - Efendim, Sayın Bakan net bir şekilde son durumu açıkladı. Zatıâlilerinizin elindeki kâğıt belki bir ay evvelkine aittir.

MURAT AKIN (Aksaray) - Bir ay öncesine ait.

BAŞKAN - Evet işte; bir ayda çok şey değişiyor efendim. Türkiye'de yirmidört saat bile çok önemli. İstirham ederim... Efendim, tamam; mesele bitmiştir.

MURAT AKIN (Aksaray) - Sayın Başkan, neşredilmedi daha bizdeki bilgiler.

BAŞKAN - Efendim, izah etti Sayın Bakan.

Sorulara geçiyoruz.

Sayın Levent, buyurun efendim.

MÜKERREM LEVENT (Niğde) - Sayın Başkan, aracılığınızla, Sayın Bakanımıza aşağıdaki soruları yönlendiriyorum:

Ziraat Bankası ve Halk Bankasının görev zararları için bütçeden 400 trilyon ayrıldığını görüyoruz. Bu borçlar, ziraî kredi, esnaf kredisi olarak mı belirtilmekte? Eğer bu şekildeyse, köylümüzün, esnafımızın borçları için haciz memurları durmadan tahsilat yapıyor. O zaman bu borçlar neyi ifade ediyor?

Tarımsal desteklemeye ayırdığımız 75 trilyon, Türkiye'de yaşayan 80 milyon insanımızı açlığa mahkûm eder. Dağlar, taşlar, ovalar otlarla doldu; ama, otlayacak ne koyun kaldı ne de inek. Neden, süt inekçiliğine teşvik için bu kadar bir meblağ ayrıldı? Köylerde, bizlere "5 katrilyonla bankaları kurtarıyorsunuz; ama, sıra tarıma geldi mi 75 trilyon ayırıyorsunuz" diyorlar Sizce bu yeterli mi?

Türkiye'de tükettiğimiz elektriğin yüzde 20'sini hidroelektrik santrallarından karşılıyoruz. Şu anda, 35 projeyle, bu payı yüzde 45'lere taşımayı düşünürken, bu bütçede, devam eden projelere hiçbir ödenek ayrılmadığı görülmektedir. Bu da, doğalgaza ve dolayısıyla dışa bağımlılığımızı -bütçenin 24 katrilyonun faize gittiği bunu kanıtlamakta- artırıyor. Bu konuda ne dersiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum efendim.

YAHYA ÇEVİK (Bitlis) - Biz de bu soruya aynen katılıyoruz.

BAŞKAN - Böyle bir âdetimiz yok; soruya iştirak olur mu efendim, mükerrer olur o.

SAFFET KAYA (Ardahan) - İştirak etmeyelim mi Sayın Başkan?!

BAŞKAN - Edin efendim...

Buyurun Sayın Öztürk.

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) - Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakanımdan şunları öğrenmek istiyorum:

Birinci sorum: Personel ödemelerine ayrılan 2 katrilyon 300 trilyonun bordro mensuplarına kazancı ne olacaktır? Devlet Personel Yasası düzeltilebilecek mi? Kamu çalışanları ne kazanacaktır?

İkinci sorum: 30 katrilyonluk bu bütçenin 24 katrilyonu faiz gideridir. Bu faiz giderlerinin, hangi yıllarda borç alınan anaparanın faizi olduğunu Türk Milletine söyler misiniz?

Sayın Başkan, Değerli Bakanımdan, bilhassa ikinci sorumun teknik olarak cevaplandırılmasını, eğer gerekli cevap, sözlü olarak verilemezse, mutlaka ve mutlaka tarafıma, yazılı cevabın verilmesini özellikle istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bakan cevap verir efendim, istirham ederim... Sayın Bakan çekirdekten gelme. İstirham ederim... Sayın Bakan, 1980 öncesi de bakandı.

Sayın Öztek, buyurun.

LATİF ÖZTEK (Elazığ) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakanıma aşağıdaki sualleri yöneltmek istiyorum:

Birinci sorum:2001 yılı bütçe kanunu yapılırken makro ekonomik göstergeler belirlenmişti. Bu arada büyüme yüzde 4,5 idi; bu, güçlü ekonomiye geçiş programında yüzde 3 küçülmeye çevrildi. TEFE yıl sonu itibariyle yüzde 10 idi, yüzde 57,6'ya yükseltildi. TÜFE yüzde 12 idi, yüzde 52,5'e, ortalama dolar kuru da 714 000 Türk Lirası olarak öngörülmüştü; bugün, 1 200 000 Türk Lirasının üzerinde. Diğer ekonomik büyüklükler de benzer durumda. Şimdi soruyorum: 2001 yılı bütçesi yapılırken temel ekonomik büyüklükler niçin gerçekçi olarak belirlenmedi? Bunun, yöneticilerin bilgi yetersizliğinden olduğunu söyleyebilir misiniz?

İkinci sorum: Güçlü ekonomiye geçiş programında üretimi artırmaya yönelik tedbirlere yer verilmemiştir. Siz, reel ekonomiyi canlandırmadan ülkemizin içinde bulunduğu bu ekonomik sıkıntıdan kurtulmasını mümkün görüyor musunuz?

Üçüncü sorum: 2001 yılı bütçesini sunuş konuşmanızda, faiz ödemelerinin bütçe içerisindeki payının düşürülmesi gerektiğini çok açık bir şekilde belirttiniz. Şimdi, faiz harcamalarını 16 katrilyon 677 trilyondan, 24 katrilyon 591 trilyon ilaveyle 41 katrilyon 268 trilyona çıkarıyorsunuz. 57 nci Hükümetin bu uygulamalarının ülkemizi ekonomik çıkmazdan çıkarabileceğini söyleyebilir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Özkan Öksüz, yalnız çok kısa olsun; üç dört arkadaşımız daha var, vaktimiz de dolmak üzere.

Buyurun efendim.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) - Sayın Başkanım, aracılığınızla Sayın Bakanıma aşağıdaki soruları tevdi ediyorum.

Bu hükümetin beceriksizliği neticesinde döviz kurları yüzde 100 arttı. Faizler, gecelik 7 500 seviyelerine yükseldi. Enflasyon aylık yüzde 10'un üzerine çıktı. Esnaf, memur, sanayici, emekli, çiftçi ve tüccar çöktü, herkes perişan durumda. Vergi gelirlerinin hepsi faize yetmemektedir.

Bu durumda, faizleri nasıl indireceksiniz? Enflasyonu aşağı çekmek için ne gibi tedbirler aldınız? Reel ekonomiyi nasıl canlandıracaksınız? Faizlerin anası olan iç borçlanmadan ne zaman kurtulup, üretim ekonomisine geçeceksiniz? Bu bütçenin kaynağı nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Tabiî, bu sualler, biraz da Maliye Bakanının yerine Hazineden sorumlu Devlet Bakanına sorulması gereken suallerdir. Sayın Bakanın cevap verip vermeyeceği belli değil.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) - Bütçeyi o sunuyor efendim.

BAŞKAN - Sayın Aydın, buyurun efendim.

NEZİR AYDIN (Sakarya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Aracılığınızla Sayın Bakandan öğrenmek istediğim iki sorum var.

Aylık enflasyon, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından TÜFE ve TEFE olarak her ay açıklanıyor. Burada, her ay bu enflasyon rakamları açıklandığında özellikle vatandaşta bir ümitsizlik veya değişik bir ifadeyle bir güvensizlik veya güvensizliği biraz daha artıyor. Çünkü, vatandaş diyor ki: "Özellikle 19 Şubattan sonra benim aldığım her şey yüzde 100 arttı." Bunu hepimiz biliyoruz, herkes biliyor; ama, enflasyon rakamlarına baktığımızda TEFE de, TÜFE de onun yarısı kadar dahi görünmüyor, ki, buna devlet memurlarına veya maaşlı personele yüzde 52,5 gibi bir yıllık zam düşüncesinden de bu net bir şekilde anlaşılıyor.

Şimdi, buradaki benim sormak istediğim soru şu: Acaba halkı daha tatmin edecek veya olayları çok daha akılcı bir şekilde izah edebilecek bu enflasyonu, temel bazı malların belirli tarihlerdeki fiyat artışlarına bağlayamaz mıyız?

Bir diğer sormak istediğim soru şu: Bu bütçeyle birlikte yaklaşık 24,5 katrilyon lira faiz ödeyeceğiz; ama, personele zam yapılmaya kalkıldığı zaman hemen birileri veya Sayın Derviş diyeyim, hemen ayağa kalkıyor "hayır veremezsiniz" diyor. Tarımsal desteklemeye veya tarımı desteklemeye kalktığınız zaman "hayır veremezsiniz" diyor...

BAŞKAN - Soru Sayın Nezir Aydın.

NEZİR AYDIN (Sakarya) - Peki, soruyorum o zaman: Bu faiz ödemelerine Sayın Derviş'in fikri nedir, kendini göremediğimiz için size soruyoruz. Bu konuda ne düşünüyor Sayın Derviş.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Fikri neyse zikri de o efendim.

Sayın Nidai Seven, buyurun.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakanıma şu soruları sormak istiyorum: Türkiye'de, naylon faturalarla KDV'lerin ödendiği, bankaların içinin boşaltıldığı ve görev zararlarının karşılığının bütçeye konulmadığı bir ortamda Sayın Bakanım diyorlar ki, ben ve bu hükümet yıllardır yapılan yanlışların disiplin altına alınması noktasında ek bir bütçeyle karşınıza çıkmaktayız.

Şimdi ben Sayın Bakanıma soruyorum: Yıllardır yanlış politikalar izlenmişse, ben iki yıllık milletvekili olarak bu yanlışların muhatabı olmak zorunda mıyım?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Yakup Budak, buyurun efendim.

Efendim, lütfen kısa ve öz olsun, sizin hakkınızı da yemeyelim.

YAKUP BUDAK (Adana) - Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakanıma şu suali tevcih etmek istiyorum: 2001 yılı bütçesi 48 katrilyon olarak belirlenmişti, 12-13 katrilyon civarında da bir açık öngörülüyordu. Uygulamada -daha altıncı aydayız- hükümet 30 katrilyonluk bir ekbütçe talebiyle Meclisin huzuruna gelmiştir. Sayın Bakan, burada, 30 katrilyonu, sanki, 30 milyar veya 30 milyon ister gibi bir tavırla söylüyorlar. Acaba, 57 nci hükümet, altı ayda, neredeyse yüzde 100 bir sapmayı gerçekleştiren bu bütçe uygulamasını nasıl gerçekleştirdi?

Bunun yanında "bankaların görev zararları" diyoruz. Acaba, 57 nci hükümet zamanında içi boşaltılan, hortumlanan bankaların zararlarını da, bu banka görev zararları kapsıyor mu kapsamıyor mu? Onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Polat, size bir tek sual için söz vereceğim. Son soruyu siz soracaksınız.

Buyurun.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkanım, delaletinizle Sayın Bakandan şunu öğrenmek istiyorum...

BAŞKAN - Soru...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Tamam, çok kısa soracağım.

Getirilen bu ekbütçede personel ödemelerine 2 katrilyon 300 trilyon lira para aktarılıyor, karşılığında da ekvergi olarak 1,5 katrilyon liralık bir vergi düşünülüyor. 24 katrilyon 591 trilyon lira aktarılan faiz kesiminden, rantiye kesiminden de, yalnız 40 trilyon liralık bir vergi alınması

düşünülüyor. Ben de diyorum ki, oldu olacak, bu 40 trilyon lirayı rantiye kesiminden almayalım, onları daha fazla üzmeyelim. Bunu affetme şansınız var mı?

Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Soru... Soru yok.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Soru bu işte...

BAŞKAN - Bunu kabul etmedik, sual olmadığı için kabul etmedim.

Sayın Bakan, buyurun efendim.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) - Sayın Başkan; Mükerrem Levent arkadaşımızın suallerinin cevabını, eğer izinleri olursa, yazılı olarak kendilerine en kısa zamanda vereceğim; çünkü, Hazineyle ve diğer ünitelerle de temasa geçmemiz lazım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim. Sayın Öztürk'ün sorusunu da yazılı olarak...

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) - Bozkurt Yaşar Öztürk arkadaşımız "görüşülmekte olan bu eködenek kanun tasarısında 2,3 katrilyonluk personel gideri var, memurun kazancı nasıl olacak" diye sordu. Bilindiği gibi, biz, 2001 yılı bütçesini yaparken, enflasyon hedefi yüzde 20'lerin altındaydı; ama, 2001 Şubat krizinden sonra, yeni enflasyon hedefleri muvacehesinde memura ödenecek aylıkların karşılığı daha farklı olduğu için, 2,3 katrilyonluk bir ödeneğe ihtiyaç doğmuştur. Bilindiği gibi, Bütçe Kanunumuzda iki yıldan beri yer alan bir maddeyle birlikte, enflasyonun üzerinde, 2 puan üzerinde bir maaş ödemesi yapıyoruz. O ihtiyacı karşılamak için konulan ve Yüce Meclisten istenilen ödenektir.

"24,5 katrilyonluk faiz giderleri hangi yıllara aittir" denildi.

Şimdi, ben, konuşmam sırasında değerli arkadaşlarımıza 24,5 katrilyonluk faizin alt dilimlerini, ayrıntılarını verdim. 17,3 büyüklüğündeki bölümü bankacılık sistemini sağlıklı hale getirecek projenin, işlemlerin uygulanmasından doğan faiz farklarının karşılığı olarak söyledim. Bunun içerisinde 8 katrilyonluk bir bölüm görev zararıdır. Ben, hiçbir hükümeti veya hiçbir partiyi kesinlikle suçlamadım. Yılların birikimi olan bir görev zararını sona erdirmek için, kanunla da, artık, bundan sonra, ne görev zararı olacak ise, Bütçe Kanununa onun karşılığı konularak yerine getirilecek.

Bu model, esasen, 2000 yılı içinden itibaren başlamıştı. Dolayısıyla, faiz giderlerinin bir bölümü, önemli bir bölümü, 17,3'lük bölümü tamamen bankacılık kesimiyle ilgili; bunun da 8 katrilyonun üzerinde bir bölümü de kamu bankalarının görev zararlarını tasfiye etme operasyonunun karşılığı faizler için ayrılmıştır dedim.

Tabiî, bu, çok uzun yıllardan peyderpey gelen görev zararlarının tasfiyesine yöneliktir; ne bu senenin ne geçmiş bir önceki yılındır. Uzun yıllarındır; ama, hangi yıldan itibaren görev zararlarının hangi boyuta geldiğini ayrıca yazılı olarak bildireceğim. Ama, uzun yıllara ait olduğunu ifade ediyorum.

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Diğerlerini de isterseniz yazılı cevaplayınız, süreniz doldu çünkü.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) - Arkadaşlarımız, anlayışla karşılarsa...

BAŞKAN - Süreniz doldu, mecbur karşılayacaklar.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) - Peki, efendim, yazılı olarak cevaplandırayım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim, lütfettiniz.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

III. - Y O K L A M A

BAŞKAN - Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi vardır. Yoklama talebinde bulunan arkadaşların isimlerini okuyacağım ve burada olup olmadıklarına bakacağım.

Bence bu yoklama talebi doğru bir talep; çünkü, bütçe, açık oylamaya tabidir ve 184'ü bulmamız gerekiyor. Onun için sayın bakanların dahi burayı teşrif etmeleri gerekir ki, yarın piyasalar bozulmasın. Muhalefete teşekkür edin siz.

Fethullah Erbaş?.. Burada.

Aslan Polat ?.. Burada.

Yakup Budak?.. Burada.

Zeki Çelik?.. Burada.

Mustafa Geçer?.. Burada.

Eyyüp Sanay?.. Burada.

Özkan Öksüz?.. Burada.

Nezir Aydın?.. Burada.

Ahmet Sünnetçioğlu?.. Burada.

Latif Öztek?.. Burada.

Rıza Ulucak?.. Burada.

Mehmet Batuk?.. Burada.

Bekir Sobacı?.. Burada.

Cevat Ayhan?.. Burada.

Mehmet Elkatmış?.. Burada.

Musa Demirci?.. Burada.

Turhan Alçelik?.. Burada.

Yahya Akman?.. Burada.

Mustafa Örs?.. Burada.

Avni Doğan?.. Burada.

Yoklama için 3 dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Mesele hallolmuştur. Toplantı yetersayısı vardır.

VIII. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

9. - 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/873) (S. Sayısı : 710) (Devam)

BAŞKAN - Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutmadan evvel, birleşime 6 dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati : 22.22

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.35

BAŞKAN : Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU

KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117 nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VIII. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

9. - 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/873) (S. Sayısı : 710) (Devam)

BAŞKAN- Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Tekrar ifade edeyim ki, bu, bütçedir; bütçe olduğu için, açık oylamaya tabidir, 184 oya ihtiyacımız var; onun için, gelmeyen sayın bakanlar bizi duyuyorlarsa, teşrif ederlerse, 184 oyu buluruz; 20 bakan gelse kâfi efendim.

1 inci maddeyi okutuyorum:

2001 MALÎ YILI BÜTÇE KANUNU İLE BAĞLI CETVELLERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 20.12.2000 tarihli ve 4611 sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertibine (30 640 000 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN - 1 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Nezir Aydın; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA NEZİR AYDIN (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz ek bütçenin 1 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 1 inci maddede, 30 katrilyon 640 trilyon lira eködenek toplamı olduğunu görüyoruz. Burada, defalarca ifade edildi, yaklaşık 24,6 katrilyon lira borç faizi ödemelerine, 2,3 katrilyon lira personel giderlerine, 400 trilyon lira Ziraat ve Halk Bankası görev zararına ayrılıyor. Âdeta, burada, önümüze gelen ekbütçe, tamamen, bir faiz ödeme, faize ayırma bütçesi. Burada, işte, garnitür babından, diğer bazı noktalara da, çok az miktarda para ayrılmış. Örneğin, 2001 yılında faiz ödemeleri personel harcamalarının üç katı. Şimdi, burada, üç katı, belki, kat olarak az gibi görülüyor; ama, burada, tüm ücretlileri, personel olarak devletten maaş alan tüm insanlarımızı düşündüğünüz zaman, bir de, sayısı kaç tane veya kaç holding, kaç şirket olduğunu bilemediğimiz faiz alanları sayı olarak karşılaştırdığınız zaman, korkunç oran ortaya çıkar. Tüm personele verilen paralar, maalesef, tabiri caizse, bir avuç rantiyeciye verilen paranın, ancak üçte1'i oluyor. Yatırım harcamalarının ise on katıdır bu faiz ödemeleri. Tüm Türkiye'de, A'dan Z'ye tüm yatırımların top-

lamı da, ancak, faiz ödemelerinin onda 1'i. Değerli arkadaşlar, faiz ödemelerinde yüzde 10'luk bir kısmı ayırabilsek, öyle bir imkanımız olsa, müsaade etseler de tüm memurlarımıza, maaşlı kesime versek; şu anda, onlara, yüzde 40 zam yapabiliyoruz; yüzleri güler, cepleri para görür; ama, nerede! Değerli arkadaşlar, yüzde 30'u tarıma ayırıyoruz, 1,1 katrilyon kaynak, tüm faizlerin; tarıma aktardığımız kaynak da sadece yüzde 3'ü.

Değerli arkadaşlar, burada birçok meslektaş arkadaşım var, benim esas işim malî müşavir-muhasebeciyim, bu ekip, şu bütçeyle, şu yönetimle, bir şirketi idare etse, bir şirketi iki yıl bu şekilde yönetse ve böyle bir bütçe getirse, inanın ki bir gün görevde tutmazlar; ama, Türkiye'de olabiliyor; gayet de güzel gidiyor; kimi bizim sorumluluğumuz yok diyor, kimi batık bankaların zararı diyor; ama, net bir açıklama yok.

Şimdi, burada 1 milyar dolar destek vermeye kalktığımız zaman bir yerlere, belirli yerlerden müthiş kafa tutmalar geliyor; olmaz deniliyor, imzaladığınız belgelere aykırı deniliyor, veremezsiniz deniliyor; ama, 35 milyar dolar faiz giderlerine ayrılıyor, kimseden ses çıkmıyor. Sanki, bu ülkeyi, çiftçilerimiz iflasa götürdü; sanki, bu memleketi, çalışan, ücretli personel iflasa götürdü; onlara 1 kuruş vermeye kalktığımız zaman, bir sürü gürültüler çıkıyor.

Değerli arkadaşlar, Kahkonen'den dört emir var; bir tanesi, Telekom yönetimini hemen atayın; ikincisi, ekbütçeyi hemen geçirin -işte şu anda onu yapıyoruz, emri yerine getiriyoruz- üçüncüsü, Emlakbankı kapatın; dördüncüsü, tütün yasa tasarısını Meclisten geçirin.

Böylece, tütüne desteği kaldır, tabiî, tütün ekilemeyecek; pancardan desteği kaldır, pancar ekilemeyecek; fındık alanlarını daralt, fındık ekilmeyecek; buğdaya başfiyatı düşük ver, buğday ekimini engelle; mısırı engelle... Ne olacak allahaşkına, bu ülke nereye gidiyor?!. Çiftçiye baskı, nasıl baskı; desteklemeyi kaldırarak; ücretliye baskı, nasıl; zamları çok düşük tutarak; emekliye aynı şekilde, küçük esnafa aynı şekilde... Tuttuk, bir de hayat standardı getirdik küçük esnafa; kazansan da kazanmasan da biz alırız. Ama, Türkiye'de sayısı çok az olan veya oranı çok düşük olan bir kesim var ki -bu kesim, holdingler, bu kesim, değişik kesimler- bunların ürettiklerine de, sattıklarına da, yaptıklarına da sıra gelince, efendim, ülkede liberal ekonomi var, alan satan razı olduktan sonra problem yok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız lütfen.

NEZİR AYDIN (Devamla) - Bizim bir ekonomi hocamız vardı. Sayın Başkanım, ekonomi hocamız şöyle derdi: "Ekonomi öyle bir ilimdir ki, arz talebine bağlıdır cümlesini bir papağana dahi öğretseniz, papağan da yüzde 80 ekonomist olur." Yani, buradaki ifade şu: Ekonomide bütün soruların cevabı, yüzde 80, arz ve talebine bağlıdır. Allahaşkına, ülkemizde, son zamanlarda, neyi arz ve talep dengesine göre yapıyoruz?! Hiçbir şey arz ve talep dengesine göre değil.

Burada, sözlerimin sonunda, ben, şunu ifade etmek istiyorum, şunu hatırlatmak istiyorum: Allahaşkına, burada, katrilyonlarla faiz veriyoruz. Geçen bütçede de vardı, görüştüğümüz 2001 yılı bütçesinde, bunda da var, 30 katrilyonu aşan faiz ödeyeceğiz. Değerli arkadaşlar, bu faizleri alanlar, kurumlar veya kişiler, neyse, bunların tamamı Kurumlar Vergisi mükellefidir. Allahaşkına, bu katrilyonları alan insanların, niye, hâlâ, vergi gelirleri içerisinde kurumlar vergisi yüzde 8'lerdedir? Bu, niye yüzde 9 olmuyor, niye yüzde 10 olmuyor?

İşte, bunların hepsi düşünüldüğü zaman, Türkiye'de neyin ne olduğu, nasıl olduğu ortaya çıkıyor diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ben de teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisinde.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Dönen; buyursunlar efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MEHMET DÖNEN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, burada, 2001 yılı eködenekleriyle ilgili yasa tasarısını görüşüyoruz. Bu tasarının 1 inci maddesi üzerinde, DYP Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, burada, 2001 yılı bütçesini; yani, 48 katrilyonluk bütçeyi görüştüğümüz günlerde, iktidar grubu ve özellikle bakanlar, yürütme, çok farklı şeyler konuşuyorlardı. Yani, 2001 yılı bütçesinin enflasyon hedefine bakıyoruz, yüzde 15'ler civarında enflasyon hedefi vardı. Bütçe açıkları çok daha aşağılardaydı. Özellikle 2001 yılı bütçesini konuştuğumuz dönemlerde, 2000 yılı enflasyonunun da çok düşük seviyelerde olduğu burada konuşuluyor ve bununla da, uygulanmakta olan ekonomik programın çok iyi gittiği söyleniliyordu.

Ama, biz, o günlerde şunu söylüyorduk: "Uygulamakta olduğunuz ekonomik programların çok ciddî sonuçları var. Bu, çok ciddî birikimler oluşturur ve ileride çok ciddî ekonomik krizler oluşur." O günlerde muhalefetin bu söylemlerini ciddiye almayan hükümet, önce kasımda, sonra da şubatta çok önemli bir krizle karşı karşıya geldi.

Şimdi, 2001 bütçesini hazırlayan iktidar, eğer, bu krizin olacağını bilemiyorsa, göremiyorsa; yani, bir ülkeyi idare edenler, bir ülkenin üç ay sonrasını göremiyor, ekonomik verileri önüne koyup bunları tahmin edemiyorsa ve kamuoyuna bunları veremiyorsa ve kamuoyu, o iktidarın yönlendirdiği rakamlara uygun biçimde konuşlanıyorsa... Sanayisiyle, çiftçisiyle, işçisiyle, bütün kesimler, bakıyorsunuz, hükümetin sözüne inanmış ve ona göre kendi ekonomik tavırlarını belirlemiş; ama, sonuç olarak, hükümetin öngörüsü doğru çıkmamış. Toplumda çok ciddî bir hayal kırıklığı oluşmuş ve bu hayal kırıklığı, bugün, çok ciddî boyutlara ulaşmış.

Değerli arkadaşlarım, bakın, buraya getirdiğimiz ekbütçe, bizim, 2001 yılı bütçesi olarak altı ay evvel burada görüştüğümüz bütçenin yüzde 70 büyüklüğünde. Böyle bir sapma olur mu? "Niye oldu, bu sapma" diye soruyoruz "Döviz kurunda dalgalanma oldu" deniliyor. Peki, niye döviz kurunda dalgalanma oldu "geçmişte bankalar kötü yönetildi, buradan çok ciddî görev zararları oluştu, bunlardan dolayı da bankalara kaynak aktardık ve bu kriz buradan çıktı." Şimdi, bununla kimseyi, artık, aldatamazsınız. Bakın, size bir tek rakam veriyorum; sizin şubat krizi diye adlandırdığınız krizin hasar tespitini yaptığınızda, karşınıza çıkan rakam 30 katrilyon. Bu, geçmişin değil, bu, o gün direksiyonda bulunanların yaptığı kazanın hasarı; 30 katrilyon...

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - 30 katrilyon değil, yanlış söylüyorsun, 6 katrilyon.

MEHMET DÖNEN (Devamla) - İşte, ekbütçeniz, yani bunu ben size..

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmayın lütfen.

Zatıâliniz de Genel Kurula hitap edin efendim.

MEHMET DÖNEN (Devamla) - Bunu ben söylemiyorum; hükümetiniz getirmiş, ekbütçe söylüyor...

BAŞKAN - Doğru efendim, Genel Kurula hitap edin siz.

MEHMET DÖNEN (Devamla) - 30 katrilyon... Siz, 30 katrilyon hasar verdiğiniz bir ortamda, geçmişteki sübvansiyonları falan konuşmaya artık muktedir değilsiniz. Bunları konuşarak kendinizi

kurtaramazsınız, kurtarma şansınız da yok. Bir suçluluk psikozu içindesiniz, geçmişe yönelik eleştirilerinizi sürekli, sürekli yeniliyorsunuz; ama, bu eleştirileriniz haklı ve doğru değil. Eğer, siz bir yılda iki kez hem de altı ayda iki defa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bir dakika, Sayın Dönen... Süre vereceğim, sesiniz gür olabilir; ama, televizyon sizi duymuyor, onun için süre veriyorum; toparlayınız.

MEHMET DÖNEN (Devamla) - Sayın Başkan, bitiriyorum.

Bir yılda iki kez kaza yapıyorsanız, şoförseniz, sizin ehliyetinizi alırlar; ama, bu ülkede iktidar oluyorsunuz ve hiçbir sorumluluğunuz yok. Böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değil.

Teşekkür ediyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Ben teşekkür ederim.

Maddenin tümü üzerindeki görüşmeler bitmiştir; ancak, 2 adet önerge vardır.

Madde üzerinde verilen önergeleri, gerekçeleriyle beraber okutup, sonra işleme koyacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 710 sıra sayılı yasa tasarısının 1 inci maddesinin son satırındaki "(1) sayılı cetvelde yazılı tertibine (5 640 000 000 000 000) lira" olarak değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Fethullah Erbaş	Aslan Polat	Özkan Öksüz
Van	Erzurum	Konya
Nezir Aydın	Rıza Ulucak	Mehmet Batuk
Sakarya	Ankara	Kocaeli

ASLAN POLAT (Erzurum)- Sayın Başkan, biz gerekçeyi izah edeceğiz.

BAŞKAN- Efendim, Anayasanın 162 nci maddesine göre, söz veremeyeceğimi siz de biliyorsunuz.

En aykırı önergeyi okutuyorum. Gerekçesiyle beraber işleme koyacağım efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli)- Gerekçeyi okutmadan, Hükümete ve Komisyona bir sormanız lazım.

BAŞKAN- İkinci kere okutacağız efendim. Biliyorsunuz, önergeler, geliş sıralarına göre okutuluyor, en aykırı önerge...

KAMER GENÇ (Tunceli)- Sayın Başkan, bir defa, metin okunur, ikinci defa, Hükümete ve Komisyona sorulur, ondan sonra...

BAŞKAN- Sayın Genç, müsaade ederseniz...

KAMER GENÇ (Tunceli)- Ama, bakın...

BAŞKAN- İkinci önergeyi okutuyorum efendim. İkinci kere okunmadan Hükümete sorulmaz efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli)- Efendim, Bütçe Kanunu değil, Bütçe Kanunu bir defa yapılır. O, ayrı bir olay.

BAŞKAN- Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 710 sıra sayılı yasa tasarısının 1 inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş	Avni Doğan	Bekir Sobacı
Van	Kahramanmaraş	Tokat
Mehmet Zeki Okudan	Turhan Alçelik	Nezir Aydın
Antalya	Giresun	Sakarya
Özkan Öksüz	Mehmet Elkatmış	Hüseyin Karagöz
Konya	Nevşehir	Çankırı
Ahmet Sünnetçioğlu	Aslan Polat	
Bursa	Erzurum	

BAŞKAN- Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KABİL (Rize)- Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN- Hükümet?..

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir)- Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN- Birinci önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Vergi olarak toplanacak miktar 5 milyar civarındadır. Gerisi, yüksek faiz fiyatıyla borçlanmadır. Bu da, ülke geleceğini ipotek altına alacaktır.

BAŞKAN- Efendim, Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 710 sıra sayılı yasa tasarısının 1 inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş
(Van)
ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon?...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KABİL (Rize) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet?..

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (Manisa) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Bu maddeyle zaten vergi vermekten fakir düşmüş olan millî gelirden alacağı azalmış, fert başına düşen millî gelir 3 200 dolardan 2 400 dolara düşerek daha da fakirleşmiştir. Yeni vergi,

zam ve borçlanma getiren bu maddenin tasarı metninden çıkarılmasının uygun olacağı görüşündeyiz.

BAŞKAN - Hükümetin ve Komisyonun katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 1 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 1 inci maddeye bağlı cetvelin bölümünü okutuyorum:

(1) Sayılı Cetvel

Maliye Bakanlığı

Bölüm:

(Program)

930

MALİ TRANSFERLER 30 640 000 000 000 000

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bölümle ilgili bir önerge var; okutup işleme alacağım efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

710 sıra sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelde bölüm 930, harcama kalemi 900, transferler bölümünde yer alan "24,591 trilyon liraya kadarı borç faizi ödemelerine" miktarının yüzde 25'inin kesilerek "2,300 trilyon liraya kadarı personel giderlerine ödenecektir" hükmünün eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Alçelik	Avni Doğan	Yakup Budak
Giresun	Kahramanmaraş	Adana
Mehmet Zeki Çelik	Eyyüp Sanay	Ahmet Sünnetçioğlu
Ankara	Ankara	Bursa
Mustafa Geçer	Prof.Dr. Latif Öztek	Mehmet Batuk
Hatay	Elazığ	Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon?...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KABİL (Rize) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (Manisa) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Anayasaya göre, bütçelere gider artırıcı önerge verilemiyor; ancak, ekbütçe ile faiz giderlerine ayrılan rakamın, en düşük maaşlı kamu çalışanından kesilen yüzde 25'lik vergi miktarı kadar faiz giderinin kesilerek, kamu çalışanlarına, emekli dul ve yetimlerin maaşlarına eklenmesi, ekonomik krizlerle çok zor durumda kalan insanlarımıza, kısmen de olsa katkı sağlayacak, tüpünü alamaz hale gelmiş vatandaşlarımıza nefes aldıracaktır. Gider artırıcı bir durum da olmayacaktır.

TURHAN ALÇELİK (Giresun) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

TURHAN ALÇELİK (Giresun) - Oylamadan önce, bir hususu arz etmek istiyorum. Gerçi, önerge üzerinde, Anayasaya göre konuşma hakkımız yok; ancak, arkadaşlarımızdan, altı ayda 100 milyarına 100 milyar para kazanan, oturduğu yerde para kazanan insanlardan 25 milyarın kesilerek memurumuza, emeklimize verilmesinin hiçbir mahzuru olmayacaktır; ekonomiye de bir yük olmayacak, bütçeye de bir yük olmayacak...

BAŞKAN - Efendim, mesele anlaşılmıştır.

TURHAN ALÇELİK (Giresun) - Önergemin desteklenmesini arzu ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, 1 inci maddeye bağlı cetvelin oylamasına geçiyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1 inci maddeye bağlı olan cetvel kabul edilmiştir efendim.

Sayın milletvekilleri, 1 inci maddeyi, kabul ettiğiniz cetvelle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1 inci madde kabul edilmiştir efendim.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. - 4611 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki gelir tahmini (48 760 000 000 000 000) lira olarak, bağlı (B) işaretli cetvelde ilişik (2) sayılı cetvelde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

BAŞKAN - Efendim, 2 nci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Zeki Çelik; buyurun.

FP GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ ÇELİK (Ankara) - Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 710 sıra sayılı 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Timur, savaşta kullandığı filleri, savaş sonrası bakımını yapsınlar ve onları beslesinler diye köylere dağıtır; ama, köylü, bunları beslemekten aciz hale gelince "bunlardan nasıl kurtuluruz"diye düşünüp, tutmuş Hoca'ya gitmiş, "bize öncülük et, bu fillerden kurtulalım"demiş; Hoca da "peki"demiş. Bunlar da Hoca'nın peşine takılmış, Timur'un huzuruna gitmeye başlamışlar.Timur'un huzuruna girerken Hoca bir bakmış ki, arkasında kimse yok. Bunun üzerine, Hoca, Timur'a "Sayın Padişahım, köylüler sizin verdiğiniz filden çok memnunlar; ancak, fil tek olduğundan dolayı da üzülüyorlar; bu filin bir eşini de verirseniz:köylüler memnun olacaklar" demiş. Bunun üzerine tabii, Hoca, ikinci fili alıp köylülere hediye olarak götürmüş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, işte, sizin asıl peşine takıldıklarınız ve size akıl verenler gerçekten sizi yanıltıyorlar. Yani, şimdi, burada şunu söylemek istiyorum ki, size şu ana kadar destek veren hortumcular, eğer, bu hortumlamalarına devam ettikleri müddetçe sizin için gayet iyiler; ama, yarın korkarım ki, arkanızda o size destek veren halkı da bulamayacaksınız.

Değerli arkadaşlar, sayın bakanımız çıktı, burada bir konuşma yaptı; sanki, 30 milyon lira bir bedel istiyormuş gibi bir tavır içerisinde, dedi ki: "Yani, ne olmuş, biz sizden 30 katrilyon lira para istiyoruz!" Tabii, bunu anlamak mümkün değil; yani, yüzde 100 sapmış, 30 katrilyona 30 katrilyon isteyen bir bütçe gerçekten akıl kârı değil ve bunu, hiçbir yerde hiçbir kitaba da sığdıramazsınız.

Sabit kur dediniz, IMF "aferin" dedi; dalgalı kur dediniz, "aferin"dedi; yani, bunun doğrusu hangisi? Yani, mutlaka bir tanesinin doğru olması lazım. Demek ki, bizi istedikleri gibi kullanıyorlar ve bunun da istikrarla alakası yok değerli arkadaşlar.

Şimdi, geçmişi bırakıyorum, son dört yıldır Sayın Bakanımız ve onun gibiler bu ülkeyi yönetiyorlar; maliyeyi yönetiyorlardı. Peki, bu görev zararları ve banka batıklarını bugüne kadar niçin önleyemediniz?

Değerli arkadaşlar, geçenlerde, işveren sendikalarının başkanı, bu dönemi, ticaretin, sanayiin kan kustuğu bir dönem olarak tarif etti. Bir taraftan, hayat standardına ulaşmaya çalışan işçi, memur, emekli, köylü, çiftçi; bir taraftan, ayakta kalmaya çalışan işverenler, esnaf, tüccar ve sanayiciler. Tabiî ki, bütçenizde yatırım yok, 3 katrilyon 750 trilyon lira ilavesiyle, bir yatırım gerçekleştireceksiniz; devede kulak gibi bir paydan kimsenin bir şey elde etmesi mümkün değil.

Tabiî ki, burada, sizin, Gelir Vergisi elde etmeniz de mümkün değil, kimse size vergi de vermez. Hakikaten, bütün hedeflerinizi de şaşıracaksınız, göreceksiniz, kimsenin vergi vermesi mümkün değil. Sizin yapmanız gereken, açlığı, yokluğu önlemektir arkadaşlar; bu gerçeği görmezlikten gelemezsiniz. "Aç köpek fırın deler" diye bir söz var, bunu unutmayın. Ayrıca, zayıf atın kıblesi olmaz; o, iyi beslenemediği için sağa sola yalpa yapar ve istikametini de tayin edemez. Dolayısıyla, bizim, bunları çok dikkate almamız lazım. Şunu da unutmayın, açların, köşe başlarını tuttuğu bir ülkede, tok olanların tatlı rüya görmesi bile mümkün değildir.

Tabiî ki, verenden alalım, vermeyen yoluna devam etsin diye bir mantık olamaz, vebaldir; verenlerden de "kalan kalır, devam edemeyen ölür" mantığıyla da bu işi yürütemezsiniz.

SSK tabanını yüzde 84, tavanını yüzde 467 artırdınız, KDV'ye ilaveler yaptınız. Burada, sanayici, ticaretle uğraşan arkadaşlarımız var, herkes, ayakta kalma mücadelesi verirken, sizlerin getirdiği bu ekbütçe nereye gidecek; yine, maalesef, faizcilere gidecek.

Şimdi, netice itibariyle, ulusal program dediniz, istikrar programı dediniz; ama, bu programda yatırım olur, üretim olur, istihdam olur, ihracat olur; bunların hiç biri yok. Yani, sizin programınızda ne halk var ne millet var ne de bunları düşündüğünüz var. Girişimciler, yatırım ve üretimin aktörleridir, hakikaten lokomotifleridir; siz, bunları, eğer, beslemezseniz, bunlara destek olmazsanız, istihdam sonrasında ortaya çıkacak kötü sonuçlara hep beraber katlanmamız gerekir.

Değerli arkadaşlar, bu ekbütçede, memura, emekliye bir şey var mı; yok; esnafa, tüccara var mı; yok; çiftçiye, köylüye var mı; yok; verin diyoruz; nereden vereceğiz, yok diyorsunuz; ama, bakınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ZEKİ ÇELİK (Devamla) - Sayın Başkanım, rica etsem...

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız lütfen.

MEHMET ZEKİ ÇELİK (Devamla) - Peki efendim.

Topladığınız 100 liranın 111 lirasını faizcilere, bulup veriyorsunuz; demek ki var...

Bakın, her şeyimiz yaygara; buğday için 155 000 lira fiyat dediniz, 164 000 liraya bağladınız ve 9 000 lira farkı TMO'nun alacağı 3 milyon tonla çarptığınız zaman 27 trilyon lira yapar ve bu parayı da köprülerden alacağız dediniz; ama, diğer taraflara günde 100 trilyon lira faiz ödüyorsunuz. Verdiğiniz fiyatların da gerçekçi olmadığı ortada; geçen gün Polatlı'daydım, Diyarbakır'da, arpayı getirip borsaya teslim etmiş; verdiğiniz 130 000 lira fiyat, şu anda, 90 000 lira piyasa fiyatı olarak geçerli. Demek ki, söylediğiniz, verdiğiniz rakamlar da gerçekçi değil.

BAŞKAN - Sayın Çelik, toparlar mısınız lütfen...

MEHMET ZEKİ ÇELİK (Devamla) - Evet, toparlıyorum.

MEHMET PAK (İstanbul) - Getirin 90 000 liradan biz alalım.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın ki, toparlasın efendim...

MEHMET ZEKİ ÇELİK (Devamla) - Efendim, siz de soruşturun, araştırın; doğru mudur, değil midir bunların takdirini, ben, size bırakıyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımız diyor ki: "Umut aşılayalım." Soruyorum size Sayın Bakan, son üç ay içerisindeki rakamlara bakarsanız, nasıl umut aşılanabilir? Bakınız -sizin açıkladığınız rakamlardır- son üç ay içinde, devletin toplam borcu, 86 milyar dolardan, 56 milyar dolar artarak 142 milyar dolara yükselmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ZEKİ ÇELİK (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim, 1,5 dakika eksüre verdim; lütfen... Teşekkür edeceğim size...

MEHMET ZEKİ ÇELİK (Devamla)- Borçların, gayri safî millî hâsılaya oranı yüzde 58'den yüzde 83'e çıkmış ve şu anda, bu yıl içerisinde, 2001 yılı içerisinde ödenecek toplam içborç 73 trilyon, dışborç 13 katrilyon; toplam 86 katrilyon; yani, ayda 7-7,5 katrilyon para ödemeniz lazım. IMF'den alacağınız 12-13 milyar dolarla mı bunlar gerçekleşecek?!. Biraz gerçekçi olalım ve buna göre bütçe hazırlayalım.

Çok teşekkürler, saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz efendim.

Efendim, onlar da buna göre hazırlamışlar; zaten "içborçlanma" diyorlar.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, usulle ilgili bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, bütçenin görüşülmesi için, bu Meclisteki özel bir müzakere usulü vardır. Bütçe müzakere programı, önce, gelir, ilan edilir, ondan sonra...

DEVLET BAKANI FARUK BAL (Konya) - Neden söz veriyorsunuz Sayın Başkan?

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bir dakika yani...

BAŞKAN - Işık tutuyor bana efendim; bir dakika...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yani, siz, daha dün geldiniz Sayın Bakan...

BAŞKAN - Efendim, bana hitap edin, ben anlayayım.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bütçe programı, önce, gelir, burada ilan edilir... (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

Bir dakika Sayın Başkan, çok önemli bir şey söylüyorum.

Ondan sonra, sayın milletvekilleri bu bütçe üzerinde söz alırlar... Bütçe, bir devletin temel muhasebesinin göstergesidir.

BAŞKAN - Bu ekbütçe...

Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bir dakika efendim...

BAŞKAN - Sayın Genç, peki efendim, peki, 1 dakika daha vereyim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yani 1 dakika konuşmaya tahammülünüz yoksa...

BAŞKAN - Aman efendim! Benim size ilelebet tahammülüm var; buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Rica ediyorum efendim.

Bakın, bir ekbütçe getirmişler, Türkiye bütçesinin yüzde 80'ini değiştiriyor; ama, burada milletvekilleri bu bütçenin ne olduğunu bilmiyor.

BAŞKAN - Niye bilmiyor, 710 sıra sayısıyla bastırdık, dağıttık efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yani, Sayın Başkan...

BAŞKAN - İstirham ederim...

MURAT AKIN (Aksaray) - Üzerinde değişiklik var...

BAŞKAN - Sayın Akın, 1 dakika efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, bakın, rica ediyorum...

BAŞKAN - Evet.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bütçe kanunu tasarısı gelir, ilan edilir, ondan sonra, eski Meclis zamanında gece saat 02.00'lerde, 03.00'lerde gelinir, milletvekili arkadaşlar...

BAŞKAN - O heyecan şimdi yok herhalde.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bir dakika efendim... Rica ederim...

BAŞKAN - Tabiî efendim, evet...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bir sabır gösterin...

Orada, yatağını yorganını getirip sıraya girer, herkes gelir orada... (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, siz niye kızıyorsunuz?

Bana ışık tutuyor, beni tenkit ediyor; Allah Allah!..

Buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sizi tenkit etmiyorum, size bir gerçeği vurgulamak istiyorum.

BAŞKAN - Efendim, zabıtlara geçti.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yani, bütçe, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu kadar önemli bir kanun tasarısıdır.

BAŞKAN - Peki efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Şimdi, siz, daha komisyondan bugün çıkmış, milletvekillerinin haberi yok, ondan sonra, getirmişsiniz, bir özel müzakereyle...

BAŞKAN - Efendim, mesele anlaşılmıştır..

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, bakın...

BAŞKAN - Sayın Genç, anlaşılmıştır...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bu arkadaşlar anlamadı...

BAŞKAN - Efendim, ben anladım.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Siz de anlamadınız, Sayın Başkan, bakın çok önemli bir şey söylüyorum.

BAŞKAN - Efendim, ben nasıl anlamadım... Hasbelkader ben Başkanvekili olduğumdan beri dördüncü bütçeyi çıkarıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Efendim, siz dördüncü bütçeyi çıkarıyorsunuz da, peki, bundan önce bütçe müzakerelerini nasıl yapıyorduk? (MHP sıralarından "yatak, yorgan getirerek" sesleri)

BAŞKAN - Efendim, çok teşekkür ederim, böyle bir tartışma usulümüz yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, bu memlekete yazık oluyor.

BAŞKAN - Yazık oluyor,evet efendim.

Teşekkür ediyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı bu memlekete ihanet ediyor, iktidar partisi ihanet ediyor...

BAŞKAN - Türkiye'de zaman bedava efendim, biz zamanımızı da harcıyoruz, yazık oluyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Böyle bir şey olur mu, böyle bir Meclis olur mu?!

BAŞKAN - Peki efendim, teşekkür ediyorum Sayın Genç, sağolun.

Efendim, söz sırası Doğru Yol Partisi Grubunda.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Dönen; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yani bu kadar peşin hükümle bu Meclis yönetilmez Sayın Başkan. Gidip aynada kendinize bakın... Yazık!..

DYP GRUBU ADINA MEHMET DÖNEN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, bütçe çıkarmak, bu Meclisin en önemli görevlerinden birisi. Milletten topladığımız paraların nerelere, nasıl sarf edildiğini çok ciddî anlamda denetleme adına ve bütçe yapma adına, en önemli görevlerinden birisini bugün burada ifa ediyoruz.

2001 yılı bütçesi, bugün tekrar, altı ay sonra, bir eködenek talebiyle karşımıza geliyor. Tabiî, bu 2001 bütçesi, aslında, bir ekbütçe niteliğinde değil, bir kaza sonucu, bir tasfiye niteliğinde bir bütçe. Bunu ben söylemiyorum, bunu bütçenin içindeki rakamlar söylüyor; 30 katrilyon ödenek isteniliyor, 30 katrilyonluk ödenekten 24,6 katrilyonu borç faizlerini ödemeye kullanılacak. Bunun yanında, yalnız 75 trilyon gibi çok komik bir rakam da, özellikle çiftçileri desteklemekte kullanılacak. Acaba, 75 trilyon, kime, nasıl kullandırılacak, bu da çok önemli bir merak konusu olarak ortada durmakta.

Değerli arkadaşlarım, az önce buradaki konuşmamda, uygulanan ekonomik politikaların sonuçlarının, siyasî bir sonuç da doğuracağını söyledim. Eğer, bir iddiayla bir program uyguluyorsanız, bu programın sonucu, sizi, halkın gözünde ya çok önemli bir noktaya getirir, onun çok önemli sonucu olur veya başarısız olursanız, o başarısızlığın sonucuna katlanırsınız; bunun, önemli siyasî sonucu olur. Ama, hükümetimiz, 2000 yılında uyguladığı ekonomik politikanın sonuçlarını kestirememiş; özellikle, bir yılda ulaşılması gereken enflasyon hedefini, bir ayda kat etmiş; yani, bu hükümet, tarihinin en büyük enflasyonunu yaratmış. İddia etmiş, topluma demiş ki "bu programla, size, bir yılda yüzde 15 enflasyon hedefimi söylüyorum." Ama, ayda yüzde 15'e ulaşmış enflasyon. Tüm bu programın, uyguladığımız programın geri dönüşü, dalgalı kur sistemine geçmeniz, Türkiye'ye 30 katrilyon liraya mal olmuş.

Şimdi, serbest kur, dalgalı kur ve faizi baskı altında tutmaya yönelik yeni bir ekonomik program uyguluyorsunuz. Uygulanan ekonomik programlar, çok ciddî programlar. Bunları siz beğenirsiniz, ben beğenmem, ben eleştiririm; ama, uygulamada gerçek bir birliktelik gerektirir. Bu programın arkasında, ciddî siyasî destek olması gerekir. Bu olmazsa, uygulayamazsınız. İstediğiniz

programı, dünyanın en iyi programını getirin, o en iyi programı dahi, arkasına siyasî desteği koymadan uygulama şansınız yoktur.

Şimdi, ben bakıyorum hükümete, gözetliyorum; hükümetin bir kanadı, bir konu üzerinde farklı görüş beyan ediyor, bir kanadı, bir başka görüş ifade ediyor, diğer kanat bir başka şey söylüyor... Ekonomiden sorumlu bakan -kendi aralarında daha birliktelik sağlanmayan- bu ekonomik programı da, dünyaya anlatmaya çalışıyor, onlara kabul ettirmeye çalışıyor. Böyle bir programı, bir başka ülkenin kabul etmesi, bırakın başka ülkeyi, kendi insanınızın kabul etmesi mümkün mü?!

Böyle bir programın sonuçlarının ne olacağı şimdiden belli. Şimdiden belli diyorum; niye?..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dönen, sürenizi uzatayım, siz de toparlayın efendim.

MEHMET DÖNEN (Devamla) - Toparlıyorum.

Piyasalara bakın, her gün piyasalar dalgalanmakta; her gün, piyasalar, kırılgan bir biçimde, ya yukarı, ya aşağı, çok büyük hareketler göstermekte. Neden diye baktığımızda, hükümetin, bu programın arkasında olup olmadığına piyasalar güvenmiyor. Neredeyse, bu hükümet borçlanamaz hale gelmiş. Böyle bir ortamda, böyle bir programı nasıl uygulayacaksınız?! Bir araba düşünün; biri gaza basıyor, biri debriyaja basıyor, biri frene basıyor; bu arabanın yol alması mümkün mü?! Üç ayrı adam, üç ayrı yönetim... Böyle bir anlayışla...

AHMET EROL ERSOY (Yozgat) - Siz nasıl kullandınız?

MEHMET DÖNEN (Devamla) - Biz, bindiğimiz arabayı iyi kullandık.

AHMET EROL ERSOY (Yozgat) - 5 Nisanda da iyi kullandınız!..

MEHMET DÖNEN (Devamla) - 5 Nisanda da iyi kullandık. Bakın, 5 Nisanda, biz, böyle, yüzde 70'ine yakın bir ekbütçe getirmedik. İşte, Maliye orada... 5 Nisanda, biz, bütçeye fazla verdirdik, fazla... Ekbütçeyle gelmedik; ama, arkasında siyasî destek vardı, birlik vardı, bütünlük vardı. Şimdi, o yok, irade yok.

Teşekkür ediyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

2 nci madde üzerindeki görüşmeler bitti.

Şimdi, 2 nci maddeye bağlı cetvellerin bölümlerini okutup, oylarınıza sunacağım efendim.

(2) Sayılı Cetvel

B-Cetveli

(2001 Yılında Tahsiline Devam Olunacak Devlet Gelirleri)

Gelir Türü		
1	Vergi Gelirleri	37.710.000.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2	Vergi Dışı Normal Gelirler	6.778.000.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3	Özel Gelirler ve Fonlar	4.272.000.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

	Genel Toplam	48.760.000.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, 2 nci maddeyi, kabul ettiğiniz cetvelle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3.- 4611 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (a) fıkrasının 4 numaralı bendinin sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"Dış proje kredisi kullanımlarından kaynaklanan Katma Değer Vergilerinin karşılanmasında; dış kredi gerçekleştiği halde, KDV karşılığı iç kaynağın bulunamaması durumunda, Yatırım Programı ile ilişkilendirmek suretiyle ilgili kuruluşların bütçelerinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine söz konusu miktarlarda ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir."

BAŞKAN - 3 üncü madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Avni Doğan, buyursunlar efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 710 sıra sayılı ekbütçe tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde söz aldım; hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, burada, hatipler, Sayın Bakan, muhalefet temsilcileri rakamlardan bahsetti. Ben, rakamlardan bahsetmeyeceğim; çünkü, rakamlar çoğu zaman yalan söyler, rakamlar çoğu zaman kaypaktır. Ben, daha çok, birkaç aydır, özellikle kasım krizinden bu yana literatüre giren birkaç kavram üzerinde duracağım. Kavramlar çok önemlidir; kavramlar, düşüncenin evidir; kavramlar, hasbi siyasete yol gösteren önemli ışıklardır, önemli meşalelerdir. Mesela, Başbakanın bir cümlesiyle başlayan bir kavram var, çok önemli. Diyor ki Başbakan: "Bir ekonomik kurtuluş savaşı veriyoruz" diyor.

HALİL ÇALIK (Kocaeli) - Sayın Başbakan...

AVNİ DOĞAN (Devamla) - Evet, Sayın Başbakan, çok değerli Başbakan... Tatmin oldunuz mu bilmiyorum. Evet, arkadaşlar, cumhuriyet hükümetinin Başbakanına benden saygısızlık beklemeyin; onu söyleyeyim. Sözlerimi de engellemeyin lütfen...

AHMET SANCAR SAYIN (Antalya) - Saygısızlık yapıyorsun ama!..

AVNİ DOĞAN (Devamla) - Bir ekonomik kurtuluş savaşından bahsediyor Sayın Başbakan. Şimdi, eğer, siz, bir ekonomik kurtuluş savaşından bahsederseniz, bir işgali, doğrudan doğruya bir işgali kabullenirseniz. Bunun literatürde başka anlamı yok...

M. ZEKİ SEZER (Ankara) - Bu, o demek değil ki.

AVNİ DOĞAN (Devamla) - Yani, Türkiye'de, Türk ekonomisinin üzerinde bir işgal var da, bizim haberimiz mi yok, kimsenin haberi mi yok?! Şimdi, bir ekonomik kurtuluş savaşından bahsedecekseniz, sonra da biri çıkıp "müstemleke" derse kızacaksınız!.. Kurtuluş Savaşı düşmanlara karşı verilir, kurtuluş savaşı işgal güçlerine karşı verilir; bu millete, bu büyük millete, Türk Milletine, Allah, bir daha Kurtuluş Savaşı yaptırmasın. Sonra, kurtuluş savaşı, bir milletin imanıyla olur, bir milletin vicdanıyla olur, bir milletin yaptığı şeye inanmasıyla olur. Yapılan şeye sizin de inandığınız kanaatinde değilim; inansanız, şu an, şurada 350 kişi olurdunuz.

Bakın, bu ülke, altı ayda dört önemli kriz yaşadı. İki devlet krizi yaşadı. Bu iki krizin devlet krizi olduğunu ben söylemedim, gazeteler söylemedi; Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanı söyledi, bir devlet krizi yaşıyoruz diye. İki de ekonomik kriz yaşadı. Şimdi, iki devlet krizi, iki ekonomik kriz; buna rağmen bir kurtuluş savaşından bahsediliyor. Eğer, bir ülkeye iki defa devlet krizi yaşat-

mış bir hükümet varsa; bir ülkeye, iki defa ciddî ekonomik kriz yaşatmış bir hükümet varsa, bu ülkenin en büyük sorunu, o hükümetten kurtulmaktır. O hükümetten kurtulmadan ekonomik kurtuluş savaşı vermek mümkün değil.

Efendim, buğdaya şu kadar zam verdik, köprüye zam yapıp bunu karşılayacağız... Yani, şimdi, bu memleketin Deli Dumrullara falan ihtiyacı yok. Kurun çayın üstüne bir köprü, geçenden 40 akçe, geçmeyenden döve döve 100 akçe... Memleketin buna ihtiyacı yok.

Ben, rakamdan anlamam dedim; köylüler de anlamaz, işçiler de anlamaz, çiftçiler de anlamaz. Bir şeyden anlarım ben, geçen yıl benzini kaça alıyordum, bu sene kaça alıyorum? Geçen yıl, çiftçi, buğdayı kaça sattı, mazotu kaça aldı; bu sene kaça sattı, kaça aldı?

Değerli arkadaşlar, her seferinde söylüyorum; bu kürsüye gelmek, benim hakkım olduğu kadar DSP'li milletvekili arkadaşların da hakkıdır. Onlar gelir, kullanır; biz, oradan laf atmayız.

HÜSEYİN TAYFUN İÇLİ (Ankara) - Siz de atıyorsunuz...

AVNİ DOĞAN (Devamla) - Eğer, bırakırsanız konuşuruz. Bu kürsü, bu milletin, Türk Milletinin mihrabıdır. Buraya laf atarak falan sınır koymayın. Burada sözü olan konuşur.

Bakın, biz, bu bütçenin geçmesi için -grup başkanvekilleriniz biliyor- size çok ciddî yardımlarda bulunuyoruz; çünkü, eğer, bugün, burada bir engel koyarsak, yarın borsanın ne olacağını biliyoruz, yarın kimlerin fakir, kimlerin zengin kalkacağını biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AVNİ DOĞAN (Devamla) - Bunun için, biz, gerekli yardımı size yapıyoruz; ama, siz, bizim konuşmamıza engel oluyorsunuz. Eğer, milletin sesini kısmaya kalkarsanız, kimseye bunun faydası olmaz, size de bir faydası olmaz. Muhalefetin sesini dinlerseniz -samimî bulursunuz, bulmazsınız, ama, samimî bulduklarınızı dinlerseniz- bundan Türkiye faydalanır, en azından, Türkiye, böylesine krizlere falan girmez.

Ben, açık olarak şunu söylüyorum: Eğer, bir ekonomik kurtuluş savaşı verildiğini iddia ediyorsanız, bu ülkede bir ekonomik işgal olduğunu kabul ediyorsunuz manasına gelir. Eğer, bu kurtuluş savaşının komutanını da siz Amerika'dan getirdiyseniz, vay bu milletin haline.

Hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Efendim, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Isparta Milletvekili Ramazan Gül'de.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA RAMAZAN GÜL (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 2001 yılı bütçesine ilave olarak ekbütçeyi konuşuyoruz. Ekbütçenin 3 üncü maddesi hakkında söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

İlgili maddemiz, dış projelerin aksamadan yürütülmesi için ödenen kur farklarından dolayı KDV'lerin verilmesine dair bir düzenleme maddesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 yılı ekbütçesi 30 katrilyon 800 trilyon lira. Bunun, 24 küsur katrilyonu faiz, personel 2,3 katrilyonu, transfer harcamaları 777 trilyon, Ziraat Bankası ve Halk Bankasının alacağı, bütçeden tahsis edilen para 400 trilyon, yatırımlar 280 trilyon. Bunun öbür kalemlerine devam etmek istemiyorum.

Benim esas üzerinde durmak istediğim konu, işin gelir yönü. Bugün, gelir, 9,9 katrilyon Gelir Vergisinden, 2,1 katrilyon Kurumlar Vergisinden.

Değerli milletvekilleri, sizlerin anlayacağı, bu gelir kalemlerinin önemli bir bölümü, Akaryakıt Tüketim Vergisinden; yani, 5 küsur katrilyon. Bunun haricinde, yine, Katma Değer Vergisinden. Sizlerin anlayacağı, değerli milletvekilleri, bu tahsil edilecek vergilerin büyük bir kısmı, fakir ve fukaradan alınacak vergilerdir; çünkü, vergi toplayamayan devlet, her gün -yalan olmayacak, her gün- benzin, mazot ve LPG'ye zam yapmak suretiyle, fakir ve fukaradan vergi almaktadır; çünkü, bu vergi, kolay bir vergidir; çünkü, bu vergi, anında alınan bir vergidir; çünkü, hükümet, holdinglerden vergi alamıyor; çünkü, hükümet, üretimden vergi alamıyor.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - Üretimden?!.

RAMAZAN GÜL (Devamla) - Evet, Gelir Vergisi de, Kurumlar Vergisi de üretimle alınan vergidir; bundan vergi alamıyor. Bu ne demektir; bu, şu demektir değerli milletvekilleri: Hükümet, aynı, geçmiş programlarında olduğu gibi, yine, fakir ve fukara üzerinden vergilere devam etmektedir. Bu da, Türkiye'deki, tasarruf trendinin azalması demektir.

Değerli milletvekilleri, benim, sizlerle paylaşmak istediğim bazı kısa anekdotlar var. Bunlar *nedir*; kayıtdışı ekonomi, vergi kaçağı.

Değerli milletvekilleri, şu anki, mevcut hükümetin uygulamış olduğu programa göre, Katma Değer Vergisi oranları, gerçekten çok yüksektir. Bugün, yüzde 25'lere varan vergiler alınmaktadır. Zira, Katma Değer Vergisinde, alıcı da memnundur, satıcı da memnundur; çünkü, Katma Değer Vergisinde, kayıtdışı ekonominin ayağını oluşturur; çünkü, Katma Değer Vergisinde, ayrıca, pazarlık yapılır, bunlar herhangi bir kayıtlı belgeye dayanmaz. O bakımdan, çok önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugün, gerek benzin gerekse mazot fiyatları, hakikaten dünya standartlarının, Avrupa standartlarının çok üzerindedir; çünkü, normal şekilde, bugün benzinin maliyeti 200 küsur lira civarındadır, mazotun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN GÜL (Devamla) - Sayın milletvekilleri, Anayasamızın 73 üncü maddesi vergi adaletinden bahseder, Anayasamızın 73 üncü maddesi "herkes ödeme gücüne göre, kendi gücüne göre vergi ödemekle mükelleftir" der. Oysa, bu mevcut bütçe tasarısıyla, Anayasanın 73 üncü maddesine ters bir uygulama yapılmaktadır; çünkü, bu bütçede getirilen hükümlere göre vergi adaleti ilkesi zedelenmektedir. O itibarla, bu bütçenin vergi ayağı yanlıştır ve bizim Anayasamızın amir hükmüne de aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, bir konu ise, bu harcamalarla ilgilidir.

BAŞKAN - Sayın Gül, toparlar mısınız lütfen.

RAMAZAN GÜL (Devamla) - Bugün, sadece ve sadece Halk Bankası ile Ziraat Bankasına ayrılan 400 trilyondan bahsetmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, Halk Bankası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN GÜL (Devamla) - ...1936 senesinde kurulmuştur; yani, altmış yıllık mazisi vardır. Bugün altmış yıllık bu mazi içerisinde, esnaf ve sanatkâra ödenen kredinin tutarı 400 trilyondur; oysa değerli milletvekili arkadaşlarım, sadece ve sadece iki bankaya ödenen kredinin, iki bankaya kaptırdığımız paranın tutarı 400 trilyondur. Bu da şu demektir...

BAŞKAN - Efendim, toparlayın, teşekkür edin.

RAMAZAN GÜL (Devamla) - Peki, hepinize teşekkür ediyorum; saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum Sayın Gül.

3 üncü madde üzerindeki görüşmeler bitmiştir.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - El kaldırmamıza bile izin vermiyorsun Sayın Başkan; bu ne sürat böyle?!

BAŞKAN - 4 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Son maddeyi okutuyorum:

MADDE 5.- Bu Kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre, son söz milletvekilinin.

Buna göre, aleyhte söz isteyen milletvekillerinin isimlerini okuyorum: Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Avni Doğan, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat.

Lehte söz isteyenler: Bartın Milletvekili Sayın Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Ağrı Milletvekili Sayın Nidai Seven, Niğde Milletvekili Sayın Mükerrem Levent.

MURAT AKIN (Aksaray) - Ben konuşmuyorum.

BAŞKAN - Sayın Genç'e mi devrettiniz efendim?

MURAT AKIN (Aksaray) - Evet.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Genç.

MAHMUT NEDİM BİLGİÇ (Adıyaman) - Kamer Genç konuşmayacak; Murat Akın konuşsun.

BAŞKAN - Hanginiz görüşüyorsunuz efendim; buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Eğer, söz hakkını bana devrettiyse, konuşurum.

BAŞKAN - Sorun efendim; devrediyorsa... Ben onu bilmem.

MURAT AKIN (Aksaray) - Devrettim.

BAŞKAN - Efendim, oyunun rengini belirtmek için, aleyhte, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç konuşacaklar.

Buyurun Sayın Genç. (DYP sıralarından alkışlar; MHP sıralarından alkışlar [!])

Süreniz 3 dakikadır.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - 5 dakika verin Sayın Başkan; 3 dakikada ne konuşsun.

BAŞKAN - Peki efendim, peki.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisini bir tiyatroya çevirdik. Çok ciddî bir olay görüşüyoruz. (MHP sıralarından gürültüler, alkışlar [!]) Yahu, bir dinleyin be kardeşim!

Yani, burada, hükümetiniz, yılbaşında bir bütçe getirmiş; bütçenin yekûnu 47 katrilyon lira, onun yanına 30 katrilyonluk liralık daha ek bir bütçe getiriyorsunuz. Cumhuriyetin kurulduğu tarihten beri böyle bir Meclis de olmamış, böyle bir hükümet de olmamış. Şimdi, yani, hiç kimse işin ciddiyetinde değil; Türkiye elden gidiyor. Bugün, Genel Başkanımız burada konuştu. Değerli milletvekilleri, inanmanızı istiyorum, vallahi de, billahi de, tillahi de, siz bu işin farkında değilsiniz. (DYP sıralarından alkışlar)

Yakamızı vermişiz Amerika'nın, Avrupa'nın emrine "şu kanunu çıkar, sana 1 milyar dolar veyahut da şu kadar dolar vereyim" diyorlar; yani, bunlar, yarın, sizden kelleyi isterlerse kellenizi verecek misiniz? Beyler, yani, ciddî olalım; ciddî olalım arkadaşlar. Bu memleketin İstiklal Harbi yıllarını bir düşünün bakalım; İstiklal Harbinde insanlar, o, analarımız, ninelerimiz sırtlarına mermi yükleyerek taşıdılar.

Şimdi, neyin peşindeyiz?! Bu memleketin kaynaklarını üç beş hırsıza verdik, hırsızlarla ortak olduk, madenlerimizi, doğal kaynaklarımızı, dışarıdaki kaynaklarımızı verdik, hâlâ, siz burada... Yani, siz işin farkında değilsiniz. Yarın, bu adamlar don isteyecekler sizden, don... Kelle isteyecekler... Verecek misiniz?.. Verecek misiniz; size soruyorum yahu?! Yani, bütçede şunu yapacaksınız diyor... Beyler, şunu herkesin bilmesi lazım: Bir ülkenin kendi halkının özverisi olmadan, o halkın zenginlerinden oradaki vergi alınmadıktan sonra, o ülke kurtulamaz. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından gürültüler)

Yani, bugün, diyor ki "sen, bana şu kanunu çıkar, sana 1 milyar dolar vereceğim." 1 milyar doları niye veriyor?! (DSP, MHP ve ANAP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, rica ediyorum sizden... Biraz rica ediyorum... Sayın arkadaşlar rica ediyorum yahu...

BAŞKAN - Efendim, istirham ederim, hatibin sözlerine mani olmayın.

KAMER GENÇ (Devamla) - Sayın Başkan, rica ediyorum, dinlesinler bizi canım!.. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Tabiî efendim, dinletmeye çalışıyorum.

Efendim, lütfen!..

KAMER GENÇ (Devamla) - Şimdi, bakın arkadaşlar, biz burada ciddî... Biz, devleti yönetiyoruz...(MHP sıralarından gürültüler)

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, müdahale edin...

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar, lütfen efendim!..

KAMER GENÇ (Devamla) - Halk bizi buraya göndermiş ki, halkın geleceğini refaha, huzura kavuşturmak ve Türkiye Cumhuriyeti Devletinin birliğini, bütünlüğünü ve istiklalini korumak için buraya gelmişiz. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, istirham ederim... Lütfen...

NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) - "Don" dedi, "don..." (DYP sıralarından "Bor, bor" sesleri)

BAŞKAN - Ne dedi efendim?

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - "Bor" dedi efendim, "bor..."

NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) - "Don" dedi.

MİHRALİ AKSU (Erzincan) - Sayın Başkan, ne biçim konuşuyor?!

AHMET EROL ERSOY (Yozgat) - Ne konuştuğunu bilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMER GENÇ (Devamla) - Sayın Başkan, daha, süremi doldurmadım.

BAŞKAN - Lütfen toparlayın efendim, süreniz bitti. Lütfen...

KAMER GENÇ (Devamla) - Sayın milletvekilleri, şimdi, eğer burada tiyatro oynuyorsak, eğer burada bu milletin menfaatlarını savunmak sizin için bir oyuncaksa, konuşmayalım... (MHP sıralarından gürültüler)

HALİL ÇALIK (Kocaeli) - Ne alakası var!

KAMER GENÇ (Devamla) - Yahu, rica ediyorum... 1 dakika yahu...

BAŞKAN - Efendim, lütfen, siz Genel Kurula hitap edin, teşekkür edin, bitirin.

KAMER GENÇ (Devamla) - Yani, haysiyetiniz, şerefiniz varsa, gelin, bu kürsüden konuşun yahu! Ben, size, ciddî şeyler söylüyorum yahu! (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

MİHRALİ AKSU (Erzincan) - Sen ne söylediğini biliyor musun? (MHP sıralarından gürültüler)

KAMER GENÇ (Devamla) - Yani, ben, kendi düşüncelerimi söylüyorum.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) - Sen ne söylediğini biliyor musun?

BAŞKAN - Sayın Enginyurt, lütfen...

KAMER GENÇ (Devamla) - Efendim, bir dakika... Düşüncelerimi söylüyorum. (MHP sıralarından gürültüler)

AHMET EROL ERSOY (Yozgat) - Sen ne konuştuğunu bilmiyorsun!

KAMER GENÇ (Devamla) - Niye bana müdahale ediyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Genç, lütfen efendim...

KAMER GENÇ (Devamla) - Ben ne söylüyorum? Bu milletin birliğini, bütünlüğünü, menfaatını savunmak size zarar mı veriyor?

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

MİHRALİ AKSU (Erzincan) - Sen ne biçim konuşuyorsun?

KAMER GENÇ (Devamla) - Şimdi, Sayın Başkan...

BAŞKAN - Lütfen efendim...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) - Sen o konuşmanın ne olduğu biliyor musun?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 5 dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati : 23.37

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.40

BAŞKAN: Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU

KÂTİP ÜYELER: Hüseyin ÇELİK (Van), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 117 nci Birleşimin Altıncı Oturumunu açıyorum.

—————O—————

VIII. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

9. - 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/873) (S. Sayısı : 710) (Devam)

BAŞKAN - Sayın Genç, demin ifadenizde benim de tekrarlamak istemediğim bir sürçülisanda bulundunuz, tahmin ediyorum bor madeni dediniz..

KAMER GENÇ (Tunceli) - Tabiî, tabiî Sayın Başkanım.

BAŞKAN - ...onu düzeltir misiniz lütfen. (MHP sıralarından gürültüler)

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) - Ne alakası var!

BAŞKAN - Bir dakika efendim...

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, emir verin, TRT-3 kapansın, millete rezil olmayalım.

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar, istirham ediyorum... Lütfen efendim...

Sayın Genç, lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Teşekkür ederim.

Tabiî, benim ifademde kullandığım bor madenleri, Türkiye'nin çok hayatî meselesi olan bir madendir. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

KAMER GENÇ (Devamla) - Dinleyin canım...

Şimdi, kelle istemek... "Bor" derken "bor" dedim; yani "don" anlamışsınız; yanlış anlamışsınız... Bazılarının kafası hep dona gidiyor da... (MHP ve DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Karahan lütfen efendim...

KAMER GENÇ (Devamla) - Bizim kafamızın donla ilgisi yok. Bizim kafamız... Memleketin temel stratejik maddeleri olan; yani, hayatî meselesi olan konular önemli. Benim istediğim şu: Biz diyoruz ki, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kişiliğini koruyalım, biz başkasına muhtaç olmayalım, kaynaklarımızı Türkiye halkı lehine kullanalım; yani, gidip de, Avrupa'nın, Amerika'nın lehine, üç kuruş, beş kuruş, 10 milyar lira para alırken...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - Sayın Başkan, ne yapmak istiyorsunuz?

BAŞKAN - Bir dakika...

Efendim, lütfen sözünüzü düzeltin.

KAMER GENÇ (Devamla) - Bunlar bizden çok büyük bedel istiyorlar. Bu büyük bedel, işte, mesela, diyor ki "şu kanunu çıkar, ben sana şu kadar..."

BAŞKAN - Sayın Genç, mesele anlaşılmıştır efendim. Lütfen bitirin.

KAMER GENÇ (Devamla) - Tamam, iki cümle...

"Bu kanunu çıkar, sana şu kadar para vereyim" diyor...

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

KAMER GENÇ (Devamla) - Ondan sonra, biz de diyoruz ki; bunun sonu gelmez diyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) - ...burada bizi baskı altında tutuyorsunuz.

BAŞKAN - Efendim, Sayın Genç, yanlış anlaşılmaya mahal veren konuşmasını düzeltmiştir; zabıtlara da bu şekilde geçti. Kendilerine teşekkür ediyorum.

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, haysiyetimiz şerefimiz nerede kalıyor? Haydi, boru donu düzeltti; haysiyet ve şeref ne oluyor!..

BAŞKAN - Efendim, onu da geri aldı... İstirham ederim... (MHP sıralarından gürültüler)

Lehte söz, Bartın Milletvekili Sayın Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nda efendim.

Ağrı Milletvekili Sayın Nidai Seven'deymiş efendim; buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 3 dakikadır.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Meclis kutsal bir çatıdır. Haysiyetsiz ve şerefsiz insanlar ancak "haysiyetsizler, şerefsizler" diyebilir; onun için, merak etmeyin. (MHP sıralarından alkışlar) Edebi edepsizden öğreniriz; dolayısıyla, bu kanun tasarısıyla ilgili sabahtan bu saate kadar ne konuşulduysa; tablolar getirildi, bazı borç ödemeleriyle ilgili faiz oranları getirildi -ben fazla konuşmayacağım- yalnız, Türkiye'nin ekonomisinin yıllardır koltuk değnekleri üzerinde yürütüldüğü hepinizin malumudur. Türkiye'nin ekonomisinin, yıllardır, dibi delik fıçı haline getirildiği hepinizin malumudur. Türkiye'nin ekonomisinde, paradan rahat para kazanma sisteminin getirilerek, rantçılara yıllardır peşkeş çekildiği hepinizin malumudur.

Türkiye, bugün, yol ayırımına gelmiştir. Rant ekonomisinde yer alanlar bu savaşı kaybetmek zorunda olduğu için, son çırpınışlarıyla, Urfi Çekinkaya'nın yanında fotoğraf çektiren insanları Meclise göndererek, bizim haysiyetimize, bizim şerefimize leke getirmek istemektedirler. O insanlar, eğer, haysiyetli, eğer, şerefli insanlar olsaydı, kaçak, eroin tüccarı olan insanlarla resim çektirmezlerdi.

Ben, bu kanun tasarısı lehinde oy kullanacağımı belirtip, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Seven, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş)- Yerimden bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN- Ne diye efendim...

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş)- Yani, bu haysiyet, şeref tartışması çok sıkıcı oldu; bu Meclisin mehabetine yakışmıyor. Her iki arkadaş için de söylüyorum.

BAŞKAN- Tamam; mesele anlaşılmıştır efendim.

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş)- Yani, hiçbir milletvekili, bu Meclise "haysiyetiniz, şerefiniz varsa" sorusu soramaz; çünkü, bu çok yanlıştır. Öbür arkadaşın da gelip, bu meseleyi burada tartışması yanlıştır.

BAŞKAN- Efendim, mesele anlaşılmıştır; teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, açık oylama için 3 dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen 3 dakika içerisinde Başkanlığa göndermelerini; ayrıca, vekaleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekaleten oy kullanacaklarını, oyunun rengini, ad ve soyadını ve imzasını taşıyan oy pusulasını 3 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum ve oylamayı başlatıyorum efendim.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunuyla İlgili Bağlı Cetvelinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına 195 milletvekili katılmış olup; kabul 173, ret 22'dir. Böylece, ekbütçe tasarısı kanunlaşmıştır efendim.

Ülkemize hayırlı olsun.

Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan da yerinden teşekkür etmek istemişlerdir.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) - Tasarının kanunlaşmasında katkılarını esirgemeyen değerli milletvekili arkadaşlarıma ve Meclis Başkanlık Divanına teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Biz teşekkür ediyoruz Sayın Bakan zarafetinize, nezaketinize.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu kısmın 10 uncu sırasında yer alan Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; Maden Kanununun 2 nci maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 3213 sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 3078 sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifinin görüşmelerine başlayacağız.

10. - Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 11.12.1936 Tarihli ve 3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir efendim.

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Orada Aydın Tümen yazıyor...

BAŞKAN - Okudum efendim. Aydın Tümen dedim, sonra İsmail Beyi okudum; biraz hızlı okuyunca...

Ortadoğu Teknik Üniversitesinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bir Kampus Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

11. - Ortadoğu Teknik Üniversitesinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bir Kampus Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/845) (S. Sayısı : 681)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Çalışma saatimiz ilerlediği için, bundan sonra da komisyonu bulamayacağımız için, birleşimi tatil edeceğim.

Sayın milletvekilleri, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, alınan karar gereğince, 15 Haziran 2001 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum; hayırlı geceler diliyorum; geçmiş olsun.

Kapanma Saati : 23.52

IX.- SORULAR VE CEVAPLAR
A) Yazılı Sorular ve Cevapları

1.- Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, Yenimalle İlçe Emniyet Müdürlüğünde basın mensuplarına kötü davranıldığı iddialarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in cevabı (7/4271)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın delaletlerinizle İçişleri Bakanı Sayın Sadettin TANTAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

Mahmut GÖKSU
Adıyaman Milletvekili

5 Mayıs 2001 tarihinde; Yenimahalle İlçe Emniyet Müdürlüğünde görevli Özer Biçer isimli Emniyet Amirinin basın mensuplarıyla sürtüşmesi ve Ziya Yıldırım isimli Cihan Haber Ajansı Muhabirine "yavşak" diyerek fiili müdahalesini basından okudum.

Buna göre;

1- Bu hususta ki TV ve gazete haberleri doğru mudur?
2- Avrupa Birliğine girme sürecinde olan ülkemizde, bir emniyet amirinin kamu görevi yapan bir basın mensubuna bu şekilde davranmasını nasıl karşılıyorsunuz?
3- Özer Biçer adlı emniyet amirine bu davranışından dolayı bir işlem yapıldı mı? Yapıldıysa ne gibi bir işlem yapıldı?
4- Polis-vatandaş, polis-basın arasında bu türden olayların yaşanmaması için Bakanlığınızda bir hizmet içi eğitim çalışması söz konusu mudur?

T.C
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

13.06.01-144492

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.04.01
Konu: Yazılı Soru Önergesi.

TBMM BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 24.05.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4271-10399/10610 sayılı yazısı.

Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkartılmıştır.

1,2,3-Ankara Emniyet Müdürlüğü kadrosunda görevli önergeye konu Emniyet Amiri hakkında idari yönden, İl Emniyet Müdürlüğünün onayları ile inceleme ve soruşturma başlatıldığı ve soruşturmanın halen devam ettiği,

Bununla birlikte önergede belirtilen haber ajansı muhabiri ile olayda adı geçen muhabire yardım eden aynı ajans kameramanlarından birisinin " Görevli memura mukavemet" suçu iddiası ile haklarında yasal işlem yapılması amacıyla adli mercilere sevk edildikleri belirlenmiştir.

4-Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde değişik konularda hizmet içi eğitimler verildiği, gerçekleştirilen tüm hizmet içi eğitim etkinliklerinde; halkla ilişkiler, insan hakları ve meslek etiği derslerinin yer almasının zorunlu hale getirildiği ve bu tip faaliyetlerin üniversitelerle işbirliği halinde sürdürülmekte olduğu anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
İçişleri Bakanı

2.- Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, HAVELSAN hakkında basında çıkan iddialara ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu'nun cevabı (7/4286)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun Milli Savunma Bakanı Sayın Sabahattin ÇAKMAKOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10.05.2001

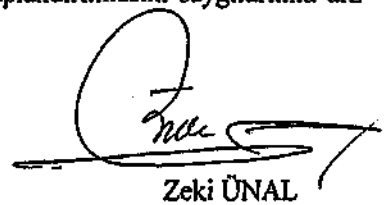

Zeki ÜNAL
Karaman Milletvekili

Yazılı basında "Köşke HAVELSAN ihbarı" başlıklı bir haber yayınlanmıştır.

Haberde; HAVELSAN tarafından yürütülen Hava Kuvvetleri Birliği sistemi(HVBS), Devlet ihale yasasına aykırı olarak yürüttüğü projesiyle, 290 milyon markı usulsüz harcayarak Devleti zara soktuğu iddia edilmektedir.

Sorularım şunlardır:

1-İddia doğru mudur? Doğru ise, ilgililer hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?

2-Bu güne kadar, proje şartnamesi gereğince yapılması gerekenlerin hemen hiç birinin, sonuçlanmamış olmasına rağmen, proje tutarının % 80'inin HAVELSAN'a ödendiği iddiası doğru mudur? Doğru ise, bu durum, görevin kötüye kullanılması anlamına gelmez mi? Konuya ilişkin, herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?

3-Projenin yazılım programından sorumlu olan, ABD firmasınca yapılanlar, Hava Kuvvetleri Komutanlığınca şartnameye uygun bulunmayarak kabul edilmediği ve firmaya ödenen 35 milyon doların geri alınmadığı ve firmanın projeden çıkarıldığı doğru mudur? Doğru ise, şartnameye uygun bulunmayan proje için niçin 35 milyon dolar ödenmiştir?

4-Proje başlangıç aşamasını tamamlamadan, proje bedeline % 25 artırım yaparak HAVELSAN tarafından donanım ihalesine çıkıldığı, yazılım işlemleri sonuçlanmadan yapılan bu uygulama için, 30-40 milyon doların gereksiz yere harcandığı belirtilmektedir. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? İddialar ışığında herhangi bir tahkikat yapılacak mıdır?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
ANKARA

KAN.KAR : 2001/7017-GK. 12 HAZİRAN 2001

KONU : Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM. Bşk.lığının 24/05/2001 tarihli ve KAN.KAR.MD: A.01.0.GNS. 0.10. 00. 02-10616 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Zeki ÜNAL tarafından verilen ve İlgi ile 7/6/2001 tarihine kadar cevaplandırılması istenen "HAVELSAN hakkında basında çıkan iddialara ilişkin" 7/4286 sayılı Yazılı Soru Önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı

KARAMAN MİLLETVEKİLİ ZEKİ ÜNAL TARAFINDAN VERİLEN 7/4286 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

1. HAVELSAN, %98,8 hissesi Türk Silâhlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına (TSKGV) ait 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu çerçevesinde, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak bedel belirlenmesi suretiyle kendisinden doğrudan mal ve hizmet alınabilen kurumlar kapsamında yer aldığından, Hava Kuvvetleri Bilgi Sistemi (HvBS) Projesi için Bakanlar Kurulunca, Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmamasına karar verilmiş, bu karar uyarınca; Hava Kuvvetleri Komutanlığı ile Genelkurmay Başkanlığının talep ve görüşleri de dikkate alınarak, projenin tek kaynak olarak HAVELSAN'a verilmesi onaylanmıştır.

HAVELSAN'ın teklif dosyaları, Millî Savunma Bakanlığı tarafından oluşturulan komisyonda incelenmiş ve 19 Kasım 1997 tarihinde yapılan pazarlık sonucu proje için Şirketçe önerilen fiyat makul düzeye çekilerek 11 Aralık 1997 tarihinde de Millî Savunma Bakanlığı ile HAVELSAN arasında sözleşme imzalanmıştır.

Bu sözleşme nedeni ile Devletin 290 Milyon Mark zarara uğratıldığı yönündeki iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

2. Anılan proje için HAVELSAN tarafından, 175 kişilik proje gerçekleştirme ekibi teşkil edilmiş, kullanıcı Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından da onaylanan ve her adımı yakından takip edilen proje bu gurupça, bugüne kadar planlandığı şekilde herhangi bir gecikme olmaksızın yürütülmüştür.

Projenin birinci fazı 2000 yılı sonunda tamamlanmış olup, 2001 Yılından itibaren ikinci faz faaliyetlerine başlanılmıştır. Bu safhada projenin ilk sürüm yazılımları da geliştirilmekte olup, bu ürünler 2001 yılı Temmuz ayı içinde Hava Kuvvetleri Komutanlığına sunulacaktır.

Bugüne kadar proje kapsamında üretilmesi gereken hiçbir hizmet aksamamış, planlanan şekilde teslim alınmıştır. Keza teslim alınan hizmetler içinde, muayene komisyonunca reddedilen bir ürün bulunmamaktadır.

HAVELSAN'a yapılan ödemeler, sözleşmede belirlenen ödeme takvimine uygun olarak, tamamlanması gereken işlere göre gerçekleştirilmekte olup, anılan şirketin gerçekleştirdiği işler ve hazırladığı ürünler, proje grubu içinde yer alan Hava Kuvvetleri Komutanlığı personeli tarafından da çok yakından izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Sözleşme gereği bugüne kadar HAVELSAN'a yapılan ödemelerin tamamı avans teminat mektubu alınarak yapılmakta olup, 31 Mayıs 2001 tarihi itibari ile ödeme oranı, tüm bedelin %67,8'i oranındadır.

3. Lockheed Martin Mission Systems (LMMS) Firmasının yabancı ana alt yüklenici olarak seçilmesinin en önemli nedeni bu firmanın elinde mevcut olan ve Amerika Birleşik Devletleri Hava Kuvvetleri için geliştirilmiş Komuta Kontrol Sisteminin (TBMCS) beğenilmesi ve bunun Türk Hava Kuvvetleri için adaptasyonunun çok daha kolay olmasıdır. HvBS gibi çok büyük bir yazılım projesini gerçekleştirecek tecrübenin, Türkiye'de o tarihte mevcut olmaması nedeniyle bu konudaki tecrübesi dünyaca bilinen LMMS ile HAVELSAN arasında, yalnız projenin birinci fazında tamamlanması gereken işler için sözleşme yapılmış ve HAVELSAN bu sayede yazılım ile ilgili daha sonraki fazları yürütebilecek birikime kavuşmuştur.

Birinci faz sonunda; projenin Harekat-İstihbarat bölümünü oluşturan kısmın tamamen milli olması yükleniciden talep edilmiş, HAVELSAN kazandığı birikim ile bunu yapabileceğini beyan ederek konsept değişikliğini kabul etmiş ve çalışmalarına buna göre yeniden yön vermiştir. LMMS tarafından hazırlanan TBMCS paketinin adaptasyonu önerisi ise yeterli görülmediğinden değil, konsept değişikliğinden dolayı kabul edilmemiştir. Lockheed Martin'in, kabul edilmediği iddia edilen çalışması bu teklif olup, hizmet üretimi ile ilgili değildir.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından bu karar değişikliği yapıldıktan sonra, projenin eriştiği durum ve geçen süre içinde HAVELSAN'ın kazandığı imkan ve kabiliyet yeniden değerlendirilerek, projenin HAVELSAN mühendislerinin kontrol ve denetiminde sonuçlandırılabileceği kanaatine varılmıştır. Bu nedenle HAVELSAN; ikinci faz için Lockheed Martin ile yeni bir sözleşme yapmamıştır. Ortada sözleşmenin iptal edilmesi veya üretilen ürünün kabul edilmemesi gibi bir durum kesinlikle söz konusu değildir.

Sözleşme gereği alınan ürünler için Lockheed Martin Mission System Firmasına toplam 37 Milyon Dolar ödenmiştir. Alınan hizmet ve know-how karşılığında ödenen bu miktar, yapılan sözleşmeye ve uluslararası standartlara uygun olup, hak edilmeden yapılan bir ödeme söz konusu değildir.

4. İddia edildiği gibi projenin başlangıç aşamasının bile tamamlanmadığı doğru değildir. Proje faaliyet planında bir gecikme ve aksaklık yoktur.

Proje bedelinin %21 artırıldığı iddiası da tamamen gerçek dışı olup, böyle bir konu gündeme dahi gelmemiştir. Hava Kuvvetleri Komutanlığı birliklerinde sistemin kurulacağı alanlarda, network altyapısının oluşturulması ve sistemin test laboratuarının teşkili amacıyla ihaleye çıkılmış olup, bu ihale henüz sonuçlanmadığından yapılan bir harcama da bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunarım.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı

3.- İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın;
İstanbul Emniyet Müdürünün yaptığı bir toplantı hakkındaki haberlere,
İstanbul Emniyet Müdürünün bir toplantıda yaptığı ileri sürülen açıklamaya,
İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in cevabı (7/4296, 4334)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Sadettin TANTAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bülent AKARCALI
İstanbul Milletvekili

1- Milliyet Gazetesi 8 Mayıs 2001 tarihli " Perde Arkası" sütununda Tuncay Özkan tarafından yayınlanan ve İstanbul Emniyet Müdürünün yaptığı bir toplantıya dair belgenin doğruluğu nedir?

2- Belgenin içeriğinde yer alan " Gürcüler,Çerkezler kendi ana dilinde eğitim yapabiliyor mu " beyanı doğru mudur?

3- Bu konuda Bakanlığınız ne gibi işlem başlatmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Sadettin TANTAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bülent AKARCALI
İstanbul Milletvekili

1- Milliyet Gazetesi 8 Mayıs 2001 tarihli " Perde Arkası" sütununda Tuncay Özkan tarafından yayınlanan ve İstanbul Emniyet Müdürünün yaptığı bir toplantıya dair belgenin doğruluğu nedir?

2- Belgenin içeriğinde yer alan " Gürcüler,Çerkezler kendi ana dilinde eğitim yapabiliyor mu " beyanı doğru mudur?

3- Bu konuda Bakanlığınız ne gibi işlem başlatmıştır?

T.C
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

13.06.01-143475

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.04.01
Konu: Yazılı Soru Önergesi.

TBMM BAŞKANLIĞINA

İLGİ:a) TBMM Başkanlığının 24.05.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4296-10612/10494 sayılı yazısı.
b)TBMM Başkanlığının 30.05.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4334-10704/10555 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Bülent AKARCALI tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkartılmıştır.

Soru önergesinde yer alan konu ile ilgili olarak, Bakanlığım Mülkiye Başmüfettişlerince inceleme başlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
İçişleri Bakanı

4.- İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, 2001 yılının ilk dört ayında meydana gelen trafik kazalarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in cevabı (7/4341) —

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Sadettin Tantan** tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 21.05.2001

Saygılarımla.

Hakan TARTAN
İzmir Milletvekili

1 – 2001 yılının ilk dört ayında ülkemizde ne kadar trafik kazası meydana gelmiştir ?

2 – Bu kazalarda kaç kişi hayatını yitirmiştir, kaç kişi kalıcı bir şekilde sakatlanmıştır ?

3 – Kazalardaki kusur dağılımı nasıldır ? Bir yıl önce ile kıyaslamalar nasıldır ?

4 – Kazalara neden olan sürücülerin sahip olduğu ehliyetlerin kaç tanesi kurslardan, kaç tanesi yerel yetkililerden alınmıştır ?

5 - Kazalarda meydana gelen maddi hasar ne kadardır ?

13.06.01*144493

T.C
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.04.01
Konu: Yazılı Soru Önergesi.

TBMM BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 24.05.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4341-10581/24810 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Hakan TARTAN tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkartılmıştır.

1.2-Bakanlığım ilgili birimince, ülkemizde 2001 yılı Ocak, Şubat, Mart, Nisan aylarında 132.398 kazanın meydana geldiği, bu kazalarda 859 kişinin öldüğü, 27.087 kişinin yaralandığı tespit edilmiştir. Eldeki bu rakamların 2000 yılı ile kıyaslaması yapıldığında; meydana gelen kazalarda %8, ölüm olaylarında %14.87, yaralanmalarda %10.90 oranlarında azalmaların olduğu görülmüştür.

3.5-Meydana gelen kazalardaki kusur dağılımı ile maddi hasarı gösterir belgeler ek'te sunulmuştur.

4-Emniyet Genel Müdürlüğünce; 2000 yılında meydana gelen kazaların, 298.097 sinin Emniyet Genel Müdürlüğüne ait ilgili birimlerden, 489.605 'inin özel sürücü kurslarından, 32.472 sinin askeri veya yabancı birimlerden sürücü belgesi almış şahıslar tarafından yapılmış olduğu belirlenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
İçişleri Bakanı

2000-2001 YILLARINDA MEYDANA GELEN TRAFİK KAZALARINA KARIŞAN ARAÇLARA AİT MADDİ HASAR MİKTARI (000.000 TL) VE MUKAYESESİ

YERLEŞİM YERİ

	2000	2001	FARK	FARK %
OCAK	11.889.409	13.998.540	2.109.131	17,74
ŞUBAT	10.100.599	13.029.235	2.928.636	28,99
MART	11.335.560	12.050.763	715.203	6,31
NİSAN	11.593.271	12.036.920	443.649	3,83
TOPLAM	44.918.839	51.115.458	6.196.619	13,80

YERLEŞİM YERİ DIŞI

	2000	2001	FARK	FARK %
OCAK	5.469.546	5.474.943	5.397	0,10
ŞUBAT	3.684.003	5.568.161	1.884.158	51,14
MART	4.939.600	4.837.297	- 102.303	- 2,07
NİSAN	4.387.576	4.552.168	164.592	3,75
TOPLAM	18.480.725	20.432.569	1.951.844	10,56

TOPLAM

	2000	2001	FARK	FARK %
OCAK	17.358.955	19.473.483	2.114.528	12,18
ŞUBAT	13.784.602	18.597.396	4.812.794	34,91
MART	16.275.160	16.888.060	612.900	3,77
NİSAN	15.980.847	16.589.088	608.241	3,81
TOPLAM	63.399.564	71.548.027	8.148.463	12,85

23

2001 YILI İLK DÖRT AYDA YERLEŞİM YERLERİNE GÖRE TRAFİK KAZALARINA NEDEN OLAN SÜRÜCÜ ASLİ KUSURLARI VE ORANLARI

A Yerleşim Yeri B Yerleşim Yeri Dışı C Toplam

	KUSUR					
	SAYISI			ORANI (%)		
A- SÜRÜCÜ ASLİ KUSURLARI	A	B	C (*)	A	B	C
Arkadan Çarpma	26.701	3.298	29.999	26,34	42,80	27,50
Doğrultu Değiştirme Manevralarını Yanlış Yapma	20.449	1.055	21.504	20,17	13,69	19,71
Kavşaklarda Geçiş Önceliğine Uymama	20.818	512	21.330	20,54	6,65	19,56
Manevraları Düzenleyen Genel Şartlara Uymama	11.664	486	12.150	11,51	6,31	11,14
Park Etmiş Araçlara Çarpma	8.440	98	8.538	8,34	1,27	7,83
Şeride Tecavüz Etme	6.090	1.626	7.716	6,01	21,10	7,08
Karayolu Işıklı Trafik İşaretinde Veya Görevli Memurun Dur İşr. Geçme	3.076	139	3.215	3,04	1,80	2,95
Geçme Yasağı Olan Yerlerde Geçme	1.455	156	1.611	1,44	2,03	1,48
Taşıt Girmez İşr. Veya Bölünmüş Yol. Karşı Yöne Ait Yol Böl. Girme	1.149	67	1.216	1,13	0,87	1,12
İkiden Fazla Şeritli Taşıt Yol., Karşı Yöne Ait Şerit Veya Yol Böl. Girme	713	63	776	0,70	0,82	0,71
Kaplamanın Dar Olduğu Yerlerde Geçiş Önceliğine Uymama	593	72	665	0,59	0,93	0,61
Yerleşim Birimleri Dışındaki Taşıt Yolu Üzer. Park Etme veya Durdurma	192	141	333	0,19	1,81	0,31
TOPLAM	101.348	7.705	109.053	100,00	100,00	100,00

2001 YILI İLK DÖRT AYDA YERLEŞİM YERLERİNE GÖRE TRAFİK KAZALARINA NEDEN OLAN DİĞER SÜRÜCÜ KUSURLARI VE ORANLARI

A Yerleşim Yeri B Yerleşim Yeri Dışı C Toplam

	KUSUR					
	SAYISI			ORANI (%)		
B- DİĞER SÜRÜCÜ KUSURLARI	A	B	C (*)	A	B	C
47/1-D (Taşıt yükü ve düzeniyle ilgili olan diğer kural, yasak, zorunluluğa uymamak.)	17.637	4.166	21.803	49,37	46,80	48,86
52/1-B (Araçların hızını amacına uygun ve tehlikeli durumlara meydan vermeyecek şekilde ayarlamamak.)	4.036	1.997	6.033	11,30	22,43	13,52
52/1-A (Araçların hızını, kavşaklara yaklaşırken, dönemeçlere girerken, ... azaltmamak.)	4.229	474	4.703	11,84	5,35	10,54
48/5 (Motosiklet sürücüsünün 0,50 promilin üstünde alkol etkisi altında araç kullanmak.)	2.051	319	2.370	5,74	3,58	5,31
51/2-A (Hız sınırlarını yüzde onbeş yüzde elliyi(yüzde elli dahil) kadar aşmak.)	1.075	389	1.464	3,01	4,37	3,28
56/1-C (Trafik işaretleri bir süre görmeli ve yeterli mesafeden izlenmemek.)	839	347	1.186	2,35	3,90	2,66
57/1-A (Kavşak yaklaşırken yaya ve geçiş hakkı olan araç önce geçmesine imkan vermemek.)	786	70	856	2,20	0,79	1,92
53/1-B (Sola dönüş kurallarına riayet etmemek.)	598	141	739	1,67	1,58	1,66
47/1-C (Trafik işaret levhası, cihaz ve yer işaretlemeleri ile belirtilen veya gösterilen hususlara uymamak.)	412	182	594	1,15	2,01	1,33
58 (Refüjlere, binalara kaldırımlara zarar etmemek.)	449	8	457	1,26	0,09	1,02
DİĞER	3.611	809	4.420	10,11	9,09	9,90
TOPLAM	35.723	8.902	44.625	100,00	100,00	100,00

(*) Tablodaki bilgiler toplam değerlerine göre büyükten küçüğe sıralanmıştır.

5.- İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, İstanbul Boğazındaki kirliliğin önlenmesi çin alınan tedbirlere ilişkin sorusu ve Çevre Bakanı Fevzi Aytekin'in cevabı (7/4349)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre Bakanı Sayın Fevzi AYTEKİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

Saygılarımla

Prof.Dr.Aydın AYAYDIN
İstanbul Milletvekili

1-Avrupa ve Asya Kıtasını birbirine bağlayan İstanbul Boğazı; eşsiz güzelliğe sahip, inci gerdanlık gibi Türk turizm ve ticaretine olumlu katkıları beraberinde getirmektedir. Yaz aylarının gelmesi ile birlikte pis koku, sinek ve kötü çevre koşulları da bu güzelliğe gölge düşürmektedir. Çevre Bakanlığı olarak bu konuda alınmış veya alınmakta olan bir tedbir var mıdır?

2-İSKİ'nin katkılarıyla bölgenin (özellikle Beykoz, Üsküdar) tüm kanalizasyonu Göksu, Küçüksu, Paşabahçe ve Dedeoğlu dereleri vasıtasiyle İstanbul Boğazına akıtılmaktadır. Bu da boğazın ve doğanın, dolayısıyla çevrenin kirlenmesine sebep olmaktadır. Göksu, Küçüksu, Paşabahçe ve Dedeoğlu derelerinin kurutulması veya arıtılması yönünde herhangi bir çalışmanız var mıdır?

3-İSKİ'nin, kanalizasyonları sözü edilen bu dereler kanalıyla boğaza bağlaması konusunda herhangi bir yaptırımınız var mıdır? Varsa nelerdir?
4-Çevre kirliliğine sebebiyet veren bu bölgede, koku ve sinekle mücadele konusunda Beykoz Belediyesine Çevre Fonundan bir katkı yapmayı düşünüyor musunuz?

5-İSKİ ile birlikte sorunun çözimi konusunda işbirliği yapmayı düşünüyormusunuz.

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.19.0.APK.0.22.0.00.02/0012/711-7221 13 HAZİRAN 2001

KONU: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 30.05.2001 tarih ve A.01.GNS.0.10.00.02-7/4349-10604/24865 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız eki İstanbul Milletvekili Sayın Aydın AYAYDIN'a ait yazılı soru önergesi cevaplandırılarak ekte sunulmuştur

Bilgilerinize arzederim.

Pevzi AVTEKİN
Çevre Bakanı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AYDIN AYAYDIN'A AİT 7/4349-10604 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

SORU 1-Avrupa ve Asya Kıtasını birbirine bağlayan İstanbul Boğazı; eşsiz güzelliğe sahip, inci gerdanlık gibi Türk turizm ve ticaretine olumlu katkıları beraberinde getirmektedir. Yaz aylarının gelmesi ile birlikte pis koku, sinek ve kötü çevre koşulları da bu güzelliğe göle düşürmektedir. Çevre Bakanlığı olarak bu konuda alınmış veya alınmakta olan bir tedbir var mıdır?

CEVAP 1-Özellikle İstanbul dahil yerleşim merkezlerinde yaz mevsimiyle birlikte sinek, kötü koku, gürültü ve benzeri kötü çevre koşulları rahatsız edici boyutlara ulaşmaktadır. Şehirlerimizdeki koku ve sinek gibi olumsuzlukların başlıca nedeni çöplerin düzenli toplanmaması ve tekniğine uygun bertaraf edilmemesidir. Ayrıca, aksayan kanalizasyon hizmetleri de koku ve sinek oluşmasına yol açmaktadır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatınca 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna göre çıkarılan yönetmelikler çerçevesinde gerekli denetimler yapılmakta ve ilgili merciler uyarılmaktadır. Ancak, şehirlerimizde koku ve sinek gibi olumsuz çevre koşullarının giderilmesinde yetki ve sorumluluklar belediyelere verilmiştir. Bu itibarla İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Valiliğe yazılı talimat verilerek, soru önergesinde değinilen hususların giderilmesine yönelik çalışmaların artırılması istenmiştir.

SORU 2-İSKİ'nin katkılarıyla bölgenin (özellikle Beykoz, Üsküdar) tüm kanalizasyonu Göksu, Küçüksu, Paşabahçe ve Dedeoğlu dereleri vasıtasıyla İstanbul Boğazına akıtılmaktadır. Bu da boğazın ve doğanın, dolayısıyla çevrenin kirlenmesine sebep olmaktadır. Göksu, Küçüksu, Paşabahçe ve Dedeoğlu derelerinin kurutulması veya arıtılması yönünde herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 2-Yerleşim birimlerinden kaynaklanan kanalizasyon sularının kolektörlerle toplanması ve arıtılması görevi Belediye sınırları dahilinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İSKİ Genel Müdürlüğü sorumluluğundadır. İSKİ Genel Müdürlüğünce bir plan dahilinde kanalizasyon sularının toplanarak arıtılması yönündeki çalışmalar sürdürülmektedir.

SORU 3-İSKİ'nin kanalizasyonları sözü edilen bu dereler kanalıyla boğaza bağlanması konusunda herhangi bir yaptırımınız var mıdır? Varsa nelerdir?

CEVAP 3-2872 sayılı Çevre Kanunun ile her türlü atık ve artığı yönetmeliklerde belirlenen standartlara aykırı olarak alıcı ortamlara bırakılması yasaklanmıştır. Kanuna aykırı hareket edenler hakkında mülki amirlerce para cezası veya faaliyetin durdurulması gibi yaptırımların uygulanması hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla İstanbul Valiliğine konunun incelenerek gereğinin yapılması hususunda yazılı talimat verilmiştir.

SORU 4-Çevre kirliliğine sebebiyet veren bu bölgede, koku ve sineklerle mücadele konusunda Beykoz Belediyesine Çevre Fonundan bir katkı yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 4-İlgili Belediye Başkanlığının bu konuda hiçbir talebi bulunmamaktadır. Müracaatı halinde 2001 Mali Yılı Fon Bütçesi imkanları dahilinde değerlendirmeye alınacaktır.

SORU 5-İSKİ ile birlikte sorunun çözümü konusunda işbirliği yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 5-Çevre sorunlarının sınır tanımadığından yapılacak mücadele ve çalışmaların havza veya bölge boyutunda toplumun bütün kesimlerine katılımı ile ele alınması büyük önem kazanmaktadır. Ayrıca kıt kaynakların akılcı ve ekonomik kullanımından ortak altyapı tesislerinin yapılması ve çalışmaların kurulacak hizmet birliklerince yürütülmesi gerekli görülmektedir.

Bu düşünce doğrultusunda Bakanlığımız Başkanlığında çeşitli havza toplantıları düzenlenerek çevre hizmet birliklerinin kurulmasına öncülük edilmiştir. Bunlardan birisinde İSKİ ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının da katıldığı "Marmara Denizi Çevre Sorunları ve Çözümü" toplantısıdır. Bu toplantıda Marmara Denizi çevresindeki Valilik ve Belediyelerin katılımı ile "Marmara Denizi Çevre Hizmet Birliği"nin kurulması kararlaştırılmış ve bir örneği ekte sunulan "Eylem Planı" kabul edilmiştir.

MARMARA DENİZİ
ÇEVRE SORUNLARI
ÇÖZÜMÜ-EYLEM PLANI

27 NİSAN 2001
TEKİRDAĞ

Marmara Denizi Çevre Sorunları Çalışması II. Toplantısı, Çevre Bakanlığı koordinatörlüğünde Çevre Bakanı Sn. Fevzi AYTEKİN başkanlığında, Tekirdağ'da Marmara Bölgesi İllerinin Valileri, Büyükşehir ve il Belediye başkanları, bilim adamları, Çevre Bakanlığı Yetkilileri, İl Çevre Müdürleri'nin katılımıyla gerçekleştirilmesi sonucu aşağıdaki kararlar alınmıştır.

I - Marmara Denizi ve Havzaları Çevre Koruma Kurulu Oluşturulması

Çevre Bakanlığı koordinatörlüğünde ve Çevre Bakanı başkanlığında, Marmara Denizi'ni etkileyen havzalarda bulunan İstanbul, Kocaeli, Yalova, Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Tekirdağ ve Kütahya İlleri Valileri, Büyükşehir ve il Belediye Başkanları, il Çevre Müdürlerinin katılımıyla Marmara Denizi ve Havzaları Çevre Koruma Kurulu kurulmuştur. Bu kurulun sekreterya hizmetleri İstanbul İl Çevre Müdürlüğü tarafından yürütülecektir. Bu kurulun alacağı kararları uygulamak üzere aşağıdaki idari yapının bu kurula bağlı olarak oluşturulması kararlaştırılmıştır.

1. Marmara Denizi ve Havzaları Çevre Sorunlarının Çözümü Hizmet Birliği
2. Bilim, Teknik Çalışma Komisyonu
3. Yürütme Komisyonu.

II – Marmara Denizi ve Havzaları Çevre Koruma Kurulunun Çevre Kirliliğinin Önlenmesi ve Buna Yönelik Tedbirler:

1. Marmara Denizi ve havzalarında yaşanan çevre sorunlarının çözümünde Belediyelerle diğer yetkili kurum ve kuruluşlar halkın ve sivil toplum kuruluşlarının karar alma sürecine katılmasına özel bir önem verilecek ve bölgede gerçekleşecek sosyo-ekonomik kalkınma girişimlerinde çevre boyutunun dikkate alınması sağlanarak, bu çalışmalarla Yerel Gündem 21'in hazırlanması Çevre Bakanlığı'nın teknik desteğiyle İl Valilerince başlatılacaktır.
2. Marmara Denizi ve Havzalarındaki sanayi tesisleri ile evsel ve endüstriyel arıtım tesislerinin envanteri yapılacaktır. Bu çalışmalar Çevre Bakanlığı ve Çevre İl Müdürlüklerince gerçekleştirilecektir.
3. Arıtma tesisi olmayan veya verimli olarak çalıştırılamayan bütün sanayiler arıtma tesislerini Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğine uygun olarak tamamlayıp işletmeye alacaklardır. Arıtma tesisleri olmayan ve mevcut tesisleri verimli olarak çalıştırmayan bütün tesisler için Çevre Mevzuatına göre gerekli işlemler yapılacaktır.

4. Havzalardaki bütün belediyeler, kanalizasyon ve arıtma tesisi çalışmalarını ivedilikle başlatacaklardır. Kanalizasyon ve arıtma tesisi olmayan yerleşim yerlerindeki belediyelerin söz konusu tesisleri yaptırabilmeleri için gerekli yatırım ödeneklerinin yatırım programlarında öncelikle yer alması sağlanacaktır Arıtma tesisi olan fakat verimli olarak çalıştırılmayan ve/veya çalıştırılamayan bütün belediyelere ait arıtma tesisleri Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'ne uygun olarak Valiliklerce çalıştırılması için gerekli önlemler alınacak veya aldırttırılacaktır.

5. Marmara Denizi'nin hassas bölgeler niteliğinde olması sebebiyle Marmara Denizi'ne ve bu denize dökülen akarsulara yapılacak deşarjlarda biyolojik arıtma yanında ileri arıtma (üçüncü kademe) yapılması öngörülmüştür. Ayrıca Marmara Denizi'ne yukarıda belirtilen arıtmalar yapılmadan deniz deşarjı yapılmaması kararlaştırılmıştır.

6. Marmara Denizini Karadeniz yolu ile kirleten Tuna, Dinyeper, Dinyester gibi kaynakların Marmara Denizi üzerindeki olumsuz etkisini en aza indirmek ve önlemek için ulusal ve uluslararası alanda her türlü önlem alınacaktır.

7. Marmara Denizinden geçen ve petrol taşıyan tankerlerin kaza risklerini en aza indiren ve buradan daha fazla petrol tankerinin geçmesini önleyici çalışmalar yapılacaktır.

8. Marmara Denizinde deniz araçlarından kaynaklanan kirliliğin denizden denetimini sağlamak için Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı koordinatörlüğünde belediyeler ve ilgili kurum/kuruluşların katkısı ile Marmara Denizinde sürekli izleme yapılacak, izleme sonucu elde edilen bilgiler Çevre Bakanlığına, Valiliklere ve Belediyelere aktarılacaktır.

9. Marmara Denizi'nde düzenli olarak biyolojik, hidrokimyasal ve diğer kirlilik izlemelerini yapmak üzere deniz akıntı sistemleri (oşinografi) dikkate alınarak belirlenecek istasyonlarda ölçümlemeler yapılacaktır.

10. Organize sanayi bölgeleri ile sanayi bölgelerindeki işletmeler faaliyete geçmeden önce bölgenin kanalizasyon ve arıtma tesislerini yaptıracaklardır. Gereğinde Belediyeler ile müşterek arıtım imkanları araştırılacaktır. Organize Sanayi Bölgeleri ve Sanayi Bölgeleri bulunan yerlerde, bu bölgeler dışında sanayi tesisleri kurulmasına izin verilmeyecektir. Bölgede bulunan organize sanayi bölgelerinin kanalizasyon ve arıtma sistemlerinin yatırım paylarının artırılarak inşaatlarının hızlandırılması sağlanacak ve bu konuda kurumsal çözümler İl Valilikleri tarafından geliştirilecektir. Yapılacak mevzii imar veya imar planı çalışmalarında bu hususlar göz önünde

bulundurulacaktır. Bu önlemin gerçekleşmesinden Valiler sorumlu olacaktır.

11. Tarım alanlarının amaç dışı kullanımının önlenmesi için her ilde Valiliklerce özel bir çalışma grubu kurulacaktır. Bu grup Valiye alınması gereken önlemler konusunda önerilerde bulunarak, gerekli uygulamaların yapılmasını sağlayacaktır.

12. Kimyasal tarım ilaçlarından suda ve toprakta kalıcı etkisi olmayan, kolayca parçalanabilenler kullanılacak, diğer tarım ilaçlarının kullanımı yasaklanacak, gübre kullanımı konusunda yöre çiftçisi eğitilecektir (Bu çalışmalar Köy Hizmetleri ile Tarım İl Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilecektir. Ayrıca Bilimsel Kuruluşlar ve Çevre Bakanlığı katkı sağlayacaktır.).

13. Alternatif tarım (ekolojik) uygulamalarının geliştirilmesi için İl Tarım Müdürlüklerinde özel önlemler alınacak ve bu amaçla Müdürlük bünyesinde özel bir ekip kurulacaktır.

14. Bölgede anız yakılması yasaklanarak hasat sonu anızların yok edilmesi için "Sap Parçalayıcı" v.b. gibi tekniklerin kullanılması Valiliklerce sağlanacaktır.

15. Her ilde; Belediyeler, İl Çevre Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü, Köy Hizmetleri Müdürlüğü ve İl Tarım Müdürlükleri arasında bir protokol düzenlenerek çölleşme ve erozyonla mücadele konusunda yapılması gereken çalışmalar karar altına alınacaktır. Gönüllü Sivil Toplum Kuruluşları bu kararlara taraf olacaklardır.

16. Havzalarda su kaynakları kısıtlı olduğundan tarımda salma sulama yerine damlama sulama uygulaması teşvik edilecek, desteklenecek çiftçilere bu yönde eğitim çalışmalarına başlanacaktır. Bu görev Tarım İl Müdürlükleri tarafından yerine getirilecektir, bu çalışmaları Belediyeler destekleyecektir.

17. İllerin ve İlçelerin mevcut düzensiz katı atık depolama sahalarının rehabilitasyonuna başlanılacak, yeni çöp depolama alanı yapılana kadar eski çöp depolama sahalarına kontrollü çöp dökümü yapılacaktır (Bu çalışmalar Valilikler ve belediyeler tarafından yerine getirilecektir). Evsel katı atıklar, tehlikeli ve tıbbi atıklar için geri kazanıma yönelik bertaraf tesisleri yapılacaktır.

18. Belediyeler tarafından kaynakta ayırma çalışmaları pilot proje bazında başlatılacak, İller düzeyinde yaygınlaştırılacaktır.

19. İl ve ilçelerde geri kazanıma yönelik alternatif çöp sahaları belirlenecek (Bu çalışmalar Çevre Bakanlığı, Valilikler ve Belediyelerce yerine getirilecektir) ve bunlarla ilgili ÇED süreci başlatılacaktır. Belediyeler bu görevlerin yerine getirilmesinden

sorumlu olacak, denetimler mülki idare âmirleri tarafından yapılacaktır.

20. Marmara Denizi Havzalarında tehlikeli atık ve arıtma çamuru envanteri çalışmaları 2002 yılı sonuna kadar sonuçlandırılacak bunların bertarafı için çözüm önerileri geliştirilecektir.

21. Marmara Denizi Havzalarındaki İllerin tamamında geri kazanıma önem verilecek ve *"Atık Borsası"* oluşturma çalışmalarına başlanılacaktır. Bu çalışma Çevre Bakanlığı, Çevre İl Müdürlükleri, Belediyeler, İllerin Sanayi ve Ticaret Odaları tarafından yürütülecektir.

22. Havzalarda ruhsatsız olarak çalışan bütün kum ocakları kapatılacaktır. Ruhsatlı olarak çalışanların ruhsat aldıkları koşullarda çalışıp çalışmadıkları denetlenecek, koşulları yerine getirmeyenler kapatılacaktır. Kum alınan yerler işletmeciler tarafından rehabilite edilerek eski haline döndürülecektir. Marmara Denizi'nde kıyı kumculuğu yasaklanacaktır.

23. Havzalarda 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında faaliyet gösteren maden ocaklarının faaliyetleri esnasında ve sonrasında meydana gelen çevre tahribatının giderilmesi, terk edilen maden ocaklarının rehabilite edilerek doğaya ve ekonomiye yeniden kazandırılması için Çevre Bakanlığı ile Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı arasında koordinasyon sağlanacaktır.

24. Havzalarda alternatif enerji kaynaklarının (güneş, jeotermal, rüzgar vb.) kullanılabilme imkanları Çevre Bakanlığı tarafından araştırılacaktır. Bu konuda Havzalarda yapılan araştırma ve uygulamalar en kısa sürede Çevre Bakanlığı'na bildirilecektir.

25. Nadir, belirli yöreye mahsus(endemik), nesilleri tehlikeye düşebilir canlı türleri ile bunların yaşama ortamlarının tespiti ve korunmaları ile ilgili tüm çalışmalar bir plan dahilinde yürütülecektir. Çevre Bakanlığı bu çalışmalara gerekli desteği verecektir.

26. Kamuoyunun çevre konusunda duyarlılığını arttıracak ve bilgilendirecek programlar Valilikler, Belediyeler, diğer kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilecektir.

27. Çevre İl Müdürlükleri tarafından sürekli ölçme, izleme ve denetim için ekipler oluşturulacaktır. Denetim ekiplerine gerekli bulunması durumunda bilimsel ve mesleki kuruluşlar,belediyeler ve gönüllü kuruluşlar da katılacaktır. Bu çalışmaların maliyeti, her Valiliğinin bünyesinde bulunan Çevre Koruma Vakıfları tarafından karşılanacaktır. Çalışmalara DSİ Bölge Müdürlükleri katkıda bulunacaktır. Yüzey sularında da izleme ve denetim merkezleri oluşturulacaktır.

28. Küçük sitelerde evsel atıkların birleştirilerek ortak arıtım ve deşarj yapmaları sağlanacaktır. Bunun için gerekli düzenlemeler ve teşvikler getirilecektir.

29. Verimli arıtım yapan belediyeler ile endüstrilerin ödüllendirilmesi sağlanacaktır.

30. Çevre bilim ve teknolojileri alanında yetişmiş lisansüstü araştırıcı gücünün arttırılması için YÖK nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.

31. Bilindiği gibi Çanakkale ve İstanbul Boğazları'nda giriş yapan gemilerin sintine boşaltımı yoluyla sebep oldukları kirlilik yükü Marmara Denizi'nde mevcut kirliliğin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Söz konusu bu yoğun kirlilik kaynağının kontrol altına alınabilmesi ve önlenebilmesi için tüm kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği sağlanacak, ivedilikle adımlar atılacak ve bu konuda etkili bir sistemin kurulması sağlanacaktır. Sintine suları ve gemilerden kaynaklanan her türlü atık için Atık Toplama Merkezlerinin oluşturulması, bu merkezlerin yeterli sayıda, kolay ulaşabilecek ve seri hizmet verebilecek şekilde kamu ve özel sektör tarafından yapılandırılması, elde edilecek sintine sularının geri dönüşümü sağlayabilecek Geri Dönüşüm Tesislerinin kurulması çalışmaları başlatılmalı ve özel sektör teşvik edilmelidir.

32. Bu toplantıda alınan kararların uygulama koşullarını değerlendirmek ve günün şartlarına göre alınacak yeni önlemleri gözden geçirmek üzere, 3 ayda bir koordinasyon toplantıları gerçekleştirilecektir. Bundan sonraki toplantı Eylül 2001 tarihinde Çanakkale ilinde yapılacaktır.

Eylem Planı'nda ele alınan hususlar aşağıda imzaları bulunan temsilciler tarafından 27.Nisan.2001 tarihinde Tekirdağ İlinde yapılan toplantıda 2 nüsha olarak tanzim edilmiş ve imzalanmıştır.

6.- Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, devlet memurluğu ve işçi sınavlarında aranan şartlara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/4418)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Recep Önal tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 30.05.2001

Mustafa EREN
Karabük Milletvekili

Devlet Memurluğu ve İşçi sınavları yapılırken aranan şartlar arasında erkek adaylar için askerliğini yapıp yapmadığını sorulmadığı ve genel müracaat için de yaş sınırı olarak da 35 gibi bir sınır konmadığı bilinmektedir.

1- Buna göre, atanacak adaylarda neden askerlik ve yaş sınırı aranmaktadır.

2- Bu insanların mağduriyetlerinin giderilmesi hakkında ne yapmayı düşünüyorsunuz?

T. C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.004/16-672 13.6.2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) 06.06.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4418-10738/25111 sayılı yazınız.
b) 12.06.2001 tarihli ve B.02.1.DPB.0.17/18677 sayılı yazı.

Karabük Milletvekili Mustafa EREN tarafından Bakanlığıma yöneltilen 7/4418-10738 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a) yazınız üzerine Bakanlığım bağlı kuruluşu Devlet Personel Başkanlığı'ndan alınan ilgi (b) yazı ve ekinin suretleri ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Recep ÖNAL
Devlet Bakanı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Devlet Personel Başkanlığı

SAYI :B.02.1.DPB.0.12.017/ 18677
KONU:

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Recep ÖNAL)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliğinin Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli 6.6.2001 tarihli ve 7/4418-10738/25111 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Karabük Milletvekili Sayın Mustafa EREN tarafından verilen soru önergesine verilecek cevaba ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nedim KURTOĞLU
Devlet Personel Başkanı

Karabük Milletvekili Sayın Mustafa EREN'in Soru Önergesine Verilecek Cevaba İlişkin Bilgiler

Soru : Devlet Memurluğu ve İşçi Sınavları yapılırken aranan şartlar arasında erkek adaylar için askerliğini yapıp yapmadığının sorulmadığı ve genel müracaat içinde yaş sınırı olarak da 35 gibi bir sınır konmadığı bilinmektedir.

1- Buna göre atanacak adaylarda neden askerlik ve yaş sınırı aranmaktadır?

2- Bu insanların mağduriyetlerinin giderilmesi hakkında ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Cevap : 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 50 nci maddesinde **"Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atanacakların açılacak Devlet memurluğu sınavlarına girmeleri ve sınavı kazanmaları şarttır.**

Sınavların yapılmasına dair usul ve esaslar ile sınava tabi tutulmadan girilebilecek hizmet ve görevler ve bunların tabi olacağı esaslar Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir genel yönetmelikle düzenlenir." denilmektedir. Bu hüküm gereğince hazırlanan **"İlk Defa Devlet Kamu Hizmeti ve Görevlerine Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Mecburi Yeterlik ve Yarışma Sınavları Genel Yönetmeliği"** 30.01.1986 tarih ve 19004 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

İlk Defa Devlet Kamu Hizmeti ve Görevlerine Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Mecburi Yeterlik ve Yarışma Sınavları Genel Yönetmeliğinin 02.02.1999 tarihli ve 99/12377 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla eklenen Ek 1 inci Maddesinde **"Bu Yönetmelik kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında Devlet memuru olarak çalışmak isteyenlerin yazılı sınavları, yılda ikiden fazla olmamak üzere ülke çapında merkezi olarak Devlet Personel Başkanlığınca Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM)'na yaptırılır."** hükmü yer almakta olup, bu hükme göre kamu kurum ve kuruluşlarının personel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ilk merkezi sınav Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından 17.10.1999 tarihinde yapılmıştır.

Merkezi sınav, iki yıl süreyle bütün kamu kurum ve kuruluşlarının personel ihtiyacını karşılamak için yapıldığından, bu sınava katılacaklarda sadece 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinde düzenlenen genel şartlar aranmış olup, kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranacak özel şartlar yerleştirme aşamasına bırakılmıştır.

11.10.1999 tarih ve 99/13781 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkur Yönetmeliğin Ek 1 inci maddesinin üç, dört, beş ve altıncı fıkraları değiştirilmiş olup, bu değişiklikle merkezi sınavda başarılı olmanın kamu hizmetinde görev almada tek başına bir hak teşkil etmeyeceği, kamu kurum ve kuruluşlarının merkezi sınav sonucuna göre atama yapacakları kadrolarının sayısını, unvanını, sınıf ve derecesini ve atanacaklarda aranacak şartları Devlet Personel Başkanlığına bildirecekleri, anılan Başkanlıkça kamu kurum ve kuruluşlarının bildirdiği atama yapılacak boş kadroların ve atanacaklarda aranılacak şartların bu Yönetmeliğin 8 inci maddesine göre duyurulacağı, bilahare merkezi sınavda başarılı olup duyurulan boş kadrolara atanma şartlarını taşıyanların atanmak istedikleri kurumun adını ve kadro unvanını belirterek Devlet Personel Başkanlığına başvuracakları, Devlet Personel Başkanlığınca da kurum ve unvan tercihleri ile kurumların aradıkları nitelikler dikkate alınarak başvuranlardan merkezi sınav başarı sırasına göre atanma hakkını elde edenlerin tespit edilerek ilgili kuruma ve adaya bildirileceği hükme bağlanmıştır

Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Devlet memurluğuna alınacaklarda aranılacak genel ve özel şartların düzenlendiği 48 inci maddesinin A) Genel Şartlar bölümünün 6'ncı fıkrasında, "6. Askerlik Durumu İtibariyle;

a)Askerlikle ilgisi bulunmamak,

b)Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,

c)Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfına geçirilmiş olmak," hükmü bulunmaktadır. Aynı maddenin "B) Özel Şartlar:" bölümünün 2 nci fıkrasında ise "Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımak." denilmektedir. Bu hükme göre kamu kurum ve kuruluşlarının atamasını yapmak istedikleri memur adaylarında askerlik durumu itibariyle söz konusu hükümde yer alan üç şarttan birini isteyebilmeleri mümkün olduğundan, bazı kadro ve pozisyonlar için yapılacak görevin özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları tarafından "Askerlik hizmetini yapmış olmak" şartının aranmasında hukuka aykırı bir durum bulunmamaktadır.

Ayrıca, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının personel rejimini düzenleyen 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede bu Kanun Hükmünde Kararnamenin eki II sayılı cetvele dahil sözleşmeli personel pozisyonlarına alınacak personelin askerlik durumları ile ilgili bir düzenleme bulunmamakla birlikte 7 nci maddesinin son fıkrasında sözleşmeli statüde çalıştırılacak personelde aranılacak diğer özel şartların teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurullarınca çıkarılacak bir yönetmelikle tespit olunacağı belirtilmiştir.

İlk Defa Devlet Kamu Hizmeti ve Görevlerine Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Mecburi Yeterlik ve Yarışma Sınavları Genel Yönetmeliğine 99/12337 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenen Ek 1 inci maddesi ile sözlü sınavlar kaldırılmış olup, kurumlarca ihtiyaç duyulan personele ilişkin bütün nitelik ve şartların ilanda belirtilmesi gerekli hale getirilmiştir. Bu sebeple, kurumsal hizmet özelliği ve bazı görevler için askerliğini yapmış olma şartının kanunlardan kaynaklandığı (örneğin koruma ve güvenlik görevlisi olarak atanacaklar için 2495 sayılı Kanunda aranan şart gibi) hususlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ayrıca DMS sınav sonuçlarına göre sadece 657 sayılı Kanuna tabi memur kadrolarına yerleştirme yapılmamakta, kamu iktisadi teşebbüslerine ait sözleşmeli personel ihtiyaçları da DMS'den karşılanmaktadır.

Diğer taraftan, ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar için genel bir üst yaş sınırı (35 yaşından gün almamış olmak gibi) Kanun veya Yönetmelikte düzenlenmemiş olmakla birlikte, atama yapılacak görevlerin özellikleri dikkate alınarak kamu kurum ve kuruluşlarına ait özel mevzuatta ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklarla ilgili üst yaş sınırlaması getirilmiş bulunmaktadır.

"Belediye Zabıta Personeli Yönetmeliği" (30 yaşını aşmamış olmak) ile "İtfaiye Teşkilatının Kuruluş, Görev, Eğitim ve Denetim Esaslarına Dair Yönetmelik" (27 yaşından gün almamış olmak) örnek olarak gösterilebilir.

Öte yandan, Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliğine 2.2.1999 tarihli ve 99/12378 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenen Ek 1 inci Maddeyle, kamu kurum ve kuruluşlarının daimi kadrolarına işçi olarak alınacaklar için, iki yılda bir olmak üzere Türkiye İş Kurumunun koordinatörlüğünde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından merkezi yazılı sınav yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Daimi İşçi Sınavında (DİS) başarılı olanlar ise Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarının işin özelliklerine göre istedikleri nitelikler esas alınarak ülke genelinde kadroların ilan edilmesi suretiyle yerleştirilmekte olup, yapılacak işin özelliklerine göre daimi işçi kadrolarına atanacaklar için askerlik ve yaş gibi konularda özel şartlar getirilmesinin hukuka uygun olduğu mütalaa edilmektedir.

Yanlış Ekonomik Program ve Uygulamalarla Ülke Ekonomisinde Krize ve Yoksullaşmaya Yol Açtığı İddiasıyla Başbakan Sayın Bülent Ecevit Hakkında (11/14) esas numaralı gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunda verilen oyların sonucu:

Üye Sayısı : 550
Kabul edenler : 149
Reddedenler : 267
Çekimserler : 1
Mükerrer oylar : 1
Toplam : 418
Açık Üyelikler : 8

.Kabul edilmemiştir. Sıra Sayısı:11/14 Birleşim :117

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Adana	BİLDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:22
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:34
Adana	BUDAK	Yakup	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:21
Adana	ÇULHAOĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:46
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:37
Adana	GÖREN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	GÜLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:30
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:29
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:30
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:38:15
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:37
Adıyaman	BİLGİÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:58
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:32
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:40:09
Adıyaman	GÖKSU	Mahmut	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:49
Adıyaman	GÜLER	Hasari	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:30
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Afyon	AÇBA	Sait	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Afyon	AKCAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:27
Afyon	ATTİLA	İsmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:47

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müjdat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:26
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:24
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:25
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:25
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:27
Ağrı	ESİN	Celal	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:30
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:35
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:33
Amasya	GÜLLE	Akif	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:00
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:31
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:27
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:56
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİS	Oya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:33
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:24
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:40
Ankara	AYGÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:34
Ankara	BAYER	Melda	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:29
Ankara	BEDÜK	Saffet Arıkan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:31
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:28
Ankara	ÇETİN	Şefkat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:27
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:47
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:39:07
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
Ankara	IŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	İÇLİ	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Ankara	KÜÇÜK	Abdurrahman	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:10
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:08
Ankara	ÖZDOĞU	Esvet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:30
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:22
Ankara	SANAY	Eyyüp	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:02
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:57
Ankara	TÜMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Ankara	ULUCAK	Rıza	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:39:09
Ankara	ULUĞBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:27
Ankara	YAHNİCİ	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:29
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:34
Antalya	ÇELEN	Salih	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:00
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:34

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUTAN	Mehmet Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:38:49
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Antalya	ÜNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:22
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:38:01
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:23
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aydın	DİKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:58
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:38
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:42
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:22
Aydın	PİŞKİNSÜT	Sema	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:34
Balıkesir	GÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:33
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:30
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:59
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:32

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Balıkesir	ÖZGÜN	İsmail	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
Balıkesir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:28
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:26
Bingöl	GÜLER	Mahfuz	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:34
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:27
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:27
Bitlis	GAYDALI	Edip Safder	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KED	--.--.----	--:--:--
Bitlis	ORAL	İbrahim Halil	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:24
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:26
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:29
Bolu	ÖZCAN	Ersoy	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:22
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:31
Burdur	MACİT	Hasan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:38:30
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:58
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:55
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
Bursa	ÇELİK	Faruk	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:34

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:54
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:52
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:26
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:27
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:25
Bursa	SÜNNETÇİOĞLU	Ahmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:38
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:23
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:23
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çanakkale	ERSÜMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:38:01
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:43
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:48
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:32
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:45
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:19
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:31
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:47
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:28

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:28
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:22
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:22
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:37
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:32
Diyarbakır	ATİK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:15
Diyarbakır	DİLEK	Nurettin	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:30
Diyarbakır	ENSARİOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdulbaki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:51
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:34
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebğatullah	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:38:03
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KABUL	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdülsamet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Edirne	BULUT	Evren	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:23
Edirne	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:25
Edirne	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:25
Edirne	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:39:34
Elazığ	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Elazığ	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
Elazığ	SEPTİOĞLU	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:39:00
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:27
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:23
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:34
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:30
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:46
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:04
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:28
Erzurum	KÖSE	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:23
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:30
Erzurum	POLAT	Aslan	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Eskişehir	ALBAY	Necati	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:49
Eskişehir	ERDİR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:35
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:49
Gaziantep	AKTAŞ	Nuretttin	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gaziantep	ILIKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Gaziantep	KONUKOĞLU	İbrahim	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:40
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:27
Gaziantep	TİRYAKİ	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:29
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:29
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:51
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Giresun	KARA	Burhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:29
Giresun	ZAİMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:31
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hakkari	PARLAK	Evliya	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:26
Hakkari	PİRÜZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:25
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:27
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Hatay	AYKUT	Hakkı Oğuz	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:24
Hatay	ÇİRKİN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:28
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Hatay	GEÇER	Mustafa	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:36
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:22
Hatay	KALKAN	Metin	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:40
Hatay	MISTIKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:41

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:40
Isparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:12
Isparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:33
Isparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:37
Isparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:18
İçel	ER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	GÜNGÖR	Ali	Bağımsız Milletvekili	ÇEKİMSER	14.06.2001	17:37:29
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:36
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	[illegible]	--.--.----	--:--:--
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:54
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:41
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	TALAY	M. İstemihan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:30
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:44
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:25
İçel	YÜCELEN	Rüştü Kazım	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:58
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:28
İstanbul	AĞAOĞLU	Fadlı	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:27
İstanbul	AKARCALI	Bülent	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:35
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:04
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:30
İstanbul	ANDİCAN	Ahat	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:22
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:30
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:38:05
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
İstanbul	AYRIM	Şamil	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:34
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:22
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:53
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:43
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:54
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:39
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:42
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:15

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
İstanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	İLICAK	Nazlı Ayşe	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:00
İstanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KAHRAMAN	İsmail	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:38
İstanbul	KANSU	Hüseyin	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:28
İstanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KARAKUŞ	Nazire	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:33
İstanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:23
İstanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:39:02
İstanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
İstanbul	MENDERES	Aydın	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:23
İstanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:36
İstanbul	OĞUZ	Ali	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
İstanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:28
İstanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:43
İstanbul	ÖZKAN	H.Hüsamettin	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:51
İstanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:30
İstanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:38
İstanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:30

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:26
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:29
İstanbul	SİPAHİ	Bahri	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:40
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:08
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:30
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:26
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:38:51
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:27
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:25
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nevzat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:43
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI KABUL	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:50
İzmir	ASLAN	Güler	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:40
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:29
İzmir	BIÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ÇELEBİ	Işın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ÇÜMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:35

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:46
İzmir	DİRİ	Hayri	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:48
İzmir	GÜREL	Şükrü Sina	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:34
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:38:12
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	SAYGIN	Işılay	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:39:34
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:25
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:25
İzmir	TANIK	Süha	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:31
İzmir	VATAN	Kemal	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:27
İzmir	VURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:24
Kars	AKÜZÜM	İlhan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:31
Kars	AYDAR	Arslan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:08
Kars	BİLGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:22
Kastamonu	BAŞESGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:32
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hadi	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:55

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:30
Kayseri	BAKTIR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:27
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ 220	--.--.----	--:--:--
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:42
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kayseri	GÜL	Abdullah	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:27
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:38
Kayseri	ÜSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:29
Kayseri	YAKUT	Sadık	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:25
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:26
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:22
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:18
Kırşehir	MİRZAOĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:28
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:42
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:38
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:35
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:39
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:26
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:45
Kocaeli	GÖNÜL	Vecdi Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Parti	RED	14.06.2001	17:37:55
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:24
Kocaeli	PEPE	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	ARI	Hüseyin	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:38
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:40
Konya	CANDAN	Veysel	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	ÇETİN	Remzi	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:27
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:17
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:22
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:40
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:43
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:27
Konya	İZGİ	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:22
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:23
Konya	YALMAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:34
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:32
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Kütahya	DERİN	Ahmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:24
Kütahya	KARA	Emin	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:36
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:45
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:54

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Malatya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Malatya	ASİLTÜRK	Oğuzhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Malatya	CANBAY	Yaşar	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:40
Malatya	COŞKUN	Basri	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:32
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:45
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tevfik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:36:31
Manisa	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:28
Manisa	ARINÇ	Bülent	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:24
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:22
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:31
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:23
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:32
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	YAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:33
Kahramanmaras	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	DOĞAN	Avni	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:47
Kahramanmaras	KAMALAK	Mustafa	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
Kahramanmaras	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:31
Kahramanmaras	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaras	SAĞLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:30
Kahramanmaras	SEZAL	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	TANER	Nevzat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:23
Mardin	ADAK	Fehim	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:26
Mardin	ÇELEBİ	Süleyman	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:33
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:57
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:39:09
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:57
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muğla	DİKMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muğla	ERGUN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:33
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:41
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:21
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KABUL	--.--.----	--:--:--
Muş	EKER	Zeki	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:37
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	RED	--.--.----	--:--:--
Muş	YAVUZ	Mümtaz	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:37
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:57
Nevsehır	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Nevsehır	ELKATMIŞ	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:23
Nevsehır	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:31
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KABUL	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Partı	Oyu	Tarih	Saati
Niğde	DOĞANLAR	Eyüp	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:27
Niğde	LEVENT	Mükerrem	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:29
Ordu	ÇABUK	İhsan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:26
Ordu	FATSA	Eyüp	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:47
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:42
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:38
Ordu	YILDIRIM	Yener	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:28
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:33
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:28
Sakarya	AYDIN	Nezir	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:58
Sakarya	AYHAN	Cevat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:31
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:40
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Samsun	CENGİZ	Tarık	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:48
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:38:36
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:29

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:14
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:43
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:28
Samsun	SEZGİN	Erdoğan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:33
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Siirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Siirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KAB U	--.--.----	--:--:--
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:26
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:26
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:34
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	DEMİRCİ	Musa	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:31
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
Sivas	ŞENER	Abdüllatif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:31
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:30
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:26
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:23
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:48

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Tokat	DAĞCIOĞLU	M. Ergün	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tokat	DOĞRU	Reşat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:28
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:25
Tokat	SOBACI	Bekir	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:33
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:23
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:22
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:46
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:38
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:34
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:29
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:23
Şanlıurfa	BUCAK	Sedat Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:19
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyyüp Cenap	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:28
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	İZOL	Zülfikar	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:42
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:10
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:46
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:38

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:27
Uşak	ÜNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:37
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:39:11
Van	ARVAS	Maliki Ejder	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:52
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Van	ÇELİK	Hüseyin	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:42
Van	ÇEVİK	Ayhan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:26
Van	ERBAŞ	Fethullah	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:55
Van	GÜLTEPE	Fetullah	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:13
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Yozgat	ARSLAN	İlyas	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:30
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:38
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yozgat	KAYALAR	Lütfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:39:24
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:39
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:24
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	ÜSTÜNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:27
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:24

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:19
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:35
Bayburt	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bayburt	PAMUKÇU	Suat	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:35
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:38
Karaman	ÜNAL	Zeki	Fazilet Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Karaman	ÜNLÜ	Fikret	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kırıkkale	FİLİZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:58
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:25
Batman	AYDIN	Alaaddin Sever	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:29
Batman	HAMİDİ	Ataullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Batman	İSEN	Burhan	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	17:38:39
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:43
Şırnak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Şırnak	SEYDA	Abdullah Veli	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şırnak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:23
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	RED	14.06.2001	17:37:41
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:32
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:26
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Iğdır	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:27
Iğdır	GÜNER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ RED	--.--.----	--:--:--
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KABUL	14.06.2001	17:38:30
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	RED	14.06.2001	17:37:36
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:30
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kilis	NACAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:26
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:37:37
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Birol	Milliyetçi Hareket Pa	RED	14.06.2001	17:38:10
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Fazilet Partisi	KABUL	14.06.2001	17:37:43

2001 Malî Yılı Bütçe Kanunuyla İlgili Bağlı Cetvelinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına verilen oyların sonucu:

Üye Sayısı : 550
Kabul edenler : 173
Reddedenler : 22
Çekimserler : 0
Mükerrer oylar : 0
Toplam : 195
Açık Üyelikler : 8

Kanunlaşmıştır. Sıra Sayısı:710 Birleşim :117

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Adana	BİLDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	BUDAK	Yakup	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:20
Adana	ÇULHAOĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	GÖREN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	GÜLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:39
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:32
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adıyaman	BİLGİÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:26
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adıyaman	GÖKSU	Mahmut	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Adıyaman	GÜLER	Hasari	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:44
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Afyon	AÇBA	Sait	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Afyon	AKCAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Afyon	ATTİLA	İsmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müjdat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ağrı	ESİN	Celal	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:28
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Amasya	GÜLLE	Akif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİS	Oya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:32
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	AYGÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	BAYER	Melda	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:40
Ankara	BEDÜK	Saffet Arıkan	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:58
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:20
Ankara	ÇETİN	Şefkat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:37
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Ankara	IŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	İÇLİ	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:29
Ankara	KÜÇÜK	Abdurrahman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Ankara	ÖZDOĞU	Esvet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	SANAY	Eyyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Ankara	TÜMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Ankara	ULUCAK	Rıza	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:50:14
Ankara	ULUĞBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Ankara	YAHNİCİ	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	ÇELEN	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:50

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUTAN	Mehmet Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	--.--.----	--:--:--
Antalya	ÜNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:30
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Aydın	DİKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:26
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Aydın	PİŞKİNSÜT	Sema	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	GÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:29
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:24

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Balıkesir	ÖZGÜN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Balıkesir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Bingöl	GÜLER	Mahfuz	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bitlis	GAYDALI	Edip Safder	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Bitlis	ORAL	İbrahim Halil	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:28
Bolu	ÖZCAN	Ersoy	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Burdur	MACİT	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:55
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:26
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Bursa	ÇELİK	Faruk	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:44
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	SÜNNETÇİOĞLU	Ahmet	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:23
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çanakkale	ERSÜMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:50:09
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:30

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	ATİK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	DİLEK	Nurettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	ENSARİOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdulbaki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebğatullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdülsamet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:48
Edirne	BULUT	Evren	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Edirne	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Edirne	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Edirne	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:17
Elazığ	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Elazığ	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:28
Elazığ	SEPTİOĞLU	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:25
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Erzurum	KÖSE	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:28
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Erzurum	POLAT	Aslan	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:45
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Eskişehir	ALBAY	Necati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Eskişehir	ERDİR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:29
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gaziantep	AKTAŞ	Nuretttin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gaziantep	ILIKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Gaziantep	KONUKOĞLU	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gaziantep	TİRYAKİ	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:36
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Giresun	KARA	Burhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Giresun	ZAİMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hakkari	PARLAK	Evliya	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Hakkari	PİRÜZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Hatay	AYKUT	Hakkı Oğuz	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Hatay	ÇİRKİN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hatay	GEÇER	Mustafa	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:22
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:50:15
Hatay	KALKAN	Metin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Hatay	MISTIKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Isparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:49
Isparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:49
Isparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Isparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:28
İçel	ER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	GÜNGÖR	Ali	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	TALAY	M. İsmihan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:50:01
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İçel	YÜCELEN	Rüştü Kazım	Anavatan Partisi	[illegible] Erbir	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	AĞAOĞLU	Fadlı	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
İstanbul	AKARCALI	Bülent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
İstanbul	ANDİCAN	Ahat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	AYRIM	Şamil	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:21
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:28
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:27
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:28
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:46
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:19
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:28
İstanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ILICAK	Nazlı Ayşe	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KAHRAMAN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KANSU	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KARAKUŞ	Nazire	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:22
İstanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:33
İstanbul	MENDERES	Aydın	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:28
İstanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	OĞUZ	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ÖZKAN	H.Hüsamettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:29
İstanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:28
İstanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:23

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:29
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	SİPAHİ	Bahri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:31
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nevzat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:23
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ASLAN	Güler	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:26
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:26
İzmir	BIÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:32
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
İzmir	ÇELEBİ	Işın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ÇÜMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25

İli	Soyadı	Adı	Partİ	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	DİRİ	Hayri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	GÜREL	Şükrü Sina	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:33
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:30
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	SAYGIN	Işılay	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:21
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	TANIK	Süha	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	VATAN	Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
İzmir	VURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kars	AKÜZÜM	İlhan	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:29
Kars	AYDAR	Arslan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kars	BİLGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Kastamonu	BAŞESGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hadi	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:30

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kayseri	BAKTIR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:49
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kayseri	GÜL	Abdullah	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kayseri	ÜSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:55
Kayseri	YAKUT	Sadık	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:41
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:50:02
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Kırşehir	MİRZAOĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:36
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:35
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Kocaeli	GÖNÜL	Vecdi Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:50:07
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:28
Kocaeli	PEPE	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	ARI	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Konya	CANDAN	Veysel	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	ÇETİN	Remzi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Konya	İZGİ	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:31
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--.--.----	--:--:--
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	YALMAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:21
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kütahya	DERİN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kütahya	KARA	Emin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Malatya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Malatya	ASİLTÜRK	Oğuzhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Malatya	CANBAY	Yaşar	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:38
Malatya	COŞKUN	Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:26
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tevfik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Manisa	ARINÇ	Bülent	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Manisa	YAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Kahramanmaras	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	DOĞAN	Avni	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:50:06
Kahramanmaras	KAMALAK	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaras	SAĞLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	SEZAL	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kahramanmaras	TANER	Nevzat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Mardin	ADAK	Fehim	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Mardin	ÇELEBİ	Süleyman	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:37
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muğla	DİKMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muğla	ERGUN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muş	EKER	Zeki	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muş	YAVUZ	Mümtaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Nevsehır	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Nevsehır	ELKATMIŞ	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Nevsehır	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Niğde	DOĞANLAR	Eyüp	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Niğde	LEVENT	Mükerrem	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Ordu	ÇABUK	İhsan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:39
Ordu	FATSA	Eyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ordu	YILDIRIM	Yener	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:28
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sakarya	AYDIN	Nezir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sakarya	AYHAN	Cevat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:49:29
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:45
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:21
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:27
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Samsun	CENGİZ	Tarık	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:18
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Samsun	SEZGİN	Erdoğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Siirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Siirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	DEMİRCİ	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Fazilet Partisi.	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Sivas	ŞENER	Abdülatif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Tokat	DAĞCIOĞLU	M. Ergün	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:47
Tokat	DOĞRU	Reşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tokat	SOBACI	Bekir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	BUCAK	Sedat Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyyüp Cenap	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	İZOL	Zülfikar	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:40
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Uşak	ÜNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:46
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Van	ARVAS	Maliki Ejder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Van	ÇELİK	Hüseyin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Van	ÇEVİK	Ayhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:25
Van	ERBAŞ	Fethullah	Fazilet Partisi	RED	14.06.2001	23:49:26
Van	GÜLTEPE	Fetullah	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yozgat	ARSLAN	İlyas	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:23
Yozgat	KAYALAR	Lütfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:34
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Zonguldak	ÜSTÜNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	RED	14.06.2001	23:50:07

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bayburt	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bayburt	PAMUKÇU	Suat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Karaman	ÜNAL	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Karaman	ÜNLÜ	Fikret	Demokratik Sol Part	[illegible] KABUL	--.--.----	--:--:--
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kırıkkale	FİLİZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:24
Batman	AYDIN	Alaaddin Sever	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Batman	HAMİDİ	Ataullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Batman	İSEN	Burhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şırnak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şırnak	SEYDA	Abdullah Veli	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Şırnak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:20
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:28
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Iğdır	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Iğdır	GÜNER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:22
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	14.06.2001	23:49:32
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Kilis	NACAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.06.2001	23:49:37
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Birol	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--.--.----	--:--:--
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Fazilet Partisi	KATILMADI	--.--.----	--:--:--

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21 **YASAMA YILI : 3**

117 NCİ BİRLEŞİM

14 . 6 . 2001 PERŞEMBE

Saat : 14.00

KISIMLAR

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, sunuşlar ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin hergün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.6.1999 tarihli 15 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

2. – Genel Kurulun 7.6.2001 tarihli 114 üncü Birleşiminde Okunmuş Bulunan ve Aynı Tarihli Gelen Kâğıtlarda Yayımlanan, Başbakan Bülent Ecevit Hakkındaki (11/14) Esas Numaralı Gensoru Önergesinin Gündemin Özel Gündemde Yer Alacak İşler Kısmında Yer Almasının ve Anayasanın 99 uncu maddesi gereğince Gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerin 14.6.2001 Perşembe günkü Birleşimde yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 12.6.2001 tarihli 115 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1. – 11 Haziran 2001 tarihli Gelen Kâğıtlarda yayımlanan 708 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 48 saat geçmeden Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler Kısmının 12 nci sırasına, Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler Kısmının 263 üncü sırasında yer alan 681 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının, bu kısmın 13 üncü sırasına, 261 inci sırasında yer alan 679 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının, 14 üncü sırasına, 274 üncü sırasında yer alan 695 Sıra Sayılı Kanun Tasarı ve Teklifinin, 15 inci sırasına, 11 Haziran 2001 tarihli Gelen Kâğıtlarda yayımlanan 707 Sıra Sayılı Kanun Tasarı ve Teklifinin 48 saat geçmeden Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler Kısmının 16 ncı sırasına, 34 üncü sırasında yer alan 173 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının, 17 nci sırasına alınması önerilmiştir.

2. – Genel Kurulun 12 Haziran 2001 Salı günü 15.00-20.00, 13 Haziran 2001 Çarşamba, 14 Haziran 2001 Perşembe, 15 Haziran 2001 Cuma, 18 Haziran 2001 Pazartesi, 19 Haziran 2001 Salı, 20 Haziran 2001 Çarşamba, 21 Haziran 2001 Perşembe ve 22 Haziran 2001 Cuma günleri 14.00-20.00 saatleri arasında çalışması; 12 Haziran 2001 Salı ve 19 Haziran 2001 Salı günleri sözlü sorular ile diğer denetim konularının, 13 Haziran 2001 Çarşamba ve 20 Haziran 2001 Çarşamba günleri sözlü soruların görüşülmemesi, 12 Haziran 2001 Salı, 18 Haziran 2001 Pazartesi, 19 Haziran 2001 Salı ve 22 Haziran 2001 Cuma günleri de Kanun Tasarı ve Tekliflerinin görüşülmesi, 12 Haziran 2001 Salı günü Gündemin 12 nci sırasına, 13 Haziran 2001 Çarşamba günü Gündemin 14 üncü sırasına kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 12.6.2001 tarihli 115 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Adalet Komisyonu
  14.6.2001 Perşembe
  Saat : 10.00
  15.6.2001 Cuma
  Saat : 10.00
* Dışişleri Komisyonu
  14.6.2001 Perşembe
  Saat : 10.00
* İçişleri Komisyonu
  14.6.2001 Perşembe
  Saat : 10.30
* Plan ve Bütçe Komisyonu
  14.6.2001 Perşembe
  Saat : 11.00
* Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu
  14.6.2001 Perşembe
  Saat : 13.00
  19.6.2001 Salı
  Saat : 13.00
  20.6.2001 Çarşamba
  Saat : 11.00
  21.6.2001 Perşembe
  Saat : 13.00
* Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu
  14.6.2001 Perşembe
  Saat : 14.30
* Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu
  14.6.2001 Perşembe
  Saat : 14.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

117 NCİ BİRLEŞİM **14 . 6 . 2001 PERŞEMBE** **Saat : 14.00**

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❄

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1. – Doğru Yol Partisi Grubu adına, Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan, Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve İçel Milletvekili Turhan Güven'in Yanlış Ekonomik Program ve Uygulamalarla Ülke Ekonomisinde Krize ve Yoksullaşmaya Yol Açtığı İddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit Hakkında Anayasanın 99 uncu ve İçtüzüğün 106 ncı Maddeleri Uyarınca Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/14) **(Görüşme günü : 14.6.2001 Perşembe)**

3 – S E Ç İ M

❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄

7 – SÖZLÜ SORULAR

❄

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000) (*)

2. – Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666) (Dağıtma tarihi : 7.5.2001)

3. – Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675) (Dağıtma tarihi : 14.5.2001)

4. – Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676) (Dağıtma tarihi : 15.5.2001)

5. – Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685) (Dağıtma tarihi : 29.5.2001)

6. – İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali Iliksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

7. – Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) (Dağıtma tarihi : 7.5.2001)

8. – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ve 3 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/418, 2/87) (S. Sayısı : 683) (Dağıtma tarihi : 23.5.2001)

9. – X – Ortadoğu Teknik Üniversitenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bir Kampus Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/845) (S. Sayısı : 681) (Dağıtma tarihi : 23.5.2001)

10. – Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in, Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/797, 2/760) (S. Sayısı : 679) (Dağıtma tarihi : 23.5.2001)

11. – Vakıflar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir Milletvekili Mustafa Güven Karahan'ın, Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül'ün, Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/823, 2/6, 2/126, 2/144, 2/466, 2/537) (S. Sayısı : 695) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunamadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

12. – Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun, 3 Mart 1340 (1924) Tarihli ve 431 Sayılı Kanunla Hazineye Kalan Taşınmaz Mallardan Bazılarının Zilyedlerine Devri Hakkında Kanun ile Mülga 2613 ve 766 Sayılı Kanunlarla Hazine Adına Tescil Edilen Miktar Fazlalıklarının İlgililerine Devrine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; Hatay Milletvekili Levent Mıstıkoğlu ve 13 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/718, 2/264, 2/377) (S. Sayısı : 707) (Dağıtma tarihi : 11.6.2001)

13. – 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)

14. X – Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999) (*)

15. – Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

16. – Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/638) (S. Sayısı: 635) (Dağıtma tarihi : 3.4.2001)

17. – Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri, Tarım, Orman ve Köyişleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/600) (S.Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 28.2.2001)

18. – Gözlükçülük Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ile Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın, Türk Optometri ve Optik Meslekler Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/767, 2/246, 2/570) (S. Sayısı: 602) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

19. – Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı: 356) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

20. – Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/732) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi : 11.1.2001)

21. – Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

22. – Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

23. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

24. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

25. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

26. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

27. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

28. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

29. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

30. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

31. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

32. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

33. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı: 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

34. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

35. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Malî Vecihelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 204) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

36. – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 8.3.2000)

37. – Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 10.4.2000)

38. – Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 11.12.1936 Tarihli ve 3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

39. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

40. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

41. X – Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı: 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

42. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

43. – Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

44. – Hazır Gıda İaşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

45. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı: 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

46. X – Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

47. X – Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğünün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

48. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

49. X – Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

50. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

51. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

52. – Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

53. – Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

54. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)

55. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)

56. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi: 26.8.1999)

57. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adlî İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı:165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

58. – Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı: 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

59. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

60. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

61. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

62. – Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

63. – Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

64. X – EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmada Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/529) (S. Sayısı : 200) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

65. – Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

66. X – Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)

67. – Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtma tarihi : 25.11.1999)

68. – Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı: 220) (Dağıtma tarihi : 6.12.1999)

69. – Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı: 219) (Dağıtma tarihi : 8.12.1999)

70. – Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı: 252) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

71. – Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı: 253) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

72. – Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı: 254) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

73. – Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı: 295) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

74. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı: 296) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

75. – Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

76. – Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

77. – Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

78. – Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

79. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtma tarihi : 28.12.1999)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

80. – Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

81. – Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı :313) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

82. – Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

83. – Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı: 315) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

84. – Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/34) (S. Sayısı: 316) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

85. – İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

86. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

87. – Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

88. – Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

89. – Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

90. – Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

91. – İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

92. – Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

93. – Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

94. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

95. – Sivas Milletvekili Temel Karamollaoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

96. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

97. – Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

98. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı: 262'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

99. – Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/351) (S. Sayısı: 272'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

100. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/367) (S. Sayısı: 274'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

101. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

102. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/85) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

103. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

104. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

105. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı: 360) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

106. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

107. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

108. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/252) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

109. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

110. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

111. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

112. – Burdur Milletvekili Süleyman Coşkuner'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

113. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

114. – Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

115. – Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 7.3.2000)

116. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

117. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

118. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

119. – Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

120. – Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

121. – Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

122. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

123. – Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzincan'a Erzincan Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

124. – Aksaray Milletvekilleri Sadi Somuncuoğlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 30.3.2000)

125. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

126. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

127. – Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

128. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

129. – Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

130. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

131. – Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

132. – Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mücahit Himoğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

133. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

134. – Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/595) (S.Sayısı: 411) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

135. – Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı: 412) (Dağıtma tarihi: 26.4.2000)

136. X – Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı: 415) (Dağıtma tarihi: 1.5.2000)

137. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı: 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

138. – Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe (Alanyurt, Tahtaköprü, Kurşunlu, Yenice, Cerrah) ve Bir İl (İnegöl) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı: 419) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

139. – Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alanyurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı: 420) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

140. – Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 425) (Dağıtma tarihi : 15.5.2000)

141. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı : 424) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

142. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 431) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

143. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı : 432) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

144. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı : 436) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

145. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı : 437) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

146. – Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı: 435) (Dağıtma tarihi: 30.5.2000)

147. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı : 439) (Dağıtma tarihi 5.6.2000)

148. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/443) (S. Sayısı : 441) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

149. – İçel Milletvekili Hidayet Kılınç'ın, Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/427) (S. Sayısı : 460) (Dağıtma tarihi : 7.6.2000)

150. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Genel Sekreteri Arasında Radyokomünikasyon Meclisi ve Dünya Radyokomünikasyon Konferansı ile Radyokomünikasyon Sektörü ile İlgili Diğer Toplantıların Düzenlenmesi, Gerçekleştirilmesi ve Giderlerinin Karşılanmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/661) (S. Sayısı : 454) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

151. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Aşkabad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı : 455) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

152. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/672) (S. Sayısı : 456) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

153. X – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddelerine Uygun Olarak, Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında 5 Nisan 1966 Tarihinde Düzenlenen Hollanda-Türkiye Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan ve Hakların Meşruluğunu İlgilendiren Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/674) (S. Sayısı : 458) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

154. X – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/675) (S. Sayısı : 459) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

155. – Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/581) (S. Sayısı : 482) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

156. – Nevşehir Milletvekilleri Mükremin Taşkın ve İsmail Çevik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/424) (S. Sayısı : 486) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000)

157. – Bolu Milletvekili Mustafa Karslıoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/447) (S. Sayısı : 487) (Dağıtma tarihi: 14.6.2000)

158. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/671) (S. Sayısı : 489) (Dağıtma tarihi: 19.6.2000)

159. – İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve Işılay Saygın'ın, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/365) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 19.6.2000)

160. – Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ile Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/433, 2/500) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 21.6.2000)

161. – Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/669) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

162. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Belbaşı Tesisinin Kapanması ve Yeni Bir Sismik Araştırma İstasyonunun Faal Hale Getirilmesi ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/667) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

163. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 41 Arkadaşının, Elbistan Adı ile Bir İl ve Üç İlçe (Tanır, Çardak, Arıtaş) Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/428) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

164. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Çalışma Örgütü Arasında Uluslararası Çalışma Örgütünün Ankara'daki Ofisi İçin Yer Tahsisine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/579) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

165. – Öğretmen ve Eğitim Uzmanı Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (1/685) (S. Sayısı : 505) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

166. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Duşanbe'de Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/683) (S. Sayısı : 512) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

167. X – Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/681) (S. Sayısı : 513) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

168. X – Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/686) (S. Sayısı : 514) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

169. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Sağlık Bakımı Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/687) (S. Sayısı : 515) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

170. – Devlet İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/564) (S.Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 28.6.2000)

171. – Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/423) (S. Sayısı : 443'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

172. – Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/424) (S. Sayısı : 444'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

173. – Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İki Arkadaşının, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/425) (S. Sayısı : 445'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

174. – Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/460) (S. Sayısı : 450'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

175. – Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/462) (S. Sayısı : 452'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

176. – Kır Bekçileri Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/711) (S.Sayısı : 521) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

177. – Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/420) (S. Sayısı : 524) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

178. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/314) (S. Sayısı : 525) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

179. – Ankara Milletvekili Ali Işıklar ve 29 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/423) (S. Sayısı : 526) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

180. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (S. Sayısı : 528) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

181. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin ve Sözleşmeye İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 532) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

182. – Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, Kamulaştırma Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/251) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

183. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/509) (S. Sayısı : 468'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi': 13.10.2000)

184. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/688) (S. Sayısı : 535) (Dağıtma tarihi : 16.10.2000)

185. – İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve Işılay Saygın'ın, İzmir İlinde Karabağlar Adı ile Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergeleri (2/366) (S.Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 15.11.2000)

186. – 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 22 Ocak 1990 Tarihli 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/427, 1/426) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 17.11.2000)

187. – Balıkesir Milletvekilleri İlyas Yılmazyıldız'ın, Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/306) (S. Sayısı : 542) (Dağıtma tarihi : 20.11.2000)

188. – Çorum Milletvekilleri Melek Denli Karaca ve Vahit Kayıncı'nın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/260) (S.Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 21.11.2000)

189. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Ankara ve Saraybosna'da Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/653) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 24.11.2000)

190. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/735) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 27.11.2000)

191. – Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/11) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

192. – Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/777) (S. Sayısı : 557) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

193. X – Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan, Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasında Hazar Geçişli Boru Hattı Projesinin Uygulanmasına İlişkin Hazar Geçişli Boru Hattının Uygulanma İlkeleri Hakkındaki Hükümetlerarası Deklarasyonun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı : 558) (Dağıtma tarihi : 4.12.2000)

194. X – Birleşmiş Milletler Hazır Barış Gücü Düzenlemeleri Sistemine Katkılar Hakkında Türkiye Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Arasında Ortak Niyet Beyanının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı : 559) (Dağıtma tarihi : 4.12.2000)

195. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/429) (S. Sayısı : 560) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

196. – Bolu Milletvekili Necmi Hoşver'in, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/444) (S. Sayısı : 561) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

197. – Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 5 Arkadaşının, Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar, Şehir ve Bölge Plancısı ve Ekonomistlerin Maaş ve Tazminatlar ile Diğer Sosyal ve Ekonomik Haklarının İyileştirilmesine Dar Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/470) (S. Sayısı : 562) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

198. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fas Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/750) (S. Sayısı : 565) (Dağıtma tarihi: 17.12.2000)

199. – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/217) (S. Sayısı: 569) (Dağıtma tarihi: 8.1.2001)

200. – Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/499) (S. Sayısı: 570) (Dağıtma tarihi: 8.1.2001)

201. – Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/337) (S. Sayısı: 573) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

202. – Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 9 Arkadaşının, Küçük Esnaf ve Sanatkârlar ile Orta Boy İşletmelerin, Bazı Borç Faizlerinin Sınırlandırılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/490) (S. Sayısı: 574) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

203. – Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/506) (S. Sayısı: 575) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

204. – Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile 216 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/636) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma Tarihi : 22.1.2001)

205. – Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/602) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 25.1.2001)

206. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması, Balıkesir Üniversitesi Bünyesinde Tıp, Eczacılık, Dişçilik, Güzel Sanatlar, Savaştepe Eğitim, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/313) (S. Sayısı: 581) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

207. – Çankırı Milletvekili İrfan Keleş ve 23 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/446) (S. Sayısı: 582) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

208. – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Borç Faizlerinin Bir Bölümünün Affı, İcra Takip İşlemlerinin Durdurulması ve Yeni Bir Ödeme Planına Bağlanmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/468) (S. Sayısı: 583) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

209. – Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/383) (S. Sayısı: 589) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

210. – Türk Polis Teşkilâtını Güçlendirme Vakfı Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/803) (S. Sayısı : 594) (Dağıtma tarihi : 29.1.2001)

211. – İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/804) (S. Sayısı : 595) (Dağıtma tarihi : 29.1.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

212. – At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım,Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/747) (S. Sayısı : 598) (Dağıtma tarihi : 6.2.2001)

213. – Giresun Milletvekili Turhan Alçelik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/14) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 9.2.2001)

214. – Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/236) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 9.2.2001)

215. X – Vatandaşlık Belgesi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/785) (S. Sayısı: 603) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

216. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 15 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/37) (S. Sayısı: 604) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

217. – Adıyaman Milletvekili Dengir Fırat ve 5 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/393) (S. Sayısı: 605) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

218. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli ve 9 Arkadaşının, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun İki Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/226) (S. Sayısı : 611) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

219. – İçel Milletvekilleri Edip Özgenç, Akif Serin ve Turhan Güven'in, 20.5.1933 Tarih ve 2197 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinde Yeralan İçel Adının Mersin olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/332) (S. Sayısı : 612) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

220. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan ve 37 Arkadaşının, 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/422) (S. Sayısı : 613) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

221. X – Kişi Halleri Konusunda Milletlerarası Karşılıklı Bilgi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/786) (S. Sayısı : 615) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

222. X – Ahvali Şahsiye Belgelerinde Yer Alan Bilgilerin Kodlanmasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları (1/787) (S. Sayısı : 616) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

223. X – Yaşam Belgesi Verilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/788) (S. Sayısı : 617) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

224. X – Ahvali Şahsiye Cüzdanlarının Tanınmasına ve Güncelleştirilmesine ilişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/799) (S. Sayısı : 618) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

225. X – Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/766) (S. Sayısı : 614) (Dağıtma tarihi : 26.2.2001)

226. – Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/48) (S. Sayısı: 620) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

227. – Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin, İğdir Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/305) (S. Sayısı: 621) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

228. – Tokat Milletvekilleri Reşat Doğru ve Lütfi Ceylan'ın, Kuzey Anadolu Fay Zonu Üzerinde Bulunan Yerleşim Alanlarında Depreme Karşı Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/580) (S. Sayısı: 622) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

229. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 625) (Dağıtma tarihi : 1.3.2001)

230. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/802) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 12.3.2001)

231. – Yozgat Milletvekilleri Şuayip Üşenmez, Mesut Türker ve Ahmet Erol Ersoy ile 13 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/256) (S. Sayısı : 627) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

232. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 41 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/443) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

233. – Türk Ceza Kanunu, Cezaların İnfazı Hakkında Kanun ve Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük, İçel Milletvekili Turhan Güven ve Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın Türk Ceza Kanununun 455 inci Maddesine İki Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Erol Al'ın Türk Ceza Kanunu ve Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/796, 2/341, 2/559, 2/562, 2/563, 2/686) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

234. – Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahnici'nin, 5680 Sayılı Basın Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/589) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

235. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 12 Arkadaşının, 5 İlçe (Tanır, Arıtaş, Çohulhan, Büyükyapalak, Büyüktatlı) ve Elbistanafşin Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/608) (S. Sayısı : 631) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

236. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe (Bahçelievler) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/277) (S. Sayısı: 632) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

237. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Batıkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/524) (S. Sayısı: 633) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

238. – Balıkesir Milletvekili Aydın Gökmen'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/633) (S. Sayısı: 634) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

239. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe (Ümitköy) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/116) (S. Sayısı : 641) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

240. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Bilimkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/525) (S. Sayısı : 642) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

241. – Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/593) (S. Sayısı : 643) (Dağıtma tarihi : 11.4.2001)

242. – Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/822) (S. Sayısı : 645) (Dağıtma tarihi : 12.4.2001)

243. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

244. – İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın, İzmir İlinde Mordoğan Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/374) (S. Sayısı : 648) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

245. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/588) (S. Sayısı : 649) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

246. – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Güneş'in, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu ile Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/623) (S. Sayısı : 650) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

247. – Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ile Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Umurlu) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/282) (S. Sayısı : 656) (Dağıtma tarihi : 25.4.20019)

248. – Bayburt Milletvekili Şaban Kardeş ve 8 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/523) (S. Sayısı : 657) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

249. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Çayırhan Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/568) (S. Sayısı : 658) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

250. X – Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 659) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

251. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Arasında Hukukî Konularda Adlî Yardımlaşma ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/829) (S. Sayısı : 660) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

252. – Kırşehir Milletvekili Ramazan Mirzaoğlu ve 3 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/233) (S. Sayısı : 661) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

253. – Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İki İlçe (Uluçınar, Payas) ve Bir İl (İskenderun) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/476) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

254. – İçel Milletvekili İstemihan Talay ve 11 Arkadaşının, Üç İlçe (Yenice, Gülek, Huzurkent) ve Bir İl (Tarsus) Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/545) (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

255. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 41 arkadaşının, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Fransa'nın Gerçekleştirdiği Mezalimler ve Soykırımların Tanınması Hakkında Kanun Teklifi; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural, Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Hatay Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Türkiye Cumhuriyeti Aleyhine Çalışma Yapan Ülkelere Uygulanacak Yaptırımlara Dair Kanun Teklifi ve Eskişehir Milletvekili Mail Büyükerman'ın, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (2/669, 2/671, 2/672, 2/673) (S. Sayısı : 665) (Dağıtma tarihi : 2.5.2001)

256. X – Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/613) (S. Sayısı : 668) (Dağıtma tarihi : 9.5.2001)

257. – 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Sayıştay Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/846) (S. Sayısı : 670) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

258. – Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Atça) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/285) (S. Sayısı : 672) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

259. – Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahnici'nin, 18 Mart Günü'nün Şehitler Günü Olarak İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/491) (S. Sayısı : 673) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

260. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/641) (S. Sayısı : 674) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

261. – Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/844) (S. Sayısı : 678) (Dağıtma tarihi : 21.5.2001)

262. X – Türkiye'nin MATRA Programına Katılımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/840) (S. Sayısı : 680) (Dağıtma tarihi : 23.5.2001)

263. X – Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüşvet Verilmesinin Önlenmesi İçin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/773) (S. Sayısı : 684) (Dağıtma tarihi : 25.5.2001)

264. – Nüfus Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/852)(S. Sayısı 686) (Dağıtma tarihi : 28.5.2001)

265. – Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/854) (S. Sayısı 687) (Dağıtma tarihi : 28.5.2001)

266. – Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/848) (S. Sayısı 689) (Dağıtma tarihi : 28.5.2001)

267. – Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/801) (S. Sayısı: 688) (Dağıtma tarihi: 31.5.2001)

268. X – Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile İlgili İhtiyarî Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/842) (S. Sayısı: 690) (Dağıtma tarihi: 31.5.2001)

269. – Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 14 Arkadaşının, Suşehri İli'nin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/27) (S. Sayısı: 691) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

270. X – Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/855) (S. Sayısı: 692) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

271. – Tekirdağ Milletvekili Nihan İlgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/612) (S. Sayısı: 693) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

272. – İçel Milletvekili Ali Er'in, 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/658) (S. Sayısı: 694) (Dağıtma tarihi: 31.5.2001)

273. – Konut Müsteşarlığının Kurulması ve Arsa Ofisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/857) (S. Sayısı : 698) (Dağıtma tarihi : 4.6.2001)

274. X – Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto ve Mineapolis Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/834) (S. Sayısı : 696) (Dağıtma tarihi : 7.6.2001)

275. – Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ile Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/284) (S. Sayısı: 699) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

276. – Adana Milletvekilleri M. Halit Dağlı, Musa Öztürk ve Ali Halaman'ın, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/495) (S. Sayısı: 700) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

277. – Ordu Milletvekili Sefer Koçak ve 10 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/565) (S. Sayısı: 701) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

278. – Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/614) (S.Sayısı : 702) (Dağıtma tarihi : 11.6.2001)

279. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Kullanımına İlişkin İşbirliği Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/830) (S. Sayısı : 703) (Dağıtma tarihi : 11.6.2001)

280. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe (Batıkent) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/115) (S. Sayısı : 704) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

281. – Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 16 Arkadaşının, Tarımsal Alt Yapı ve Sulama Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/351) (S. Sayısı : 705) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

282. – Tokat Milletvekilleri H. Hüseyin Balak, Lütfi Ceylan ve Reşat Doğru'nun, Bir İlçe (Hasanşeyh) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/593) (S. Sayısı : 706) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/873)

T.C.
Başbakanlık *8.6.2001*
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-283/2750

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 6.6.2001 tarihinde kararlaştırılan "2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GENEL GEREKÇE

2001 Yılı Bütçesi ile genel ve katma bütçeli kuruluşlara 48 katrilyon 360 trilyon lira ödenek tahsis edilmiştir.

Tahsis edilen ödeneğin 12 katrilyon lirası personel, 4 katrilyon 750 trilyon lirası diğer cari, 3 katrilyon 470 trilyon lirası yatırım ve 16 katrilyon 677 trilyon lirası faiz ödemeleri olmak üzere toplam 28 katrilyon 141 trilyon lirası transfer harcamalarına ayrılmıştır.

Uygulanan ekonomik programla birlikte 2000 yılı enflasyon rakamları son 14 yılın en düşük seviyesine çekilmiş ve bunun sonucu olarak faiz oranları % 30'lar seviyesine inmiştir. Kamu malî sisteminde yaşanan bu olumlu gelişmeler 2001 yılı bütçe büyüklüklerine de yansımış, faiz ödemelerinin GSMH içindeki payının % 16'lardan % 10'lara indirilmesi hedeflenmiştir.

Ancak, 2000 yılı Kasım ve 2001 yılı Şubat aylarında ekonomide yaşanan gelişmeler, kur ve enflasyon hedeflerinde değişikliklere neden olmuştur.

Böylece, başta borç faiz ödemeleri olmak üzere personel ve diğer zarurî giderler için toplam 30 katrilyon 80 trilyon liralık ek ödenek ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Ek ödenek ihtiyacının önemli bir kısmı, başta faiz harcamaları olmak üzere, görev zararları karşılığı Ziraat Bankası ve Halk Bankasına yapılacak ödemeler, tarımsal destekleme, sosyal güvenlik kurumlarına yapılacak transferler ile personel giderlerine ait bulunmaktadır.

Zorunlu olarak karşılanması gereken bu harcamaların dışında, döviz kurundaki değişiklikler ve tahmin edilenin üstünde gerçekleşen fiyat artışları nedeniyle, yatırım harcamaları ile önemli kısmı güvenlik amaçlı olmak üzere kuruluşların diğer cari harcamaları için de ek ödeneğe ihtiyaç duyulmaktadır.

Talep edilen ek ödeneğin kaynağını bütçe gelirlerinde uygulanacak tedbirler çerçevesinde sağlanacak artışlar ile borçlanma hâsılatı oluşturacaktır.

Öte yandan, ilk dört aylık bütçe gelir gerçekleşmeleri ve makro ekonomik göstergelerdeki değişime paralel olarak bütçe gelirlerinde de revizyon ihtiyacı doğmuş bulunmaktadır.

Ekonomide meydana gelen gelişmelere paralel olarak, 2001 yılı başında uygulamaya konulan 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununun dayandığı ekonomik göstergeler revize edilmiştir. GSMH deflatörü, TEFE ve TÜFE göstergeleri daha yüksek bir noktada belirlenmiştir. Bu değişimin gelirleri nominal olarak artış yönünde etkilemesi beklenmektedir.

Diğer taraftan, yaşanan ekonomik kriz sonucu artan kamu finansmanı ihtiyacına paralel olarak katma değer vergisi ve akaryakıt tüketim vergilerinde yapılan artışların bu vergi gelirlerini olumlu yönde etkileyeceği tahmin edilmektedir.

Yapılan revizyon sonucu vergi gelirlerinin 37 150 trilyon liraya, genel bütçe gelirlerinin 48 200 trilyon liraya ulaşması beklenmektedir.

2001 yılı başında uygulamaya konulan Bütçe Kanununun öngördüğü gelire nispetle genelde, gelir vergisi, katma değer vergisi ve akaryakıt tüketim vergilerinde önemli artışlar beklenmekte, buna karşın krizin etkisiyle kurumlar vergisinde düşüş olacağı tahmin edilmektedir.

Yukarıda belirtilen gelişmeler sonucu ortaya çıkan yeni büyüklüklerin, 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa yansıtılması amacıyla Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Maddede, 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvele ilave edilecek ödenek miktarı hüküm altına alınmaktadır.

Maliye Bakanlığı bütçesinin yedek ödenek tertibine eklenen 30 katrilyon 80 trilyon liralık ödeneğin, 24 katrilyon 591 trilyon lirası faiz ödemelerine ait bulunmaktadır. Bu toplam içinde, kamu personelinin maaşlarında yapılan düzenlemeler nedeniyle, personel giderleri için 2 katrilyon 300 trilyon liralık ödenek öngörülmüştür. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'un emekli maaşlarını zamanında ve tam olarak ödeyebilmeleri için bütçeden 777 trilyon liralık transfer yapılması gerekmektedir.

Belirtilen bu zorunlu ihtiyaçlar dışında, yatırımlar, kamu iktisadî teşebbüslerine transferler, tarımsal destekleme gibi çeşitli ihtiyaçlar için de ödenek ayrılmaktadır. Tasarı ile talep edilen ödeneğin, 400 trilyon lirası görev zararları karşılığı Ziraat Bankası ve Halk Bankasına yapılacak ödemeler, 280 trilyon lirası yatırımlar, 153 trilyon lirası kamu iktisadî teşebbüslerine yapılacak ödemeler, 75 trilyon lirası tarımsal destekleme amacıyla yapılacak ödemeler için kullanılacaktır. Tasarı ile ayrıca kuruluşların diğer cari harcamaları için de ödenek ayrılmaktadır.

Madde 2. – Yılın ilk dört aylık dönemindeki bütçe gelir gerçekleşmeleri ve makro ekonomik göstergelerdeki değişime paralel olarak bütçe gelirlerinde de revizyon ihtiyacı doğmuş bulunmakta olup, madde ile gelir tahmin rakamı yeniden belirlenmekte ve buna bağlı olarak da 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvel yeniden düzenlenmektedir.

Madde 3. – Yürürlük maddesidir.

Madde 4. – Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu *12.6.2001*

Esas No.: 1/873

Karar No.: 60

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak 8.6.2001 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen, "2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 12.6.2001 tarihinde yaptığı 54 üncü birleşimde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Sümer ORAL ile Maliye Bakanlığı, Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; 2001 Yılı Bütçesi ile genel ve katma bütçeli kuruluşlara toplam 48 katrilyon 360 trilyon lira ödenek tahsis edilmiştir. Uygulanan ekonomik programla birlikte 2000 yılı enflasyon rakamları son 14 yılın en düşük seviyesine çekilmiş ve faiz oranları %30'lar seviyesine indirilmiştir. Kamu malî sisteminde yaşanan bu olumlu gelişmeler 2001 yılı bütçe büyüklüklerine de yansımış ve bu çerçevede GSMH içinde faiz ödemelerinin payının % 16'dan % 10'a indirilmesi hedeflenmiştir. Ancak, 2000 yılı Kasım ve 2001 yılı Şubat aylarında ekonomide yaşanan gelişmeler, kur ve enflasyon hedeflerinde değişikliklere neden olmuştur. Özellikle kur ve enflasyon hedeflerinde ortaya çıkan sapma sonucunda 2001 yılı bütçesinde; borç faiz ödemeleri başta olmak üzere görev zararları karşılığı Ziraat ve Halk Bankalarına yapılacak ödemeler, tarımsal destekleme, sosyal güvenlik kurumlarına yapılacak transferler, personel giderleri, yatırım harcamaları ile önemli kısmı güvenlik amaçlı olmak üzere kuruluşların diğer cari harcamaları için 30 katrilyon 80 trilyon liralık ek ödenek ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Diğer taraftan, yaşanan ekonomik kriz sonucu artan kamu finansmanı ihtiyacına paralel olarak; 2001 yılı başında uygulamaya konulan Bütçe Kanunu'nun öngördüğü gelire nispetle, genelde gelir vergisi, katma değer vergisi ve akaryakıt tüketim vergilerindeki önemli artışlara karşılık, kurumlar vergisinde düşüş olacağı tahmin edildiğinden, gelir kalemlerinde de revizyon yapılması gerekmektedir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Maliye Bakanlığı bütçesinin yedek ödenek tertibine,
- Faiz ödemelerine 24 katrilyon 591 trilyon lira,
- Personel ödemelerine 2 katrilyon 300 trilyon lira,
- Sosyal güvenlik kuruluşlarına 777 trilyon,
- Ziraat ve Halk bankalarının görev zararlarına 400 trilyon lira,
- Yatırımlara 280 trilyon lira,
- Kamu iktisadi teşebbüslerine 153 trilyon lira ,
- Tarımsal desteklemelere 75 trilyon lira,
- Vergi iadelerine 750 trilyon lira,

· Millî Savunma Bakanlığına 250 trilyon lira,

· Devlet iştiraklerine 203 trilyon lira,

· Kuruluşların diğer cari harcamalarında zorunlu olarak ortaya çıkacak ihtiyaçlarına, 550 trilyon lira,

olmak üzere toplam 30 katrilyon, 80 trilyon liralık ödeneğin ilave edilmesi,

- Gelir tahmin rakamının 48 katrilyon 200 trilyon olarak belirlenmesi ve 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa bağlı B cetvelinin yeniden düzenlenmesi,

Öngörülmektedir.

Komisyonumuzda, Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ekonomik krizin olumsuz etkilerinin daha kolay aşılabilmesini teminen partiler üstü bir anlayışla her kesimin bilgi ve tecrübesinden yararlanılmak suretiyle çözümler üretilmesinin gerektiği,

- Ek ödenek tasarısı ile içinde bulunduğumuz ekonomik sıkıntının açık bir şekilde bütçeye yansıtılarak giderilmesine çalışıldığı,

- Vergi oranlarında veya yeni vergi ihdası yerine Bütçe kalemlerinden mümkün olduğunca tasarruf sağlanması ve ödeneklerin en verimli şekilde kullanımına dikkat edilmesinin uygun bir yol olacağı,

- Enflasyonun her ay istikrarlı bir şekilde aşağıya çekilmesi amacıyla Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Merkez Bankası arasında koordinasyonun çok iyi sağlanmasının gerektiği,

- Fonların kontrolüne daha fazla önem verilmesi ve bütçe dışında fon bırakılmaması gerektiği,

- Ekonomik istikrarsızlıkların kısa süreli uygulamalar sonucu meydana geldiğini söylemenin mümkün olmadığı, uzun yıllardan beri süregelen borçlanmalar, enflasyonun ciddi olarak kontrol altına alınmasına ilişkin politikaların uygulanamaması gibi nedenlerle içinde bulunduğumuz sıkıntılı döneme gelindiği,

- Kamu çalışanları ile emeklilerin ücretlerinin % 52,5 hedefine göre hesaplanması halinde bu kesimin mağdur edileceği, zira enflasyonun % 52,5 düzeyini aşacağı,

- 30 katrilyon lira büyüklüğündeki ilave bütçe açığının yeni olumsuzluklara neden olabileceği, yeni ekonomik krizlere zemin hazırlayabileceği,

- Vergi gelirlerinin faiz giderlerini karşılayamaz hale geldiği, bu sıkıntının önümüzdeki yıllara da yansıyabileceği,

- Programın açıklanması sırasında yeni vergi öngörülmeyeceği ifade edilmişken, yeni vergiler getirilme hazırlığı içinde olunmasının programın inandırıcılığını azalttığı,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 2000 yılında ekonomide yaşanan olumlu gelişmeler doğrultusunda; enflasyonun son 14 yılın en düşük seviyesine çekildiği, faiz oranlarının % 30 seviyesine indiği ve buna bağlı olarak borçlanma maliyetinin azaldığı, önemli bir bütçe performans kriteri olan, GSMH içinde konsolide bütçe faiz dışı fazlasının % 6 oranında gerçekleştiği,

- 2000 yılında Ekonomide yaşanan olumlu gelişmeler sonucu faiz ödemelerinin GSMH içindeki payının % 16'dan %10'a indirildiği, bütçe büyüklüklerinin düşük faiz, düşük enflasyon ve programlanmış döviz kuru politikası üzerine oturtulduğu,

- 2001 Malî Yılı Bütçesi ile Genel ve Katma Bütçeli kuruluşlara, 2000 yılında ekonomide yaşanan olumlu gelişmeler doğrultusunda;

· 12 katrilyon lira personel,

· 4 katrilyon 750 trilyon lira diğer cari,

· 3 katrilyon 470 trilyon lira yatırım,

· 16 katrilyon 677 trilyon lira faiz,

· 11 katrilyon 464 trilyon lira diğer transfer harcamaları,

olmak üzere toplam 48 katrilyon 360 trilyon ödenek öngörüldüğü,

- 2001 yılının Şubat ayında malî piyasalarda yaşanan dalgalanmaların, ekonominin diğer bölümlerine de yansıması ve dengelerin bozulmasına neden olduğu, Hükümetin bir yandan ekonomiyi normal işleyişine döndürmek diğer yandan kamu maliyesini sağlıklı bir yapıya kavuşturarak enflasyonu yenmek ve büyümeyi sağlamak amacıyla yeni bir ekonomik programı uygulamaya koyduğu,

- Güçlü ekonomiye geçiş programı kapsamında yer alan yasal düzenlemelerin önemli bir bölümünün tamamlandığı, bu düzenlemelerden birinin de ek ödenek kanun tasarısı olduğu, bu tasarının hazırlanmasındaki en önemli nedenin enflasyon ve kur hedefinde ortaya çıkan ciddi sapmalar olduğu,

- Ek ödenek kanun tasarısında en büyük payın 24 katrilyon 591 trilyon ile faiz ödemelerine tahsis edildiği, öngörülen bu ödeneğin; 3.3 katrilyon lirası, kamu ve fon bankalarına daha önce verilen tahvillerin yenileri ile değiştirilmesi sonucu sözkonusu kağıtların o güne kadar işleyen faiz giderleri, 8.4 katrilyon lirası, fon bankalarının malî yapılarını düzeltmek için ihraç edilen devlet iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan faizleri, 6 katrilyon lirası, Şubat 2001 krizi sonrasında yükselen faiz hadleri ve piyasa koşulları çerçevesinde kısa vadeli borçlanmaya ağırlık verilmesi nedeniyle 2001 yılı bütçesine gelen ilave faiz giderleri karşılığını oluşturduğu, dolayısıyla 17.3 katrilyon liranın bütçenin finansmanı ile ilgili normal borçlanmanın faiz giderleri olarak ele alınmaması gerektiği, bu miktarın bankalar sistemini sağlıksız bir yapıya dönüştüren yılların birikimi "görev zararları" nın tasfiyesi ile kamu ve fon bankalarının içine düştüğü likidite sıkıntısını giderecek işlemlerden kaynaklandığı,

- Oluşan yeni makro ekonomik hedefler çerçevesinde, ek ödenek ihtiyacının toplam 5 katrilyon 373 trilyon liralık bölümünün vergi gelirleriyle sağlanacağı,

- 2001 yılı başlangıcında öngörülen 5.2 katrilyon liralık bütçe açığının, 24.5 katrilyona ulaşacağının tahmin edildiği, ek ödeneğin vergi gelirlerindeki artış dışında kalan bölümünün finansmanının net borçlanma hâsılatı ile karşılanacağı,

- Ülkenin her zamandan daha fazla birlik ve beraberliğe ihtiyacı olduğu, çağdaş dünyada güçlü bir ülke olmak için beraberlik ruhuna sahip olmamız gerektiği,

- Sorunların küçümsenmemesi gerektiği, ancak, aşılamayacak büyüklükte de olmadığı, ülkemizin dünyanın en güçlü ülkeleri arasına girmeye aday ülke olduğu,

- Bu ödemeler ile, kamu bankalarının biriken görev zararlarının kapatılmasının yanında, fon bankalarının da sağlıklı bir yapıya kavuşturulacağı,

- Vergi tahsilatında Nisan 2001 tarihi itibariyle hedeflere ulaşıldığı; vergi kanunlarının ekonomiye duyarlı olması gerektiği, gelir-gider dengesi sağlandıkça vergi oranlarının küçültülmesi yoluna gidileceği ifade edilmiştir. Bu görüşmeleri takiben tasarı ve gerekçesi komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 inci maddesi; memurlara, mayıs ve haziran aylarında yapılan ek zamların ve işçilere toplu iş sözleşmelerinin getirdiği ek yükün karşılanması ile likit petrol gazı kullanılarak elde edilen enerjiyi üretimlerinde kullanan bazı sanayi kuruluşlarına yapılacak 80 trilyon liralık transferin karşılanabilmesi için maddede yer alan ödeneğe ve ekli 1 sayılı cetvelde yer alan ödeneğe 560 trilyon lira ilave edilmesi suretiyle,

- 2 nci maddesi; makro ekonomik göstergeler ve vergilerin gerçekleşmelerinde meydana gelen değişiklikler dikkate alınarak, ekli 2 sayılı cetvellerde gelir vergisinin ve Akaryakıt Tüketim Vergisinin 250'şer trilyon lira, Banka ve Sigorta Muamele Vergisinin 60 trilyon lira artırılması ve maddedeki gelir toplamının da bu nedenle 560 trilyon lira daha artırılması suretiyle,

kabul edilmiştir.

- Ayrıca, dış kredi kullanımlarında kredi gerçekleşmelerine bağlı olarak ödenmesi gereken Katma Değer Vergisinin karşılanması amacıyla ilgili kurum bütçelerine Maliye Bakanına ödenek ekleme yetkisi veren bir hüküm metne yeni 3 üncü madde olarak ilave edilmiştir.

- Tasarının, Yürürlük ve Yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri, 4 ve 5 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Metin Şahin	*Hayrettin Özdemir*	*Ahmet Kabil*
Antalya	Ankara	Rize
Kâtip	Üye	Üye
Cafer Tufan Yazıcıoğlu	Dengir Mir Mehmet Fırat	*Gaffar Yakın*
Bartın	Adıyaman	Afyon
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
Sait Açba	*M. Zeki Sezer*	*Cengiz Aydoğan*
Afyon	Ankara	Antalya
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
M. Güven Karahan	*Hüseyin Arabacı*	*Necati Yöndar*
Balıkesir	Bilecik	Bingöl
		(Muhalefet şerhim ektedir)
Üye	Üye	Üye
Zeki Ergezen	*Hayati Korkmaz*	*Oğuz Tezmen*
Bitlis	Bursa	Bursa
(İmzada bulunamadı)		(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye	Üye	Üye
Hakkı Duran	Hüseyin Karagöz	*Aslan Polat*
Çankırı	Çankırı	Erzurum
	(İmzada bulunamadı)	(Muhalefet şerhim ektedir)

Üye	Üye	Üye
Mehmet Sadri Yıldırım	S. Metin Kalkan	Mehmet Dönen
Eskişehir	Hatay	Hatay
(Muhalefet şerhi ektedir)	(İmzada bulunamadı)	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
Ali Er	*Masum Türker*	*Nesrin Nas*
İçel	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Celal Adan	*Hasan Çalış*	*Arslan Aydar*
İstanbul	Karaman	Kars
Üye	Üye	Üye
Mehmet Serdaroğlu	*Necdet Tekin*	*Kemal Köse*
Kastamonu	Kırklareli	Kocaeli
Üye	Üye	Üye
Süleyman Çelebi	*Metin Ergun*	*Ş. Ramis Savaş*
Mardin	Muğla	Sakarya
Üye	Üye	Üye
Cevat Ayhan	*Mehmet Çakar*	*Kemal Kabataş*
Sakarya	Samsun	Samsun
(Muhalefet şerhi ektedir)		(Muhalefet şerhimiz eklidir)
Üye	Üye	Üye
Yaşar Topçu	*Lütfi Ceylan*	*Bekir Gündoğan*
Sinop	Tokat	Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına aşağıda açıklanan nedenlerle muhalifiz.

1. Tasarı ile 2001 yılı ödeneklerine 30 080 katrilyon TL.'lik ödenek ilavesi yapılmaktadır. Eklenen ödeneğin 24.5 katrilyonluk kısmı borç faizi ödemelerine ilişkindir. Bu ilave ile faiz ödenekleri 41.8 katrilyon düzeyine yükseltilmektedir. GSMH'ya oran olarak faiz ödemeleri % 23 düzeyine ulaşmaktadır. Bankacılık sektörüne verilen yaklaşık 29 katrilyonluk kamu kâğıdı ile birlikte iç borçlar 110 katrilyon düzeyine ulaşacaktır. Bu düzeyde bir iç borç stokunu döndürebilmekte ciddi zorluklar yaşanmaktadır. Vadenin kısalması ve kurdaki belirsizliklerede bağlı olarak faizlerin, enflasyondaki gerçekleşmelerede bağlı olarak yine faizlerin öngörülenin çok üzerinde gerçekleşmesi kuvvetle muhtemeldir. Bu değerlendirmeler ışığında faizler için öngörülen 24.5 katrilyonluk ek faiz ödeneğinin yeterli olmayacağı, bütçeninde eklenen ödeneklerle birlikte gerçek durumunu göstermeyeceği anlaşılmaktadır. Bütçe açığıda öngörülen 29.7 katrilyonun çok üstüne çıkacaktır.

2. Ek ödenek yasasında öngörülen 5.3 katrilyonluk vergi gelirleri artışının hesaplara dayanmadığı gerçekçi görünmemektedir. % 52.5 oranında öngörülen enflasyonun çok üstünde % 75-80 düzeyinde gerçekleşmesi beklenen enflasyon nedeniyle bu artış gerçekleşebilir. Bu yönde, yani enflasyonun hedefin üstünde gerçekleşmesinin etkilerinin ve ekonomide beklenen % 6-7 küçülmenin vergi tahsilâtında yaratacağı etkileri dikkatle değerlendirilmediği görülmektedir. Bu hesaplar ışığında konsolide bütçe açığı, 29.7 katrilyonun çok üstünde gerçekleşecektir.

3. Getirilen ek ödenek tasarısında, kamu çalışanlarının, emeklilerinin, destekleme alım fiyatlarının % 52.5'luk enflasyon hedefi ile sınırlandığı anlaşılmaktadır. Enflasyon hedefinin % 75-80'lerde gerçekleşeceği beklenmektedir. Gerçekleşen enflasyonla hedef enflasyon arasındaki farkın memur, emeklilere yansıtılması halinde personel için öngörülen 2.3 katrilyonluk ödenek artışında yeterli olmayacak, bütçe dengeleri bu açıdan da gerçekçi olmayacaktır.

Kemal Kabataş	*Oğuz Tezmen*	*Celâl Adan*
Samsun	Bursa	İstanbul
M. Sadri Yıldırım		*Necati Yöndar*
Eskişehir		Bingöl

MUHALEFET ŞERHİ

1/873 sayılı "2001 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapan Kanun Tasarısı" ile ilgili muhalefet şerhi:

2001 yılı Bütçe hedefleri :

Büyüme yüzde	4,5
TEFE ortalama yüzde	15,2
TEFE yılsonu yüzde	10,0
TÜFE ortalama yüzde	19,5
TÜFE yılsonu yüzde	12,0

Ortalama dolar kuru	714 000 TL.
Bütçe açığı	5 233 Trilyon TL.

Bütçe açığı/GSMH yüzde	– 3,4
Faiz dışı fazla/GSMH yüzde	7,5

Giderler	48 360	Trilyon
- Personel	12 000	"
- Diğer cari	4 750	"
- Yatırım	3 470	"
- Faiz	16 677	"
- Sosyal güvenlik	4 335	"
- Diğer transferler	7 128	"
Gelirler	43 127	"
- Vergi	31 777	"
- Vergi dışı normal gelirler	8 022	"
- Özel gelirler ve fonlar	3 028	"
- Katma Bütçe gelirleri	300	"

Ek Bütçe Kanun Tasarısı ile 30 080 Trilyon ek ödenek getirilmektedir.

Bu ödenekten :

Cari harcamalara	2 850	Trilyon
Faiz harcamalarına	24 591	"
Sosyal güvenliğe	777	"
Vergi iadesine	750	"

Görev zararı	400	Trilyon
(Ziraat ve Halk Bank.)		
Devlet iştirakleri	203	"
KİT'lere	153	"
Tarım destekleme	75	"
Yatırımlar	280	"

Ayrıca önerge ile 560 Trilyon ödenek ilave edildi. Böylece ek bütçe ödenek toplamı 30 640 Trilyon oldu.

Tasarı ile 2001 yılı Bütçe hedefleri

Gider	79 000	Trilyon
- Faiz	41 268	"
- Yatırım	3 750	"
-Personel	14 780	"
- Diğer cariler	5300	"
Gelir	48 200	"
- Vergi	37 150	"
Bütçe açığı	30 800	Trilyon TL.

1. Yukarıdaki değerlerden görülüyor ki 2001 yılı bütçesi altı ay içinde bütün değerleri ile tepetaklak olmuştur. Hükümet bunun gerekçesi olarak Kasım 2000 ve Şubat 2001 krizlerini göstermektedir. Hükümet bu krizlere sığınamaz çünkü iki yıldır iş başındadır. Krizlerin sorumlusu hükümetin kendisidir.

2. Hükümetin beceriksizliği ile döviz kurları yüzde yüz mertebesinde, faizler görülmemiş oranda artmış. Enflasyon aylık yüzde 10 mertebesinde artarak tırmanışa geçmiştir. İş hayatı, esnaf, sanayici, tüccar ve çiftçisi ile çökmüştür. Türkiye bedbin, umutsuz, insanlar ülkesi olmuştur. Herkes varlığının, gelirinin yarısını kaybetmiştir, çiftçi, memur, emekli ve esnaf perişandır.

3. Vergi gelirlerinin tamamı 37 150 Trilyon TL, faiz giderleri 41 268 Trilyon liradır. Vergi gelirlerinin tamamı faize gittiği halde yetmemektedir. Faiz/vergi oranı yüzde 111'dir.

Vergi gelirlerinin faize giden kısmı sırası ile :

1996 yılı	yüzde		68
1997	"	"	48
1998	"	"	68
1999	"	"	75
2000	"	"	79
2001	"	"	111

Görülüyor ki 54 üncü Hükümetin, Refah-Yol hükümetinin, 1997'de yüzde 48'e düşürdüğü oranı bu hükümet yüzde 111'e çıkararak Türkiye'yi batırmakta, memleketi felakete götürmektedir.

Memleket insanı açlık, işsizlik ve sefaletle mücadele ederken hükümet topladığı her kaynağı faize, rantiyeye ödemektedir.

4. Ek bütçede çiftçi, esnaf ve çöken iş hayatının canlandırılması için kaynak ayrılmamıştır. Memur ve emeklilerin perişan hali devam ediyor. Netice olarak hükümet bütçeyi de, memleketi de idare etme ehliyetine sahip değildir.

Cevat Ayhan
Sakarya

Aslan Polat
Erzurum

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
2001 MALÎ YILI BÜTÇE KANUNU İLE BAĞLI CETVELLERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI	**2001 MALÎ YILI BÜTÇE KANUNU İLE BAĞLI CETVELLERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1. – 20.12.2000 tarihli ve 4611 sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertibine (30 080 000 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.	MADDE 1. - 20.12.2000 tarihli ve 4611 sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertibine (30 640 000 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.
MADDE 2. – 4611 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki gelir tahmini (48 200 000 000 000 000) lira olarak, bağlı (B) işaretli cetvelde ilişik (2) sayılı cetvelde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.	MADDE 2. - 4611 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki gelir tahmini (48 760 000 000 000 000) lira olarak, bağlı (B) işaretli cetvelde ilişik (2) sayılı cetvelde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.
	MADDE 3. - 4611 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (a) fıkrasının 4 numaralı bendinin sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir.
	"Dış proje kredisi kullanımlarından kaynaklanan Katma Değer Vergilerinin karşılanmasında; dış kredi gerçekleştiği halde, KDV karşılığı iç kaynağın bulunamaması durumunda, Yatırım Programı ile ilişkilendirmek suretiyle ilgili kuruluşların bütçelerinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine söz konusu miktarlarda ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
MADDE 3. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 4. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
MADDE 4. – Bu Kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.	MADDE 5. - Bu Kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Bülent Ecevit
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
D. Bahçeli	*H. H. Özkan*	*M. Yılmaz*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
K. Derviş	*Prof. Dr. T. Toskay*	*M. Keçeciler*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı
Prof. Dr. Ş. S. Gürel	*Prof. Dr. T. Toskay*	*Dr. Y. Karakoyunlu*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
M. Yılmaz	*Prof. Dr. R. Mirzaoğlu*	*M. Keçeciler*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
H. Gemici	*Prof. Dr. Ş. Üşenmez*	*E. S. Gaydalı*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı
F. Ünlü	*Prof. Dr. R. Mirzaoğlu*	*R. Önal*
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı V.	İçişleri Bakanı
Prof. Dr. H. S. Türk	*K. Aydın*	*R. K. Yücelen*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
İ. Cem	*S. Oral*	*M. Bostancıoğlu*
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı
K. Aydın	*Doç. Dr. O. Durmuş*	*Prof. Dr. E. Öksüz*
Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
Prof. Dr. H. Y. Gökalp	*Y. Okuyan*	*A. K. Tanrıkulu*
En. ve Tab. Kay. Bakanı V.	Kültür Bakanı	Turizm Bakanı
R. K. Yücelen	*M. İ. Talay*	*E. Mumcu*

Orman Bakanı	Çevre Bakanı
Prof. Dr. N. Çağan	*F. Aytekin*

TASARIYA EKLİ CETVELLER

(I) SAYILI CETVEL

13 00 - MALİYE BAKANLIĞI

(Milyon TL.)

Bölüm (Program)	Kesim Alt Program	Ödenek Türü	Madde (Faaliyet-Proje)	Harcama Kalemi	AÇIKLAMA	Harcama Kalemi	Madde (Faaliyet-Proje)	Ödenek Türü	Kesim (Alt Program)	Bölüm (Program)
930					MALİ TRANSFERLER					30.080.000.000
	08				DİĞER MALİ TRANSFERLERLE İLGİLİ ÖDEMELER				30.080.000.000	
		3						30.080.000.000		
			356		Yedek Ödenek		30.080.000.000			
				900	Transferler (Bu ödeneğin 24.591 trilyon liraya kadarı borç faiz ödemeleri, 2.300 trilyon liraya kadarı personel giderleri, 250 trilyon liraya kadarı Milli Savunma Bakanlığına olmak üzere 550 trilyon liraya kadarı diğer cari giderler, 280 trilyon liraya kadarı yatırım giderleri, 153 trilyon liraya kadarı Kamu İktisadi Teşebbüslerine transferler, 750 trilyon liraya kadarı vergi iadeleri, 777 trilyon liraya kadarı sosyal güvenlik kurumlarına ödemeler, 203 trilyon liraya kadarı devlet iştirakleri, 75 trilyon liraya kadarı tarımsal destekleme, 400 trilyon liraya kadarı Ziraat ve Halk Bankalarına verilen yükümlülüklerden doğan görev zararları karşılığı olarak bu bankalara yapılacak ödemeler içindir.)	30.080.000.000				

(2) SAYILI CETVEL

B-CETVELİ

(2001 Yılında Tahsiline Devam Olunacak Devlet Gelirleri)

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
1	0	0	0	VERGİ GELİRLERİ				37.150.000.000
	1	0	0	GELİRDEN ALINAN VERGİLER			12.491.000.000	
		1	0	Gelir Vergisi		9.936.000.000		
		2	0	Kurumlar Vergisi		2.100.000.000		
		6	0	Faiz Vergisi		455.000.000		
	2	0	0	SERVETTEN ALINAN VERGİLER			397.000.000	
		2	0	Motorlu Taşıtlar Vergisi		378.000.000		
		3	0	Veraset ve İntikal Vergisi		19.000.000		
	3	0	0	MAL VE HİZMETLERDEN ALI. VER.			17.773.000.000	
		1	0	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi		7.220.000.000		
		2	0	Ek Vergi		771.000.000		
		3	0	Taşıt Alım Vergisi		431.000.000		
		4	0	Akaryakıt Tüketim Vergisi		5.400.000.000		
		5	0	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi		1.120.000.000		
		6	0	Damga Vergisi		976.000.000		
		7	0	Harçlar		837.000.000		
			1	Tapu Harçları	310.000.000			
			2	Yargı Harçları	131.000.000			
			3	Noter Harçları	72.000.000			
			4	Pasaport ve Konsolosluk Harçları	89.000.000			
			5	Trafik Harçları	92.000.000			
			6	Diğer Harçlar	143.000.000			
		8	0	Özel İletişim Vergisi		618.000.000		
		9	0	Özel İşlem Vergisi		400.000.000		

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
1	0	0	0	VERGİ GELİRLERİ				37,150,000,000
	1	0	0	GELİRDEN ALINAN VERGİLER			12,491,000,000	
		1	0	Gelir Vergisi		9,936,000,000		
		2	0	Kurumlar Vergisi		2,100,000,000		
		6	0	Faiz Vergisi		455,000,000		
	2	0	0	SERVETTEN ALINAN VERGİLER			397,000,000	
		2	0	Motorlu Taşıtlar Vergisi		378,000,000		
		3	0	Veraset ve İntikal Vergisi		19,000,000		
	3	0	0	MAL VE HİZMETLERDEN ALI VER.			17,773,000,000	
		1	0	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi		7,220,000,000		
		2	0	Ek Vergi		771,000,000		
		3	0	Taşıt Alım Vergisi		431,000,000		
		4	0	Akaryakıt Tüketim Vergisi		5,400,000,000		
		5	0	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi		1,120,000,000		
		6	0	Damga Vergisi		976,000,000		
		7	0	Harçlar		837,000,000		
			1	Tapu Harçları	310,000,000			
			2	Yargı Harçları	131,000,000			
			3	Noter Harçları	72,000,000			
			4	Pasaport ve Konsolosluk Harçları	89,000,000			
			5	Trafik Harçları	92,000,000			
			6	Diğer Harçlar	143,000,000			
		8	0	Özel İletişim Vergisi		518,000,000		
		9	0	Özel İşlem Vergisi		400,000,000		

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
	4	0	0	DIŞ TİCARETTEN ALINAN VERGİLER			6,479,000,000	
		1	0	Gümrük Vergisi		544,000,000		
			1	Akaryakıt Dışındaki Maddelerden Alınan Gümrük Vergisi	542,000,000			
			2	Akaryakıttan Alınan Gümrük Vergisi	1,700,000			
			3	Tek ve Maktu Vergi	300,000			
		2	0	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi		5,923,000,000		
		3	0	Diğer Dış Ticaret Gelirleri		12,000,000		
	5	0	0	KALDIRILAN VERGİLER ARTIKLARI			10,000,000	
		1	0	Kaldırılan Vergiler Artıkları		10,000,000		

(MİLYON TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
2	0	0	0	VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER				6,778,000,000
	1	0	0	DEVLETÇE YÖNETİLEN KURUMLAR HASILATI VE DEVLET PAYLARI			539,636,000	
		1	0	Devletçe Yönetilen Kurumlar Hasılatı		83,000		
			1	Resmi Basımevleri,Okullar ve Diğer Kurumlar Hasılatı	82,000			
			2	Katma Bütçeli İdarelerin Gelir Fazlaları	1,000			
		2	0	Devlet Payları		67,051,000		
			1	Mükerrer Sigorta Şirketlerinden Alınan	135,000			
			2	Petrolden Devlet Hakkı	10,000			
			3	Petrolden Devlet Hissesi	59,200,000			
			4	Madenlerden Devlet Hakkı	7,700,000			
			5	Oyun Kağıdı Gelirleri	6,000			
		3	0	Belli Giderler Karşılığı Gelirler		2,000		
			1	Kambiyo Murakabesi Mukabilinde Cumhuriyet Merkez Bankasından Alınan	1,000			
			2	Teftiş Mukabili Şirketlerden Alınan	1,000			
		4	0	T.C. Merkez Bankası Safi Hasılatı		472,500,000		

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
	2	0	0	DEVLET PATRİMUVANI GELİRLERİ			4,053,601,000	
		1	0	Taşınmaz Mallar Satış Geliri		77,001,000		
			1	Sosyal Tesis Satış Geliri	1,000			
			2	Hazine Arsa ve Arazileri ile Diğer Taşınmaz Mallar Satış Gelirleri	77,000,000			
		2	0	Taşınmaz Mallar İdare Gelirleri		111,800,000		
			1	Lojman Kira Gelirleri	55,100,000			
			2	Ecrimisil Gelirleri	20,000,000			
			3	Diğer Taşınmaz Mallar İdare Gelirleri	36,700,000			
		3	0	Taşınır Mallar Gelirleri		114,670,000		
			1	Taşınır Mallar Satış Gelirleri	1,600,000			
			2	Taşınır Mallar Kira Gelirleri	70,000			
			3	Değerli Kağıtlar Satış Gelirleri	70,800,000			
			4	Banka Çekleri Değerli Kağıt Bedelleri	42,200,000			
		4	0	Hazine Portföyü ve İştirakleri Gelirleri		2,949,630,000		
			1	Kamu İktisadi Teşebbüslerinden Elde Edilen Gelirler	660,000,000			
			2	İştirak Gelirleri	130,000			
			4	Telekom Lisans Satış Geliri	1,375,000,000			
			6	Yeniden Değerlendirme Farkları	914,500,000			
		5	0	Döner Sermayelerden Elde Edilen Gelirler		223,500,000		
			1	Döner Sermayelerin Aylık Gayrisafi Hasılatından Aktarmalar	218,000,000			
			2	Döner Sermayelerin Yılsonu Karlarından Aktarmalar	5,500,000			

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
		6	0	Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve İktisadi Devlet Teşekküllerinden Sağlanacak Gelirler		577,000,000		
			1	Türk Telekominikasyon A.Ş.'den Sağlanacak Gelir	530,000,000			
			3	Devlet Hava Meydanları İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden Sağlanacak Gelir	36,000,000			
			5	Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nden Sağlanacak Gelir	11,000,000			
	3	0	0	FAİZLER, İKRAZ VE TAVİZLERDEN GERİ ALINANLAR			415,261,000	
		1	0	Faizler		415,001,000		
			1	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	164,000,000			
			2	İdarî Borç Faizleri	71,000,000			
			3	Devlet Tahvilleri Geçmiş Gün Faizleri	1,000			
			4	Diğer Faizler	130,000,000			
			5	Devlet Tahvili Primli Satış Geliri	50,000,000			
		2	0	İkrazlardan Geri Alınanlar		215,000		
		3	0	Tavizlerden Geri Alınanlar		45,000		
	4	0	0	CEZALAR			806,002,000	
		1	0	Para Cezaları		56,000,000		
			1	Mahkeme Para Cezaları	34,500,000			
			2	İdarî Para Cezaları	21,500,000			
		2	0	Vergi Cezaları ve Gecikme Zamları		750,000,000		
			1	Vergi Cezaları	250,000,000			
			2	Vergi ve Sair Amme Alacakları Gecikme Zamları	500,000,000			
		3	0	Trafik Para Cezaları		2,000		

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
	5	0	0	ÇEŞİTLİ GELİRLER			524,500,000	
		1	0	Çeşitli Gelirler		524,500,000		
	6	0	0	REKABET KURULU, RTÜK, İMKB VE SPK'DAN SAĞLANACAK GELİR			439,000,000	
		1	0	Rekabet Kurulu, RTÜK, İMKB ve SPK'nın Sağlanacak Gelir		439,000,000		
3	0	0	0	ÖZEL GELİRLER VE FONLAR				4,272,000,000
	1	0	0	ÖZEL GELİRLER			350,000,000	
		1	0	Hibe ve Yardımlar		350,000,000		
	2	0	0	FONLAR			3,084,000,000	
		3	0	Merkez Bankasındaki 34. No'lu NATO Hesabından Hazineye Devredilecek Bilitar		300,000		
		4	0	Tasfiye Edilen Fon Gelirleri		3,000,000		
		5	0	Bütçeleştirilen Fon Gelirleri		2,818,630,000		
		6	0	Fonlardan Aktarmalar		263,070,000		
	3	0	0	EĞİTİM ÖZEL GELİRLERİ			800,000,000	
		1	0	4306 Sayılı Kanun Gelirleri		800,000,000		
	4	0	0	BEDELLİ ASKERLİK ÖZEL GELİRİ			38,000,000	
		1	0	Bedelli Askerlik Özel Geliri		38,000,000		
1	0	0	0	VERGİ GELİRLERİ				37,150,000,000
2	0	0	0	VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER				6,778,000,000
3	0	0	0	ÖZEL GELİRLER VE FONLAR				4,272,000,000
				GENEL TOPLAM				48,200,000,000

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ CETVELLER

(1) SAYILI CETVEL

13 00 - MALİYE BAKANLIĞI

(Milyon TL.)

Bölüm (Program)	Kesim Alt Program	Ödenek Türü	Madde (Faaliyet-Proje)	Harcama Kalemi	AÇIKLAMA	Harcama Kalemi	Madde (Faaliyet-Proje)	Ödenek Türü	Kesim (Alt Program)	Bölüm (Program)
930					MALİ TRANSFERLER					30.640.000.000
	08				DİĞER MALİ TRANSFERLERLE İLGİLİ ÖDEMELER				30.640.000.000	
		3						30.640.000.000		
			356		Yedek Ödenek		30.640.000.000			
				900	Transferler (Bu ödeneğin 24.591 trilyon lirayı kadarı borç fiziz ödemeleri, 2.300 trilyon lirayı kadarı personel giderleri, 250 trilyon lirayı kadarı Milli Savunma Bakanlığına olmak üzere 550 trilyon lirayı kadarı diğer cari giderler, 280 trilyon lirayı kadarı yatırım giderleri, 153 trilyon lirayı kadarı Karım İktisadi Teşebbüslerine transferler, 750 trilyon lirayı kadarı vergi iadeleri, 777 trilyon lirayı kadarı sosyal güvenlik kurumlarına ödemeler, 203 trilyon lirayı kadarı devlet iştirakleri, 75 trilyon lirayı kadarı tarımsal desteklerine, 400 trilyon lirayı kadarı Ziraat ve Halk Bankalarına verilen yükümlülüklerden doğan görev zararları karşılığı olmak bu bankalara yapılacak ödemeler içindir.)	30.640.000.000				

(2) SAYILI CETVEL

B-CETVELİ

(2001 Yılında Tahsiline Devam Olunacak Devlet Gelirleri)

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kısım	Madde		Madde	Kısım	Bölüm	Gelir Türü
1	0	0	0	VERGİ GELİRLERİ				37.710.000.000
	1	0	0	GELİRDEN ALINAN VERGİLER			12.741.000.000	
		1	0	Gelir Vergisi		10.186.000.000		
		2	0	Kurumlar Vergisi		2.100.000.000		
		6	0	Fuzu Vergisi		455.000.000		
	2	0	0	SERVETTEN ALINAN VERGİLER			397.000.000	
		2	0	Motorlu Taşıtlar Vergisi		378.000.000		
		3	0	Veraset ve İntikal Vergisi		19.000.000		
	3	0	0	MAL VE HİZMETLERDEN ALI. VER.			18.985.000.000	
		1	0	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi		7.220.000.000		
		2	0	Ek Vergi		778.000.000		
		3	0	Taşıt Alım Vergisi		431.000.000		
		4	0	Alkoyalet Tüketim Vergisi		5.650.000.000		
		5	0	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi		1.180.000.000		
		6	0	Damga Vergisi		976.000.000		
		7	0	Harçlar		837.000.000		
			1	Tapu Harçları	310.000.000			
			2	Yargı Harçları	131.000.000			
			3	Noter Harçları	72.000.000			
			4	Pasaport ve Konsolosluk Harçları	89.000.000			
			5	Trafik Harçları	92.000.000			
			6	Diğer Harçlar	143.000.000			
		8	0	Özel İletişim Vergisi		618.000.000		
		9	0	Özel İşlem Vergisi		400.000.000		

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
	4	0	0	DIŞ TİCARETTEN ALINAN VERGİLER			6,479,000,000	
		1	0	Gümrük Vergisi		544,000,000		
			1	Akaryakıt Dışındaki Maddelerden Alınan Gümrük Vergisi	542,000,000			
			2	Akaryakıttan Alınan Gümrük Vergisi	1,700,000			
			3	Tek ve Maktu Vergi	300,000			
		2	0	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi		5,923,000,000		
		3	0	Diğer Dış Ticaret Gelirleri		12,000,000		
	5	0	0	KALDIRILAN VERGİLER ARTIKLARI			10,000,000	
		1	0	Kaldırılan Vergiler Artıkları		10,000,000		

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
2	0	0	0	VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER				6,778,000,000
	1	0	0	DEVLETÇE YÖNETİLEN KURUMLAR HASILATI VE DEVLET PAYLARI			539,636,000	
		1	0	Devletçe Yönetilen Kurumlar Hasılatı		83,000		
			1	Resmî Basımevleri,Okullar ve Diğer Kurumlar Hasılatı	82,000			
			2	Katma Bütçeli İdarelerin Gelir Fazlaları	1,000			
		2	0	Devlet Payları		67,051,000		
			1	Mükerrer Sigorta Şirketlerinden Alınan	135,000			
			2	Petrolden Devlet Hakkı	10,000			
			3	Petrolden Devlet Hissesi	59,200,000			
			4	Madenlerden Devlet Hakkı	7,700,000			
			5	Oyun Kağıdı Gelirleri	6,000			
		3	0	Belli Giderler Karşılığı Gelirler		2,000		
			1	Kambiyo Muameleleri Mukabilinde Cumhuriyet Merkez Bankasından Alınan	1,000			
			2	Tediş Mukabili Şirketlerden Alınan	1,000			
		4	0	T.C. Merkez Bankası Safi Hasılatı		472,500,000		

(MİLYON TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
	2	0	0	DEVLET PATRİMUVANI GELİRLERİ			4,053,601,000	
		1	0	Taşınmaz Mallar Satış Geliri		77,001,000		
			1	Sosyal Tesis Satış Geliri	1,000			
			2	Hazine Arsa ve Arsaileri ile Diğer Taşınmaz Mallar Satış Gelirleri	77,000,000			
		2	0	Taşınmaz Mallar İdare Gelirleri		111,800,000		
			1	Lojman Kira Gelirleri	55,100,000			
			2	Sermaye Gelirleri	20,000,000			
			3	Diğer Taşınmaz Mallar İdare Gelirleri	36,700,000			
		3	0	Taşınır Mallar Gelirleri		114,670,000		
			1	Taşınır Mallar Satış Gelirleri	1,600,000			
			2	Taşınır Mallar Kira Gelirleri	70,000			
			3	Değerli Kağıtlar Satış Gelirleri	70,800,000			
			4	Banka Çekleri Değerli Kağıt Bedelleri	42,200,000			
		4	0	Hazine Portföyü ve İştirakleri Gelirleri		2,949,630,000		
			1	Kamu İktisadi Teşebbüslerinden Elde Edilen Gelirler	660,000,000			
			2	İştirak Gelirleri	130,000			
			4	Telekom Lisans Satış Geliri	1,375,000,000			
			6	Yeniden Değerlendirme Farkları	914,500,000			
		5	0	Diğer Sermayelerden Elde Edilen Gelirler		223,500,000		
			1	Diğer Sermayelerin Aylık Gayrisafi Hasılatından Aktarmalar	218,000,000			
			2	Diğer Sermayelerin Yıllık Karlarından Aktarmalar	5,500,000			

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
		6	0	Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve İktisadi Devlet Teşekküllerinden Sağlanacak Gelirler		577,000,000		
			1	Türk Telekominikasyon A.Ş.'den Sağlanacak Gelir	530,000,000			
			3	Devlet Hava Meydanları İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden Sağlanacak Gelir	36,000,000			
			5	Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nden Sağlanacak Gelir	11,000,000			
	3	0	0	FAİZLER, İKRAZ VE TAVİZLERDEN GERİ ALINANLAR			415,261,000	
		1	0	Faizler		415,001,000		
			1	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	164,000,000			
			2	İadeli Borç Faizleri	71,000,000			
			3	Devlet Tahvilleri Geçmiş Gün Faizleri	1,000			
			4	Diğer Faizler	130,000,000			
			5	Devlet Tahvili Primli Satış Geliri	50,000,000			
		2	0	İkrazlardan Geri Alınanlar		215,000		
		3	0	Tavizlerden Geri Alınanlar		45,000		
	4	0	0	CEZALAR			806,002,000	
		1	0	Para Cezaları		56,000,000		
			1	Mahkeme Para Cezaları	34,500,000			
			2	İdari Para Cezaları	21,500,000			
		2	0	Vergi Cezaları ve Gecikme Zamları		750,000,000		
			1	Vergi Cezaları	250,000,000			
			2	Vergi ve Sair Amme Alacakları Gecikme Zamları	500,000,000			
		3	0	Trafik Para Cezaları		2,000		

(MİLYON TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	GELİRİN MİKTARI			
Gelir Türü	Bölüm	Kesim	Madde		Madde	Kesim	Bölüm	Gelir Türü
	5	0	0	ÇEŞİTLİ GELİRLER			524.500.000	
		1	0	Çeşitli Gelirler		524.500.000		
	6	0	0	REKABET KURULU, RTÜK, İMKB VE SPK'DAN SAĞLANACAK GELİR			439.000.000	
		1	0	Rekabet Kurulu, RTÜK, İMKB ve SPK'dan Sağlanacak Gelir		439.000.000		
3	0	0	0	ÖZEL GELİRLER VE FONLAR				4.272.000.000
	1	0	0	ÖZEL GELİRLER			350.000.000	
		1	0	Hibe ve Yardımlar		350.000.000		
	2	0	0	FONLAR			3.884.000.000	
		3	0	Merkez Bankasındaki 34. Nolu NATO Hesabından Hazineye Devredilecek Miktar		300.000		
		4	0	Tevfiye Edilen Fon Gelirleri		3.000.000		
		5	0	Bütçeleştirilen Fon Gelirleri		2.812.630.000		
		6	0	Fonlardan Aktarmalar		267.070.000		
	3	0	0	EĞİTİM ÖZEL GELİRLERİ			800.000.000	
		1	0	4306 Sayılı Kanun Gelirleri		800.000.000		
	4	0	0	BEDELLİ ASKERLİK ÖZEL GELİRİ			38.000.000	
		1	0	Bedelli Askerlik Ünal Geliri		38.000.000		
1	0	0	0	VERGİ GELİRLERİ				37.710.000.000
2	0	0	0	VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER				6.778.000.000
3	0	0	0	ÖZEL GELİRLER VE FONLAR				4.272.000.000
				GENEL TOPLAM				48.760.000.000